Qeqqata Kommunia

Imermut errortuivikumut pilersaarut 2021 - 2026

Atuuffissaanut piffissaliussaq 2027 - 2033

Qeqqata Kommunia

Imermut errortuivikumut tunngasunut pilersaarut

Sisimiut
Maniitsoq
Kangerlussuaq

1. AALLAQQAASIUT

Imermut errortuivikumut pilersaarut una tamakkiisoq Qeqqata Kommunianit suliarineqartoq siulliuvoq.

Pilersaarut imeq errortuivikoq pillugu immikkoortortamut pilersaarutaavoq, kommunip pilersaarutaani ilaalluni kommunip tamarmiusumik pilersaarusiorneranut immikkoortunut pilersaarutitut ilaasoq.

Imermut errortuivikumut pilersaarut 2021-mit 2026 tungaanut ukiuni arfinilinni atuuttussaavoq, 2033-p tungaanut malitsigisaanut atuuffissaanut piffissaliussamik ilalerneqarluni.

Sisimiunut, Maniitsumut Kangerlussuarmullu imermik errortuivikumik kuutsitsinissamut eqqaanissamullu pioreersumut siunissamullu tamakkiisumik pilersaarummik periutsimillu, imermut errortuivikumut pilersaarutitigut uannga kommuni pigisaqalerpoq.
Qeqqata Kommuniani, Kangerlussuaq minillugu, imermut errortuivikumut pilersaarutimmi matuma nunaqarfiit pinneqanngillat. Taakku nunaqarfinnut imermut errortuivikumut pilersaarutissami suliarineqassapput.

Imermut errortuivikumut tunngasut iluani kommunip imermut errortuivikumut pilersaarummi anguniagai tulleriiaarneqarput, iliuusissatullu pilersaarutit tigussaasut pilersaarummut piffissaliussami naammassineqarumaartut.

Imermut errortuivikumut pilersaarut Immikkuualuttumik pilersaarutini tullinnguuttuni immikkuualuttulersorneqarpoq:

- Kuutsiffigisanut pissutsit
- Kuuffissuit aaqqissugaanerat
- Kuuffissuarnik nutarterineq
- Anartarfilerineq

Qeqqata Kommuniata naatsorsuutigisaa tassaavoq, imermut errortuivikumut pilersaarut una imermut errortuivikumut tunngasunut, ullumikkut killiffimmik kiisalu siunissami suliniutissanut pisarialinnut tulleriiaarilluni nassuiaasoq pilersaarusiornermut sakkussaassasoq. Kommunimi innuttaasut suliffeqarfiillu ullumikkut siunissamilu imermik errortuivikumik eqqiluitsumik avatangiisinullu illersorsinaasumik kuutsitsisarnissaat qulakkeerniarlugu.

2021 – 2026 imermut errortuutikumut pilersaarut 2021—mi februaarip 25-ani Kommunalbestyrelsimit inaarutaasumik akuersissutigineqarpoq.

IMARISAI QUPP.

1. AALLAQQAASIUT 2

2. EQIKKAANEQ 7

2.1 Aallaqqaasiut tunuliaqutaalu 7
2.2 Qeqqata Kommuniani imermik errortuivikumut sumiiffiit kisitsisillu pingaarnerit.. 8
2.2.1 Qeqqata Kommunia - nunap assinga takussutissaq 8
2.2.2 Sumiiffiit kisitsisillu pingaarnerit 9
2.2.3 Illoqarfinni nunaqarfinnilu imermik errortuivikumik pissutsit..... 9
2.2.4 Illoqarfinni nunaqarfinnilu 2013-imit 2019 tungaanut innuttaasut ineriartornerat 9

3. ANGUNIAKKAT AAMMA IMERMUT ERRORTUIVIKUMUT PILERSAARUT..... 10

3.1 Anguniagaqarfiusoq..... 12

4. IMERMUT ERRORTUIVIKUMUT PILERSAARUTIP SANARFINEQARNERA..... 13

5. ALLAKKAT TAKUSSUTISSARTAAT..... 15

5.1 Pilersaarutit..... 15
5.2 Ilanngussat..... 15
5.3 Titartakkat 15

6. AALLAQQAASIUT 16

6.1 Siunertat tunuliaqutarlu 16
6.2 Imermut errortuivikumut pilersaarummik atuutilersitsineq 18
6.2.1 Pilersaarummik ingerlatsineq 18

7. INATSIT- PILERSAARUSIORNERMILU TUNNGAVIIT..... 19

7.1.1 Oqartussanit piumasaqaatit..... 19
7.1.2 Pilersaarusiorneq nalunaarusiallu 21
7.1.3 Siusinnerusukkut misissuinerit 22

8. KUUTSIFFIGISAT..... 23

8.1 Kuutsiffigisanut pissutsit 23
8.1.1 Sumiiffinni kuutsiffigisat 24
8.1.2 Erngup pitsaassuunissaanik anguniakkat 26
8.1.3 Anguniakkanik naammassinninneq 27
8.1.4 Tunngavigineqartut 29
8.1.5 Kuuffiit eqqaani imaani avatangiisinut anguniakkat 30

9. KUUFFISSUIT AAQQISSUGAANERAT 34

9.1 Tunngavigineqartut 35
9.2 Attavilersinnaatitaaneq/pisussaaffik 37
9.3 Nunaminertamik pisariaqartitsineq il.il. 37
9.4 Paasissutissanut tunngavigisat 38
9.5 Pissutsinut pioreersunut killiffik 40
9.6 Kuuffinnut killiffik 41
9.7 Kinnermut eqqakkallu sinnerinut killiffik 41
9.8 Maqitsivinnik nakkutilliinermut killiffik 41
9.9 Siunissami pissutsinut pilersaarutit 41
9.10 Imermut errortuivikumut attavinnut pilersaarut 42
9.11 Kuuffinnut pilersaarutit 44
9.12 Maqitsivinnut pilersaarut 44

10. KUUFFISSUARNIK NUTARTERINEQ 45

10.1 Suliniutissat pilersaarutaasut 45

11. SALIINISSAMUT SULINIUTIT 48

12. NUNAP QAANI IMEQ 51

12.1 Siunissami pissutsinut pilersaarut 51

13. ANARTARFILERINEQ 53

13.1 Anartarfilerinermut aaqqiissut tankillu katersuiviit 53
13.1 Suliniutissat pilersaarutaasut 53
13.1.1 Sisimiut: 53
13.1.2 Maniitsoq: 54
13.1.3 Kangerlussuaq 55
13.1.4 Anartarfilerisarnermi maleruagassamik nutaamik suliaqarneq 56

14. ANINGAASAQARNEQ PIFFISSATULLU PILERSAARUT 57

14.1 Piffissamut sanaartornissamullu pilersaarutit 57
14.2 Pilersaarummi allattukkat 57
14.2.1 Pilersaarutip ilaa 1 - Kuutsitsiffigisanut pissutsit 57
14.2.2 Pilersaarutip ilaa 2 - Kuuffissuit aaqqissugaaneri 57
14.2.3 Pilersaarutip 3 Kuuffissuarnik nutarterineq 58
14.2.4 Pilersaarutip ilaa 4 Anartarfilerisarneq 58
14.3 Aningaasalersuinissamut pilersaarut 58
14.4 Ingerlatsinermi aningaasartuutit 59
14.5 Aningaasalersuineq 60

15. PIFFISSATUT PILERSAARUTIT 62

Imermut errortuikumut pilersaarutip qallunaatoortaa quppernerup 62 kingorna ilanngunneqarpoq.

Den danske udgave af spildevandsplanen er vedlagt efter side 62.

2. EQIKKAANEQ

2.1 Aallaqqaasiut tunuliaqutaalu

Imermut errortuivikumut pilersaarut una Qeqqata Kommunianit suliarineqartoq siulliuvoq.

Qeqqata Kommuniani Sisimiuni, Maniitsumit Kangerlussuarmilu imermik errortuivikumik kuutsitsisarneq pillugu maannakkut siunissamilu pissutsinut imermut errortuivikumut pilersaarut nassuiaammik imaqarpoq. Imermut errortuivikumut nalunaarusiami matumani inoqarfiit (nunaqarfiit) sinneri ilaatinneqanngillat.

Imermut errortuivikumut tunngasuni siunissami suliassat pilersaarusiornissallu tamat isigisinnaalersikkumallugit tunngaviusoq pissarsiarineqarpoq, pingaarnertullu pilersaarusiornermi sakkussatut atorneqarsinnaalluni.

Imermut errortuivikumut pilersaarut piffissamut (2021-2026) ukiunut arfinilinnut suliaavoq, 2033 tikillugu ukiunut tullinnguuttunut pingaarnertut atorsinnaasumik ilalerneqarluni. 2026-imi pilersaarut nutarterneqassasoq naatsorsuutaavoq. 2026 nallertinnagu allannguinissamut pisariaqartitisoqassappat, imermut errortuivikumut pilersaarummi immikkoortut pisariaqartut nutarterneqassapput.

Imermut errortuivikumut pilersaarut Rambøll Grønland aamma Qeqqata Kommuniani Teknikkeqarnermut Avatangiisinullu immikkoortortamit suliarineqarpoq.

2.2 Qeqqata Kommuniani imermik errortuivikumut sumiiffiit kisitsisillu pingaarnerit

2.2.1 Qeqqata Kommunia - nunap assinga takussutissaq

Qeqqata Kommunia marlunnik illoqarfeqarpoq Sisimiut aamma Maniitsoq, nunaqarfiillu arfinillit Itilleq, Sarfannguit, Kangerlussuaq, Kangaamiut, Napasoq Atammillu.

Qeqqata Kommuniani 10.000 missarluinnaanik inoqarpoq, Sisimiuni 5.483-it missaanik, Maniitsumi 2.609-t missaanik kiisalu Kangerlussuarmi 517-it missaanik agguataarsimallutik. Innuttaasut sinneri kommunip nunaqarfiini Itillimi, Sarfannguani, Kangaamiuni, Napasumi Atammimmilu najugaqarput. (Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik, 2017)

Qeqqata Kommunianut takussutissiaq

Kalaallit Nunaannut nunap assinga

2.2.2 Sumiiffiit kisitsisillu pingaarnerit

Eqitsisini ataaniittuni tullinnguuttut atuupput:

- 2020-mi januaarip aallaqqaataani Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik naapertorlugu innuttaasut inoqatigiillu amerlassusaat. Inoqutigiit tassaavoq illoq ataaseq, tassani inuit inunnut allattorsimaffimmi nalunaarsorsimasutut najugaqartuullutik.
- Anartarfiit imaartittartut katersuivittallillu amerlassusaat2020-mi juuni/juulimi sullitanut nalunaarsimasunut sullitat allattorsimaffianeersuupput, illuatungaanilu kuuffissuarnut pisortanit pigineqartunut inoqutigiit attavilersissimasut amerlassusaat Qeqqata Kommunianut Pilersaarusiornermut periusissiami 2018-2022-mi paasissutissatut allassimasuneerlutik.

2.2.3 Illoqarfinni nunaqarfinnilu imermik errortuivikumik pissutsit

Sumiissuseq	Innuttaasut	Inoqutigiit	Pisortat kuuffissuanut atassutillit	Kuuffissuit kuuffiisa amerlassusaat	Kuuffissuarnut katiffiit amerlassusaat	Anartarfil erisarneq Amerlassusaat Suussusaat	Katersuiviit	Annanik kuitsivik
Sisimiut	5582	2298	2252	11	11	151	300	Aappi
Maniitsoq	2534	1019	752	7	3	122	87	Aappi
Kangerlussuaq	508	263	206	2	3	0	36	aap

Qeqqata Kommuniani illoqarfiit

2.2.4 Illoqarfinni nunaqarfinnilu 2013-imit 2019 tungaanut innuttaasut ineriartornerat

Ukioq	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2013-imit 2019 tungaanut procentinngorlugu qaffariaat/appariaat
Sumiissuseq								
Sisimiut	5598	5524	5572	5439	5414	5491	5509	-1,5
Maniitsoq	2670	2530	2501	2567	2561	2534	2582	-3,3
Kangerlussuaq	512	539	510	499	493	499	538	+5,1

Piffissami 2013-imit 2019 tungaanut Qeqqata Kommuniani innuttaasut amerlassusaat
Aallerfik: Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik 2020.

Eqitsimmi qulaani takuneqarsinnaavoq Maniitsumi Sisimiunilu arriitsumik innuttaasut ikiliartorsimasut, illuatungaanilu piffissami 2013-imit 2019 tungaanut Kangerlussuarmi annikitsumik amerleriaateqarsimallutik.

3. Anguniakkat aamma Imermut errortuivikumut pilersaarut

Qeqqata Kommunianut imermut errortuivikumut pilersaarummik anguniagaasoq pingaarneq tassaavoq, innuttaasut eqqiluinnerusumik avatangiisinullu illersorsinnaanerusumik imermik errortuivikumik kuutsitsisinnaanissaat.

Imermut errortuivikumut pilersaarutip anguniakkat arlallit naammasisussaavai:

- Kommunimi innuttaasut imermik errortuivikumik eqqiluitsumik, avatangiisinut akornutaanngitsumik kuutsitsinnaasariaqarput.
- Pisortat piumasaqaataannik immikkuullarissunik naammassinninneq, Anartarfiit imaannik aamma imermik errortuivikumik eqqaaneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 10, 12. juni 2015-imeersoq ilanngullugu.
- Sialummit aputillu aattorneranit imeq kuuttoq innuttaasunut inuiaqatigiinnullu akornutaanngitsumik kuutsinneqassaaq.
- Sialummit kuuffimmit sullulimmit annertuumik imermik errortuutikumik kuutsitsinerup avissaartinnera.
- Eqqiluitsuunermut pissutsinik qulakkeerisoqassaaq. Imermik errortuivikumik kuutsitsinermut pingaarnertut aalajangiinissaq tassaasariaqarpoq, kuutsitsinernik ersittunik aamma kuutsitsinerup malitsigisaanik mingutsitsinernik peqannginnissaa. Taakku saniatigut imeq errortuutikoq peqqissutsikkut ajornartorsiutinik pilersitsissanngilaq (Kuutsiffigisaq).
- Kuutsiffigisanut tunnasumik pissutsit eqqarsaatigineqassapput. Akuutissaqanngitsumut ittumut pitsaasumut naapertuuttumik avatangiisitigut anguniagaq siunissami tamaviaarutigineqassaaq.
- Imermik errortuivikumik aqqutit pioreersut aggersullu siunissamut qulakkeerlugit.
- Sisimiut Kangerlussuullu akornanni nunaannarmi perusuersartarfinnut pissutsit, ukiuunerani / aasaanerani illuaqqat, kiisalu silami aaqqiissuussanut atatillugu perusuersartarfinnut pissutsit.
- Kuuffissuarnik nutarterineq taakkuninngalu salliutitsineq
- Sisimiuni Maniitsumilu anartarfilerinermut immikkoortunik pioreersunik kuuffissualersuineq. Qeqqata Kommuniata anguniagaa tassaavoq, 2030 nallertinnagu illoqarfinni anartarfilerisarnermik aaqqiissut atorunnaarsinneqassasoq.
- Imermik errortuivikumik atortuutinik ingerlatsineq pisariitsuussaaq.
- Kuuffissuarnut paasissutissanik kuuffissuarnullu nunap assinginik nutarterineq.
- Kuuffissuarnut pilersarusiornermut imermut errortuivikumut pilersaarut atorsinnaasuussaaq aammalu siunissami suliassartaanik aningaasalersuinissamut tunngaviliisuussaaq.
- Imermut errortuivikumut pilersaarummi atuuffissaatullu piffissamut suliniutinut aningaasaqarnikkut missiliuutit.
- Kuuffissuit annertusarneqarnissaanik salliutitsinermut siunnersuutit ilanngullugit, imermut errortuivikumut pilersaarummut matumunnga atuutilersitsinermut piffissatullu pilersaarut.

Inuiaqatigiit nutaaliat kuuffissuarnut aqqutinik naammaginartunik tunngaviusumik peqarnissaat ilaalluinnarpoq. Illut, inuussutissarsiortut suliffissuaqarfiillu imermik errortuivikumik atortakkaminnik aammalu amerlanertigut minguttumik naammaginartumik igitsisinnaasariaqarput. Taamaattumik pissutsinut taakkununnga imermut errortuivikumut pilersaarut ilanngussisimanissaa pingaaruteqarpoq, ilutigitillugulu inuiaqatigiinni ineriartortoqarsinnaasoq qulakkeerlugu.

Imermik errortuivikumik aaqqissugaanera siunissamut qulakkeerniarlugu, Sisimiuni, Maniitsumi Kangerlussuarmilu ineriartortitsisoqarsinnaalluni, kiisalu inissiat inuussutissarsiuteqarfiillu nutaat kuutsitsivinnut attavilersinnaasillugit annertussusiliisoqarnissaa pingaaruteqaroq. Taakku saniatigut illoqarfinni immikkoortut kuuffissuaqanngitsut illullu anartarfinnik annitsiviusartut tamarmik kuuffissuaqalernissaat eqqarsaatigineqassaaq. Imermik errortuivikumik siunissamut qulakkeerinermi, imermut errortuivikumut pilersaarut pilersaarutinik allanik ataqqatigiissarneqarnissaa pingaaruteqarpoq: Sisimiunut, Maniitsumut Kangerlussuarmullu immikkoortunut sumiiffinnullu pilersaarutit il.il.

Imermik errortuivikkumik kuutsitsinermi kusanartut, uumassusillit, imermillu erroruivikkumik imaanut kuutsisisoqartillugu imaani pissutsit sapinngisamik mianerineqassapput. Kuutsitsiffigisap illersorneqarnissaa aammalu Kalaallit Nunaata pinngortitaanut sakkortuumik attuumassuteqartut kulturikkut pingaartitanik inooriaatsimillu immikkuullarissumik innuttaasut paarinniinnarnissaasa qulakkeerneqarnissaat pingaaruteqarpoq. Imermut errortuivikumut pilersaarummi anguniagaasoq tassaavoq, kuutsitsiffigisap pinngortitamik tunniussisinnaanera aammalu immikkooortumi attuumassuteqartut atuisut soqutigisaasa eqqarsaatiginissaat. Taakku imermik errortuivikumik kuutsitsinissamik pilersaarusiornermi ilaatinneqassapput. Kutsitsiffigisamik misissuinikkut/erngup pitsaassusaanik uuttortaanikkut, mianernarsinnaasunik ersarissaaneq aallaaviusinnaavoq.

Qaqqanit, aqqusinernit, nunaminertat angallaffiusut, najugaqarfissiat il.il. imermik kuuttumik kuuffissuarnut kuutsinnagu imermut kuuffissiamut kuutsinneqarnissaa pingaaruteqarpoq. Imeq kuuttoq sialunnik aamma/imaluunniit aputip aattorneranit pinngortuuvoq. Imeq kuuttoq angallannermut inunnullu pisuttunut akornutaasarpoq, taassumalu saniatigut illunut atortulersuutinullu ajoqusiisinnaalluni. Kuuffissuit aamma imeq kuuttoq immikkoorteqqaannarnissaat, kuuffissuillu aaqqissugaanerat imermik kuuttumit immerneqanngnissaat pingaaruteqarpoq.

Ullumikkut kommuni saliissutinik peqanngilaq. Qeqqata Kommuniani ineriartornermi qitiusumik imermik errortuivikumik ilusilersorneq ilutigalugu, kuutsitsienrit ataatsimoortinneqarnissaaq aammalu sumiiffinni ataasiakkaani kuutsiviusut nalaanni, kuutsiffigisanik avatangiisitigut misissuinerit inernerisa saliivinnik pilersitsinissamut innersuussuteqarfiusuni, imermik errortuivikumik saliinernik siunissami pilersitsisoqarnissaa ilimanarpoq. Kuuffiit nungujartorneri nutaanngiliartornerilu ilutigalugit nutarsarneqartassapput.

Illunik anartarfinnik imaartittartunik kuuffissualersuineq. Pisortat kuuffissuinut siunissami inoqutigiit sapinngisamik amerlanerpaat qanoq atassuserneqassanersut pilersaarusiortoqassaaq.

Maannakkut anartarfilerisarnermut aaqqiissut aaqqiissutaavoq akikitsuararsuaq, inoqutigiit pingaarnertut kuuffissuup aqqutaanut naatsunnguamik ungasissusillit attavilersinneq ajornerannik kinguneqartoq.
Kuuffissuarmut attavilersinnissaq inissianut ataasiakkaanut annertuunik aningaasartuutinik ilaqarpoq, inissianik piginnittut amerlasuut pisortat kuuffissuinut attavilersinnermut atatillugu sanaartornermut aningaasartuutinik aningaasalersuisinnaanngilllat.
Taamaattumik pilersaaruteqarfiusup ingerlanerani allanut siunertanullu assingusunut iluaqutitalimmik aningaaserivimmi taarsigassarsinermik kalaallit qallunaallu misilittagaat qanoq atorneqarsinnaanersut kommunimit misissorneqassaaq, taamaalilluni anartarfilerinermi sullitat pioreersut akikinnerusumik iluaqutitaqarnerusumillu pisortat kuuffissuarnut aaqqissugaaneranut attavilersissinnaanermut periarfissaqalissallutik, taamaalillunilu anartarfilerisarnermik aaqqiissut eqqiluitsuunngitsoq atorunnaarsikkiartorneqarsinnaalluni.

Imermut errortuivikumut pilersaarutikkut siunissami kuuffissuarnut pilersaarusiornissamut tunngavissamik atorneqarsinnaasumik qulakkeerisoqassaaq, taamaalilluni ungasinnerusoq isigalugu pilersaarusiornikkut tulleriaarinikkullu tigussaasutigut, aningaasaqarnikkut politikkikkullu periarfissanik suliniut ingerlaavartumik nalimmassarneqartassalluni.

3.1 Anguniagaqarfiusoq

Imermut errortuivikumut pilersaarut annikitsukkaanik imaqassaaq, ulluinnarni siunissamilu sulinermi pitsaasumik sulinermi pilersaarusiornermilu sakkussamik kommunip nammineq pisariaqartitsitaanut pilersaarut naammagisimaarinnitsitsilissalluni.

4. Imermut errortuivikumut pilersaarutip sanarfineqarnera

Imermut errortuivikumut pilersaarutip imarisaanik siunertarisaanillu sapinngisamik pitsaanerpaamik paasinninnissaq anguniarlugu, ilitsersuut una pilersaarutip assigiinngitsunik naatsumik nassuiaataanik saqqummiivoq.

Pilersaarummi tamakkiisumi sumiinnerluni, quppernerni tamani qulaani takuneqarsinnaavoq. Quppernerup qulaatungaani titarneq siullermi pilersaarutip taaguutaa, titarnerup tulliani immikkoortup taaguutaa titarnerillu pingajuanni qupperneq pineqartoq immikkut ittumik allattorsimapput.

Pilersaarummi nunap assingi illoqarfinnik nunaqarfinnillu ataasiakkaanik takussutissiivoq. Nunap assingini assigiinngitsuni imermut errortuivikumut pissutsit assigiinngitsut takutinneqarput, assersuutigalugu kuuffissuarnit kuuffiit, maqitsiveqarfiit aammalu anartarfilerinermi kueraaviit inissisimaffigissaat, kiisalu immikkoortut kuuffissualersugaanngitsut kiisalu kuutsitsiffigisannut pissutsit.
Nunap assingani ilisarnaatit tullinnguuttut atorneqarput: U - kuuffissuit kuuffiinik takussutissiivoq, P - maqitsivinnik takussutissiivoq:

Aallaqqaasiut inoqarfiit paasissutissartaannik, innuttaasut amerlassusaannik, oqartussat pillugit paasissutissanik kiisalu imeq errortuivikumut tunngasunik misissueqqaarnerit ingerlareersut pillugit allaaserinerinik imaqarpoq.

Anguniakkat ilaatigut imermut errortuivikumut immikkoortup iluani Qeqqata Kommuniata anguniagarisaanut pissutsit tigussaasut - aammalu ilaatigut pissutsit taakku qanoq aaqqinneqarsinnaaneranik imaqarpoq.

Pilersaarutit ilaat immikkoortuupput nammineertut, imermut errortuivikumut immikkoortumut tamarmiusup iluani immikkoortunik tamanik immikkut nassuiaasunik. Pilersaarutip ilaa pilersaarummut tamarmiusumut immikkut ittumik ajoqusiinngikkaluarluni allanngortinneqarsinnaavoq. Soorluttaaq kingusinnerusukkut pisariaqartutut nalilerneqarpat, pilersaarut ilaanik nutaamik ilanngussisoqarsinnaasoq, Pilersaarutip ilaa aalajangersimasoq illoqarfinnik tamanik imaqarpoq. Illoqarfiit tamarmik immikkut immikkoortortaqarput, taakkunani killiffik siunissamilu suliniutissat allaaserineqarsimallutik. Siunissami suliniutit pilersaarutip ilaani allaaserineqartut, pilersaarummi allattukkami eqiterlugit allaaserineqarput.

Titartakkat ilanngussallu illoqarfinnut tamanut titartakkanik kiisalu illoqarfinni ataasiakkaani imermik errortuivikumik artukkiffiusut pillugit paasissutissanik ilanngussanik imaqarput. Illoqarfinnut tamanut titartakkat pissutsinik atuuttunik siunissamilu suliuniutissanik takutitsipput.

Pilersaarummi allattukkat tassaavoq, imermut errortuivikumut pilersaarummi anguniakkanik naammassinnissinnaanermut aallartitassatut siunnersuutaasut, suliniummut piffissatut pilersaarutit missingersuutillu.

Imermut errortuivikumut pilersaarut tullinnguuttutigut periusissialerlugu tulleriaakkamik suliaavoq:

- Kommunip pingaarnertut anguniagai.
- Pissutsit pioreersut iliuusissatullu pilersarutit
- Piffissatut pilersaarutit missingersuutillu ilanngullugit pilersaarummi allattukkat.
- Kuutsffigisanut pissutsinik, kuuffissuit aaqqissugaaneri, kuuffissuarnik nutarterineq anartarfilerisarnermillu pilersaarutip ilaa immikkut suliaqartuusoq.

Imermut errortuivikumut tunngasoq pissutsinik tullinnguuttunik imaqarpoq:

- Kuutsiffigisat (imaani avatangiisinut sunniutai, saliinissamik pisariaqartitsineq il.il.).
- Kuuffissuit aaqqissugaaneri (attaviit, kuuffiit, maqitsiviit il.il..)
- Kuuffissuarnik nutarterineq (aserfallatsaaliineq aamma isiginnaarut atorlugu misissuinerit).
- Anartarfilerineq (immikkoortut kuuffissuaqanngitsut).

5. Allakkat takussutissartaat

5.1 Pilersaarutit

Imermut errortuivikumut pilersaarut
Pilersaarutip ilaa 1 - Kuutsiffigisanut pissutsit
Pilersaarutip ilaa 2 - Kuuffissuit aaqqissugaaneri
Pilersaarutip ilaa 3 - Kuuffissuarnik nutarterineq
Pilersaarutip ilaa 3 - Anartarfilerineq

5.2 Ilanngussat

Tunngavigineqartut

Ilanngussaq A:	Immikkoortumut eqitsit PE-mik artukkiinerit
Ilanngussaq B:	Imermut errortuivikumut eqitsisit
Ilanngussaq C:	Oqaatsit nassuiarneri
Ilanngussaq D:	Naatsorsuinermi piumasaqaatit
Ilanngussaq E:	Immikkoortunut kuuffissualersukkanut kuuffissatigut anguniakk
Ilanngussaq F:	Anartarfilerinermut, anartafiit imaannik kiisalu imermikmingunnikumut eqqaanermut maleruaqqusaq.
Ilanngussaq G:	Anartarfilerisarfimmut malittarisassat
Ilanngussaq H:	Kuuffiisuit aaqqissugaanerinut pissutsinut pioreersunut siunissamullu pilersaarutitut titartakkat

5.3 Titartakkat

Titartagaq nr.	Suussusaa	Anguniagaq	Saqqummiussaq
	Sisimiut		
S-1	Pissutsit pioreersut siunissamilu Sisimiut	1:5000	2021
M-1	Pissutsit pioreersut siunissamilu Maniitsoq	1:2500	2021
K-1	Pissutsit pioreersut siunissamilu Kangerlussuaq	1:5000	2021

6. AALLAQQAASIUT

6.1 Siunertat tunuliaqutarlu

Qeqqata Kommuniani imermik errortuivikumik maannakkut pilersaarutaasumillu suliaqarnermut nassuiaassinissaq, matumani siunissami suliniutissanut sanaartornernullu aningaasaliinissanut missingersuusiorneq, pingaarnersiuinik piffissatullu pilersaarutit ilanngullugit, Imermut errortuivikumut pilersaarutip siunertaraa.

Siusinnerusukkut kommunimut imermut errortuivikumut pilersaarummik suliaqartoqarnikuunngilaq. Siusinnerusukkut atuilluartuunissamut suliniutinik marlunnik suliaqartoqarnikuuvoq, nalunaarusianik tullinnguuttunik inerneqarnikuusunik:

- Maangaannaq kuutsitsisarneq pinngitsoortinneqarli - Sisimiut, Maniitsoq, Kangerlussuaq kuuffissualersorneqarnera, juuni 2013.
- Qeqqata Kommuniani atuilluartuusumik imermik mingunnikumik saliineq, 2015.

Anartarfiit imaannik aamma imermik errortuivikumik eqqaaneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 10, 12. juni 2015-imeersoq tunngavigalugu, Kalaallit Nunaanni kommunit imermut errortuivikumut pilersaarummik suliaqarnissamut pisussaaffeqarput, tak. § 4.

§ 4. Kommunimi illoqarfinni nunaqarfinnilu imermik errortuivikumik eqqaanissamut Kommunalbestyrelsi pilersaarusiussaaq. Aammattaaq nunaannarmut pilersaarutinik kommunalbestyrelsi suliaqarsinnaavoq. Imermut errortuivikumut pilersaarut minnerpaamik uku pillugit paasissutissanik imaqassaaq:

1) Imermut errortuivikumut pilersaarut qanoq kommunimut pilersaarummut, § 34 naapertorlugu kuutsiffigisamut pilersaarummut kiisalu kommunimi aningaasaqarnermut pilersaarummut naleqqiunneqarsimanersoq.
2) Kuuffissuaqarfiusunut ataasiakkaanut killiliussat.
3) Imermut errortuivikumut minguiaatit pisortanit namminesortunilluunniit pigineqarnersut pillugit allannertalerlugit, imermik errortuivikumik minguiaatit pioreersut pilersaarutaasullu pillugit takussutissiaq.
4) Pisortat imermut errortuivikumut minguiaaviinut illut sorliit attaviligaanersut, illullu sorliit imermut errortuivikumut minguiaavimmut namminersortumit pigineqartumut attaviligaanersut naalunaarsorneqarnerat kiisalu kuuffinnut ataasiakkaanut nassuiaat.
5) Pingaarnersiuineq ilanngullugu kommunip imermik errortuivikumik minguiaammik nutarsaanissamut aserfallatsaaliinissamullu pilersaarut.
6) Imermut errortuivikumut pilersaarumi nassuiarneqartutut suliniutinik atuutsitsilernissamut piffissatut pilersaarut.
7) Immikkoortunit ataasiakkaanit imeq errortuivikoq kuutsiffissamut sorlermut sumulluunniit kuutsinneqarnissaanut kissaatigisaq, kuuffiit inissisimanerat aammalu imermik errortuivikumik kuutsitsinissap annertussusaanut naatsorsuutigisaq. Aammattaaq saliisinnaanermut suliniutaasinnaasut aamma kuutsiffigisap pitsaasussissaatut kissaatigisaq nassuiarneqassapput.

8) Pisortat atortulersuutaannik pilersitsinermi, nutarsaanermi ingerlatsinermilu isertitassatut aningaasartuutissatullu naatsorsuutigineqartut.
9) Imm. 2 Pilersaarutinik ataasiakkaanik akuersissuteqareernerup kingorna ukiut arfinilinngornerit tamaasa kommunimi imermut errortuivikumik eqqaasarnermut pilersaarutinik kommunalbestyrelsi nutarsaasassaaq.
   Imm. 3 Illoqarfinnut ataasiakkaanut imermut errortuivikumut pilersaarut siulleq kingusinnerpaamik 2018-imi aggustip aallaqqaataani akuersissutigineqarsimassaaq.
   Imm. 4 Nunaqarfinnut ataasiakkaanut imermut errortuivikumut pilersaarut siulleq kingusinnerpaamik 2020-mi aggustip aallaqqaataani akuersissutigineqarsimassaaq.

6.2 Imermut errortuivikumut pilersaarummik atuutilersitsineq

6.2.1 Pilersaarummik ingerlatsineq

Anguniakkat missingersuutillu eqqarsaatigalugit pilersaarummi immikkoortunik pingaarnernik ukiut arfinilinngornerit tamaasa nutarsaasoqartaassaaq, taamalilluni kommunimi missingersuutinik pilersaarusiornermilu periutsit sinnerinut malinnaalluni ukiumullu pilersaarutinut malinnaalluni. Taamaalilluni ukiumoortumik missingersuusiornermut atatillugu, pilersaarutaasumi pilersaarummi allattukkamik piffissatullu pilersaarummik tunuliaqutaqarluni imermut errortuivikumut tunngasuni sanaartugassatut kissaatit saqqummiunneqarlutik.
Imermut errortuivikumut tunngasunut una tamakkiisumik pilersaarut siulliummat, immikkoortumut pilersaarutissami imermut errortuivikumut attuumassutilinnik pilersaarusiorneq tamarmi piffissap ingerlanerani ilanngunneqarnissaa tamaviaarutigineqarpoq. Pilersaarutip matuma saniatigut, imermut errortuivikumut pilersaarutip avataani inissisimasunut, immikkoortut ilaat ataasiakkaat iluinut immikkuualuttunik pilersaarutinik suli ingerlataqartoqarpoq. Uani maannamut sanaartorfissagissaanerit akuerisaasut malillugit nassuiarneqarnerani, imermut errortuivikumut atuumassuteqarsinnaasut sanaartorfissagissaanermik suliassat aammalu kuuffissuarnik nutarterinerit eqqarsaatigineqarput. Pilersaarut nutarsarneqarpat aammalu ukiuni aggersuni pilersaarusiorneq aaqqissuunneqarneratigut, pilersaarut sanaartorfissagissaanermik nutaamik ilaneqassaaq.

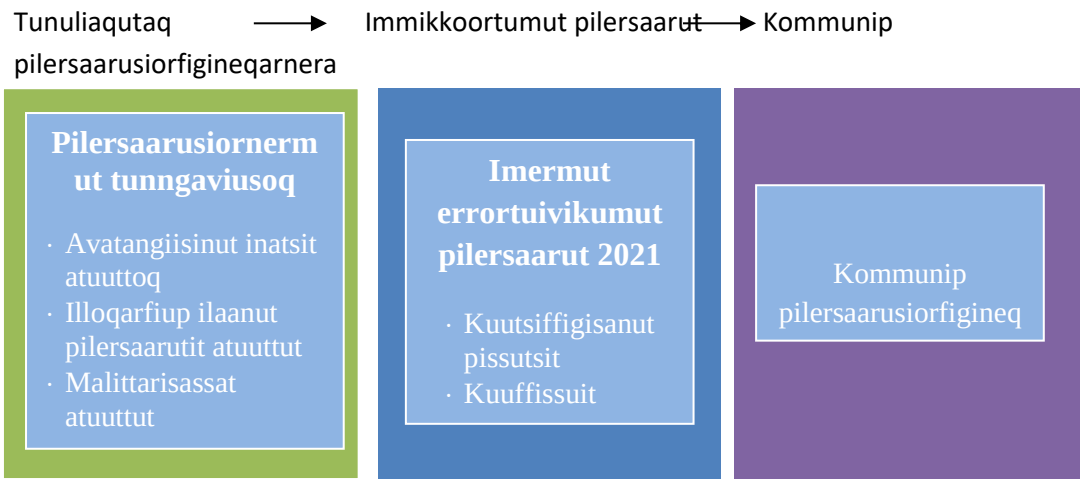

Pingaarnertut kommunip pilersaarusiorneranut pilersaarutip ilassutaa titartakkami takutinneqarpoq

7. Inatsit- pilersaarusiornermilu tunngaviit

Imermut errortuivikumut pilersaarummut sinaakkusiisut politikkikkut anguniakkat saniatigut, ilaatigut oqartussat piumasaqaataat (inatsisit, malittarisassat, maleruagassiat), ilaatigullu pilersaarusiornerup sinnera tunngaviuvoq. Misissiunerit ingerlanneqareersut tassungalu nalunaarusiat atassuteqartut tunngavissatut ilaapput.

7.1.1 Oqartussanit piumasaqaatit

Oqartussat	**Suussusaa**	**Imarisaa**	**Imermut errortuivikumut attuumassutillit**
Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat	Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaanik Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 22. november 2011-meersoq	Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik inatsit	Anartarfilerineq ilanngullugu kuutsiffigisanut pissutsit imermillu errortuivikumik igitsineq.
Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat	Anartarfiit imaannik aamma imermik errortuivikumik eqqaaneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 10, 12. juni 2015-imeersoq.	Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik inatsit	Anartarfilerineq ilanngullugu kuutsiffigisanut pissutsit imermillu errortuivikumik igitsineq.
Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat	Sanaartorfissagissaaneq, pisortat kuuffeqarfinnut aqqusersuutaat aamma pisortat aqqusiniutaat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 16, 17. november 2010-imeersoq	Sanaartorfissagissaaneq, pisortat kuuffeqarfinnut aqqusersuutaat aamma pisortat aqqusiniutaat pillugit inatsit.	Pisortat kuuffissuinut attavilersinneq
Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat	Nalunaarut nr. 35 30. august 1994-meersoq	Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik inatsit	Suliffeqarfinnit il.il. avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaat eqqarsaatigalugu immikkut ittumik akuerineqarsimanngitsunit mingutsitsinerup killilersimaneqarnissaa.
Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat	Suliap ingerlannera pillugu Kalaallit Nunaannut Nalunaarut.	Kalaallit Nunaanni suliap ingerlanneqarneranut tunngasoq pillugu Sulisoqarnermut	Suliffimmi avatangiisit

		ministereqarfiup nalunaarutaa nr. 395.	
Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat	Suliffeqarfiup aaqqissuunneqarnera pillugu Kalaallit Nunaannut nalunaarut	Kalaallit Nunaanni suliffiup aaqqissuunneqarneranut nalunaarut pillugu Sulisoqarnermut ministereqarfiup nalunaarutaa nr. 399.	Suliffeqarfiup aaqqissuunneqarnera
Qeqqata Kommunia	Illoqarfiup ilaanut pilersaarutit	Kuuffissuaqarneq aamma imermik errortuivikumik kuutsitsineq qanoq ingerlanneqassanersoq ilanngullugu, sanaartukkat suussusissaannut ilusissaannullu eqqarsaatiginnilluni illoqarfiup immikkoortuanik nassuiaat.	Immikkoortut sanaartorfigissarneqassanersut, illoqarfiup ilaanut pilersaarutit sunniuteqartussaapput.
Qeqqata Kommunia	Anartarfiit puussiartaannik, anartarfiit imaannik kiisalu imermut errortuivikumik qasertumik igitsisarneq pillugu maleruaqqusaq. Maleruaqqusaq nr. 10 atuuttuusoq 2015-imi marsip aqqaneq-aappaani akuersissutaanikuuvoq.	Illoqarfinni nunaqarfinnilu ataasiakkaani anartarfilerisarneq qanoq suliarineqartarnissaanik immikkuualuttunngorluni nassuiaasoq, tassunga ilanngullugit inoqutigiit anartarfilerisarnermut aaqqiissummut ilanngunneqarsimagunik ikkussuinissaannut piumasaqaatit.	Anartarfilerisarneq perusuersartarfinnit imermik errortuivikumik ilaqarpoq. Anartarfilerinermiit eqqaaneq pisortat kuuffissuit aaqqissugaaneranut, anartarfilerisarnermi aqqiissuummut katersuivinnulluunniit pisinnaavoq.
Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat	Kalaallit Nunaanni kuuffissuarnut atortulersuutit, suliarineqarnissaanut innersuussutit, sept. 1983.	Kalaallit Nunaanni kuuffissuarnut atortulersuutinik pilersaarusiornermi suliarinninnermilu innersuussut. Innersuussut ilaatigut malittarisassanik, kaajallaasitanik il.il. takussutissanik imaqarpoq.	Kalaallit Nunaanni kuuffissuarnut atortulersuutinik ilusilersuinermut, pilersaarusiornermut suliarinninnermullu malittarisassat.
Qeqqata Kommunia	Kuuffissuarmut attavilersinnissamut sanaartornermut qinnuteqaat/akuersissut akuersissuteqarnissamullu periutsit.	Kuuffissuarmut attavilersinneq ilanngullugu, sanaartukkamik sanaartornissamut qinnuteqaat/akuersissut.	Orsumik immikkoortiterivimmik ikkussisinnaaneq kiisalu kuuffissuarmut attavilersinnermik isiginnaarummik misissuinissamik piumasaqaat ilanngullugu, qinnuteqaat/akuersissut

			imermut errortuivikumik pissutsinik nassuiaammut piumasaqaammik imaqarsinnaavoq.

7.1.2 Pilersaarusiorneq nalunaarusiallu

Oqartussat	**Suussusaa**	**Imarisaa**	**Imermut errortuivikumut attuumassutillit**
Qeqqata Kommunia	Kommunimut pilersaarut 2012-2024	Kommunimi pilersaarusiornermut pingaarnertut iluseq.	Imermut errortuivikumut tunngasunik ilaatinneqartut illoqarfimmik ineriartortitsinissamik suliniutit.
Qeqqata Kommunia	Pilersaarusiornermi periusissiaq 2018 - 2022 Takorluukkat anguniakkallu	Kommunimi pilersaarusiornermut pingaarnertut iluseq.	Imermut errortuivikumik tunngasunik ilaatinneqartut illoqarfimmik ineriartortitsinissamik suliniutit.
Qeqqata Kommunia	Eqqagassalerinermut pilersaarut – Eqqagassalerinermut tunngasunut immikkoortumut pilersaarut 2012-24	Kommunimi eqqakkanik suliaqarnermut anguniakkanik aalajangersaavoq. Pilersaarut 2011-imi novembarimi suliarineqarnikuuvoq.	Eqqagassalerinermut pilersaarut anartarfilerinermut tunngasunik aamma imaqarpoq, pilersaarutaasumi pilersaarummi allattukkamik missingersuutinilu ilaatinneqarluni.
Qeqqata Kommunia	Eqqagassalerinermut pilersaarut 2017-2020. Pilersaarusiorfiusup piffissaa 2017-2020, Atuuffissaanut piffissaq 2021-2028	Qeqqata Kommuniani eqqagassalerinermi pilersaarut una, kommunimi illoqarfinni nunaqarfinnilu tamani eqqagassalerinissamut pilersaarutaanut atuuppoq. Kangerlussuarmut atatillugu, eqqagassalerineq kommunimit isumagineqarani allanit isumagineqarpoq. Taamaattorli kommunip pilersaarutaani anguniakkani matumani, Kangerlussuaq ilaatinneqarpoq.	Nalunaarusiaq aammattaaq illoqarfinnik nunaqarfinnillu tamanik anartarfilerisarnermik imaqarpoq, taakkununnga anartarfilerisarneq, katersuiveqarneq aamma anartarfiit puussiartaannik kuuitsiveqarneq pillugit erseqqissaaneq aamma suliniutinut pilersaarutaasunut siunnersuutit ilanngullugit.
Qeqqata Kommunia	Kuuffissuarnut nunap assinga	Kuuffissuarnut nunap assinga illoqarfinni kuuffissuit aaqqissuussaanerinik nutartikkanik takussutissiivoq. Kuuffissuarnut nunap assinginut kommuni akisussaasuuvoq. Asiaq kuuffissuarnik uuttortaasarpoq aammalu kuuffissuarnut nunap assinginik suliaqartarpoq / nutarterisarpoq.	Kuuffissuarnik paasissutissiinermut pilersaarusiornermullu kuuffissuarnut nunamut assit tunngaviupput.

Qeqqata Kommunia	Anartarfileriner mut, anartarfiit imaannik kiisalu imermik mingunnikumik eqqaaneq pillugu maleruaqqusa q 2016.	Anartarfilerisarnermik imermik perusuersartarfinnit imermillu errortuivikumik nalunaarnermut eqqaasarnermullu malittarisassanik aalajangersaavoq.	Anartarfilerisarneq, perusuersartarfiit imerlu mingunnikoq.

7.1.3 Siusinnerusukkut misissuinerit

Oqartussat	**Suussusaa**	**Imarisaa**	**Imermut errortuivikumut attuumassutillit**
Nordic Council of Ministers	Micropollutants in wastewater in four artic cities – Is the treatment sufficient.	Misissuinerit nalunaarusiallu 2017-imi suliarineqarnikuupput. A common goal for the management of sewage and other kinds of surplus or waste material from a municipality is to keep a clean and healthy environment.	Kangerluarsunnguami imaanik pitsanngorsaanermut suliniutaasinnaasunut misissuineq inerniliinerlu sunniuteqarput.
Qeqqata Kommunia	Nunaqarfimmi imermut errortuivikumik saliinermut atortulersuummik Kangerlussuarmi Pilersitsineq. 2015	Naatsorsuutigisanik, saliinerup annertussusissaatut naatsorsuutigisanut kiisalu Kangerlussuarmi saliinermut atortulersuummik tamakkiisumik pilersitsinermi saliinermut ingerlatsinermullu aningaasartuutinik allakkiaq nassuiaassivoq.	Imermik errortuivikumik saliineq. Atuilluartuuneq.
Qeqqata Kommunia	Mekaniskiusumik - kemiskiusumik imermut errortuivikumut saliinermik misileraaneq. 2014	Qeqqata Kommuniata ataani "atuilluartumik imermik errortuivikumik saliineq"-mut suliniut.	Imermik errortuivikumik saliineq. Atuilluartuuneq.
Qeqqata Kommunia	Nunami imermik errortuivikumik kuutsitsinaveersaarit	Nalunaarusiaq, Sisimiuni Maniitsumilu kuuffissuit aqqutaannik annertusaaneq, taamaalilluni illut kuuffissuaqanngitsut affaat pisortat kuuffissuaanut atassusersinnaaniassammata.	Atuilluartuuneq.

8. Kuutsiffigisat

Kangerlussuarmi kuunnut/qanittumi kangerlummut kuutsinneqartoq ilanngunnagu, kuuffiit 20-usut aqqusaarlugit imaanut salinneqanngitsumik Qeqqata Kommuniata innuttaanit 10.000 missaaniittunit kommunimi imeq errortuivikoq kuutsinneqartarpoq. Imermik errortuivikumik salinneqanngitsumik kuutsitsineq Qeqqata Kommuniata eqqaani immap avatangiisitigut pitsaassusaanik sunniisarpoq.

Kuuffissuit kuuffiisa saniatigut kuutsitsinernik allanik (suliffissuarnit kuutsitsinerit eqqaavissuarnit il.il. kuutsitsinerit) kuutsitsisoqartarpoq.

U2 Kangerlussuaq

8.1 Kuutsiffigisanut pissutsit

Sisimiuni, Maniitsumi Kangerlussuarmi kuutsiffigisat imaaniipput.
Sisimiut Maniitsullu eqqaani immat itisuujullutillu sarfartuujupput. Kangerlussuarmi kangerluup qinnguaniit 9 km-isut ungasitsigisumit aattortup kuuanut/kangerluup ilaanut kuutsitsisoqartarpoq.

Naak Sisimiut eqqaani ataatsimut isigalugu imaq sarfanik sukkasuunik pitsaasumillu imermik taarseraaffiugaluartoq, ilaatigut "Micropollutants in wastewater in four artic cities – Is the treatment sufficient"-ikkut misissuinerit immikkoortoqartoq imermik ajortumik taarseraattoqartumik aammalu avatangiisit ajortut uppernarsarnikuuaat.

Tinikkaluaraangat ulikkaluaraangalluunniit, Sisimiuni Kangerlusarsunnguami, qattuninnguunnermi immikkuullarissumi ikkanniusaqarnera patsisaalluni kangerliumanerup imaata taarseraannera annikitsuararsuuvoq.
Siusinnerusukkut misissuinerit ersarissumik takutippaat, kangerliumanermi uumassuseqartunik artukkerneqaqqasoq, kiisalu toqunartulimmik akulimmik akuutissamik tributylin TBT-mik akulinnik, saffiugassanik oqimaatsunik, tipiliornermik akornusersuinermik avatangiisinullu toqunartunik allanik imaqartoq. Imermik errortuivikumik kuutsitsinermit peqquteqartunik sumiiffimmi avatangiisit qanoq issusaa ajortorujussuuvoq, aasakkullu tipimik akornusersorneqarneq misigineqartarpoq.

Avatangiisinik eqqaaniittunik kusanartunik sunniisumik kuuttut ersiinnartut saniatigut, Sisimiuni kuuffigisat sinnerini avatangiisinut sunniutit ilisimaneqanngillat. Tamanna ingammik anartarfilerisarfiup kuitsiviata eqqaani kiisalu Sisimiuni umiarsualivimmi kuutsitsiviup eqqaani atuuppoq.

8.1.1 Sumiiffinni kuutsiffigisat

Sisimiuni pisortanit pigineqartut kuuffiit arfineq pingasuupput kiisalu kuuffiit namminersortunit pigineqartut pingasuullutik, ataatsimut isigalugu ajunngitsumik ingerlasut.
Piffinnili arlalinni imermik errortuivikumik kuutsitsineq ajornartorsiutinik pilersitsivoq, assersuutigalugu Kangerluarsunnguamut kuutsitsinerit U1, U3, U10 aamma U11 kiisalu anartarfilerisarfiup eqqaani kuutsitsineq U7. Kuuffiit taakku imermik errortuivikumik pilersaarummi anguniakkanik, tassa kusanassutsimut, uumassusilinnut imaanullu pissutsinik sapinngisamik eqqarsaatiginninnissamik malinnittuunatik.

Sisimiuni anartarfilerinikkut kuitsiviup eqqaani kuuffik U7.

Maniitsoq imaannarmut ammasumi inissisimavoq, kuuffinnik pisortanit pigineqartunik arfineq-marlunnik peqarluni.

Anartarfilerisarfik nutaanngitsoq illoqarfimmut qanittumi inissisimasoq atorunnaarnikuuvoq, nutaarlu illoqarfimmut ungasissumi pilersinneqarnikuulluni.

Maniitsumi kuutsiffigisat ataatsimut isigalugu ajunngitsutut taaneqarsinnaapput.

Maniitsumi kuutsiffigisaq U2

Kangerlussuarmi pisortanit pigineqartunik kuuffigisanik marlunnik ataatsimut isigalugu ajunngitsunik peqarpoq, illoqarfimmut qanippallaanngitsumi inissisimasunik aammalu kangerlummit 9 km ungasitsigisumi illoqarfiup kujataatungaani aattortup kuuanut/sioqqanik ikkannersamut kuutsinneqartunik. Kuuk ukiumut qaammatini arfineq-marlunni ingerlaannartumik annertuumik kuuttarpoq.

Kangerlussuarmi kuuffigisaq U2

8.1.2 Erngup pitsaassuunissaanik anguniakkat

Imermik errortuivikumik kuutsitsinermik inuillu suliaqarnerinit sunnerneqartartuni, immikkoortuni imaasuni erngup pitsaassusaanut anguniakkamik aalajangersaanissaq pingaaruteqarpoq.

Eqqatsinni pingortitamik atuineq aamma inuunitsinnut tunngaviuvoq, ataatsimullu isumalluutitsinnut artukiinerit annertusiartorneri ilutigalugit, avatangiisinut sunniutigisinnaasat aammalu nakkutiginninnissamut suliniutinik pilersaarusiornissamut aammalu pakkersimaarnissaanut siulittuutigisinnaanerinut pisariaqartitsineq annertusiartorpoq. Imermut immikkoortumik sunniisinnaasunik siunissami sulianik aqutsisinnaanermut alloriarneq pingaarutilik tassaaavoq, masarsoqarfimmut anguniakkamik ataatsimuulersitsisinnaaneq.

Kommunip tigussaasumik politikkimigut, ingammik imermik errortuivikumik kuutsitsinermut anguniagaanut, avatangiisinut pitsaaassutsimut anguniakkat naapertuutissapput. Qeqqata Kommuniani immikkoortuni imaasunut nalinginnaasumik anguniakkat tassaapput, nalinginnaasumik uumasoqarfiullutik naasoqarfiullutillu pissusissamisut ingerlanissaat, taamaattumillu sapinngisamik pitsaassuseq qulakkeerneqassalluni. Aammattaaq erngup pitsaasussaa eqqiluitsoq ima pitsaatigissaaq, imermut immikkoortuniinneq atuinerlu peqqissutsimut navianartorsiortitsissanatik. Qeqqata Kommuniani masarsoqarfinni imaasunut tamanut anguniakkanik pitsaassutsimullu piumasaqaatinik ataasiakkaartunik kommuni aalajangersaasariaqaraluarpoq.

Immikkoortuni imaasuni erngup pitsaassusaanik anguniakkanut isumasiuutinik assigiinngitsunik peqarpoq.

Issittumi Kalaallillu Nunaanni pissutsinik immikkoortiterisinnaanermut periuseq, assersuutigalugu immikkoortitserinermi, Norskit Statens Forureningstilsyns klassifikaktionssystem-i, qanoq issutsinik pitsaassutsinik tallimanik imaqartoq.

I. Malunnaateqanngitsumik mingutsitaq (pitsaasorujussuuvoq)
II. Akunnattumik mingutsitaq (pitsaavoq)
III. Malunnartumik mingutsitaq (pitsaavallaanngilaq)
IV. Annertuumik mingutsitaq (ajorpoq).
V. Annertoorujussuarmik mingutsitaq (ajortorujussuuvoq).

Qanoq issutsinik pitsaassuseq I pitsaanerpaasarpoq, tassaallunilu pinngortitaq sunnerneqarsimanngitsoq, pitsaassuserli V ajornersaalluni avatangiisit annertoorujussuarmik sunnerneqarsimasarlutik.

8.1.3 Anguniakkanik naammassinninneq

Qeqqata Kommuniani siunissami imermik errortuivikumik qanoq suliaqartoqarnissaanik nalilersuinissamut, aallaqqaammut imermik errortuivikumik slainneqanngitsumik kuutsitsinermi imaanut avatangaaiisinut kingunerisinnaasanik nalilersuinermik ingerlatsisoqassaaq. Aallaavittut pingaartitanut allassimasunut tunngaviit tullinnguuttut atorneqarsinnaapput: NORSKIT STATENS FORURENINGSTILSYNS KLASSIFIKATIONSSYSTEM-IMUT NAAPERTUUTTUMIK QANOQ ISSUTSIMIK IMMIKKOORTITSINEQ (MOLVÆR IL.IL 1997 *), Takuuk 12/Allanngorartumut akuttussutsinut killissat

Allanngorarpoq	**Qanoq issutsinik pitsaassuseq**				
	I Pitsaasorujussuuvoq	**II Pitsaavoq**	**III Pitsaavallaanngilaq**	**IV Ajorpoq**	**V Ajortorujussuuvoq**
Kinnermi ujarannguuttumi kulstoffi uumassusilik (N-IOC) mg/g panertup oqimaassusaa	<2O	20-27	27-34	34-41	>41
Immap naqqata naasoqassusaa: Hulberts Index (ES100) $hann0n-Wiener index (H')	>26 >4	26-18 4-3	18-11 3-2	11-6 2-1	<6 <1
	I Malunnaateqanngitsumik mingutsitaq	**II Akunnattumik mingutsitaq**	**III Malunnartumik mingutsitaq**	**IV Annertuumik mingutsitaq**	**V Annertoorujussuarmik mingutsitaq**
Kinnermi ujarannguuttumi savimerngit:	<0,25 <0, 1 5	0,25-1 0,15-0,6	1-5 0,6-3	5-10 3-5	>10 >5

(µg/g panertup oqimaassusaa) Cadmiumi (Cd) Kviksølvi (Hg) Aqerloq (Pb) Zinki (Zn) Kanngussak (Cu)	<30 <1 50 <35	30-120 5-20 5-25	120-600 700-3000 150-700	600-1500 300-10000 100-300	>1500 >10000 >1500
Kinnermi avatangiisinut ulorianaatillit uumassusillit: ∑PAH (µg/kg panertup oqimaassusaa) Benzo(a)pyrene (µg/kg panertup oqimaassusaa) Tributyl tin, TBT (µg/kg panertup oqimaassusaa) ∑ total ECB (ng/g panertup oqimaassusaa)	<300 <10 <1 <5	300-2000 10-50 1-5 5-25	2000-6000 50-200 5-20 5-25	6000-20000 200-500 20-100 100-300	>20000 >500 >100 >300
Uilluni savimerngit: (µg/g panertup oqimaassusaa) Cadmiumi Kviksølvi Aqerloq	<2 <0,2 <3	2-5 0,2-0,5 3-15	5-20 0,5-1,5 15-40	20-40 1,5-4 40-100	>40 >4 >100
Qeqqussat ilaanni (Grisetang) zinki (µg/g panertup oqimaassusaa)	<150	150-400	400-1000	1000-2500	>2500
Qeqqussat ilaanni (Grisestang) kanngussak (µg/g panertup oqimaassusaa)	<5	5-15	15-50	50-150	>150
Uilluni avatangiisinut					

ulorianaatillit uumassusillit:	>50	50-200	200-2000	2000-5000	>5000
∑PAH (µg/kg masattup oqimaassusaa)	<1	1-3	3-10	10-30	>30
Benzo(a)pyrene (µg/kg masattup oqimaassusaa)	<0,1	0,1-0,5	0,5-2	2-5	>5
Tributyl tin, TBT (µg/kg panertup oqimaassusaa)	<4	4-15	15-40	40-100	>100
∑ total ECB (ng/g masattup oqimaassusaa)					

Molvaer, J., J. Knutzen, J. Magnusson, B. Fiygg, J. Skei & J. Sørensen 1997. Klassifisering av miljøkvalitet i fjorder og kystfan/ann SFT Ilitsersuut 97:03 quppernerit 36 (norsk)

8.1.4 Tunngavigineqartut

Imermik errortuivikumik suliaqarnermut tunngavigineqartut, issittumi avatangaasinik annertuumik eqqarsaatiginnittuussapput. Issittumi avatangiisit issittumik silaannalittut anerusumik minnerusumilluunniit sikuusutut ilisarnaaserneqarsinnaapput, qaamarngullu qinngorneranit annertuumik nikerartumit sunnertisimasoq. Imaani avatangiisit allanngorarnerannut qaamarngup qinngornera pingaaruteqarpoq, tassani qinngorneq pingaarneq, siku aakkaangat upernaakkut sakkortunerpaasarluni, ukiup qaamanerata nalaaniittarluni (upernaakkut/aasakkut). Ukiup ilaani avatangiisit bakterianit heterotrofenit saqquminerpaaffigisarpaat. Aammattaaq sikuunerani kulstof-ip annertuumik atoqqinneqartarneranik isumaqarpoq. Tamanna piffissami sikuuffiunngitsumi (upernaakkut/aasakkut) imaanit silaannarmilluunniit kulstoffimik tigooraanermit peqquteqartarpoq, illuatungaanili ukiakkut/ukiuunerani immap sikunerani silaannarmut aniatitseqqittoqartarluni.

Kalaallit Nunaata kippasissortaani Sisimiut Maniitsullu inissisimaffigisaanni, immap qaavata kissassusaa ukiuunerani 0°-miit minus 2°-imiittarluni aasaanerani 0 - 2° akornanni inissimasarpoq. Ukiuunerani Sisimiut Maniitsorlu sikuuneq ajorput. Immap 5-10 m itissusaani aasaanerani kissassusaa 0,5- 1° qulaatinngisaannarpaa. Kangerlussuarmi decembarimiit maajimut sikuusarpoq.

Issittumi pissutsini uumassusilinnik allanngornermik pisoqartarnissaa ilimagineqarpoq. Nunap ilaani kiannerusunit allanngoriartorneq arriinnerusariaqanngilaq, misissuinerilli arlallit takutippaat, kissassuseq appasinnerutillugu allanngoriartorneq malunnaatilimmik appasinnerusartoq. Imaani uumassusillit sananeqaataasa annertusiartornerat nunani kialaarnerusumik imaqartalinnituulli, sananeqaatit qanoq annertusiartorneri apequtaallutik, sumiiffinni avatangiisit sunnersinnaavaat.

Imermut errortuivikumik kuuffinnik inissiinissamut atatillugu, annanit bakteriat nillernerusumi sivisunerusumik uumasannaanerisa uppernarsarneqarnikuunerat eqqarsaatigineqassaaq. Imeq errortuivikoq salinneqarpat, annat bakteriaanik imarisaa annikillisinneqassaaq, qanoq annertutigisumik saliisoqarnera apeqqutaalluni, bakterissat annikillisinneqartarput. Tamakkiisumik peersinissaq imermik errortuivikumik eqqiluitsunngorsaanermik piumasaqaatitaqassaaq.

8.1.5 Kuuffiit eqqaani imaani avatangiisinut anguniakkat

Maniitsup, Sisimiut Kangerlussuullu eqqaani kuutsiffigisanik tamanik avatangiisinik misissuinernik aallartitsineq pillugu pilersaarumik, imermut errortuivikumut pilersaarut ilaqarpoq. Kuutsifigisani ataasiakkaani erngup pitsaassusaanut anguniakkanik naammassinnissinnaanermut suliniutitut, illoqarfinni saliivimmik imaluunniit saliivinnik pilersitsinissamut pisariaqartitsisoqarneranik naliliinissamut, avatangiisinik misissuinerit sanilliussisinnaasumik tunngaviliinernik inerneqassaaq.
Misissuinerit nutaat pillugit suliniutit siusinnerusukkut ingerlanneqarnikuusut pilersaarutaanikuusullu tunngavigalugit, ungasinnerusoq isigalugu illoqarfinni pingasuusuni immikkoortuni imaasuni ataasiakkaanut anguniagassaliortoqarsinnaavoq.

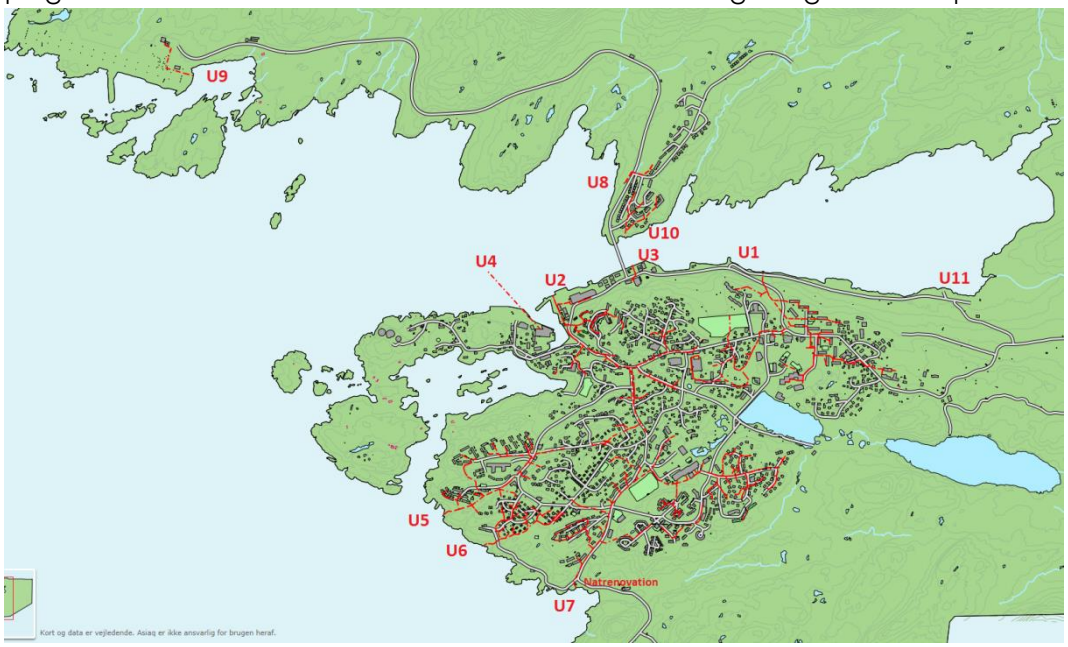

Sisimiuni kuuffissuit kuuffii

Maniitsumi kuuffissuit kuuffii

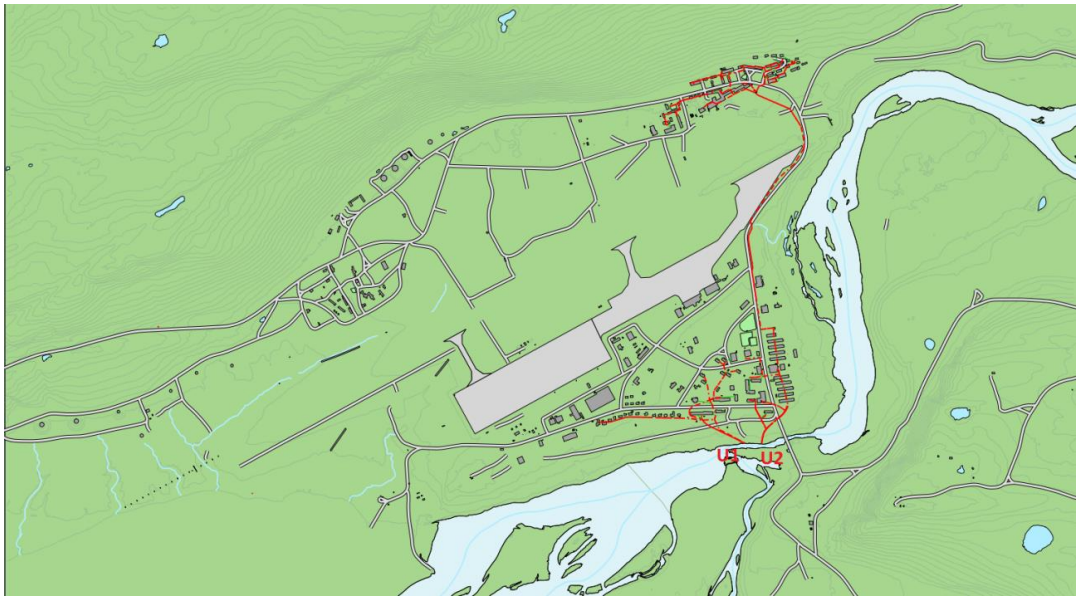

Kangerlussuarmi kuuffissuit kuuffii

Kuuffinni tullinnguuttuni **Akunnattumik mingutsitaq (pitsaasoq) qanoq issutsimut II-mut** naapertuuttumik anguniagaqarsinnaaneq naatsorsuutigineqarsinnaavoq, imaanut annertunerusunut,pissutsinut sunnerneqarsimanngitsunut pissusissamittullu issusilinnut, kuutsitsinernut tunngatillugu:

- Sisimiut: **U5, U6, U8, U9 aamma U10.**
- Maniitsoq: **U1, U2, U3, U4, U6, aamma U7.**
- Kangerlussuaq: **U1 aamma U2**

Kuuffigisani tullinnguuttuni **qanoq issutsip II Malunnaatilimmik mingutitsinermut (Pitsaavallaanngitsoq)** naapertuuttumik anguniagaqarnissaq naatsorsuutigineqarsinnaavoq:

- Sisimiut: **umiarsualivimmi U2 aamma Kangerluarsunnguami (U1 aamma U11) aammalu anartarfilerisarfimmi U7**
- Maniitsoq: **Anartarfilerisarfiup U5** eqqaani
- Kangerlussuaq: Qanoq issutsimut tassunga kuuffeqanngilaq.

Qanoq issutsimut III-mut naapertuuttumik anguniagalimmik kuuffeqarneq isumaqarpoq, immikkoortoq "immikkoortutut qanittutut" nassuiarneqarnera, tassani (kangerliumanermik matoqqasumik umiarsualivimmullu atatillugu) inunnit pilersitanik suliaqarfiit akuerineqarlutik, annertussutsimik ersarinnerusumik nassuiarneqartumik avatangiisit qanoq issusaanik sunniisinnaatitaallutik, (ukiuni qulini tulliuttuni immap naqqani kinnerit uillullu TBT-mik annertuumik akoqarsinnaanerisa akuersaarseqarnerat ilanngullugu). Akuutissartagaanngitsumik qanoq issutsip pitsaasuunissaanut piumasaqaatinik, avatangiisit sinnerinit piumasaqaatinik naammassinnittariaqaraluarput.

TBT-mut ukiuni qulini piffissamut aalajangersaanermut tunngaviusumut tunuliaqutaasoq tassaavoq, TBT-mik atuisarnerup atorunnaarsikkiartortinnissaanut pilersaarut nunarsuaq tamakkerlugu akuersissutaammat, taamaattumillu TBT pillugu suliunitissat killilimmik ingerlanneqarnissaat naatsorsuutaalluni.

Anguniagassat aalajangersakkat qulakkeerniarlugit, Takuuk TILSTANDSKLASSIFICEFIING I HENHOLD TIL DET NORSKE STATENS FORURENINGS-TILSYNS KLASSIFIKATIONSSYSTEM, qanoq issutsit nassuiarneqartut malillugit erngup pitsaassusaanut piumasaqaaterpianik allassimasoqarpoq.

Aammataaq suliniutinik sorlernik sumiiffinni ataasiakkaani anguniagassanik naammassinninnissamut ingerlatsisoqarsinnaaneranut naatsorsuutigineqarsinnaasunik allassimasoqassaaq. Misissuinerit ingerlanneqarnikut aallaavigalugit immikkoortut ilaannut ataasiakkaanut nakkutiginninnissamik pilersaarummik atuutsitsilertoqassasoq nalinginnaasumik innersuussutigineqarpoq, taamaalilluni immikkoortunik imaasuni erngup pitsaassusaanut uppernarsaatinik ingerlaavartumik katersisoqassalluni. Tassanngaanniit avatangiisini anguniagassatut aalajangersakkat naammassineqarnersut siunissami nalilersorneqarsinnaallutik.

Qinngunngua Sisimiut

9. Kuuffissuit aaqqissugaanerat

Nassuiaassutinut tullinguuttunut naapertuuttumik kuuffissuit aqqutaat pingaarnertut attavinnut attavinnullu agguataarneqassapput:

- Illut namminerisamik ingerlatsiviullutik immikkoortuuppat, imaluunniit illut marluk amerlanerusulluunniit ataatsimit ingerlatsiviuppata, sanaartukkalli eqqarsaatigalugit ataatsimoortuunatik, pingaarnertut attavimmit illut marluk amerlanerusulluunniit attaveqartissavai.
- Ingerlatsivimmut ataatsimut illu ilaappat, imaluunniit illut amerlanerusut ataatsimit ingerlatsiviuppata, sanaartukkat eqqarsaatigalugit ataatsimoortuullutik, taava attavimmit ataatsimut attaveqassapput.

Pingaarnertut kuuffissuit aammalu kuuffissuit aaqqissuussanerata ilaa imermik errortuivikumik illoqarfiup avataanut kuutsitsisortaa pisortanit pigineqarput. Attaviit kuuffissuit aaqqissuussaanerata ilagivaat, pingaarnertut kuuffissuarmut illunik inuinnarnit pigineqartunik attaviliisut.

Illoqarfinni pingaarnertut kuuffissuarnik tamanik ingerlatsinermut kommuni isumaginnittuuvoq. Tassa imaappoq, pingaarnertut kuuffissuarnik maqitsivittalinnik, katiffittalinik il.il. sanaartornissamut kiisalu aserfallatsaaliinermut, saliinermut aamma assersuutigalugu illunut inuinnarnit pigineqartunit attaviliinissamik ingerlatsinissamut kommuni akisussaasuuvoq.

Kommunimi imermut errortuivikumut aaqqissuussaanerisa saniatigut, imermut errortuivikumut aaqqissuusaanerinik inuinnarnit pigineqartunik minnerusunik arlalinnik (Attaviit, imermut errortuivikumut kuuffiit ataatsimoorussat, maqitsiiviit kisimiittut il.il.) peqartoqarpoq, immikkuullarissunik aalajangeruminaatsunik kuutsiffilinnik. Kuuffiit takku pillugit tamakkiisumik takussutissaqartoqanngilaq, pilersaarusiorfiulli piffissaliunnerata iluani kommunimit tukussusiortoqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Sisimiuni Royal Greenland kiisalu Nukissiorfiit namminerisaminnik kuuffeqarput, U3 aamma U4.

Sisimiuni, Maniitsumi Kangerlussuarmilu immikkoortut kuuffissualersornikut pilersaarutitut titartakkani S-1, M-1 aamma K-1-imi takutinneqarput.

Ullumikkut Sisimiuni, Maniitsumi Kangerlussuarmilu imermut errortuivikumut aaqqiissutinik qitiusuunngitsunik annertusakkanik peqarpoq. Imermut errortuivikumut aaqqiissutinit pisortanit pigineqartuni imeq errortuivikoq kommuni kuuffissianut kuutsinneqartarpoq.

Imaanut kuutsitsinermut atatillugu kommuni saliissutinut atortulersuutinik ullumikkut peqanngilaq.

Najugaqarfiit inuussutissarsiuteqarfiillu annersaat pisortat kuuffissuit aqqutaannut attaveqarput.

Sisimiuni Maniitsumilu inoqutigiit 660 missanittut suli anartarfilerisarneq, imermut errortuivikumut katersuivinnut imaluunniit imeq errortuivikoq nunamut kuutsinneratigut suli ingerlatsisartoqarpoq.
Kuuffissuit aaqqissugaanerini attavinnik, katiffinnik, maqitsivinnik aammalu kuuffinnik ilaqarput.

- Sisimiuni illoqarfimmi inoqutigiit ilamininngui kuuffissualigaanngillat. (20 % missaani).
- Maniitsumi illoqarfimmi inoqutigiit ilamininngui (30 % missaani) kuuffissualigaanngillat.
- Kangerlussuarmi nunaqarfimmi inoqutigiit ilamininngui (17 % missaani) kuuffissualigaanngillat.

Najugaqarfissiat inussutissarsiorfiillu nutaat tamarmik kuuffissualigaasarput, taamaalilluni kuuffissuit aqqutaannut imermik errortuivikumik kuutsitsisoqartarluni.

Illoqarfinni nunamut imermik errortuivikumik kuutsitsisinnaanermut akuersissutinik tunniussisarneq Qeqqata Kommuniata 2005-imi unitsippaa.

Illut qaavinit inoqannginnersaniillu kiisalu kuuffissiat aqqutaannit imeq kuuttoq kuussinernut aamma nunatanut eqqaani inissisimasunut kuutsinneqassaaq, aammalu kuuffissuit aqqutaannit immikkoortitaassalluni. Illut ataasiakkaat illup naqquanit imeq maqitaq annikitsukkuutaarlugu kuuffissuit aaqqissugaaneranut kuutsittarpaat.

Inissiaqarfinnik inuussutissarsiorfinnillu anartarfilerinermut aaqqiissutilinnik pioreersunik, kuuffissualiisinnaanermut periafissanik pilersitsinissaq ingerlaavartumik misileraaffigalugu sulissutigineqassaaq. Pisortat kuuffissuit aaqqissugaataannut siunissami inoqutigiit sapinngisamik amerlanerpaat qanoq atassuserneqassanersut pilersaarusiortoqassaaq.

9.1 Tunngavigineqartut

Pisortat imermut errortuivikumut attavinnik sanaartornissamut, ingerlatsinermut aserfallatsaaliinermullu Kalaallit Nunaanni kommunit isumaginnittussaapput. Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanik isumaqatigiissut naapertorlugu, Qeqqata Kommuniani kuuffissuarnut atortulersuutit ataatsimoorussat amerlanersaat kommunimit tiguneqarnikuupput aammalu imermut errortuivikumut pilersaarusiornikkut kommuni imermut errortuivikumut atortulersuutitut tamanit atugassianngortinneqarnikuullutik. Atortulersuutit ataasiakkaat inuinnarnit pigineqarput inuinnarnit arlalinnit attaveqarlutik. Tassa imaappoq, pisortat kuuffissuanut atortulersuutit ataatsimoorussanik ingerlatsinermut aserfallatsaaliinermullu Qeqqata Kommunia akisussaasuuvoq. Siusinnerusukkut Kalaallit Nunaanni kuuffissuarnut atortulersuutinut Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat akisussaasuunikuuvoq.

Kalaallit Nunaanni illoqarfinni kuuffissuarnut atortulersuutinut Maleruaqqusami (GTO) aalajangersakkat suli atuuttuupput, Qeqqata Kommuniani pisortat kuuffissuanik ingerlatsineq maannakkut kommunimit isumagineqarmat.

Imermut errortuivikumut pilersaarummi matumani nassuiarneqartut, allatut immikkuullarissumik nassuiaasoqarsimanngippat, imermut errortuivikumut atortulersuutit

nutaat pisortanit pigineqartut, kommunip imermut errortuivikumut atortulersuutaasut pilersinneqarlutillu ingerlanneqassapput, Uunga atatillugu imermut errortuivikumut atortulersuinermi, imermik errortuivikumik kuutsitsinermut aamma/imaluunniit saliinermut atorneqartut, pisortat atortulersuutaatut paasineqassapput.

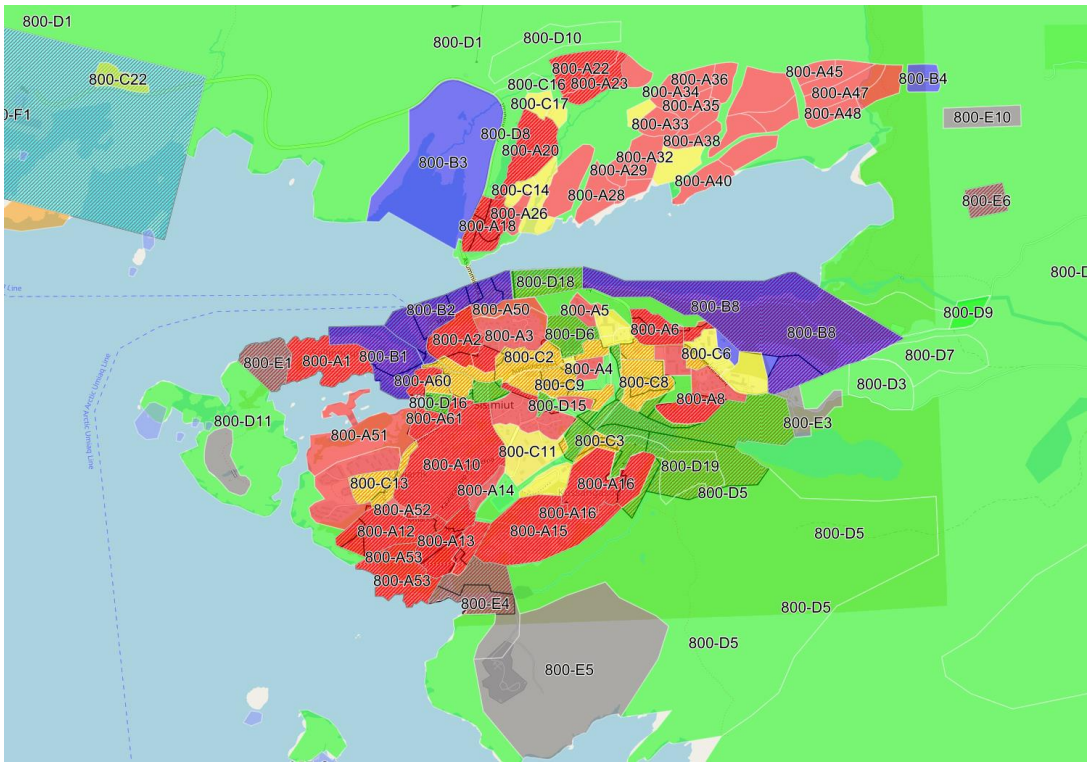

Sisimiuni sumiiffinnut pilersaarusiorfiusunit tigulaarineq.

Namminerasortut kuuffiissuarnut atortulersuutaat pisortat kuuffissuarnut atortulersuutaanut attaviliinermut Qeqqata Kommunia akuersisartuullunilu nakkutilliisuuvoq.

Immikkoortuni kuuffissualinni illumit imeq errortuivikoq aamma suliffissuarnit, suliffeqarfinnit, paaqqinnittarfinnit il.il. imeq errortuivikoq tamatigut kuuffissuarmut kuutsinneqartassaaq. Nunap qaavani imeq, tamatumunnga ilanngullugu imeq illup qaavanit kuuttoq kommunip kuuffissuatigoortinneqassanngilaq, kussinernulli kuutsinneqassalluni, taamaalilluni immikkoortumi sanaartukkanut allanut, pisuinnaat aqqutaannut, aqqusinernut sanaartorfiunngitsunullu akornusersuutaassanani. Kuuffissaq sulluligaq nalinginnaasumik qaanit kuuttumut kuuffisamut (kuussinernut, sullumut il.il.) attavilerneqassaaq. Pisortat kuuffissuanut kuuffissaliinermik attaviliisinnaaneq Qeqqata Kommunianit akuersissuteqarnissamik piumasaqaatitaqarpoq.

Suliffeqarfinnut, paaqqinnittarfinnut il.il. kommunip kuuffissuaataanut imermik errrotuivikumik mingutsinneqarnikumik kuutsitsisumut kuutsitsinissamilluunniit pilersaaruteqartumut, Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat/Qeqqata Kommunia saliinissaq assigisaanilluunniit suliniuteqarnissaq (assersuutigalugu uuliakumut/orsumut immikkoortiterutinik) pillugu piumasaqateqarsinnaavoq.

9.2 Attavilersinnaatitaaneq/pisussaaffik

Kuuffissuaqarfiit (titartakkatut ilanngussamut innersuussisoqarpoq) iluanni inissisimasunut inissiat soorliit imermut errrortuivikumut pilersaarutip matumani inissisimanersut takuneqarsinnaavoq. Illoqarfiup ilaanut pilersaarummi atuuttumi nunaminertamilluunniit atugassiissummi illumut allassimasoqartillugu, pisortat kuuffissuarmut atortulersuutaanut attavilersinnissamut pisussaaffeqartoqarpoq.

Tamatuma saniatigut imermut errortuutikumut nalunaammi § 10 naapertorlugu, imermut errortuutikumut pilersaarummi kuuffissuaqarfinni illuutit pioreersut attavilertussaatitaapput. Illuutit kuuffissuarnut attavilersinneqarnissaanut aningaasartuutit, illuutinut piginnittunit akilerneqassapput.

Nalunaarutaat nr. 10, 12. juni 2015-imeersup malitsigisaanik Anartarfilerisarneq, anartarfinnik imermillu errortuivikumut Malittarisassamut (Qeqqata Kommunia) innersuussisoqarpoq.

Ullumikkut anartarfilerisarnermik aaqqiissummik akikitsuararsuarmik ilaatigut peqarpoq, inoqutigiit pingaarnertut kuuffissuarmut naatsumik ungasissusilimmiikkaluarlutik pingaarnertut kuuffissuarmut attavilersinneq ajornerannik kinguneqartumik. Allanut siunertanullu assingusunut iluaqutitalimmik aningaaserivimmi taarsigassarsinermik kalaallit qallunaallu misilittagaat qanoq atorneqarsinnaanersut kommunimit misissorneqassaaq, taamaalilluni anartarfilerinermi sullitat pioreersut akikinnerusumik iluaqutitaqarnerusumillu pisortat kuuffissuarnut aaqqissugaaneranut attavilersissinnaanermut periarfissaqalissallutik, taamaalillunilu anartarfilerisarnermik aaqqiissut atorunnaarsikkiartorneqarsinnaalluni.

Boligstøtte aqqutigalugu illunut, tapiisinnaanermut aaqqissuussineq Namminersorlutik Oqartussanit kommunimit tiguneqarnikuuvoq, taamaaliornikkut siusinnerusukkut BSU aqqutigalugu illuni innuttaasut najugaqartut pitsanngorsaanissamut/nutarsaalluni suliniutinut 100.000 koruunit tikillugit qinnuteqarsinnaallutik. Tapiiffigineqarnissamik qinnuteqaatinut atatillugu pisortat kuuffissuanut attavilersinnissaq pillugu suliniutit siunissami Qeqqata Kommuniata pingaarnerutinniarpai.

Taakku saniatigut pilersaarutip ingerlanerani Qeqqata Kommuniata kuuffissuit aqqutaannut attavilersinnissamut kajumissaatitut, anartarfilerisarnermi aaqqiissummi aningaasartuutinik tamakkiisumik matussusiinissap tungaanut, anartarfilerisarnermi aaaqiissummut ukiumut akigititat 10 procentimik qaffaaffigisarniarpai.

9.3 Nunaminertamik pisariaqartitsineq il.il.

Imermut errortuivikumut suliniutinik suliaqarnissamut sinaakkutissanik pingaarnernik, imermut errortuivikumut pilersaarut aalajangersaassaaq. Kingusinnerusukkut annikitsukkuutaanik pilersaarusiornermut atatillugu, attavinnut atortulersuutinik, illunik il.il. inissiinissaq aalajangersarneqassaaq. Tamanna pillugu illuutillit kalluarneqartut paasissutissiiffigineqassapput.

Aalajangersakkat atuuttunut naapertorlugit attavinnik, illunik teknikkullu atortulersuutit sinnerinik il.il. pilersitsinermut nunaminertamik atugassinneqarnissamik qinnuteqaateqartoqassaaq.

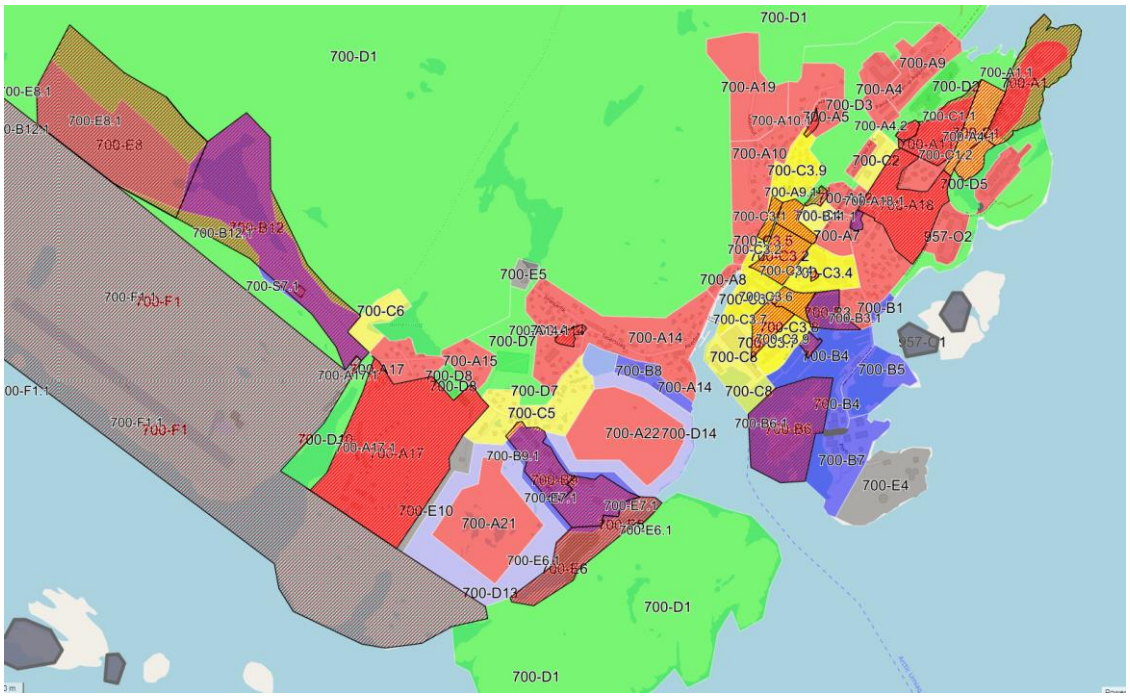

Maniitsumi illoqarfiup immikkoortuinut pilersaarutinit tigulaarineq

9.4 Paasissutissanut tunngavigisat

1998-imi januaarip aallaqqaataani Sanaartorfissagissaanermut nutaamik suliassanut nanertuutinullu agguataarineq pillugu isumaqatigiissummut, kingusinnerusukkullu Sanaartorfissagissaaneq, pisortat kuuffeqarfinnut aqqusersuutaat aamma pisortat aqqusiniutaat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 16, 17. november 2010-imeersumi § 8-mi allassimasoq naapertorlugu: *Nalunaarsuiffiit Asiaq, Kalaallit Nunaanni Misissueqqaarnerit, qitiusumik nalunaarsuiffimmik, kuuffeqarfinnut aqqusinernullu paasissutissanik nunallu assinginik aqutsisuuvoq, aammalu ilaatigut kommuninit nalunaarutit, ilaatigullu nammineerluni sumiiffimmi nakkutilliinermigut nalunaarsuiffinnik iluarsiisarnini tunngavigalugit nalunaarsuiffimmik isumaginnittuulluni.*
Imm. 2. Kommunit pisussaapput kuuffeqarfinni taamatullu aqqusinerni sanaartukkat nutaat, allanngortitsinerit, matusinerit allannguutillu annertuut allat pillugit, qitiusumik nalunaarsuiffiit iluarsineqarnissaat siunertaralugu Asiaq-mut ingerlaavartumik ilisimatitsisassallutik, tak. imm. 1.
Imm. 3. Asiaq pisinnaatitaavoq, qitiusumik nalunaarsuiffimmit imm. 1-imi taaneqartumit paasissutissanik nunallu assinginik tunniussinermut akiliisitsissalluni.
Imm. 4. Kuuffeqarfinnik aqqusinernillu qitiusumik nalunaarsuiffimmik suliaqarnissamut iluarsiisarnissamullu Naalakkersuisut maleruagassiorsinnaapput.

Taamaattumik tullinnguuttut isumagissallugit kommunip pisussaaffigaa:

- Kuuffissuarnut nunap assinganik paasissutissanillu nutarterinissamut Asiaq suliakkissallugu.
- Attaviit ingerlavii sorliit uuttortarneqassanersut Asiaq paasissutissiiffiginissaa.
- Attaviit nutaat aamma pissutsit pioreersut uuttortaaffioqqissimasut allannguutai pillugit paasissutissanik ingerlatitseqqiineq.
- Paasissutissanik soorlu assersuutigalugu killiffimmik, atortussani, attaviit annertussusaannik, ukioq sanaartorfiusoq il.il. pisarilinnik ilalerlugu kuuffissuit attaviinik suliniutinik nutaanik/nutaanngitsunik tunniussineq.

Nunami qaqugu suliaqartoqartussaaneranik pilersaarutinik Asiaq kommunimut paasissutissiisaaq, sioqqutsingaatsiarlunilu illoqarfinni kuuffissuarnik nalunaarsuinermut nutartigassaqarnersoq pillugu kommunit ataasiakkaat aperineqassallutik, taamaalillutik kommuni paasissutissanik pissiarsisinnaaniassallutik. Suliassat suliarineqartussat pillugit Asiaq kommunimik isumaqatigiissummik atsiukkamik/isumaqatigiissummik suliaqassaaq.

Maniitsumi anartarfilerisarfimmit kuutsitsineq

Asiaq 2017-imi Sisimiuni, 2017-imi Maniitsumi aamma 2017-imi Kangerlussuarmi Qeqqata Kommuniani immikkoortuni kuuffissuaqarfiusuni tamanut kuuffissanut pilersaarutinik digitaalinngorsaanermik ingerlatsinikuuvoq. Kuuffissanut paasissutissat digitaliusut taakku imermut errortuivikumut pilersarummut uunga tunngaviliisuuvoq. Kuuffissanik digitalinngorsaanerup kuuffinnut aaqqissuunerinut paasissutissanik ingerlaavartumik nutarterisarnissaq pisariaqartoq oqilisaaffigisartarpaa, aaqqissuussaanerit pillugit annertunerusumik ilisimasaqaleriartortillugu ingerlaavartumik ptisanngorsarneqartussaallutik.

Paasissutissanik avitseqatigiittarneq pillugu Qeqqata Kommuniata aamma Asiaq akornanni suleqatigiinneq siuarsarneqassaaq, taamaalilluni nalunaarsuutit pissutsiviusunut naapertuutilissallutik.

Asiamit atortussani immikkoortuni arlalinni ataatsimut nalorninartortaqarpoq. Nalornissutit piginnittuunermut pissutsinut, ukiut sanaartorfiunernut, attavinnut atortunut, aqqutini il.il. tunngassuteqarsinnaapput kiisalu DanDasgraf-imit anillatsinneqartuni eqitsisini ataasiakkaani inissisimaffiit paasissutissiissutigineqanngitsuni arlalinnut tunngassuteqarsinnaapput. Imermut errortuivikumut pilersaarutip matumani ilusilersorneqarneranut Asiamit paasissutissat tunngavigineqartut atorneqarput.

Attavinnut paasissutissani ukioq sanaartorfiusoq, attavinnut atortut, attaviit annertussusaat, piginnittut il.il. Qeqqata Kommuniata Asiaq suleqatigalugu misissuataassavai.

9.5 Pissutsinut pioreersunut killiffik

Kuuffiusut imermut errortuivikumut attaviit taakkununnga ilanngullugit katiffit, maqitsiviit, illut, uuliakunut orsunullu immikkoortiterutit kiisalu aqqutinik imaqarpoq. Kuuffissuaqarfiit ataasiakkaat kuuffissuaqarfinnut eqitsimmi (eqitsit ilanngussaq) killiffinni aamma pilersaarusiornermi pisumi (killiffik pissutsinik pioreersunik imaqartoq, aammalu pilersaarut siunissami pissutsinik imaqartoq) kuuffissuaqarfinni ataasiakaani paasissutissalerlugit nassuiagaapput. Artukkiinermut naatsorsuinerit kuuffissuaqarfinnut eqitsinini aamma takuneqarsinnaapput. (Ilaatigut kuuffiusunut attuumassutilinnut kuuffissuaqarfinnit ataasiakkaanit imermik akuutissallu annertussusaat).

Kuuffissuaqarfiit killilersorneqarnerat killiffimmi aamma pilersaarummi pisumi (titartakkat ilangussat) kuuffissuaqarfinnut pilersaarutini takutinneqarput. Immikkoortut kuuffissualersukkat pilersaarutit titartagaatut ilanngussani S-1, M-1 aamma K-1-imi takutinneqarput.

		Killiffik					
Nr.	Immikkoortup taagorneqarnera	Nunaminertaq	PE inissiat	PE Inuutissarsiorneq	PE katillugit	Kuuffik*	Attaviup takissusaa
		ha	Amerlassusaat	Amerlassusaat	Amerlassusaat	Amerlassusaat	Km.
1	Sisimiut	169	6.405	11.911	18.316	11	30.147
2	Maniitsoq	79	3.195	4.087	7.282	7	8.605
3	Kangerlussuaq	43	1.024	935	1.958	2	9.513
Katillugit		**291**	**10.624**	**16.933**	**27.557**	**20**	**48.265**

***Kuuffiit aalajangeruminaatsut ilanngunnagit, pissutsini pioreersunut Qeqqata Kommuniani pisortat kuuffissuisa aaqqissuussaanerinut artukkiinernut ilimagisat pillugit Takussutissiaq**

Pingaarnertut immikkoortunut attavilersissimasuni, nunaminertamut kiisalu PE amerlassusaanut eqqarsaatiginnittumik pissutsit pioreersut pillugit takussutissiamik tamakkiisumik eqitsit takussutissiivoq. Taakku saniatigut kuuffiit annertussusaannik kiisalu attaviit allattorsimapput.

9.6 Kuuffinnut killiffik

Qeqqata Kommuniani eqqaanilu kommunimi kuuffiit 20-upput, taakkunannga imeq errortuivikoq salinneqarani kuutsinneqartarluni. Kuutsitsinerit annertunersaat ulittarnerani pisarpoq.
Kuutsitsivigisat ataasiakkaat "Pilersaarutip ilaa 1 Kuutsiffigisamut pissutsit"-ini kiisalu kuufffissuaqarfinni takutinneqarlutillu ersarinnerusumik nassuiarneqarput.

9.7 Kinnermut eqqakkallu sinnerinut killiffik

Ullumikkut imermut errortuivikumut saliisoqarneq ajormat, imermut errortuivikup kinneranut il.il. pilersitsisoqarneq ajorpoq.

Taamaattorli kuuffinnik ingerlatsinermut atatillugu ilaanneeriarluni sioqqanik, orsumik aammalu qapummik serpartaanermut atatillugu kinninngortumik katersisoqartarpoq. Kinneq anartarfilerisarfiup kueraaviatigut kuutsinneqartarpoq. Angerlarsimaffinni kuuffissuit aaqqissuussaanerinut attavilerneqanngitsunit anartarfilerisarnermik katersisoqartarpoq, kiisalu kinnermut katersuivinnit/katersuivinnit katersisoqartarluni. Tamanna "Pilersaarutip ilaa 4 Anartarfilerisarneq"-mi annertunerusumik nassuiarneqarpoq.

9.8 Maqitsivinnik nakkutilliinermut killiffik

Kuuffissuarnut maqitsivinnut tamanut ingerlatsinermi ajornartorsiortoqartillugu, SMS-imik nassiussisartumik kalerrisaarummik Qeqqata Kommuniani kuuffissuarnut maqitsivinnik nakkutilliinermik aqutsinermillu pilersitsisoqarnikuuvoq.

9.9 Siunissami pissutsinut pilersaarutit

Anguniagassatut inississukkat naammassineqarsinnaanissaat qulakkeerniarlugu, kommunimi imermut errortuivikumut aaqqissugaaneranut suliniutinik arlalinnik aallartitsisoqassaaq. Pilersaarutip ilaa 2 Kuuffissuit aaqqissugaaneri-ni takuneqarsinnaasutut, kuuffiveqarnermi teknikkikkut anguniakkanik arlalinnik inissiisoqarnikuuvoq.

- Kuuffinnut pioreersunut sanaartukkanik amerlanerusunik attaviliineq (immikkoortutut nutaatut pilersaarutaasut kiisalu immikkoortut pioreersut anartarfilerisarfinniittut)
- Immikkoortuni kuuffissualersukkani toqqakkani isiginnaarut atorlugu misissuineq aamma attavinnik nalunaarsuineq.
- Attavinnik ukiumoortumik tulleriaarilluni saliineq
- Takuuk Isiginnaarut atorlugu misissuineq aamma annikitsukkaanik nalunaarsuinermit kuuffinnik paasissutissanik pitsaanerulersitsinerit, imermit kuuttumik aamma kuuffinni imermit artukkiinernit annikilliliilluni kuuffinnik aaqqissugaasunik pioreersunik pitsanngorsaaneq.
- Isiginnaarut atorlugu misissuinikkut annikitsukkaarillunilu nalunaarsuinerit ingerlanneqarneri tunngavigalugit, kuuffiit aaqqissugaanerannik

nungullariartornerup nutaanngiilinerullu malitsigisaanik, kuuffissuarnik nutarsaaneq (ingutserineq nutarterinerlu).

- Maqitsivinni tamani SRO-anlæg-inik ikkussuinikkut kuuffiit aaqqissugaanerinik ingerlatsinikkut alaatsinaannikkullu pitsannguineq, kiisalu maqitsiveqarfinnik nakkutilliinermut alakkarterisarnermullu periutsinik suliaqarneq.
- Kuuffiit aqqutaannik nutarsaaneq pitsanngorsaanerlu.
- Kangerluarsunnguami kuuffik 1-imut kuuffissuaqarfimmit imermut errortuivikumik mekaniskiusumik saliinermik pilersitsisoqarsinnaaneq, kiisalu avatangiisinik misissuinissamik pilersaarutaasumit inernerit pisariaqartitsinermik takutissappagu, ungasinnerusoq isigalugu anartarfilerisarfiup eqqaani kueraavimmi 7-imit imermut errortuivikumik mekaniskiusumik saliisarneq.

Tamassuma saniatigut nalinginnaasumik tullinnguuttut suliarineqassapput:

- Avatangiisinik misissuinermi sumiiffiit pisariaqartitsisutut takussutissinneqartuni kuutsiffigisap qanoq issusaanik alaatsinaannissamut malinnaanissamut pilersaarummik pilersitsineq, kiisalu mingutsitsinermik (TBT, saffiugassanik oqimaatsunik avaangiisinullu toqunartut sinnerinik) ajornartorsiutinik ersarissaaneq.

9.10 Imermut errortuivikumut attavinnut pilersaarut

Kuuffissuaqarfinni eqitsisini siunissami kuuffissuaqarfissatut pilersaarutit annertunerusumik nassuiarneqarput, siunissamilu kuuffissuaqarfiit killilersorneqarnerat kuuffissuaqarfinnut pilersaarutinut pilersaarummut pisumut (Titartakkat ilanngussat) takuneqarsinnaapput.

Eqitsimmi ataatungaaniittumi kommunimi kuuffinnut aaqqissugaasunut pilersaarutinut paasissutissat eqikkarneqarput:

Qeqqata Kommuniani kuutsitsineq							
	Imermut errortuivikumut pilersaarut 2021-2026			Imermut errortuivikumut pilersaarut 2027-2033			
	Killiffik 2018			Pilersaarutaasoq			
	Inissiat (PE)	Inuussutissarsiorfiit (PE)	Katillugit (PE)	Inissiat (PE)	Inuussutissarsiorfiit (PE)	Katillugit (PE)	Siunissami katillugit (PE)
Sisimiut	6.405	11.911	18.316	1.433	1.128	2.561	20.877
Maniitsoq	3.195	4.087	7.282	790	28	818	8.100
Kangerlussuaq	1.024	935	1.958	68	170	238	2.996
Katinneri	10.624	16.933	27.557	2.291	1.326	3.617	31.974

Qeqqata Kommuniani pisortat kuuffissuit aaqqissugaaneranut (pilersaarut) siunissami artukkiisinnaanermut takussutissiaq.

Pingaarnertut immikkoortuni assigiinngitsuni attavilerfissatut naatsorsuutigineqartut, PE amerlassusaannut eqqarsaatiginnittumik siunissami pissutsit pillugit takussutissamik tamakkiisumik eqitsit takussutissiivoq.

Pilersaarusiorfiusup ingerlanerani siunissami kuuffissanik nutaanik pilersitsisoqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq. Avatangiisinik misissuinerit pisariaqartitsisoqartoq takutissappassuk, Sisimiuni kuuffimmi annerpaamik ataatsimi saliissummik mekaniskiusumik pilersitsoqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Sanaartukkanik pioreersunik ataatsimut isigalugu attaviliinissaq imermut errortuivikumut ilaatinneqarnissaa annertunerusumik pilersaarutaavoq. Nunap qaavatigut imeq kuuttoq kussinerni pioreersuni imaluunniit nunap qaavatigut kuuttumut siunissami attavannut matoqqasunut attavilerneqassapput.

Imermut errortuivikumik attaviliineq nalinginnaasumik illunit imermik errortuivikumik aallaavittut ilaavoq. Imermut errortuivikut allaanerusut immikkut ittumik qinnuteqartoqarneratigut, tamatigullu ataasiakkaarilluni akuersissuteqarnikkut taamaallaat attavilerneqarsinnaapput.

Sanaartukkat pioreersut saniatigut, illoqarfimmi immikkoortunik ineriartortitsinernik nutaanik kuuffissuarnut aqqutinik sanaartorfissagissaanernillu annertusaanermut atatillugu, kuuffissuaqarfinnik nutaanik pisariaqartitsisoqassappat attaviliisoqassaaq (kommunip pilersaarusiorneqarneranut illoqarfiullu ilaanut pilersaarutinut naapertuuttumik). Imermut errortuivikumut kuuffissuarmik immikkoortunut nutaanut illoqarfimmi eqqaanullu attavilimmik pilersitsisoqassaaq, aammalu nunap qaani imeq kuuttoq kuussinernut kuutsinneqartassaaq. Kuuffissuarmik pilersuineq attavilersinnaanermut periarfissiissaaq, sanaartortitsisut namminersortut namminneerlutik aqqutissat isumagissavaat, suliarineqannginneranni kommunimit akuersissutigineqartussat.

Immikkoortuni kuuffissualinni allannguutissanut pingaarnersiuinerit piffissatullu pilersaarutit allattorluakkat, iliuusissatut pilersaarummik aamma kuuffissuarnik nutarsaanermut sanaartornermut pilersaarummik kiisalu ukiumoortumik missingesuusiornermut (aningaasaliiffigisassanik takussutissanik suliaqarneq) atatillugu aalajangersarneqassaaq. Kuffissuaqarfiit ingerlatsinikkut ajornartorsiorfiusuni immikkoortut nalinginnaasumik, kiisalu nunap qaanit imermik kuuttumik/kuuffissaq sullulimmik kuutsiffiusinnaasulimmik ajornartorsiorfiusut salliutinneqartarput. Suliassanik ataasiakkaanik pingaarnersiugallarneq imermut errortuivikumut pilersaarummi matumani takuneqarsinnaavoq.

Sisimuni pingaarnertut kuuffissuarmut immikkoortuni illunik amerlanerpaanik mio. koruunimut attavilersinnaanerinut periarfissaqarfiusut, kuffissuit aqqutaannik annertusaanermi salliutinneqartarput.

Maniitsumi kuuffissuarnut kuuffigisamik nutaamik pilersitsinikkut annertusaaneq pissaaq, taamaattumillu Maniitsumi ataatsip saniatigut kuuffikkut tassuuna kuuffissuarnik annertusaaneq sarfamut majuartitsinikkut pissaaq.

Pisortat imermut errortuivikumut atortulersuutinik siunissami attaviliinissamut aattaviit ingerlavissarpiaanik, suliniutinik tigussaasunik suliaqarnermut atatillugu toqqaasinnaaneq atsaat periarfissaalissaaq.

9.11 Kuuffinnut pilersaarutit

Pilersaarusiorfiusup ingerlanerani 2021-2026-imi kuuffinnik nutaanik pilersitsisoqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq. Aserfallatsaaliineq kisimi isumagineqartassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Aamma takuuk Pilersaarutip ilaa 1 Kuutsiffigisanut pilersaarut

9.12 Maqitsivinnut pilersaarut

Qeqqata Kommuniani maqitsivinnik pilersitsinissamik siunissami sulinissamut atugassatut, maqitsivinnik aaqqiissutinut maqitsivinnik sillimmatitallit pillugit malittarisassamik suliaqartoqassaaq. Siunissami maqitsivinnik aaqqiissutissanik malitarisassaq taanna malinneqartassaaq.

Kommunimi maqitsivinni tamani SRO-atortulersuutinik (Aqutsineq Nalimmassaaaneq Alaatsinaanneq) pilersaarusiorfiusup ingerlanerani ikkussuisoqarlunilu nutarterisoqassaaq.

Aammattaaq pilersaarusiorfiup ingerlanerani maqitsiveqarfinnik, sanaartukkanik, kuuffinnik saliinermullu atortussanut aggersunut nakkutilliinermut ingerlatsinikkut periusissanik suliaqartoqassaaq.

Kangerlussuarmi maqitsivik P2

10. Kuuffissuarnik nutarterineq

Kuuffiit nungujartorneri nutaanngiliartornerilu ilutigalugit nutarsarneqartassapput. Taakkuninnga aqutsinissaq iliuusissatut pilersaarummik ataatsimoortumik pigisaqartoqarnissaanik piumasaqaatitaqarpoq.

Attavinnik nutaannginnerusunik nutarsaanissamik pisariaqartitsisunik ingerlatsisoqassaaq. Nutarterinissamik suliniutinik tulleriiaarinissaq, ingerlatsinermik misilittakkanik, attaviit pisoqaassusaannik ersarissaanikkut kiisalu isiginnaarutit atorlugit misissuinerit ingerlanneqarnikuusunik tunngaveqartumik pissaaq.

Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanit kuuffissuarnik tiguneqartunik nutarterinissamut, ataatsimut tapiissutinik 2017-imi Namminersorlutik Oqartussanit aningaasanik katillugit 3,499 million koruuninik, GTO- pingaarnertut kisitsisatai malillugit ukiumut tullinnguuttutigut agguataarneqartunik, pissarsinikuuvoq:
1998 sioqqullugu kuuffissuarnik pilersitanik nutarterinissamut Sisimiunut 2,484 million koruunit.
1998 sioqqullugu kuuffissuarnik pilersitanik nutarterinissamut Maniitsumut 1,015 million koruunit.

Tulliani ataatsimut tapiissutini aningaasat Namminersorlutik Oqartussanit isumaqatigiissummi ingerlatiinnarneqassasanersut ilisimaneqanngilaq, kommunilli 2020-mut missingersuutit pillugit nalunaarusiaani illoqarfinnut aningaasat amerlaqataat 2023 ilangullugu immikkoortinneqarput. Pilersaarusiorfiusup ingerlanerani kuuffissuarnik nutarterinermut aningaasat amerlaqataat atorneqassasut naatsorsuutigineqarpoq.

10.1 Suliniutissat pilersaarutaasut

Kuuffiit kiisalu pingaarnertut aamma allamut attavinnik agguataarineq pillugu Qeqqata Kommunia ilisimasanik tulleriaarinermik ingerlataqassaaq, kuuffissuarnik nutarternissamik inaarutaasumik pilersaarusiornissamut atorneqartussamik.

Kuuffissuarnut pilersaarutinik assigiinngitsunik digitaliseeriisoqarnikuuvoq, kuuffinnullu paasissutissanik katersaasivimmik ineriartortitsineq aallartinneqarnikuulluni (Asiaq nalunaarsuisuussaaq). Tamatuma kingorna Qeqqata Kommuniani kuuffinnut pissutsinik nalunaarsuineq (ingammik illoqarfiup nutaannginnerusortaani), kuuffiit aaqqissugaanerisa pisoqaassusaannik ataasiakkaanut paasisutissanik pissarsiorneq aallartinneqassaaq kiisalu kuuffinnik isiginnaarut atorlugu misissuisoqassalluni. Taamaaliornikkut kuuiit aaqqissuussanerisa qanoq inneri pillugit paasissutissanik katersineq aallartinneqarsinnaalissaluni.

Sisimiuni kuuffissuarnik nutarterineq

Piffissami matumani kuuffiit ilaannaannik annikitsumik isiginnaarut atorlugu misissuisoqarnikuuvoq aammalu taamaallaat ingerlatsinerup unittoorneranut atatillugu. Kuuffissuarnik nutarterinermut kiisalu kuuffinnik /saliinisamik suliniutinik pitsannguinissamut suliniutinut ingerlasunut attuumassutilimmik kuuffissuarnik nutarerinissamut ingutserinissamullu atatillugu, ukiuni aggersuni pilersarusiornermut sakkussanik suliaqartoqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Nutarterinissamik suliniutit tulleriiaarinissaq, ingerlatsinermik misilittakkanik, attaviit pisoqaassusiinik erseqqissaanikkut kiisalu isiginnaarut atorlugu misissuinerit ingerlanneqarnikuusunik tunngaveqartumik pissaaq.

Kuuffissuarnik nutarterinernut kuuffiillu aaqqissorneqarnerisa allanngortinneqarsinnaanerinut atatillugu, aalajangiinissamut pilersaarusiornermullu tunngavissatut, kuuffinnut toqqakkanut ilassutissatut kuuffissanik hydrauliskiusumik misissuisarneq ingerlanneqarsinnaavoq. Siunertamut tassunga kuuffissuaqarfinnut toqqakkanut tamakkiisumik qarasaasiakkut takussutissamik (assersuutigalugu MOUSE-SAMBA, DanDasGraf model) ineriartortitsisoqarsinnaavoq. illoqarfiup ilaani pilersarusiorfiusumi siunissami illoqarfimmik eqiterutsitsisoqarneq najugaqarfissianik amerliliissagaluarpat, qarasaasiakkut takussutissiissut tamanik isiginnilersitsinerata saniatigut, attavinnut aaqqissuussaaneq pioreersoq inissaqassusianik tamat isiginnilersitsissaaq.

Kuuffiissuarnik nutarsaalluni sulineq tullinnguuttunik pingaarnertut anguniagaqarfiuvoq:

- Ingerlatsinikkut akornusersuutit sunniuteqarsinnaasut pinaveersarniarlugit, kuuffiit aaqqissugaanerat naammaginartumik pitsaassuseqassapput, taakkununnga nikittoornernik iluarsaassinerit taamaaliornikkullu immikkoortuni aqitsumik toqqavilinni attavinni nunap itinerulernissaa ilanngullugu.
- Imermik errortuivikumik eqqaanissamut attavinni tigusisinnaanermik pisarialimmik pigisaqartoqassaaq.
- 1998 sioqqullugu attavinni pioreersuni isiginnaarut atorlugu misissuineq.
- Peqqissutsimut sulinermilu avatangiisinut tunngasut ajoquteqassanngillat.
- Avatangiisinik mingutsitsineq killilersorneqassaaq.
- Aningaasat tamakkiisumik atorneqassapput.

- Sanaartornermut ingerlatsinermullu aningaasartuutit agguataarneqarnissaanut sulineq ukiunut arlalinnut agguataarsimassaaq.

Nalinginnaasumik anguniakkat siulianiittut kuffissuarnik nutarterinissamik pilersaarusioqqinnissamut tunngaviliisuussaaq. Kuuffiit aaqqissugaaneranut anguniagaq peqqissaarullugu allattugaq (annertussutsit, artukkiisinnaanerit il.il. pillugit) kiisalu Pilersaarutip ilaa 3 Kuuffissuarnik nutarterinermi ingutsigassanut /nutarterinissanut piumasaqaatit nassuiarneqarput.

11. Saliinissamut suliniutit

Danmarkimi nunanilu allani arlalinni kusanartuunissamik tunngavilimmik imeq errortuivikoq salinneqartalernikuuvoq. Kingusinnerusukkulli aatsaat paasineqarpoq, avatangiisit ajoquserumanagit annertusisamik saliisarnissamut pisariaqartitsisoqartoq. Nalinginnaasumik pinngortitamik qaanngiisumik angisuunik kuuffissuaqarfiunngitsuni aammalu akuutissanik uumassusilinnik akulinnik taratsunillu inuussutissartalinnik akulinnik avatangiiserisanik annertuumik sunniuteqartartuni, imermik errortuivikumik artukkiisartunik kuutsiffigisanut malussarissunut mikisunut kuutsitsisoqakkajummat. Saleeriaatsit annertunerit mekaniskiusumik saliinermut annertusaasutut pilernikuupput. Qeqqata Kommuniani imermut errortuivikumik saliisinnaanermut atatillugu, imermut errortuivikumut saliinermik mekaniskiusumik aallaqqaammut atuutsitsilernissaq pissusissamisuussaaq, kingusinnerusukkut pisariaqartitsisoqartoq nalilerneqassappat, annertunerusumik saliinermut ikaarsaariartoqarsinnaammat.

Qeqqata Kommunia 2014-imi imermut errortuivikumut saliinermik mekaniskiusumik-kemiskiusumik misileraanikuuvoq, uani nalunaarusiami "Qeqqata Kommunia. Imermut errortuivikumut mekaniskiusumik-kemiskiusumik saliilluni misileraaneq" nassuiarneqartumik. Forsøg med mekanisk-kemisk spildevandsrensning"

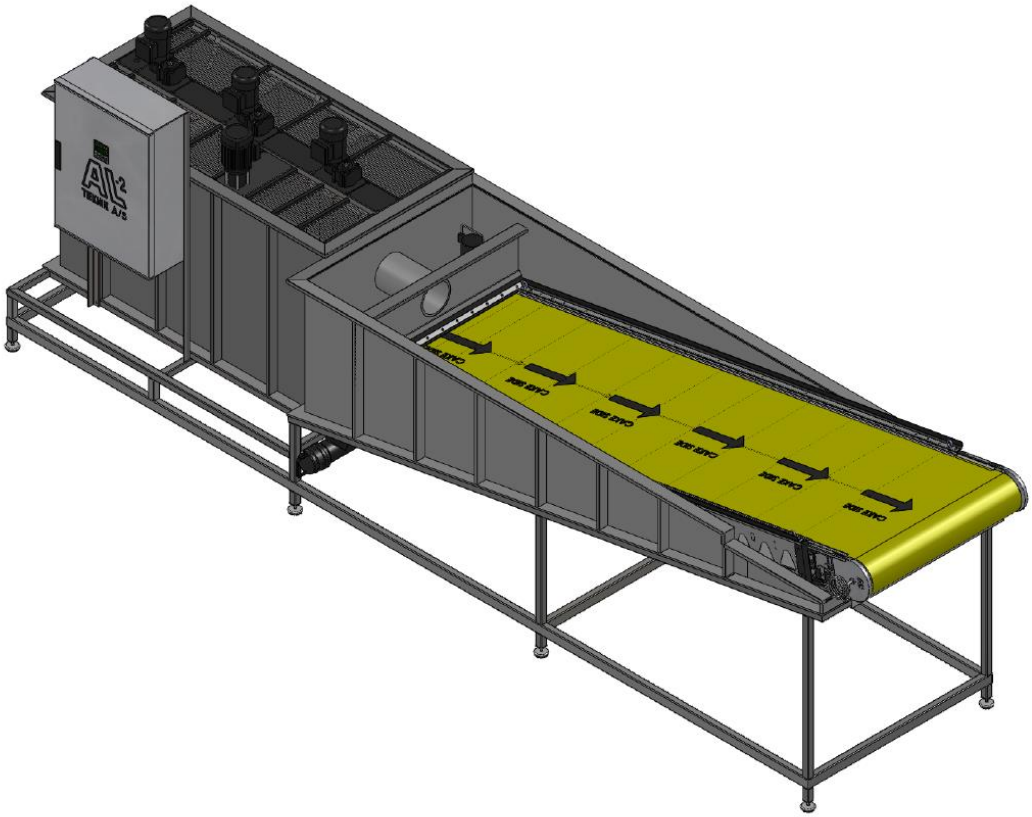

Misileraalluni atortumik tunngaviusumik ilusilersuineq.

Nalunaarusiami tamakkiisumik atortulersuutinut akit (2014) missaat allanneqarput, imaappullu:

Inuit ataatsip mingutsitsisinnaassusaa	**Imeq-annertussuseq m3/ulloq unnuarlu**	**Illup m2-mik annertussusaa**	**Illu koruuninngorlugu sanaartornermut aningaasartutitai**	**Container koruuninngorlugu sanaartornermut aningaasartutitai**	**Ukiumut ingerlatsinermut aningaasartutit koruuninngorlugit**
800	135	30 + 15 m2	2,4 mill.	1,8 mill.	0,2 mill.
2.000	330	50 + 15 m2	4,4 mill.	3,5 mill.	0,5 mill.
4.000	660	80 + 15 m2	7,7 mill.	-	0,9 mill.
8.000	1.320	120 + 15 m2	13,4 mill.	-	1,7 mill.

Saliinermut atortumik attuumassutilimmik angussusilimmik sanaartornermut ingerlatsinermullu aningaasartuutit

Uani imermut errortuivikumut pilersaarummi saliinermut atortunut alalannerusunik nalilersuisoqarnikuunngilaq.

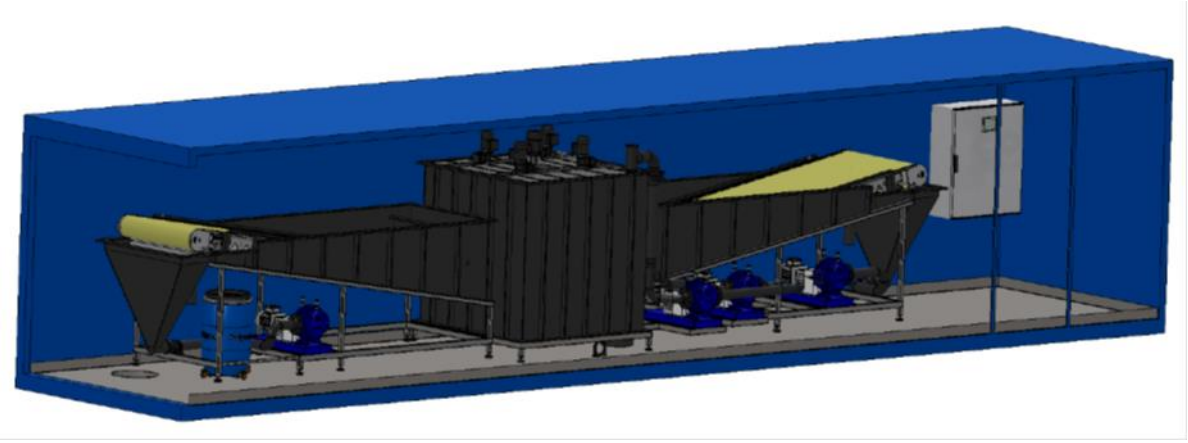

Containeri 40 fods-imik tamakkiisumik atortulersuummut assersuut

Aaqqiissutissani siunnersuutini qulaaneersunit aaqqiissut ajornannginnerpaaq aallaqqaammut imeq errortuivikup salinneqanngitsup avammut kuutsinnissaa, tassani sinerissap qanittuanut utinnginnissaanut sarfat pissusiisa qulakkiissallugu. Tamatuma sineriak sinerlugu imermik errortuivikumik ersiinnartumik ajornartorsiuteqartarneq annikillisissavaa, soorluttaaq tipi pinngitsoortinneqarsinnaalluni. Kuutsiffigisamut ungasinnerusumut imeq errortuivikup akoorluarneqarneruffiusumut kuutsinneratigut, imermik errortuivikumik pitsaanerungaatsiartumik kimikillisamik angusaqartoqassaaq, tamatumalu uumassusilinnik imarisaanik sukkanerusumik suujunnaarsitsineq qulakkeerneqarluni. Imermik errortuivikumik kuutsitamik nungusartitsineq annertunerutinniarlugu, tamanna kuutsitsinnginnermi sequtserluarneqaqqaarsinnaavoq.

Kuuffinni nutaani pioreersunilu imermik errortuivikumik salinnikumik kuutsitsinermi sumiiffimmi avatangiisinik sunniisoqassaaq, maannakkutulli pisumiit imeq errortuivikoq salinneqanngitsoq sinerissap qanittuanut kuutsinneqartarneranit annikinnerussasoq nalilerneqarpoq. Kuutsitsinerup kingunerisinnaasaanik ingerlaavartumik

nalilersuisinnaajumalluni, kuutsitsiffigisat eqqaanni imaanik sineriaanilu ataavartumik nakkutilliisoqartariaqaraluarpoq. Aappassaaneernermi kuuffinnik pingaaruteqarnerusunik mekaniskimik saliinermik pilersitsisoqartariaqaraluarpoq, tamatuma avatangiisinik sunniisinnaaneq annikilliseqqissammagu. Saliinermik atortulersuutinik pilersitsinissamut pisariaqartitsinermik nalilersuinissamut, avatangiisinik misissuinissat pilersaarutaasut aallaaviussapput.

12. Nunap qaani imeq

Aputip aattorneranit sialummillu nunap qaani imeq nunaminertanut angallaffiusunut (aqquserngit, inoqannginnersat il.il.), qaqqani, illup qaavinit il.il. kuuttoq, ullumikkut assigiinngitsutigut kuutsinneqartarpoq. Aqqusinernit, inoqannginnersanit il.il. aput piaarneqartoq imaanut iginneqartarpoq.

Imeq nunap qaavatigut kuuttoq kuussinernut sullulinnullu ammaannartunut kiisalu imaanut toqqaannartumik kuutsinneqartut pineqarput.
Immikkoortuni kuuffissualersukkani ilimanarpoq imeq nunap qaatigut kuuttup ilaa, kuuffissuit aaqqissugaanerinut pisarsimassasoq aamma pineqassasoq.

12.1 Siunissami pissutsinut pilersaarut

Erngup nunap qaavatigut kuuttup imaluunniit piffissani kuuffissuit aqqutaanni milittoornikunit imermit katersuuttut, siunissami avatangiisinut angallannermullu tunngasunik ajornartorsiutit eqqarsaatigineqassapput.

Imermut errortuivikumut kuuffimmut nunap qaanit kuuttumit kuutsitsilluni, sullulimmit imermik kuutsitsinermi kukkusumik attaviliineq, katersuuffinnit ussiitsukkut isaanersoq il.il. misissorneqassaaq. Tamanna isiginnaarut atorlugu misissuinermi, ingerlaartumik uuttuinermut il.il. (assersuutigalugu sila panernerani unnuami uuttortaanikkut) atatillugu pisinnaavoq.

Nunap qaanit kuuttoq nalinginnaasumik kommunip imermut errortuivikumut kuuffianut nalinginnaasumik kuutsinneqassanngilaq, kuussinernulli sullulinnullu immaqaluunniit nunap qaanit kuuttunut kuuffissianut matoqqasunut kuutsinneqarluni, tigusinnaasap annertussusaanik ajornartorsiornissaq naatsorsuutigineqarpat. Sullulikkut kuuttoq ileqqutut nunap qaanit kuuttumit (kuussinernut, sullulikkut il.il.) kuutsitsivinnut attavilerneqassaaq. Pisortat kuuffissuanut kuuffissaliinermik attaviliisinnaaneq Qeqqata Kommunianit akuersissuteqarnissamik piumasaqaatitaqarpoq.

Aammattaaq innersuussutigineqarpoq, ungasinnerusoq isigalugu kussinernik kuuffinnillu sullulinnik, nunap qaanit kuuttumik kuutsisut, taakkununnga ilanngullugit assersuutigalugu inissiinissamik/ingerlanissami, kuutsiffinnik, kippaata assilineranik, imermut kuutsitsinissamut piginnaasanik, imermut aqqusiinissamut il.il. pioreersunik nunap assiliortoqarlunilu uuttortaasoqassasoq. Nunamik assiliorneq taanna aqqusinernut pilersaarummut atatillugu Sisimiunut, Maniitsumut Kangerlussuarmullu suliarineqassaaq, taamaalilluni nunap qaanit kuuttumut imermullu mingunnikumut kuutsitsinissamik pissutsinik pilersaarusiornissamut siunissami pitsaanerusumik tunngavissaqarnissaq anguneqassalluni.

Ataatsimut innersuussutigineqarpoq, kuuffiit aaqqissugaanerini ingerlatsinermi akornusersuutinik Qeqqata Kommunia tulleriaarilluni nalunaarsuissasoq, taamaalilluni siunissami ilaatigut nunap qaavanit kuuttumik ajornartorsiutaasinnaasunik pitsaanerusumik sumiissusersinissaq ingerlanneqarsinnaalluni. Nalunaarsuineq taanna Ingerlatsinermut immikkoortortaqarfimmit pitsaaqutilimmik digitaliusumik

isumagineqarsinnaavoq (soorlu assersuutigalugu regneark-ikkut imaluunniit paasissutissanik katersuivikkut).

13. Anartarfilerineq

13.1 Anartarfilerinermut aaqqiissut tankillu katersuiviit

Anartarfilerinermut aaqqiissut inissiani ataasiakkaani anartarfiit imarisaannik katersisarnermik imaqarpoq. Anartarfilerisarnermut aaqqiissut illunut namminersortut imaluunniit pisortat kuuffissuit aaqqissugaaneranut attaveqanngitsunut atuuppoq. Tamanna inuinnarni inoqutigiinnut, paaqqinnittarfinnut, pisortat allaffeqarfiinut aamma inuussutissarsiorfinnut ilaqarpoq.

Anartarilerisarnermik tankinillu katersuivinnit annertussuseq (juli 2020):

- Sisimiuni anartarfilerisarnermut 151 nalunaaqqapput. Taakkununnga tankinik katersuivinnik imaartittarnermut inoqutigiit 300 nalunaaqqallutik.
- Maniitsumi anartarfilerisarnermut 122 nalunaaqqapput. Taakkununnga tankiik katersuivinnik imaartittarnermut inoqutigiit 87 nalunaaqqallutik.
- Kangerlussuarmi anartarfilerisarnermut nalunaaqqasoqanngilaq. Taakkununnga tankimik katersuivillit 36-upput.

13.1 Suliniutissat pilersaarutaasut

Pingaarnertut:

- Sisimiuni Maniitsumilu ungasinnerusoq isigalugu anartarfilerisarnermut aaqqiissut atorunnaarsikkiartorneqassasoq pilersaarutaavoq. Tamanna kommunip imaarsisarnermut aaqqiinerata atorunnaarsikkiartornissaanik aammalu illut kalluarneqartut pisortat kuuffissuit aqqutaannut attavilernissaannik ilaqarpoq.
- Aaqqiissummik atorunnaarsitsiartornissaq pilersaarusiorneqarpoq aammalu illuni kalluarneqartunut kuuffissuarnik nutaanik pilersitsinissamut piffissamut pilersaarummut naapertuuttumik piffissami naammassineqarnissaa salliunneqartariaqaraluarpoq, kiisalu illuaqqanut, aaqqissuussanut, ATV-nut aqqummi kiisalu nunaqarfinnut aaqqiineq allanngortinneranut. Soorluttaaq atorunnaarsitsiartorneq illunik piginnittunik ataasiakkaanik suleqateqarluni pissasoq aammalu illunut kuuffissuarnut nutaanik imermullu pilersuinissamut pilersaarutinik ataqatigiissaarisoqarluni.
- Imermik errortuivikumik nunamut kuutsinneqartumut tamanik atorunnaarsitsiartorneq. Imermik errotuivikumik kuutsitsinermut nutaanik akuersissuteqartarneq Qeqqata Kommuniata 2005-imi unitsippaa.
- Sisimiuni anartarfilerisarfimmik nutarsaaneq, taamaalilluni sulinermi avatangiisit pillugit piumasaqaatinut atuuttunut naammassinnilluni.

Illunut anartarfileritittartunik kuuffissuarnut iliuusissatut pilersaarut pillugu Pilersaarutip ilaanut 4 Anartarfilerisarneq innersuussutigineqarpoq.

13.1.1 Sisimiut:

Sismiuni anartarfilerisarfimmik maannakkut inissisimatitsineq avatangiisinut akornusersuutinik pilersitsisarpoq. Eqqaani najugalinnut tipimik akornusersuisarpoq

aamma asseq ataaniittumi takuneqarsinnaasutut kusanartuunissaraluamut ajornartorsiortitsisarpoq. Anartarfilerisarfik immikkoortumit najugaqarfimmiit 250 m missaani ungasissusilimmi inissisimavoq, sanaartukkalli anartarfilerisarfiup sanaartorneqareernerata kingorna sanaartugaapput. Kuuffia pitsaaqutilimmik kangerliumanermut tallineqarluni immap iluaniitsilerneqarsinnaavoq.

Anartarfilerisarfik nutaanngileqqavoq sulisunullu atugassarititaasunik peqarani. Illu Maniitsumi anartarfilerisarfiup illutaatut pitsaassuseqartariaqaraluarpoq, tamannalu annertuumik nutarsaanissamik piumasaqaatitaqarpoq.

Sisimiuni anartarfilerisarfik.

13.1.2 Maniitsoq:

Maniitsumi anartarfilerisarfik nutaanngitsoq atorunnaarsinneqarnikuuvoq nutaarlu ullutsinnut naleqquttoq sanaartorneqarnikuuvoq. Anartarfilerisarnermut illumik nutaamik nutaaliaasumillu sanasoqarnikuuvoq. Tankinit aamma anartarfilerisarnermi puussianit imeq errortuivikoq immikkoortunit najugaqarfiusunit ungasissumut imaanut kuutsinneqartarpoq. Illu sulisut atortorissaarutaannik atortulersugaavoq, nerisarfeqarluni uffartarfeqarlunilu. Aammattaaq anartarfilerinermi puussiartanik ammarterisarneq automatinngortinneqarnikuuvoq.

Maniitsumi anartarfilerisarfik atorunnaarsinneqarnikoq.Maniitsumi anartarfilerisarfik nutaaq.

Maniitsumi puussianik ammarterisarnermut atortulersuut.

Maniitsumi sulisunut atugassarititaasut atisalersortarfittalik uffarfittalilu.

13.1.3 Kangerlussuaq

Kangerlussuarmi anartarfilerisarnermi kuitsivimmik maannakkut inissisimatitsineq avatangiisinut akornusersuuteqanngilaq, kusanassuseq eqqaassanngikkaanni. Kuitsivimmit anartarfilerinermi puussiartanik pisortat imaarsisarnerannik soqanngilaq. Katersuivinniit anartarfilerinermik imaarsisoqartarpoq, kiisalu sunngiffimmi illuniit anartarfilerinermik imaarsisartut inuit ataasiakkaat. Kuuffiit najugaqarfinnit ungasissumi inissisimapput.

Kangerlussuarmi anartarfilerisarnermi kuitsivik kuuffillu

13.1.4 Anartarfilerisarnermi maleruagassamik nutaamik suliaqarneq

Immikkoortup iluani malunnaatilimmik allannguisoqarpat, assersuutigalugu inoqutigiinnut pisortat kuuffissuinut attavilinnut ingerlatsinermi akiliisoqartarnissaanik akuersissuteqartoqarpat, anartarfilerisarnermut maleruagassanik nutaanik ingerlaavartumik suliaqartoqartassaaq.

14. Aningaasaqarneq piffissatullu pilersaarut

14.1 Piffissamut sanaartornissamullu pilersaarutit

Pilersaarummi matumani suliniutit nassuiarneqartunut, Pilersaarutip ilaa 1 Kuutsiffigisanut pissutsit, Pilersaarutip ilaa 2 Kuuffissuit aaqqissugaaneri, Pilersaarutip ilaa 3 Kuuffissuarnik nutarterineq aamma Pilersaarutip ilaa 4 Anartarfilerisarneq innersuussutigalugit, piffissamut sanaartornissamullu pilersaarummut pingaarnertut siunnersuummik suliaqartoqarnikuuvoq.

14.2 Pilersaarummi allattukkat

Suliassat ataaniittut Imermut errortuivikumut pilersaarutit ilaanni nassuiarneqarput.

14.2.1 Pilersaarutip ilaa 1 - Kuutsitsiffigisanut pissutsit

- Sisimiuni, Maniitsumi Kangerlussuarmilu kuutsitsiffigisat pillugit avatangiisinik misissuineq.
- Sisimiuni, Maniitsumi Kangerlussuarmilu avatangiisinik misissuinerup pisiariaqartitsisoqartoq takutissappagu, saliinermut atortumik pilersaarusioqqaarneq kiisalu saliinermut atortulersuummik pilersitsisinnaaneq.
- Avatangiisinut misissuinerup pisariaqartitsisoqartoq takutissappagu, saliinermut atortulersuummut periarfissatut Sisimiuni Anartarfilerisarfimmi U7 kuuffimmik tallilliisinnaaneq.
- Umiarsualivimmi U2 kuuffimmik tallilliineq (avatangiisinik misissuinerit pisariaqartitsisoqartoq takutissappassuk).
- Kangerlussuarmi U1 aamma U2 kiisalu saliinermut atortulersuummik ataatsimoortitsineq (avatangiisinik misissuinerup pisariaqartitsisoqartoq takutissappagu).

14.2.2 Pilersaarutip ilaa 2 - Kuuffissuit aaqqissugaaneri

- Attaviit pisortanit inuinnarnillu pigineqartut il.il. ersarissarneqarneri ilanngullugit, Asiaq suleqatigalugu imermut errortuivikumut aaqqissugaaneranut paasissutissanik tunngavik pitsaanerulersillugu.
- Orsumut uuliakunullu immikkoortiterivimmut malittarisassat.
- Attavinnik katiffinnillu nutaanik allannguutilinnillu Asiamut nalunaaruteqarnissamut periutsimik suliaqarneq.
- Imermut errortuivikumut aaqqissugaaneranut nunap qaani kuuttumik kuutsitsinermik annikilliliineq kiisalu kuuffissuit aaqqissugaanerini nunap qaanit kuuttumik nalunaarsuineq (suliniummut tassunga maannakkut annertuumik pisariaqartitsisoqanngilaq).
- Sisimiuni Maniitsumilu illoqarfiit immikkoortortaanni nutaannginnerusuni illuni anartarfileritittartuni pioreersunik immikkoortunik kuuffissualersuineq, takuuk Piffissatut pilersaarut imm. 15.
- Saliinermik atortulersuummik pilersitsisinnaanermut atatillugu, maqitsivinni tamani SRO, pisarnernik nakkutilliinermillu kiisalu maqitsivinnut malittarisassamik suliaqarneq.

- Sisimiuni kuuffimmik U6 atorunnaarsitsineq

14.2.3 Pilersaarutip 3 Kuuffissuarnik nutarterineq

- Ilaatigut isiginnaarut atorlugu misissuinikkut Qeqqata Kommuniani nutarsaanissamik pisariaqartitsinermik ingerlaavartumik ersarissaaneq pilersaarusiornerlu.
- Immikkoortuni nutarsagassani pingaarnersiuinermik allattorsimaffimmik suliaqarneq.
- Sisimiuni Muunup Aqq. aamma inissiarsuit Aqqartarfik Kangerluarsunnguamut kuutsinneqartut 2019-2020-mi salliutinneqarput.
- Maniitsumi immikkoortumi 700A1-imit 700A2-mut ikaartarfiup ataani attaviit naqitsinillit salliunneqarnikuupput.

14.2.4 Pilersaarutip ilaa 4 Anartarfilerisarneq

- Akigititanik aamma "Qeqqata Kommuniani anartarfilerisarnermut, anartarfinnut imermullu mingunnikumut malittarisassat"-nik nutarterineq, taamaalilluni imermut errortuivikumut akigititaq ilaatinneqarluni.
- Sisimiuni Anartarfilerisarnermut tigooraavik B-805 nutarterneqarnera pitsanngorsarneqarneralu
- Siusinnerusukkut BSU aqqutigalugu illunut tapiisarnermut aaqqiissut: Anartarfilerisarnermik aaqqiissummik atorunnaarsitsiartornermut atatillugu, anartarfilerisarnermut aqqiissummut akigititanik qaffaanermik ilalerluguluunniit pisortat kuuffissuinut attavilersinnissaq pillugu suliniutinik salliutitsineq.
- Arctic Circle Trail aqqutaani illuaqqani, Sisorartarfimmi Alanngorsuarmi, nunaannarmi/UNESCO-qarfimmi perusuertarfinnut pissutsinik kiisalu silami aaqqissuussanut atatillugu perusuersartarfinnut pissutsinik pilersitsineq.

14.3 Aningaasalersuinissamut pilersaarut

Qeqqata Kommuniata 2020-mut Missingersuutinut nalunaarusiaani, illoqarfinni Sisimiuni aamma Maniitsumi 2021-mit 2023-mut kuuffissuarnut nutaanut ukiumut **6,0 mio.** koruunit immikkoortitaapput. Aningaasat annertusaanissamut siunnersuutinik innersuussisoqarnerata kingorna Teknikkeqarnermut ataatsimiititaliamit, Sisimiut Maniitsullu akornanni maannakutut agguataagaaput.

Imermut errortuivikumut aaqqissugaaneranik Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanit tiguneqarnikuusunik nutarterinissamut ataatsimut tapiissutinik Qeqqata Kommunia Namminersorlutik Oqartussanit tigusaqarnikuuvoq, 2009-mit 2019 tikillugu ukiumut katillugit **3,499** million koruunit, GTO-mi kisitsisit pingaarnerit malillugit ima agguataagaallutik:
1998 sioqqullugu kuuffissuarnik pilersitanik nutarterinissamut Sisimiunut **2,484** million koruunit.
1998 sioqqullugu kuuffissuarnik pilersitanik nutarterinissamut Maniitsumut **1,015** million koruunit.
Qeqqata Kommuniata 2020-mut missingersuutinut nalunaarusiaani illoqarfinnut aningaasat amerlaqataat 2023 tikillugu ilangussaapput. Pilersaarusiorfiup ingerlanera

tamaat kuuffissuarnik nutarterinermut aningaasat amerlaqataat atorneqassasut naatsorsuutigineqarpoq.

Sisimiuni Maniitsumilu anartarfilerisarnermut immikkoortuni pioreersunik kuuffissualersuinissamut sanaartornermut pilersaarummik suliaqartoqarnikuuvoq, takuuk piffissatut pilersaarut, suliniutit aamma aningaasanut immikkoortoq 15.
Sanaartornermut pilersaarummi immikkoortut ilaannik ullumikkut kuuffissuaqanngitsut, imaappoq anartarfilerinermut immikkoortunik kuuffissualersuinissamut missiliuuteqarpoq. Anartarfilerinermut immikkoortuni kuuffissuarnik ingerlatsinissamut eqitsimmi naatsorsuineq kuuffissuarnut missiliutaavoq annikitsortaqanngitsoq.

Kangerlussuarmi illut kuuffissuaqanngitsut kuuffissuup attaviinit 50 m-imit ungasinnerusut aamma tankinik katersuivinnik imaarsisarnermik aaqqiissuteqarmat, takisuumik attavimmik innaallagissamik qerinaveersaasiinissamit ingerlatsineq akikinnerummat, maanna aaqqiissuummik allannguinissamik pilersaaruteqartoqanngilaq.

Kommunip saliinermut atortulersuutaani kiisalu suliniutit qanoq tulleriaarilluni suliarineqarnissaanut naatsorsuuteqarnermi sanaartornermi aningaasaliissutissat naatsorsuutigineqartut, aningaasalersuinissamut pilersaarummi takuneqarsinnaapput. Aningaasaliinissat pilersaarusiorfiup ingerlaneranut 2021 - 2026 kiisalu 2033 tikillugu atuuffissanut piffissaliussamut naatsorsugaapput. Immikkoortoq 15-imi takussutissiami suliassat, suliarinninnissamut piffissatut immikkoortut (ukioq) kiisalu sanaartornermut aningaasartuutinut missiliuutit attuumassutillit allassimapput. Aningaasartai 2020-mi akigititanut naatsorsugaapput.

Takussutissiami aningaasaliinissami aningaasat missiliutaapput erseqqissarneqartussaallutik, pilersaarusiornermilu ingerlatsinermut atatillugu suliaqarfinnut ataasiakkaanut entreprenørit neqeroorutaatigut iluarsiissutaasinnaallutik.
Kommunalbestyrelsip aalajangiineratigut aningaasaliinissamut aningaasat ukiumoortut Qeqqata Kommuniata missingersuutaaniilissapput (ukiunut sisamanut missiliuuteqarfittuulli ukiumi missingersuusiorfiusumut kommunip aningaasaliinissaanut takussutissiaq).

14.4 Ingerlatsinermi aningaasartuutit

Kommunip "2020-mut missingersuutit kiisalu 2021-mit 2023 tungaanut ukiut missiliuuteqarfiusut"-ini Sisimiuni, Maniitsumi Kangerlussuarmilu kommunip kuuffissuarnut attaviinut atortulersuutaanut pioreersunut ingerlatsinermut ukiumut 1,644 million koruunit immikkoortitaapput.

Aningaasat imermut errortuivikumik kuutsitsinermut, ingerlatsinermut aserfallatsaaliinermullu atorneqassapput, taamaalilluni pisortat imermut errortuivikumut aaqqiissutigisaq naammaginartumik ingerlasinnaaniassamat, aammalu ingammik ukiuunerani ingerlatsinermi unittoortarnerit atuisunik sunniisartut pinngitsoortinniarlugit. Ingerlatsinermi aammattaaq pingaarnertut kuuffiissuaq, alaatsinaanneq, pinaveersaartitsisumik ikiuutaasumillu iliuuseqarneq kiisalu serpartaaneq iluarsaassinerlu ilaapput.

14.5 Aningaasalersuineq

Qeqqata Kommuniani maannakkut kommunip imermut errortuivikumut atortulersuutaanut ingerlatsinermut sanaartornermullu aningaasartuutit kommunip karsianit aningaasaliiffigineqartarput. Qeqqata Kommunia manna tikillugu kommunip kuuffissuarnut attaviinut illunut attavilersinnikunut ingerlatsinermi akiliisarnissamik akiligassiinneq ajorpoq.

Inatsit tunngavigalugu ingerlatsinermut akiliinissamut akileeqqusinissamut periarfissaqarpoq.

Anartarfiit imaannik aamma imermik errortuivikumik eqqaaneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 10, 12. juni 2015-imeersoq.
Tassani takuneqarsinnaavoq, pisortat kuutsitsiviinut imermik errortuivikumik kuutsitsinermut atatillugu akileeqqusisoqarsinnaasoq (ingerlatsinermut akiliut).

§ 19. Akuersissuteqartarnermut oqartussaasut malittarisassani imermik errortuivikumik kuutsitsinissamut akuersissummik tunniussinnissamut akiliummik aalajangersaasinnaapput.

§ 20. Kommunalbestyrelsi pisortat malittarisassanik imermik errortuivikumik kuutsitsinissamut kuuffeqarfii aqqutigalugit imermik errortuivikumik eqqaanermut ukiumoortumik akiliummik aalajangersaasinnaapput.
Imm. 2. Imermik errortuivikumik kuutsitsinermut ukiumoortumik akiliut atuisinnaatitaasup imermik atuinera tunngavigalugu aalajangerneqarsinnaavoq.
Imm. 3. Imermik errortuivikumik kuutsitsinermut akiliut ukiumoortoq taamaallaat aningaasanik, kommunip sanaartukkamik ingerlatsineranut aningaasartuutinut matussutissanik, kiisalu siunissami imermik errortuivikumut kuuffeqarfinnik iluarsaassinermut taarsiinermulluunniit atugassanik imaqarsinnaavoq.

Qeqqata Kommunia pilersaarusiorfiup ingerlanerani inoqutigiinnut pisortat kuuffissuinut attavilinnut imermut errortuivikumut akiliummik/ingerlatsinermut akiliummik ukiumoortumik akiliisitsisalersinnaavoq. Akiliutaasoq kommunip imermut errortuivikup aaqqiissugaaneranik aserfallatsaaliinermut ingerlatsinermut aningaasartuutinik ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit matussusiissaaq. Takuuk anartarfiit imaannik aamma imermik errortuivikumik eqqaaneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat, akiliutissaq atuisussaatitaasup imermik atuinera malillugu aalajangersarneqarsinnaavoq. Taamaattorli akiliutissanik aalajangersaanermut periuseq taanna Qeqqata Kommunianut Nukissiorfinnullu allaffissornikkut annertuumik sulisussanik pisariaqartitsissaaq. Qeqqata Kommuniata paarlattuanik, inoqutigiinnik/suliffeqarfinnik/paaqqinnittarfinnik amerlassusaannik kuuffissuit aqqutaannut ingerlatsinermut aserfallatsaaliinermullu ukiumut aningaasartuutaasut ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit agguataarineq tunngavigalugu akiliisitsisarnissaq aalajangersarniarpaa.

Sisimiuni, Maniitsumi Kangerlussuarmilu inoqutigiit/paaqqinnittarfiit/suliffeqarfiit kuuffissuarnut attavillit amerlassusaannik ingerlatsinermi aningasartuutinik 100 procentimik agguataarinikkut, ukiumut ingerlatsinermut akileeqataaneq inoqutigiinnut/paaqqinnittarfimmut/suliffeqarfimmut 482 koruunit missaanissaaq,

Qeqqata Kommunia tamakkerlugu inoqutigiinnit 3210 + suliffeqarfinnit/paaqqinnittarfinnit 200 missaaniittunit 2020-2023-imi kuuffissuit aqqutaannik ingerlatsinermut aningaasaliissutinit naatsorsorlugu ukiumut 1.644.000 korunit.

Ukiumoortumik missingersuutinik suliaqarnermut atatillugu akigititaq ukiumoortumik iluarsineqartassaaq akigititanilu aalajangersarlugu. Akiliutinik/ingerlatsinermut tapiissutinik atuutsilersitsineq Anartarfilerinermut, anartarfinnut imermullu mingunnikumut Qeqqata Kommuniata maleruaqqusaani ersissaaq, taamaaliornikkut akiliisitsisarneq atuutilersinneqarpat malittarisassat nutarterneqassallutik.

Immikkoortuni nutaani kuuffissuarnut annikitsukkuutaanut aamma attavilersinnermut akiliummik illup akiliutissaa sanaartorfissagissaanikkut pissaaq. Nutaamik sanaartorfissagissaanerup avataani 2000 kingorna kuuffissuarnut pioreersunut attavilersinnermut akiliut immikkoortumiit immikkoortumut assigiinngitsuuvoq. Maniitsumut tamarmut kuuffissuarmut attavilersinnermut ataatsimut akiliut 15.000 koruuniuvoq. Sisimiunut attavilersinnermut akiliut immikkoortumiit immikkoortumut nikerarpoq. Qiviarfimmi, Kaaliikassaap Aqq.-taani, Daarngup Aqq.-taani, Jansenip Aqq.-taani attavilersinnermut akiliutaasartoq 30.000 koruunit atorunnaarpoq. Siimuup Aqquserngani attavilersinnermut akiliut 49.800 koruuninik annertussuseqarpoq. 1999 sioqqullugu namminersornerullutik oqartussanit naalagaaffimmiillu attaviit pilersinneqartunut attavilersinnermut akiliut 0 koruuniuvoq.

Attavilersinnermut akiliutit illuutilinnut kuuffissuarmut attavilersinnissamut akimmiffiusarsimapput, akigititallu assigiinngitsut allaffissornikkut ajornakusoorsimallutik. Kuuffissuarnut attavinnut tamanut siunissami attavilersinnermut akigititaq 0 koruunimut siunnersuutigineqarpoq.

Immikkoortunut siunissami tankinit katersuivinnit (Imaarsisarnermut aaqqiissut) imarisaanit ataatsimoorussamik eqqaaneq pillugu aalajangersaasoqarsimatilllugu, ilaatigut tankinit katersuivinnit imermik errortuivikumut eqqaanermut aaqqiinermut ilaatigut malittarisaqarluni, Qeqqata Kommuniani anartarfilerinermut imermullu mingunnikumut maleruaqqusani aalajangersakkatut allassimasut atuuttuupput.

Anartarfilerisarnermi puussiartanik imaarsisarnermut akigititat kommunalbestyrelsimit aalajangersarneqartarput.

15. PIFFISSATUT PILERSAARUTIT

PIFFISSATUT PILERSAARUT – SULINIUTIT ANINGAASAQARNERLU

Projektfarvekoder:	Prioriteret indenfor nuværende anlægsbudget	kræver tillægsbevilling

ANLÆGSUDGIFTER

	Planperiode						Perspektivperiode						
Recipienter	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Forprojektering rensningsanlæg		1.000.000,00											
SIS, MAN, KAN - miljøundersøgelse i havet ved kloakudløb	250.000,00												
Sisimiut U7 samt U2 forlænges									2.000.000,00	2.000.000,00			
Sisimiut Rensningsanlæg U1							7.700.000,00						
Sisimiut Rensningsanlæg U7								7.700.000,00					
Sammenlægning U1 og U2 Kangerlussuaq									750.000,00				
Kangerlussuaq Rensningsanlæg										4.400.000,00			
Sum (alle projekter)	250.000,00	1.000.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7.700.000,00	7.700.000,00	2.750.000,00	6.400.000,00			
Sum (tillægsbevilling)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7.700.000,00	7.700.000,00	2.750.000,00	6.400.000,00			
Sum (prioriterede projekter)	**250.000,00**	**1.000.000,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**			

	Planperiode						Perspektivperiode							
Kloaksystemet	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Kommentar
Installering af olie - og fedtudskillere (MAN, SIS, KANG)	50.000,00	50.000,00	50.000,00											
Natrenovationsområder udførelse Sisimiut														**Pris pr omr.** **omr. Nr.**
Etape 1 : Guutap Aqq	329.000,00													329.000 1
Etape 2: Nasiffimmut	1.100.000,00													1.100.000 2
Etape 3: Siimuup Aqq.	640.000,00													640.000 3
Etape 4: Paam-Pii-Kunuu	731.000,00	2.450.000,00	2.699.000,00											5.880.000 4
Etape 5: Berthelsenip Aqq.			51.000,00	549.000,00										600.000 5
Etape 6: Ukalilik øst				1.050.000,00										1.050.000 6
Etape 7: Karl S. & Makkorsip Aqq.				1.401.000,00	1.559.000,00									2.960.000 7
Etape 8: Kaalii. Øst					1.341.000,00	759.000,00								2.100.000 8
Etape 9: Skole 2 - Jakunng.						2.041.000,00	3.000.000,00	39.000,00						5.080.000 9
Etape 10: Aqqusinersuaq 94-96-98								1.050.000,00						1.050.000 10
Etape 11: Kaaleeqqap Aqq.								1.350.000,00						1.350.000 11
Etape 12 Dortheeraq. /Aalup								561.000,00	2.079.000,00					2.640.000 12
Etape 13: Qivittoqarfik									721.000,00	4.425.000,00	2.834.000,00			7.980.000 13
Etape 14: Chr-Berth. Aqq.											3.166.000,00	6.000.000,00	2.984.000,00	12.150.000 14
Natrenovationsområder udførelse Maniitsoq														
Etape 1: Natrenov.	2.900.000,00	260.000,00												3.160.000 1
Etape 2: Qaqqaralak		2.240.000,00	1.360.000,00											3.600.000 2
Etape 3: Pelikaat			1.640.000,00	160.000,00										1.800.000 3
Etape 4: Tasers. Del 1				2.440.000,00										2.440.000 4
Etape 5: Tasers. Del 2				400.000,00	1.100.000,00									1.500.000 5
Etape 6: Tasers.Akerp					1.900.000,00	2.100.000,00								4.000.000 6
Etape 7: Akerput						900.000,00	1.200.000,00							2.100.000 7
Etape 8: Imeqarfik							1.800.000,00	720.000,00						2.520.000 8
Etape 9: Kuunnguaq								1.080.000,00						1.080.000 9
Etape 10: Anners. Del 1								1.200.000,00	600.000,00					1.800.000 10
Etape 11: Anners. Del 2									1.800.000,00					1.800.000 11
Etape 12: Anners. Del 3									600.000,00	1.375.000,00				1.975.000 12
Etape 13: Amutsivik										200.000,00				200.000 13
Sum (alle projekter)	5.750.000,00	5.000.000,00	5.800.000,00	6.000.000,00	5.900.000,00	5.800.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	5.800.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	2.984.000,00	
Sum (tillægsbevilling)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Sum (prioriterede projekter)	**5.750.000,00**	**5.000.000,00**	**5.800.000,00**	**6.000.000,00**	**5.900.000,00**	**5.800.000,00**	**6.000.000,00**	**6.000.000,00**	**5.800.000,00**	**6.000.000,00**	**6.000.000,00**	**6.000.000,00**	**2.984.000,00**	

	Planperiode						Perspektivperiode						
Natrenovation	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Sisimiut, Renovering natrenovationsmodtagestation B-805				5.000.000,00									
Skicenter Solbakken - Samletank					100.000,00								
Midlertidige toiletter i fm. Udendørs festivaller			200.000,00			200.000,00			200.000,00				
Sum (alle projekter)	0,00	0,00	200.000,00	5.000.000,00	100.000,00	200.000,00	0,00	0,00	200.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum (tillægsbevilling)	0,00	0,00	0,00	5.000.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum (prioriterede projekter)	**0,00**	**0,00**	**200.000,00**	**0,00**	**100.000,00**	**200.000,00**	**0,00**	**0,00**	**200.000,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**

	Planperiode						Perspektivperiode						
Kloakrenovering	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Sisimiut kloakrenovering Strækninger opført før 1998	2.484.000,00	2.484.000,00	2.484.000,00	2.484.000,00	2.484.000,00	2.484.000,00	2.484.000,00	2.484.000,00	2.484.000,00	2.484.000,00	2.484.000,00	2.484.000,00	2.484.000,00
Maniitsoq kloakrenovering Strækninger opført før 1998	1.015.000,00	1.015.000,00	1.015.000,00	1.015.000,00	1.015.000,00	1.015.000,00	1.015.000,00	1.015.000,00	1.015.000,00	1.015.000,00	1.015.000,00	1.015.000,00	1.015.000,00
Kangerlussuaq kloakrenovering							1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00
Sum (alle projekter)	3.499.000,00	3.499.000,00	3.499.000,00	3.499.000,00	3.499.000,00	3.499.000,00	4.499.000,00	4.499.000,00	4.499.000,00	4.499.000,00	4.499.000,00	4.499.000,00	4.499.000,00
Sum (tillægsbevilling)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00
Sum (prioriterede projekter)	**3.499.000,00**	**3.499.000,00**	**3.499.000,00**	**3.499.000,00**	**3.499.000,00**	**3.499.000,00**	**3.499.000,00**	**3.499.000,00**	**3.499.000,00**	**3.499.000,00**	**3.499.000,00**	**3.499.000,00**	**3.499.000,00**

Samlede udgifter (alle projekter)	9.499.000,00	9.499.000,00	9.499.000,00	14.499.000,00	9.499.000,00	9.499.000,00	18.199.000,00	18.199.000,00	13.249.000,00	16.899.000,00	10.499.000,00	10.499.000,00	7.483.000,00
Samlede udgifter (tillægsbevilling)	0,00	0,00	0,00	5.000.000,00	0,00	0,00	8.700.000,00	8.700.000,00	3.750.000,00	7.400.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00
Samlede anlægsudgifter (prioriterede projekter)	**9.499.000,00**	**9.499.000,00**	**9.499.000,00**	**9.499.000,00**	**9.499.000,00**	**9.499.000,00**	**9.499.000,00**	**9.499.000,00**	**9.499.000,00**	**9.499.000,00**	**9.499.000,00**	**9.499.000,00**	**6.483.000,00**

Øvrige udgifter

	Planperiode						Perspektivperiode						
Delplan 4	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Forbedring af affaldshåndtering på ACT, herunder muldtoiletter (projekt 189)		500.000,00											

DRIFTUDGIFTER

	Planperiode						Perspektivperiode						
DELPLAN 1													
Recipienter	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Nedlæggelse U6 og tilslutning udløb U7 Sisimiut				10.000,00									

	Planperiode						Perspektivperiode						
Delplan 2 og delplan 3	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Asiaq - opdatering af kloakkort ca. hvert 2. år	50.000,00		50.000,00		50.000,00		50.000,00		50.000,00				
Drift, vedligehold kloaksystemet (MAN, SIS, KANG)	1.644.000,00	1.644.000,00	1.644.000,00	1.700.000,00	1.700.000,00	1.700.000,00	1.800.000,00	1.800.000,00	1.800.000,00	2.000.000,00	2.000.000,00	2.200.000,0	2.200.000,0
TV-inspektioner af kloaksystemet		150.000,00		150.000,00		150.000,00		150.000,00		150.000,00		150.000,0	
Delplan 4													
Opdatering af natrenovationsregulativ	-												
Registrering af fedt- og olieudskillere, samt udarbejdelse af procedure		-											
Samlede driftsudgifter	1.694.000,00	1.794.000,00	1.694.000,00	1.860.000,00	1.750.000,00	1.850.000,00	1.850.000,00	1.950.000,00	1.850.000,00	2.150.000,00	2.000.000,00	2.350.000,00	2.200.000,00

Qeqqata Kommunia

Pilersaarutip ilaa 1

Kuutsiffigisanut pissutsit

Imermut errortuivikumut pilersaarut 2021 - 2026
Qeqqata Kommunia

- Sisimiut
- Maniitsoq
- Kangerlussuaq

IMARISAI QUPP.

1. AALLARNIUT AAMMA SIUNERTAQ 3

1.1 Nalinginnaasumik 3

2. SISIMIUT 6

2.1 Killiffik 6
2.2 Siunissamut missiliuut 13

3. MANIITSOQ 17

3.1 Killiffik 17
3.2 Siunissamut missiliuut 22

4. KANGERLUSSUAQ 24

4.1 Killiffik 24
4.2 Siunissamut missiliuut 28

Imermut errortuikumut pilersaarutip qallunaatoortaa quppernerup 28 kingorna ilanngunneqarpoq.

Den danske udgave af spildevandsplanen er vedlagt efter side 28.

1. Aallarniut aamma siunertaq

Kuutsiffigisamut pissutsinut pilersaarutip ilaani kommunip illoqarfiisa inoqarfiillu eqqaanni imermut errortuivikumik kuutsitsinernut attuumassuteqartunik sinerissamut qanittumut pissutsinik pioreersunik kiisalu suliniutinik pisariaqarsinnaasunik eqqarsaatersuuteqarnissamut siunissamut missiliuinernik suliaqartuuvoq.

1.1 Nalinginnaasumik

Kommunimi illoqarfiit inoqarfiillu tamarmik sinerissamut attuumassuteqartumik inissisimapput. Illoqarfinnit inoqarfinniillu imermik errortuivikumik pinngitsoorneqarsinnaanngitsumik kuutsitsitsisarneq sinerissat eqqaaniittut assigiinngitsutigut kalluarneqartarput. Kalaallit Nunaanni nunap nalinginnaasumik sannaa sinerissamilu sarfaq peqqutaallutik imermik errortuivikumik kuutsitsisarnerup malitsigisaanik sunnerneqarsinnaanngitsutut oqaatigisinnaasarput. Taamaattorli kangerluit kangerliumarngillu qinngorpaluttortai sunnertianerusutut nalilerneqarput, taamaattumillu immikkut ittumik sammineqartariaqarlutik.

Imermik errortuivikumik kuutsitsinermi, illoqarfiit/nunaqarfiit eqqaanni kusanassutsigut, uumasoqassutsigut imaanilu pissutsit sapinngisamik eqqarsaatigineqartartussaapput. Kuutsiffigisap illersorneqarnissaa aammalu Kalaallit Nunaata pinngortitaanut attuumassuteqarluartut kulturikkut naleqartitat, inooriaatsimillu immikkuullarissumik innuttaasut paarinniinnarnissaasa qulakkeerneqarnissaat pingaaruteqarpoq.

Imermut errortuivikumut pilersaarummi anguniagaasoq tassaavoq, kuutsiffigisap pinngortitamik tunniussisinnaanera aammalu immikkoortumi attuumassuteqartut atuisut soqutigisaasa eqqarsaatiginissaat. Taakku imermik errortuivikumik kuutsitsinissamik pilersaarusiornermi ilaatinneqassapput. Kuutsiffigisanik misissuinerni sunnertiasinnaanerup ersarissarneqarnissaa aallaaviusaaq.

Imermik imersimatilluni, assersuutigalugu uffarnermut atatillugu, imaluunniit qaqutigoornerusukkut uumassusilinnik assersuutigalugu uillunik siuteqqunillu nerisimatilluni, Koliforme bakteriaqalertoqarsinnaavoq (imaluunniit inalugarsuarni bakterissat) timminnermik imaluunniit allatigut nasserinermik kinguneqakkajuppoq. Tamatuma saniatigut imermik errortuivikumik suliaqarnermi imaluunniit arlaatigut ikeqarnermi tingullunnermik (Hepatitis A), noqartoornermik, meeqqat nukillaarneranik (polio) il.il. kinguneqarsinnaavoq.

Sisimiuni Kangerluarsunnguup qinngua koliforme bakteriaqarneranut atatillugu, siusinnerusukkut nalunaarusiatigut, qanoq issusaata pitsaanngitsutut inissisimavoq. Taamaalillunilu immikkoortut sukisaarsaarnermut siunertamut kiisalu aalisarnermut, uilluni katersuivigineqarnissaanut il.il. naleqquttuunatik.

Sumiiffinni kuutsitsiviusuni imermik errortuivikumik kuuffiit kusanassutsimut annertuumik sunniuteqarput, tassa kuuffiit eqqaani immamit tipimik anartarfinniillu eqqakkanik saqqummertoqartarmat.

Sisimiuni kuutsiffigisanik assigiinngitsutigut misissuinernik ingerlatsisoqarnikuuvoq. Inernernut assigiinngitsunik piumasaqaateqarlutik, sakkut assigiinngitsut atorlugit misissuisoqarluni, piffissani assigiinngitsuni misissugassanik tigooraasoqarpoq. Tigulaakkat/misissuinerit katersorneqartariaqaraluarput, imaluunniit ataatsimoorussamik tunngaveqarluni nutaanik misissugassanik tigulaarisoqartariaqaraluarpoq. Maniitsup, Sisimiut Kangerlussuullu eqqaani kuuffinnik tamanik avatangiisinik misissuinernik aallartitsineq pillugu pilersaarumik, imermut errortuivikumut pilersaarut ilaqarpoq. Kuutsifigisani ataasiakkaani erngup pitsaassusaanut anguniakkanik naammassinnissinnaanermut suliniutitut, illoqarfinni saliivimmik imaluunniit saliivinnik pilersitsinissamut pisariaqartitsisoqarneranik naliliinissamut, avatangiisinik misissuinerit sanilliussisinnaasumik tunngaviliinernik inerneqassaaq. Kuutsiffigisani ataasiakkaani anguniakkat, pingaarnertut imermut errortuivikumut pilersaarummi nassuiarneqarput.

Qeqqata Kommuniani innuttaasunit 10.000 missaanik amerlassuseqartunit, kommunimit imermik errortuivikumik salinneqanngitsumik kuuffitsigut 20-usutigut kuutsitsisoqartarpoq, taakkulu Sisimiuni kuuffinnut aqqanilinnut, Maniitsumi Arfineq-marlunnut kiisalu Kangerlussuarmi kuuffinnut marluusunut agguataagaallutik. Tinittarfinni/ulittarfinni kuuffiit inissisimapput. Kangerlussuarmili kuuffiit kuummut kuuffeqarput.

Imermik errortuivikumik salinneqanngitsumik kuutsitsineq Qeqqata Kommuniata eqqaani immap avatangiisitigut pitsaassusaanut sunniisarpoq.

Kuuffissuit kuuffiisa saniatigut kuutsitsinernik allanik (suliffissuarnit kuutsitsinerit eqqaavissuarnit il.il. kuutsitsinerit) kuutsitsisoqartarpoq.

Kalaallit Nunaanni kuuffissuarmit imermullu errortuivikumut nunamut imaanulluunniit kuutsitsinermi saliisoqaqqaarnissaanik piumasaqaatilimmik inatsiseqanngilaq. Illoqarfinnilli annertusaanerit aammalu illoqarfinni anginerusuni innuttaasut pissusissamisut qitiusuniilersitsitsernerit ilutigalugit, illoqarfinni anginerusuni kuuffissuarnik imermullu errortuivikumik saliisoqartarnissaanik pisariaqartitsilerneq pissusissamisuuleriartussaaq. Saliivimmik pilersitsineq aningaasarpassuarnik malitseqartussaasoq nalinginnaasumik ilimagineqartarpoq, minnerunngitsumik issittumi pissutsit eqqarsaatigalugit. Tamannarpiaq peqqutigalugu imermut errortuivikup avammut eqqakkat ajornartorsiortitsileraangata aaqqiissutissat arlallit nassaariniarneqartarput.

Inissiaqarfiit imaluunniit sanaartukkat allat inerisarneqarnerini kuuffissuarmit imermullu errortuivikumik avammut kuutsitsineq amerlanertigut ilanngunneqartarsinnaapput, tassuunakkullu avammut kuutsitsinerit allanngortinneqarlutillu ajornartorsiutaasunik oqilisaasoqarsinnaavoq. Taamaalilluni akikinnerusumik aamma avatangiisinut naammaginarnerusumik amerlanertigut aaqqiisoqarsinnaassaaq. Kommunip illoqarfiini inoqarfiinilu maannakkut kuutsiffigisanut pissutsinik naliliineq nalinginnaasoq tassaavoq, Sisimiuni Kangerluarsunnguamut kuuffik eqqaassanngikkaanni, pinartumik pisariaqartitsinermut atatillugu saliivimmik pilersitsinissamut aningaasartuutit naleqqutinngitsut.

Ullumikkut Kalaallit Nunaanni kommunit saliissutinik peqanngillat. Qeqqata Kommuniani ineriartorneq kuuffiit ataatsimoortitserneqarneri ilutigalugit, imermut errortuivikumut

aaqqissuussaaneq qitiunerunissaa ilimanarpoq, sumiiffinnilu ataasiakkaani siunissaq eqqarsaatigalugu imermut errortuivikumut saliivinnik pilersitsisoqarsinnaalluni.

Kommunip illoqarfiini kuutsiffigisanut pissutsinik naliliinermi quppernerit tulliuttut, maannakkut paasissutissat pissarsiarisinnaasanik aallaaveqarput. Immikkoortumi annertunerusumik allannguisoqassappat imaluunniit paasissutissanik pingaarutilinnik nutaaqalissagaluarpat, imermut errortuivikumut pilersaarummi atuuttumut ilassutitut kingusinnerusukkut ilanngunneqassapput.

2. Sisimiut

2.1 Killiffik

Kalaallit Nunaanni Sisimiut illoqarfiit annersaasa tulleralugu 5500 missaanik innuttaasoqarpoq, annertuumillu suliffeqarfiullunilu sammisaqartitsiviulluni.

Sisimiuni innuttaasut amerlassusaat appariartorpoq, tamannalu eqitsimmi takuneqarsinnaalluni. 2013-imiit 2019 tikillugu Sisimiuni innuttaasut amerlassusaat 1,5 procentimik appariaateqarpoq.

Ukioq	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2013-imit 2019 tungaanut procentinngorlugu qaffariaat/appariaat
Sisimiut	5598	5524	5572	5439	5414	5491	5509	-1,5

Naatsorsueqqissaartarfimmit kisitsisit.

Illoqarfiup inissisimanera nunallu ilusaa patsisaallutik, imermik errortuivikumik salinneqanngitsumik kuutsitsinikkut, sinerissami pissusisamisuuginnartumik artukkiisoqartarpoq.

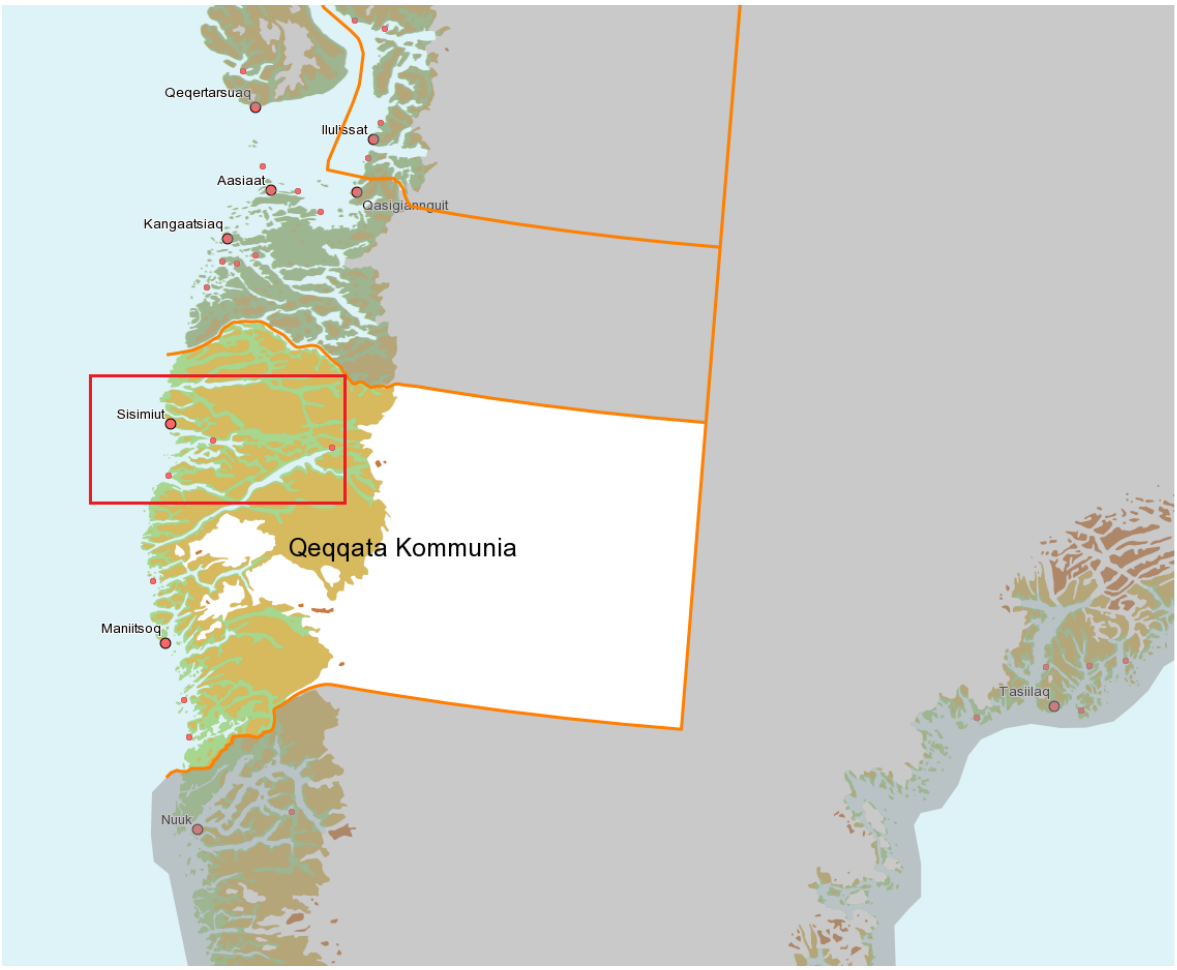

Sisimiut immikkoortuata inissisimaffia.

Sisimiut immikkoortua

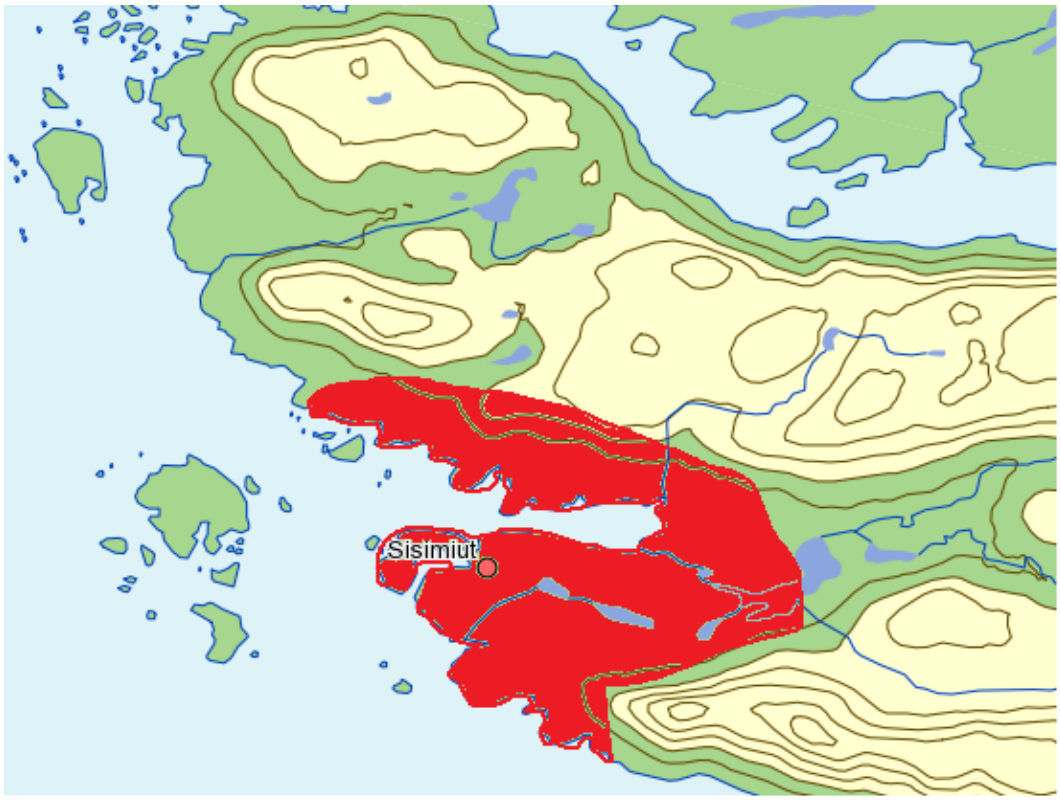

Sisimiut illoqarfia kuutsiffigisallu atorneqartut

Sisimiuni kuutsitsinerit

	Kuutsitsinerit pioreersut (2018)	Siunissami kuutsitsinissatut naatsorsuutigisat
Sisimiut Sumiiffik	PE	PE
U1	1.999	2.142
U2	838	838
U3	50	50
U4	10.870	10.870
U5	989	989
U6	116	116
U7	3.000	3.232
U8	288	1.585
U9	6	6
U10	160	265
U11	0	785
Katillugit	**18.315**	**20.877**

Sisimiuni kuuffinni PE artukkiineq, immikkoortoqarfinnut eqitsit takuuk (Ilanngussaq C-mi PE nassuiarneqarpoq, oqaatsit nassuiarneri).

Siuliani eqitsimmi siunissami kuutsitsinissanut, immikkoortup ilaani pioreersuni kiisalu immikkoortuni suli siaarsarneqanngitsuni inissaq sinneruttoq atorneqarpoq, (800-A26, 800-C14, 800-C15, 800-C16, 800-C17 aamma 800-B8).

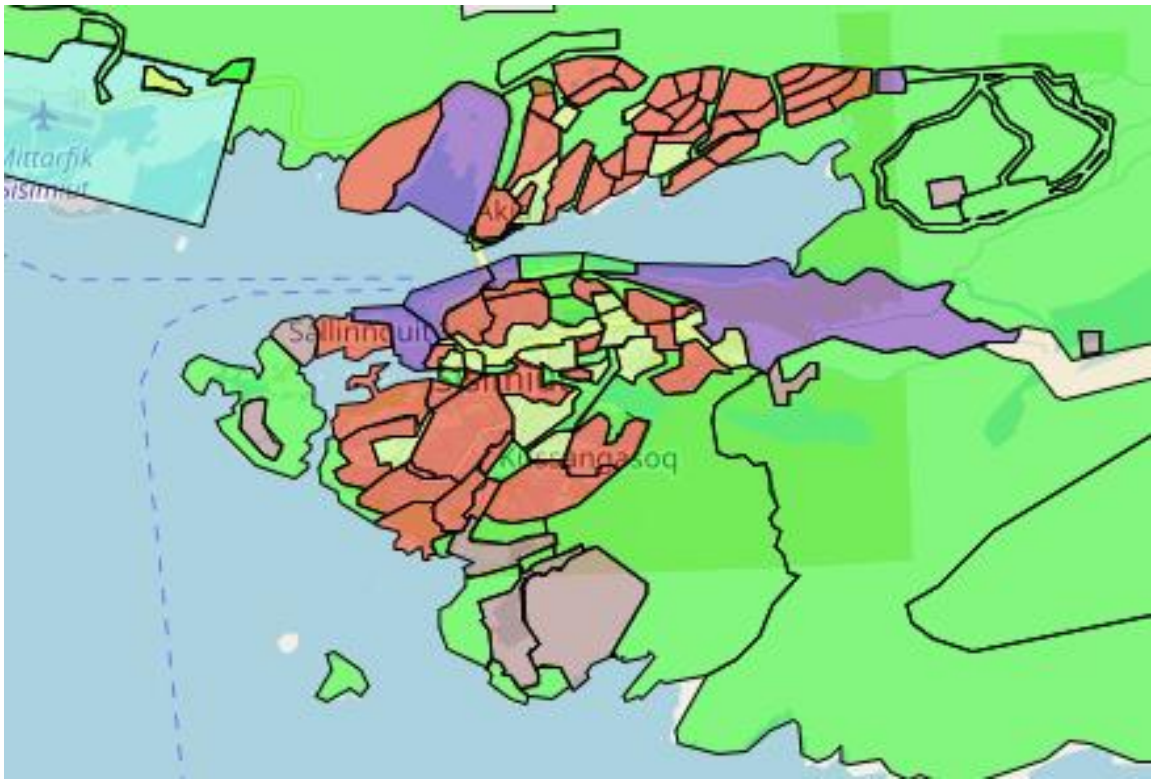

Sisimiuni immikkoortup ilaanit tigulaarineq

Siunissami imermik errortuivikumik kuutsitsinerit naammaginartumik ingerlassinnaanissaanut ilungersornerit ilaattut, Sisimiuni Qeqqata Kommunia Sisimiut eqqaani immikkoortuni sinerissap qanittuiniittunik avatangiisitigut pissutsit qaammarsaaviginiarlugit nalunaarusianik arlaqartunik suliaqarnikuuvoq.
Nalunaarusiani paasineqarpoq, imermut errortuivikumut artukiinernut atatillugu, Sisimiut eqqaani sinerissatigut pissutsit nalinginnaasumik ajunngitsuusut.

Avatangiiseq pillugu kuutsitsinerit arlallit unammillernartortaqarput. Kangerluarsunnguami kuuffimmut, anartarfilerivimmit kueraaviup eqqaani kuuffimmut kiisalu Sisimiuni umiarsualiviup eqqaani kuuffimmut tamanna atuuppoq, mingutsitsinerup annertusineriarneranik kinguneqartumik. Imermut errortuivikumik kuutsitsinerit pitsaanngitsumik kinguneqartut, tassa annertuumik kolibakteriaqalernikkut kiisalu imermik errortuivikumik kuutsitsisarnikkut immap naqqanik artukkiinikkut aammalu tassunga ilanngullugu taratsut inuussutissallit annertusineratigut, nalunaarusiami immikkoortut sinerissamiittut qulaajarneqarput. Immikkoortut eqqugaasimasut tassaapput:

- Kangerluarsunnguup qinngua, U1, U3, U10 aammalu U11-mi kuuffinnit pingaarnertut sunnerneqartoq. (Kuuffik U11 suli atulerneqanngilaq).
- Umiarsualiviup eqqaani kuuffik U2, immap qaani imermik errortuivikup sinnikui ersiinnarlutik (kusanannggitsumik).
- Anartarfileriviup kueraaviata eqqaani kuuffik U7, sinerissap qanittuani imaq qaani imermik errortuivikup sinnikui kusanannggitsumik ersiinnarlutik.

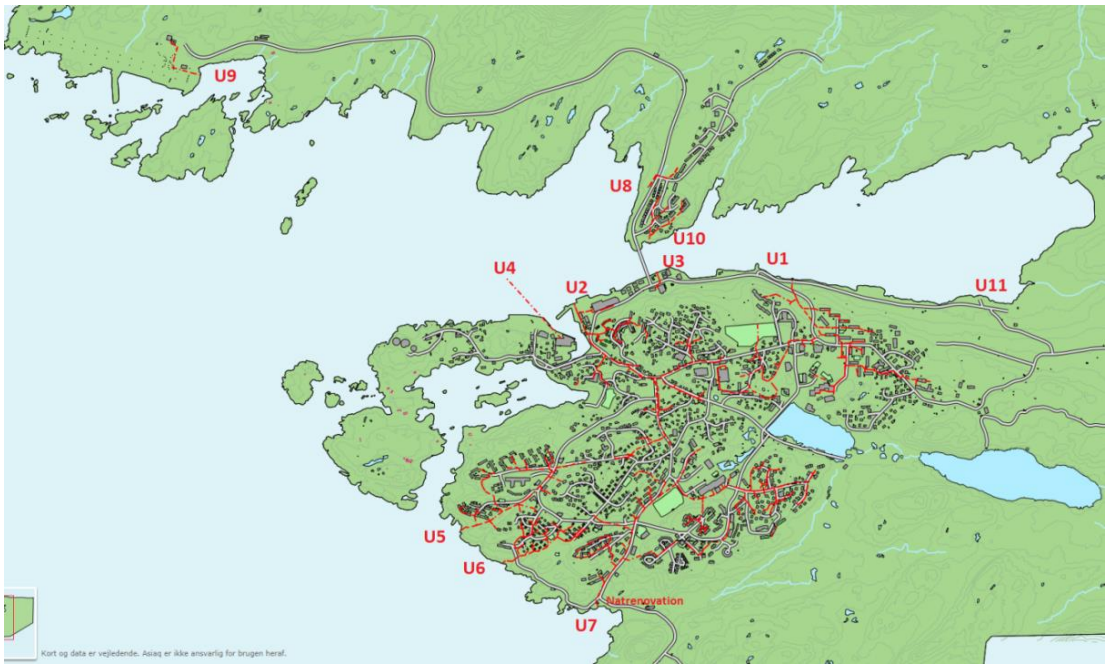

Nunap assingani Sisimiuni imermik errortuivikumik kuuffinnik takutitsivoq

Kuuffik	Mingutsitsinerup annertussusaa	Ingerlatsinermik nalilersuineq
U1	Mingutsitsineq ersiinnartoq	Naammaginanngitsumik ingerlavoq, maannakkut kuuffimmiit avammut tallisinneqartariaqaraluarpoq. Siunissaq eqqarsaatigalugu maqinneqartariaqaraluarpoq, taamaalilluni Kangerluarsunnguup avataani kuuffik ingerlanneqarluni, imaluunniit avatangiisinik misissuinerit pisariaqartitsinermik takutitsissappata, saliivimmik pilersitsisoqarluni.
U2	Mingutsitsineq ersiinnartoq	Naammaginanngitsumik ingerlavoq, maannakkut kuuffimmiit imaanut avammut tallisinneqartariaqaraluarpoq.
U3	Sanngiippoq	Soqanngilaq, kuuffimmik atuisut ikippallaarput. (Nukissiorfiit Namminersortup kuuffia).
U4	Sanngiippoq	Royal Greenland ingerlalluarpoq (Namminersortup kuuffia).
U5	Sanngiippoq	Naammaginartumik ingerlavoq
U6	Sanngiippoq	Naammaginartumik ingerlavoq, kuuffik U7-imut attavilerneqarsinnaavoq. Kuuffiit marluusut akornatigut attavilerfilerneqarnikuupput. Kuuffiit U6 aamma U7 akornanni attavik atuutilersinneqanngilaq.
U7	Mingutsitsineq ersiinnartoq	Naammaginartumik ingerlavoq, kangerliumanermi mingutsitsinerup ersiinnartup annikillisinnissaa anguniarlugu imaanit akulersorneqarneruniassammat, maannakkut inissisimaffianiit avammut tallilerneqartariaqaraluarpoq.

U8	Soqanngilaq	Kuuffiit marluk nalunaaqqapput. Ukiuunerani/aasaanerani paarlakaanneqartut. Ukiup kaajallakkiartorneratigut assaat atorlugit nuutsinneqartarmat, ingerlatsinikkut ajornartorsiortitsisinnaavoq. Atuisut amerlanerit attavilerneratigut aaqqiivigineqarsinnaassaaq.
U9	Soqanngilaq	Naammaginartumik ingerlavoq, atuisut amerlanngillat, mittarfiup eqqaatigut imaanut kuutsinneqartarpoq. (Mittarfeqarfiit Namminersortup kuuffia).
U10	Soqanngilaq	Ulittarnerani kuutsitsineq pisarpoq, kuutsitsineq Kangerluarsunnguamut ingerlavoq, atuisut amerlanngitsut kuuffimmut attavilernikuupput.
U11	Soqanngilaq	Atuisunik attavilersittoqarnikuunngilaq. Kuuffik naammassineqarnikuunngilaq, Kangerluarsunnguarmilu immap killinga angunngilaarsimallugu. Inuussutissarsiuuteqarfiup annertusiartornera ilutigalugu, Kangerluarsunnguamut kuuffileeqqinnissap kingunerisinnaasai eqqarsaatigineqartariaqarput.

Kuuffiit pioreersut killiffiisa takussutissartaat, Sisimiut

Kuuffik U1 Kangerluarsunnguami umiatsiaraatileqatigiiffik inissisimavoq, Kangerluarsunnguamilu imermut errortuivikumut kuuffiup ungasinngisaani angallatit kisarsimasarlutik. Kuuffimmit imeq errortuivikup umiartsiaraatileqatigiit tungaanut ingerlasoq ersarissuuvoq.

Imermik errortuivikumik kuutsitsisarnermi arlaatigut ajoqutaasinnaasut pinngitsoortinneqarsinnaanngillat, Sisimiunili kuuffiit tullinnguttut immikkut ajornartorsiortitsipput:

- Kuuffiit U1, U2, U3, U10 aamma U11 tamarmik Kangerluarsunnguamut kuuttut – immap itivallaannginnera (immap killinga) patsisaalluni kuuffiit malussarissut kiisalu immikkoortoq sukisaarsaartarfik.

- Umiarsualivimmi kuuffik U2 – immikkoortup takornariaqarnikkut pingaaruteqartuummat, immikkut ukkatarineqarnissaa innersuussutigineqarpoq.
- Kuuffik U7, Anartarfilerineq – kuuffik immap ikkattuaniinneratigut malussarissoq, kangerliumanermilu nunamut qanittuanut kuutsitsineq . Anartarfilerisarfik najugaqarfiit ungasinngitsuani inissisimavoq.

Kuuffik U7

2.2 Siunissamut missiliuut

Kangerluarsunnguami kusanassutsip, uumasoqarneq kiisalu imaani pissutsit sapinngisamik eqqarsaatigineqarnissaat kommunimit kissaatigineqassappat, kuutsitsinermut tunngatillugu Kangerluarsunnguup qanoq atorneqarnissaa eqqarsaatigineqartariaqarpoq.

Siusinnerusukkut misissuinerit ingerlanneqareersut aamma/imaluunniit nutaat tunngavigalugit, imaani immikkoortut ilaanut ataasiakkaanut piumasaqaatinik pilersitsisoqarsinnaavoq. Kangerluarsunnguup avannaatungaani Akiani centerimut najugaqarfinnullu immikkoortumik annertusaanissamut pilersaarummut atatillugu, siunissami kuutsitsinerit qanoq ingerlanneqassanersut eqqarsaatigineqassapput, taamaalillutik sumiiffinnut illoqarfimmi pilersaarusiornernut immikkoortunit nutaanit Kangerluarsunnguaq annertunerusumik sunnerteqqissanani.
Immikkoortup ilaanut aaqqiissutitut, immikkoortut ilaanni ataasiakkaanit maqitsinikkut ingerlanneqarsinnaavoq, taamaalilluni imeq errortuivikoq kuuffik U8-tigut ingerlanneqassalluni, imaluunniit Kangerlusarsunnguup tungaanut kuuffinnik pilersertsinernut tamanut saliivinni pilersitsisoqarluni.

PE kisitsisinut eqitsimmi Akianit U8-p kuuffittut atorneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Sumiiffinnut illoqarfimmut pilersaarusiornerit atuuttut tunngavigalugit, siunissami PE nalingi naatsorsorneqarput.

U1 kangerliumanermut 2000 PE missaanik kuutsitsisarpoq, siunissamilu PE 2142-miinnissaa naatsorsuutigineqarpoq.
Kuuffiup immikkoortoq annertooq, najugaqarfittalik, sulifffeqarfittalik kiisalu napparsimmavittalik matussuseqqavaa. Kangerluarsunnguup avataanut kuutsitsisoqalersillugu, kuuffik allanngortinneqassanersoq maannakkut eqqarsaatigineqartariaqaraluarpoq. Avatangiisinik misissuinissat pilersaarutaasut pisariaqartitsinermik takutitsissappata, Kangerluarsunnguamut kuutsitsisoqalersinnagu, saliivimmik pilersitsisoqarsinnaavoq.

U2 PE 838 missaanik kuutsitsisarpoq, siunissami kuutsitsisarneq 838 PE-miinnissaa naatsorsuutigineqarpoq.
Imermik errortuivikumik annertunerusumik imaanit akulerussorneqarnissaa anguniarlugu, Kangerluarsunnguami kuuffik tallisinneqassaaq, taamaalilluni immap qaavatigut ersarissumik kuutsitsisoqarnera ingalassimaartinneqarluni.

U3 50 PE-mik kuutsisarpoq, namminersortuniillu Nukissiorfiinnik kuutsitsiviulluni kuuffiutigineqartoq annertunngitsoq, taamaattumillu annertunerusumik kuutsitsivigineqarnissaa naatsorsuutigineqarani. Kuuttup annertussusaa Kangerluarsunnguami immap pitsaassusaanut annertuumik sunniuteqanngitsutut nalilerneqarpoq.

U4 Royal Greenlandimit kuuffiuvoq namminersortunit pigineqartoq, 10.800 PE-mik kuutsitsiviusartoq. Kuutsitsinerit annertunerusumik aalisakkerivimmi nioqqutsiornermut imeq atorneqartartoq kuutsinneqartarpoq, kuuffik nunamit ungasissumut ingerlatsinneqarpoq.

Namminersortunit piginnittunit aserfallatsaalinerup saniatigut, pilersaarummi piffissaliussami kuuffik iliuuseqarfigineqarissamut pisariaqartitsinngilaq.

U5 989 PE-mik kuutsitsivioq, siunissamilu kuutsitsinerup 989 PE-unissaa naatsorsuutigineqarpoq.
Aserfallatsaaliinerup saniatigut, pilersaarummi piffissaliussatigut iliuuseqarfiginissaanik pisariaqartitsinngilaq.

Kuuffik U6.

U6 106 PE-,mik kuutsisarpoq, siunissami kuutsitsineq 106 PE-unissaa naatsorsuutigineqarpoq.
Aserfallatsaaliinerup saniatigut, pilersaarummi piffissaliussatigut iliuuseqarfiginissaanik pisariaqartitsinngilaq. Sumiiffimmi illoqarfiup pilersaarusiorneqarneranut immikkoortoq 800-A53-ip sanaartorfissagissarneranut atatillugu, immikkoortoq 800-A12-imi pingaarnertut attavimmiit kuuffissuarmut attaviliisoqarnikuuvoq. Piffissami matumani kuuffiit U6 aamma U7 akornanni attavik suli atulersinneqanngilaq. Kuuffik U6 atorunnaarsinneqarsinnaassaaq. Taamaalilluni kuuffiit aaqqissugaaneri qitiusumiinnerulernissaat anguneqarsinnaalissalluni.

U7 3000 PE-mik kuutsitsisarpoq, siunissamilu kuutsitsineq 3232 PE-unissaa naatsorsuutigineqarpoq.
Kuuffik kusanassutsikkut ajornartorsiortitsisuuvoq, tassa immap qaani kuuffimmit imeq errortuivikup kuutsinneqarnera ersarissuummat. Kangerliumanermut kuuffik tallisinneqarsinnaavoq, taamaalilluni imaanit imeq errortuivikoq akoorluarneqarsinnaanerulissalluni, taamaaliornikkullu ersarissumik kuutsitsisarneq ingalassimaarneqarsinnaalissalluni. Avatangiisinik misissuineq pisariaqartitsinermik takutitsippat, saliivimmik pilersitsinissaq periarfissaasinnaavoq.

U8 288 PE-mik kuutsisarpoq, siunissami kuutsitsineq 1585 PE-unissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Kuuffik kuuffinnik attavinnik marlunnik kuuffigineqarpoq. Paasissutissiissutigineqarnikuuvoq, kuuffiit ukiuunerani/aasaanerani paarlakaatsillugit attaviit atorneqartartut. Piuartussamik aaqqiissutissamik nassaassarsiortoqartariaqaraluapoq, taamaalilluni ukiup kaajallakkiartornerani attavinni pioreersuni qerisoornissamik navianartorsiortitsilluni paarlaassisarnerit kiisalu nunakkut aqqutissiatigut ingerlatsinermik unittoornerit pisariaarutsinneqarlutik.

U9 6 PE-mik kuutsisarpoq, siunissami kuutsitsineq 6 PE-ussasoq naatsorsuutigineqarpoq. Mittarfeqarfiit Namminersortup kuuffia. Kuuffik Sisimiuni mittarfeqarfiup immikkoortuani kuuffiuvoq. Namminersortunit piginnittunit aserfallatsaalinerup saniatigut, pilersaarummi piffissaliussami kuuffik iliuuseqarfigineqarissamut pisariaqartitsinngilaq.

U10 illunut ilaqutariit ataasiakkaanut immikkoortumi 160 PE missaanik kuutsitsiviuvoq, siunissamilu kuutsitsineq 265 PE-unissaa naatsorsuutigineqarpoq. Kuuttup annertussusaa Kangerluarsunnguami immap pitsaassusaanut annertuumik sunniuteqanngitsutut nalilerneqarpoq. Aserfallatsaaliinerup saniatigut, pilersaarummi piffissaliussatigut iliuuseqarfiginissaanik pisariaqartitsinngilaq.

U11 maannakkut atuisunit attavilerfigineqanngilaq, kuuffik naammassineqareerpat 785 PE missaanik kuutsitsivigineqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Kuuffik inuussutissarsiornermut siunertanit, sannavimmit, quersuarmit, biilinik inissiivimmit, nioqqusiorfimmit, toqqorsivimmit, entreprenøreqarfimmit aammalu teknikkikkut atortulersuutinit kiisalu pisiniarfimmit imermik errortuivikumik kuutsitsiviunissaa eqqarsaatersuutaavoq.

Immikkoortup avannamut kippasissortaa umiatsiaaraatileqartigiiffittut atorneqarsinnaavoq. Suliffeqarfinnik ataasiakkaanik ingerlatsinissamut allaffinnik attuumassuteqartunik sanaartortoqarsinnaavoq. Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaannik Inatsisartut peqqussutaat nr. 12 ulloq 22. december 1988-imeersumi kapitali 5, Inatsisartut peqqussutaat nr. 7, 13. maj 1993-imeersumik allanngortinneqartoq naapertorlugu, immikkoortumi suliffeqarfiit immikkut mingutsitsisut sanaartorneqarsinnaapput.

Kuuffissuami kuutsitsisut suliffeqarfiit mingutsitsisut pineqarsinnaammata, suliffeqarfinnik mingutsitsisunik akuersissuteqannginnermi, pilersaarummi piffissaliussami saliivimmik pilersitsisoqarnissaanik eqqarsaateqartoqartariaqarpoq. Taamatut suliniuteqarnermi Kangerluarsunnguup qinnguani imermik errortuivikumik artukkiisarneq annertuumik annikillisinneqassaaq, piffissallu ingerlanerani avatangiisinut pissutsit akuerineqarsinnaasut pilersinneqaqqissinnaallutik.

Kuuffik U6-imiit Kuuffik U7-imut kuuffimmik attaviliineq suli ingerlalersinneqarnngitsoq.

3. Maniitsoq

3.1 Killiffik

Maniitsoq 2500-nut missaanik inoqarluni, Qeqqata Kommuniani illoqarfiit annersaasa tulleraa. Maniitsumi innuttaasut amerlassusaat appariartorpoq, tamannalu eqitsimmi takuneqarsinnaalluni. Piffisami 2013-imit 2019 tikillugu Maniitsumi innuttaasut amerlassusaat 3,3 procentimik appariaateqarpoq.

Ukioq	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2013-imit 2019 tungaanut procentinngorlugu qaffariaat/appariaat
Maniitsoq	2670	2530	2501	2567	2561	2534	2582	-3,3

Naatsorsueqqissaartarfimmit kisitsisit.

Illoqarfiup inissisimanera nunallu ilusaa patsisaallutik, imermik errortuivikumik salinneqanngitsumik kuutsitsinikkut, sinerissami pissusisamisuuginnartumik artukkiisoqartarpoq.

Imermut errortuivikumut pilersaarusiornermut atatillugu, Maniitsumi eqqaanilu kuuffigisanik avatangiisitigut misissuisimanernik nassaartoqanngilaq. Maniitsup, Sisimiut Kangerlussuullu eqqaani kuuffinnik tamanik avatangiisinik misissuinernik aallartitsineq pillugu pilersaarumik, imermut errortuivikumut pilersaarut ilaqarpoq.

Maniitsumi kuuffiit arfineq-marluupput. Kuuffik U5-imut kuutsitsiveqarluni anartarfilerivimmik nutaamik nutaaliaasumillu sanaartortoqarnikuuvoq. Katersuivinnit anartarfiillu puussiartaannit imeq errortuivikoq najugaqarfinnut ungasissumut imaanut kuutsinneqartarput. Illu sulisunut atugassarititaasunik atortulersugaavoq, nerisarfeqarluni uffartarfeqarlunilu. Tamatuma saniatigut anartarfiit puussiartaannik ammarterummik automatiskiusumik peqarpoq. Anartarfiit puussiartaannit U5-ikkut kueraasoqartarpoq, taannalu najugarfinnit ungasissumi takuneqarsinnaanani inissisimavoq.

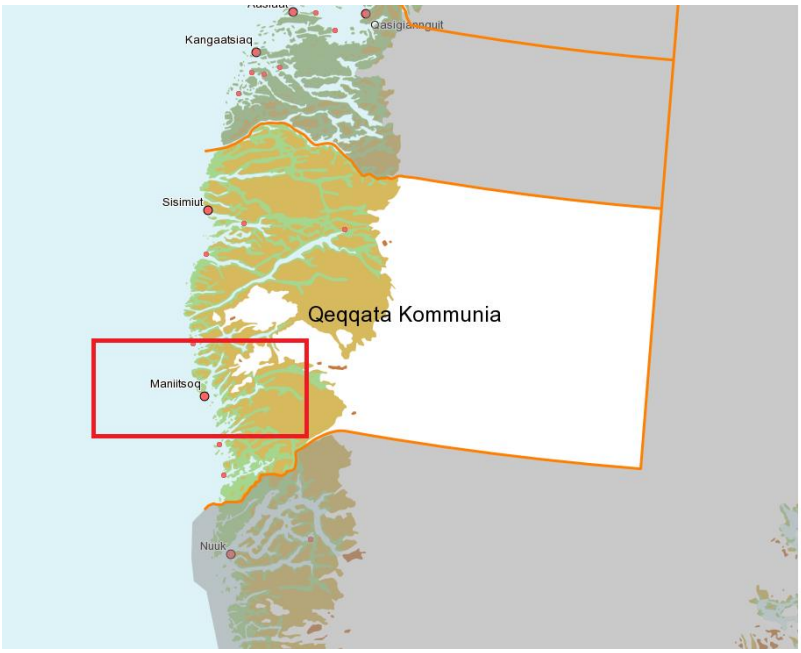

Maniitsup immikkoortuata inissisimanera

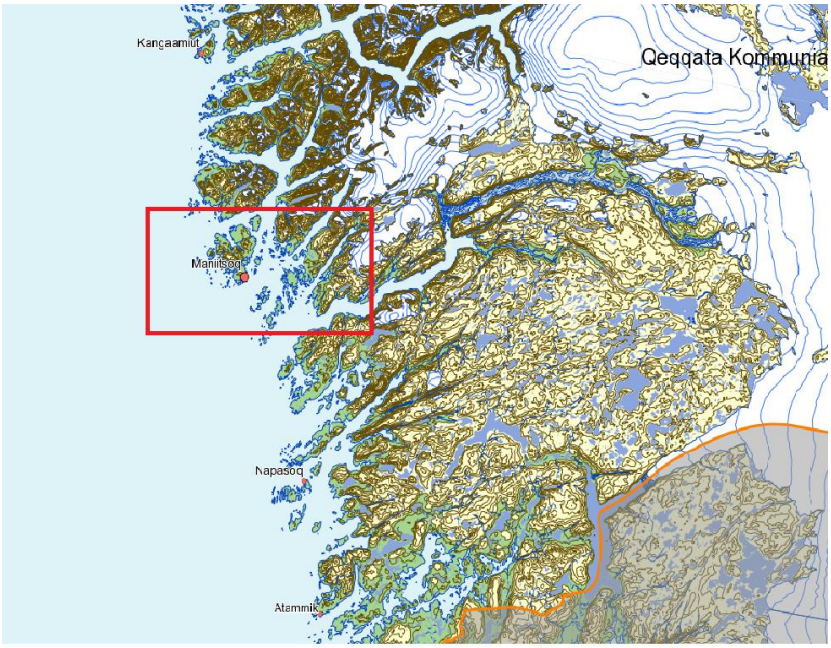

Maniitsoq immikkoortoq

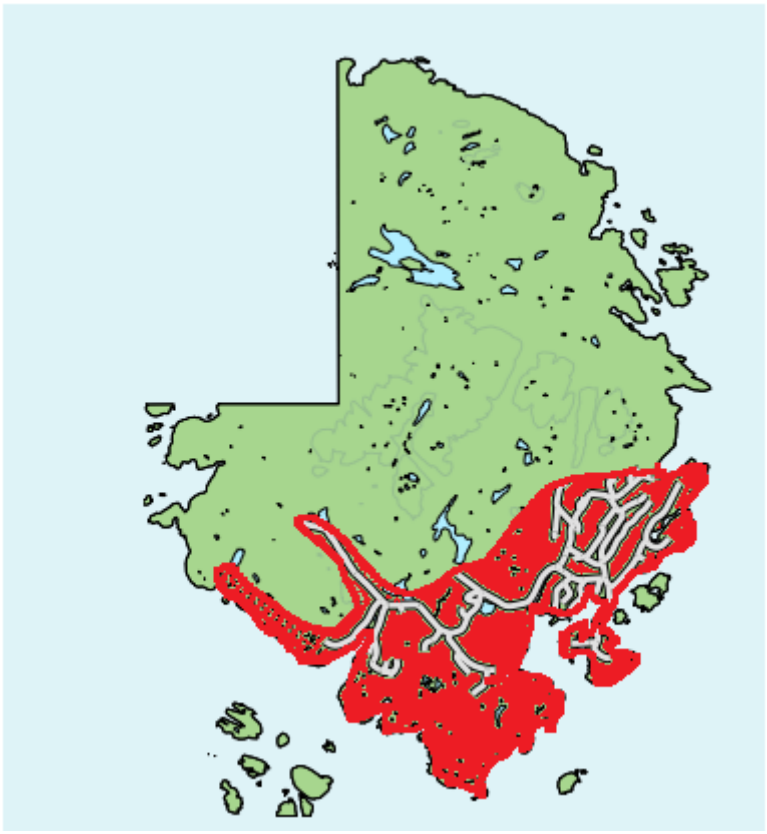

Maniitsoq illoqarfik

Nunap assingani Maniitsimi kuuffissuarmit kuuffiit takutinneqarput

Kuuffik	Mingutsitsinerup annertussusaa	Ingerlatsinermik nalilersuineq

U1	Sakkukippoq, ersittumik mingutsitsisoqanngilaq	Naammaginartumik ingerlavoq.
U2	Sakkukippoq, ersittumik mingutsitsisoqanngilaq	Naammaginartumik ingerlavoq. 2016-imi nutarsarneqarpoq, Kuuffik tinittarfimmi sarfartuusumut ingerlatinneqarpoq.
U3	Sakkukippoq, ersittumik mingutsitsineqanngilaq	Naammaginartumik ingerlavoq. 2018-ini nutarsarneqarpoq
U4	Sakkukippoq, ersittumik mingutsitsisoqanngilaq	Naammaginartumik ingerlavoq, anartarfileriviup kuitsivia atorunnaarsinneqarpoq U5-imillu taarserneqarluni.
U5	Sakkukippoq, ersittumik mingutsitsisoqanngilaq	Anartarfilerivik nutaatut pilersitaq Najugaqarfinnit ungasissumut kangerliumanermut kuutsitsineq ingerlanneqarpoq.
U6	Sakkukippoq, ersittumik mingutsitsisoqanngilaq	Naammaginartumik ingerlavoq.
U7	Sakkukippoq, ersittumik mingutsitsisoqanngilaq	Naammaginartumik ingerlavoq.

Imermik errortuivikumik kuuffik isimik isigalugu naliliineq.

	Kuutsitsineq pioreersoq	Siunissami kuutsitsinissaq
Sumiiffik Maniitsoq	PE	PE
U1	1.004	1.115
U2	832	832
U3	268	268
U4	4.140	4.951
U5	790	623
U6	190	425
U7	6	6
Iluttasuani kuuffik namminersortunit pigineqartoq	53	53
Katillugit	**7283**	**8273**

Maniitsumi kuuffinnit PE-mik artukkiineq, immikkoortoqarfinnut eqitsisit takukkit. (PE Ilanngussaq C-mi nassuiarneqapoq, oqaatsinut nassuiaat).

Maniitsumi sumiiffinnut pilersaarusiorfiusunit tigulaarineq

3.2 Siunissamut missiliuut

Maniitsumi kuuffiit ajunngitsutut isikkoqarmata, kiisalu pilersaarusiamut piffissaliussami annertunerusumik sanaartorfissagissaatinik, illoqarfimmik eqiterititsinermik il.il. ingerlatsisoqanngimmat, Maniitsumi kuuffinnik nutaanik pilersitsisoqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

Sumiiffinnut illoqarfimmut pilersaarusiornerit atuuttut tunngavigalugit, siunissami PE nalingi naatsorsorneqarput. Kuuffinnut arfineq-marluusunut Pilersaarummut piffissaliussami aserfallatsaaliinerit taamaallaat ingerlanneqarsinnaassapput.

U1 1004 PE-mik kuutsitsisarpoq, siunissami kuutsitsineq 1115 PE-ussasoq naatsorsuutigineqarpoq.
Kuuffik nutarsarneqarnikuuvoq naammaginartumillu ingerlalluni. Aserfallatsaaliinerup saniatigut, pilersaarummi piffissaliussatigut iliuuseqarfiginissaanik pisariaqartitsinngilaq.

Maniitsumi kuuffik U1

U2 832 PE-mik kuutsitsisarpoq, siunissami kuutsitsineq 832 PE-unissaa naatsorsuutigineqarpoq.
Aserfallatsaaliinerup saniatigut, pilersaarummi piffissaliussatigut iliuuseqarfiginissaanik pisariaqartitsinngilaq.

U3 268 PE-mik kuutsitsisarpoq, siunissami kuutsitsineq 268 PE-unissaa naatsorsuutigineqarpoq.
Kuuffik nutarsarneqarnikuuvoq. Aserfallatsaaliinerup saniatigut, pilersaarummi piffissaliussatigut iliuuseqarfiginissaanik pisariaqartitsinngilaq.

U4 4140 PE-mik kuutsitsisarpoq, siunissami kuutsitsineq 4951 PE-unissaa naatsorsuutigineqarpoq.
Aserfallatsaaliinerup saniatigut, pilersaarummi piffissaliussatigut iliuuseqarfiginissaanik pisariaqartitsinngilaq.

U5 790 PE-mik kuutsitsisarpoq, siunissammi kuutsitsineq 623 PE-uni naatsorsuutigineqarpoq. Kuuffik nutaajuvoq, anartarfilerivimmiillu imeq errortuivikumut kuuffiulluni. Aserfallatsaaliinerup saniatigut, pilersaarummi piffissaliussatigut iliuuseqarfiginissaanik pisariaqartitsinngilaq.

U6 190 PE-mik kuutsitsisarpoq, siunissami kuutsitsineq 425 PE-unissaa naatsorsuutigineqarpoq.
Aserfallatsaaliinerup saniatigut, pilersaarummi piffissaliussatigut iliuuseqarfiginissaanik pisariaqartitsinngilaq.

U7 6 PE-mik kuutsitsisarpoq, siunissami kuutsitsineq 6 PE-unissaa naatsorsuutigineqarpoq. Kuuffik Maniitsumi mittarfeqarfiup immikkoortuani kuuffiuvoq. Aserfallatsaaliinerup saniatigut, pilersaarummi piffissaliussatigut iliuuseqarfiginissaanik pisariaqartitsinngilaq.

4. Kangerlussuaq

4.1 Killiffik

2019-imi Kangerlussuarmi innuttaasut inoqutigiinnut 263-inut agguataagaallutik, 538-upput.
Taamaalilluni Kangerlussuaq Qeqqata Kommuniani nunaqarfinni anginersaavoq. 2013-imit 2019 tikillugu Kangerlussuarmi innuttaasut ineriartornerat akunnappoq. Innuttaasut amerlassusaat 5,1 procentimik qaffariaateqarpoq.

Ukioq	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2013-imit 2019 tungaanut procentinngorlugu qaffariaat/appariaat
Kangerlussuaq	512	539	510	499	793	499	538	+5,1

Naatsorsueqqissaartarfimmit kisitsisit.

Kangerlussuarmi pisortanit pigineqartunik kuuffinnik marlunnik ataatsimut isigalugu ajunngitsunik peqarpoq, illoqarfimmut qanippallaanngitsumi inissisimasunik aammalu kangerlummit 12 km ungasitsigisumi illoqarfiup kujataatungaani aattortup kuuanut/sioqqanik ikkannersamut kuutsinneqartunik.
Kuutsitsineq ersiinnartumik pisarpoq, pingaartumik kuuffik 2-mi, tamannalu nunap isikkuani ersarilluni. Kuuk ukiumut qaammatini arfineq-marlunni ingerlaannartumik annertuumik kuuttarpoq. Kuuffiit marluusut ataatsimoortinneqarsinnaapput, taamaalillunilu avatangiisinik misissuinerup pisariaqartitsisoqarneranik takutitsippat saliivimmik pilersitsisoqarsinnaalluni.

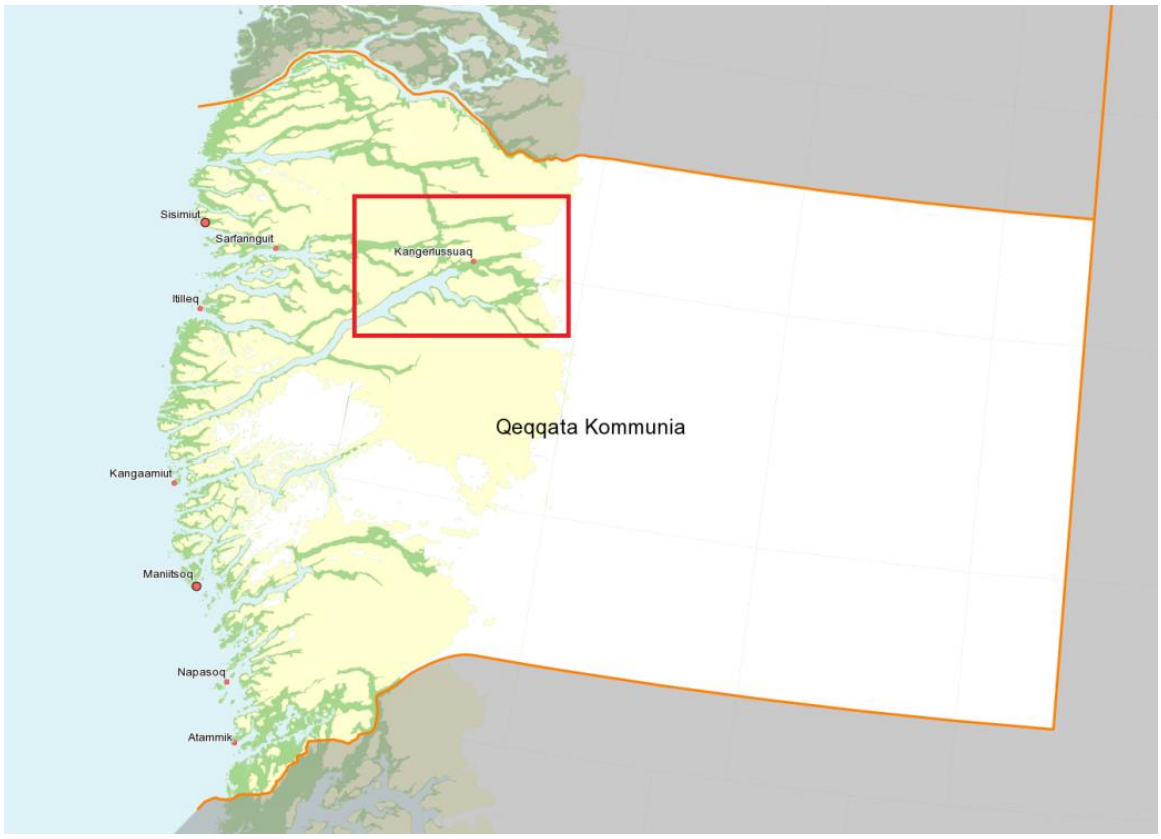

Kangerlussuup inissisimanera

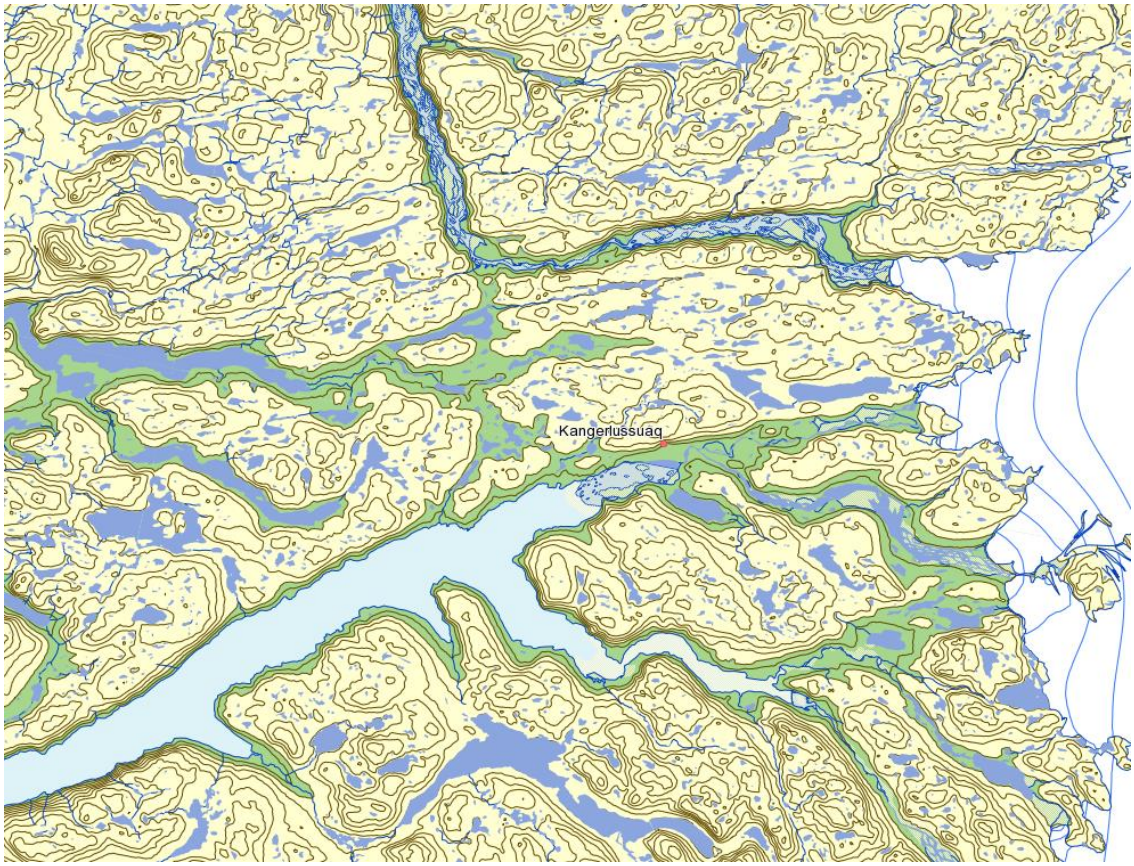

Kangerlussuaq

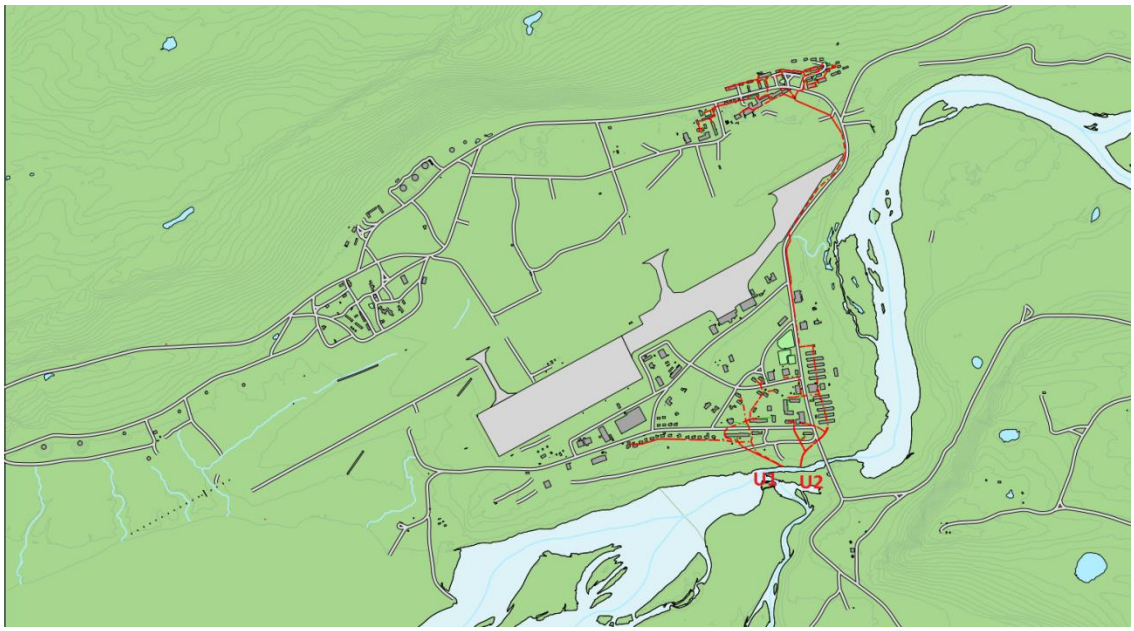

Nunap assingani Kangerlussuarmi kuuffissuarmit kuuffiit takutinneqarput

Kuuffik 1, Kangerlussussuup kujataatungaani kuuffissuaqarfinnik ingerlatsiviuvoq.
Kuuffik 2 Kangerlussuup kangisissuani avannaatungaannilu kuuffissuaqarfinnik ingerlatsiviuvoq.
Katersuivinnik tankvognit atorlugit tanikinik katersuivinnik imaarsisartunut illoqarfimmi "anartarfilerinermi kueraavik" U1-ip U2-llu akornanni inissisimavoq.

Kuuffik U1, kiisalu tankinik katersuivik tungujortumik ammalortumik nalunaaqqutseqqavoq, kiisalu katersuivinnit imaarsiffeqarluni anartarfilerinikkut kueraavik, Kangerlussuaq

Kuuffik	Mingutsitsinerup annertussusaa	Ingerlatsinermik nalilersuineq
U1	Sakkukippoq, ersittumik mingutsitsisoqanngilaq	Naammaginartumik ingerlavoq.
U2	Sakkukippoq, ersittumik mingutsitsisoqanngilaq	Naammaginartumik ingerlavoq.

	Kuutsitsinerit pioreersut (2018)	Siunissami kuutsitsinissaq
Sumiiffik Kangerlussuaq	PE	PE
U1	361	531
U2	1.598	2.105
Katillugit	**1.959**	**2.636**

Kangerlussuarmi kuuffiup PE-mik artukkiinera, immikoortoqarfinnut eqitsisit takukkit. (PE Ilanngussaq C-mi nassuiarneqapoq, oqaatsinut nassuiaat).

Siuliani eqitsimmi siunissami kuutsitsinissami, sumiiffinni illoqarfiup pilersaarusiorfigineqarnerani immikkoortuni pioreersuni kiisalu immikkoortuni (820-A7.1, 820-A7.2, 820-B4, 820-A2, 820-A3, 820-A4, 820-A5, 820-A8, 820-C1, 820-B2, 820-B3, 820-B7, 820-C3) suli sanaartorfissagissarneqanngitsuni inissaqassuseq atorneqarpoq.

Immikkoortoqarfinnut eqitsimmi kiisalu imermut errortuivikumut eqitsisini Sumiiffimmi illoqarfiup pilersaarusiorneqarneranut immikkoortoq 820-A7 ineriartortinneqarnera kisimi atorneqarpoq.

Kangerlussuarmi sumiiffinnut pilersaarusiorfiusunit tigulaarineq

4.2 Siunissamut missiliuut

Kangerlussuarmi kuuffiit ajunngitsutut isikkoqarmata, kiisalu pilersaarusiamut piffissaliussami annertunerusumik sanaartorfissagissaatinik, illoqarfimmik eqiterititsinermik il.il. ingerlatsisoqanngimmat, Kangerlussuarmi kuuffinnik nutaanik pilersitsisoqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

Sumiiffinnut illoqarfimmut pilersaarusiornerit atuuttut tunngavigalugit, siunissami PE nalingi naatsorsorneqarput.
Pilersaarummut piffissaliussami kuuffinnut marluusunut aserfallatsaaliinerit kisimik ingerlanneqassapput.

U1 361 PE-mik kuutsitsisarpoq, siunissami kuutsitsinissaq 531 PE-unissaa naatsorsuutigineqarpoq.
Aserfallatsaaliinerup saniatigut, pilersaarummi piffissaliussatigut iliuuseqarfiginissaanik pisariaqartitsinngilaq.

U2 1.598 PE-mik kuutsitsisarpoq, siunissami kuutsitsinissaq 2.636 PE-unissaa naatsorsuutigineqarpoq.
Aserfallatsaaliinerup saniatigut, pilersaarummi piffissaliussatigut iliuuseqarfiginissaanik pisariaqartitsinngilaq.

U1-ip U2-llu ataatsimoortinneqarneratigut, avatangiisinik misissuinerup pisariaqartitsisoqarneranik takutitsissappat, Kangerlussuarmi kuuffimmut saliivimmik pilersitsinissamut periarfissaqarpoq.

Kangerlussuarmi kuuffik U2

Qeqqata Kommunia

Pilersaarutip ilaa 2

Kuuffissuit aaqqissugaaneri

Imermut errortuivikumut pilersaarut 2021 - 2026
Qeqqata Kommunia

- Sisimiut
- Maniitsoq
- Kangerlussuaq

IMARISAI QUPP.

1. AALLARNIUT AAMMA SIUNERTAQ 3

1.1 Pissutsit piginnittumut tunngasut 3
1.2 Paasissutissanut tunngavik 4
1.3 Kuuffissuit aqqutaannik agguataarineq 5
1.4 Ingerlatsineq sanaartornerlu- aningaasaqarneq 5

2. ILLOQARFINNI KUUFFISSUARNUT TAKUSSUTISSAQ 8

3. SISIMIUT 9

3.1 Kuuffissuarnut aaqqissugaanerup killiffia 9
3.1.1 Attaviit - Killiffik 9
3.1.2 Attaviit aaqqissugaanerini pisinnaasat - Killiffik 10
3.1.3 Immikkoortut pisoqaanerusut kuuffissualersorneqanngitsut - Killiffik 10
3.1.4 Sisimiuni kuuffissuarnit kuuffiit - Killiffik 10
3.1.5 Maqitsiviit - killiffik 11
3.1.6 Orsunik immikkoortiterivik - killiffik 12
3.2 Iliuusissatut pilersaarut – kuuffissuarnut aaqqissugaaneq 14
3.2.1 Illoqarfimmik inerisaaneq - Suliniut 14
3.2.2 Kuuffissualersuineq - Suliniut 15
3.2.3 Immikkoortut kuuffissualersorneqanngitsut 16
3.2.4 Immikkoortut pisoqaanerit kuuffissualersorneqanngitsut – Suliniut 16
3.2.5 Kuuffiit - Suliniut 17
3.2.6 Maqitsiviit - Suliniut 17
3.2.7 Orsunik uuliakunillu immikkoortitserineq - Suliniut 17
3.2.8 Saliivik - Suliniut 17
3.2.9 Paasissutissatut tunngaviit - Suliniut 18

4. MANIITSOQ 19

4.1 Kuuffissuarnut aaqqissugaanerup killiffia 19
4.1.1 Attaviit - Killiffik 19
4.1.2 Attaviit aaqqissugaanerini pisinnaasat - Killiffik 20
4.1.3 Immikkoortut pisoqaanerusut kuuffissualersorneqanngitsut - Killiffik 20
4.1.4 Maniitsumi kuuffissuarnit kuuffiit - Killiffik 21
4.1.5 Maqitsiviit - Killiffik 21
4.1.6 Orsunik uuliakunillu immikkoortiteriviit - killiffik 22

4.2 Iliuusissatut pilersaarut – kuuffissuarnut aaqqissugaaneq 23
4.2.1 Illoqarfimmik inerisaaneq 23
4.2.2 Kuuffissualersuineq - Suliniut 24
4.2.3 Immikkoortut pisoqaanerit kuuffissualersorneqanngitsut – Suliniut 24
4.2.4 Kuuffiit - Suliniut 25
4.2.5 Maqitsiviit - Suliniut 25
4.2.6 Orsunik uuliakunillu immikkoortitserineq - Suliniut 25
4.2.7 Paasissutissatut tunngaviit - Suliniut 25

5. KANGERLUSSUAQ 26

5.1 Kuuffissuarnut aaqqissugaaneq - Killiffik 26
5.1.1 Attaviit aaqqissugaanerini pisinnaasat - Killiffik 28
5.1.2 Kangerlussuarmi' kuuffissuarnit kuuffiit - Killiffik 28
5.1.3 Maqitsiviit - killiffik 28
5.1.4 Orsunik uuliakunillu immikkoortiteriviit - killiffik 28
5.2 Iliuusissatut pilersaarut – kuuffissuarnut aaqqissugaaneq 30
5.2.1 Illoqarfimmik inerisaaneq - Suliniut 30
5.2.2 Kuuffissualersuineq - Suliniut 31
5.2.3 Kuuffiit - Suliniut 32
5.2.4 Maqitsiviit - Suliniut 32
5.2.5 Orsunik uuliakunillu immikkoortitserineq - Suliniut 32
5.2.6 Paasissutissatut tunngaviit - Suliniut 32

Imermut errortuikumut pilersaarutip qallunaatoortaa quppernerup 32 kingorna ilanngunneqarpoq.

Den danske udgave af spildevandsplanen er vedlagt efter side 32.

1. Aallarniut aamma siunertaq

Pilersaarutip ilaani matumani sanaartukkat atuisunit imermik errortuivikumik (najugaqarfiit, inuussutissarsiorfiit, suliffeqarfiit il.il.) kuutsitsisut (kuutsiffigisaq). Pingaarnertut kuuffissuarnut uku ilaapput: attaviit, katiffiit, kuuffissuarmit kuuffiit, maqitsiviit immikkoortiteriviillu (soorlu orsunut uuliakunullu immikkoortiteriviit). Illoqarfinni kuuffissuit pingaarnerit 1950-ikkut missaanniit maannamut ikkussuunneqarput.

Qeqqata Kommuniani kommunip namminersortuniillu imermut errortuivimmut aaqqissuussinerit (Sisimiut, Maniitsoq aamma Kangerlussuaq) ullumikkut 27.560 PE-p missaanik annertutigisunik imermik errortuivikumik kuutsitsisarput.
Pilersaarummi atuuffissaanullu piffisaliussami kuutsitsinerup 31.785 PE missaanut qaffariaateqassaaq.

Imermut errortuivimmut pilersaarummik siunertat ilagaat, kuuffissuaqarnermut pissutsit pioreersut ersarissarneqarnissaat kiisalu siunissami suliniutit sorliit aallartisarneqarnissaanik naliliineq. Imermut errortuivimmut pilersaarummi anguniakkat naapertorlugit - kuuffissuit aaqqissuussaanerisa ullumikkut siunissamilu illersorneqarsinnaasuunissaasa qulakkeerneqarnissaat eqqarsaataavoq.

1.1 Pissutsit piginnittumut tunngasut

Nassuiaassutinut tullinnguuttunut pingaarnertut kuuffissuit, pingaarnernut attavinnut attaviliisunullu immikkoortinneqassapput:

- Pingaarnertut attavimmit illut marluk amerlanerusulluunniit kiffartuunneqartarput, illut taakku tamarmik immikkut ingerlatsiveqarpata.
- Atassusertinnissamut periarfissap ataatsip illu ataaseq nammineq ingerlatsivilik kiffartuuttarpaa imaluunniit illut arlallit ingerlatsivimmit tassannga ingerlanneqaraangata.

Pingaarnertut kuuffissuaq kommunimit ingerlanneqartuuvoq, kuuffissuillu aaqqissugaanerini illoqarfimmit imermut errortuivimmik katersuisuullunilu avataanut kuutsitsisoq. Attaviit innuttaasunit pigineqartuupput, taakkulu illunik piginnittunit pingaarnertut kuuffissuarmut attaviullutik kuuffissuit aaqqissugaaneranut ilaallutik. Kommunip imermut errortuivimmik aaqqissuussaanerata saniatigut, innuttaasunit pigineqartunik imermik errortuivikumut aaqqissukkanik minnerusunik nammineq avataanut kuuffilinnik peqarpoq (imermut errortuivimmut attaviit, maqitsiviit il.il.).

Najugaqarfiit pisoqaanerusut anartarfinnik imaartagaqartunik, siunissami kuuffissualersorneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Illuutit anartarfinnik imaartagallit amerlanerusut, kuuffissuup annertusarnera ilutigalugu, kommunip kuuffissuanut attavilerneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Illoqarfinni pingaarnertut kuuffissuarnik ingerlatsinernut kommunit isumaginnittuupput. Imaappoq, pingaarnertut kuuffissuarnik pilersitsinissamut (imermut errortuivimmut attavinnik, maqitsivinnik, unitsitsigallarfiit il.il.), aserfallatsaalinissaannut salinnissaannullu

kiisalu innuttaasut/pisortat illuutaannit attaviliinernik allaffissornerit kommunip akisussaaffigai.

Inissianut inuussutissarsiornernullu immikkoortut nutaat tamarmik sanaartorfigissarneqartut kuuffissualersorneqassapput, taamaalillutillu imermik errortuivikut kuuffissuakkut inerlanneqalissallutik.

2005-imi kuuffissuarmut attavilersinneqarsinnaasuni imermut errortuivimmik maangaannaq kuutsitsisarnermut Qeqqata Kommunia akuersissutinik tunniussisarunnaarpoq.

Imermut errortuivimmut pilersaarummi kuuffeqarfinni ataasiakkaani illuutit sumi inissisimanerat takuneqarsinnaapput (pingaarnertut imermut errortuivimmut pilersaarummi aammalu titartakkani piffissaliussatut pilersaarummut innersuussisoqarpoq). Illoqarfiup pilersaarutaani imaluunniit nunaminertamik atugassiffiusumi nalunaarsimasumi, pisortat kuuffissuanut periarfissaqarfiusumut attavilerneqarnissamut pisussaaffeqarpoq. Tamatuma saniatigut imermut errortuutikumut nalunaammi § 10 naapertorlugu, imermut errortuutikumut pilersaarummi kuuffissuaqarfinni illuutit pioreersut attavilertussaatitaapput. Illuutit kuuffissuarnut attavilersinneqarnissaanut aningaasartuutit, illuutinut piginnittunit akilerneqassapput.

Kommunip imermut errortuivimmut aaqqissuussaanerup saniatigut, innuttaasunit pigineqartunik imermut errortuivimmut aaqqissuutinik, imermut errortuivimmut attavinnik, maqitsivinnik, kuuffinnik il.il. minnerusunik peqarpoq. kuuffiit taakku tamakkiisumik isiginninnermik pigineqanngillat, pilersaarutilli piffissaliussaata ingerlanerani kommunimit takussutissiamik suliaqartoqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

1.2 Paasissutissanut tunngavik

Paasissutissanut tunngavik kuuffissuit aqqutaannut nunap assinganik kiisalu Kalaallit Nunaanni imermut errortuivimmut aaqqiissutinut nalunaarsuinernik imaqarpoq, paasissutissallu Asiaq-mit suliarineqarlutillu nutarterneqartarput. Illoqarfinnut tamanut kuuffissuit aqqutaannut nunap assingi nalunaarsuinerillu ataavartumik nutarterneqartarput.

Kuuffissuit aqqutaannut nunap assinganut nalunaarsorneqarnerisa nutarterneqartarnissaat kommunit akisussaaffigaat, sanaartorfigissaaneq, pisortat kuuffeqarfiinut attaviit aamma pisortat aqqusiniutaat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 16, 17. november 2010-meersoq takuuk.
Taamaattumik kommunit tullinnguuttunik isumaginnittussaatitaapput:

- Kuuffissuit aqqutaannut nunap assinginik paasissutissanillu nutaanik Asiaq-mut piniartarnissaq.
- Attaviit takissusaat sorliit uuttortarneqassanersut Asiamut paasissutissiissutigissallugit.
- Attaviit nutaat aamma pissutsit allannguutai pillugit paasissutissanik ingerlatitseqqiineq, taamaalilluni taakkua uuttortarteqqissallutik.

- Kuuffissuarmut attaviliinissamut suliniutit nutaanik/nutaanngitsunik paasissutissanik pisariaqartunik imalinnik, ass. killiffik, atortut, attaviit annertussusaat, ukioq sanaartorfiusoq il.il. tunniussineq.

Ornitassani/illoqarfinni ataasiakkaani nunami suliaqarnissamut qaqugukkut pilersaaruteqarnersoq pillugu Asiaq kommunimut nalunaaruteqassaaq, piffissarlu sioqqullugu kuuffissuarnut paasissutissat kuuffissuarnut nalunaarsuiffiit tunngaviinullu pioreersunut atatillugu qanoq annertutigisumik nutarterneqarnissaanik pisariaqartitsisoqarnersoq, kommunit aperineqassapput. Suliassanut ingerlanneqartussanut tunngatillugu, Asiaq kommunimut isumaqatigiissusiortarpoq.

2017-imi Sisimiuni, Maniitsumi Kangerlussuarmilu immikkoortortani kuuffissualersugaasuni kuuffinnut pilersaarutinik Asiaq digitalinngorsaallunilu nutarsaanikuuvoq.

1.3 Kuuffissuit aqqutaannik agguataarineq

Imermut errortuivimmut pilersaarummi kuuffissuaqarfinni ataasiakkaani paasissutissanik imaqarlutik eqitsisini, kuuffissauqarfiit ataasiakkaat nalinginnaasumik nassuiarneqarput. Immikkoortoqarfinnut artukkiinermut nalunaarsuinerit eqitsisini titartakkanilu takuneqarsinnaapput.

1.4 Ingerlatsineq sanaartornerlu- aningaasaqarneq

Qeqqata Kommunip 2020-mut Missingersuutinut nalunaarutaani, 2021-mit 2023 tikillugu illoqarfinni Sisimiuni Maniitsumilu kuuffissuarnut nutaanut ukiumut 6,0 mio. koruuninik immikkoortitsisoqarpoq. Aningaasaliissutit Sisimiut Maniitsullu akornanni naligiimmik agguataarneqarput. Tamatuma saniatigut 2023-p tungaanut kuuffissuarnik nutarsaanissamut ukiumut 3,5 mio. koruuninik immikkoortitsisoqarpoq, taakkulu illoqarfiit akornanni ima agguataarneqarlutik:
1998 sioqqullugu Sisimiuni kuuffissualersuinernut nutarsaanermut **2,484** million koruunit.
1998 sioqqullugu Maniitsumi kuuffissualersuinernut nutarsaanermut **1,015** million koruunit.

Kommunip "2020-mut missingersuutaani ukiunilu 2021-mit 2023 tikillugu missiliuteqarfiani", Sisimiuni, Maniitsumi Kangerlussuarmilu kommunip kuuffissualiinerinut pioreersunut ingerlatsinissamut ukiumut 1,644 million koruuninik immikkoortitsisoqarpoq.

Aningaasat ingerlatsinermut aserfallatsaaliinissamullu atorneqartarput, taamaalillutik pisortat imermut errortuivimmut aaqqissuussaaneri naammaginartumik ingerlasinnaassallutik, ukiuuneranilu atuisunut sunniuteqartumik ingerlatsinikkut ajoquteqassanatik. Pingaarnertut kuuffissuaq aamma ingerlatsinermut ilaavoq: alaatsinaanneq, pinaveersaartitsineq iluaqutaasumillu iliuuseqartarneq kiisalu serpartaaneq iluarsartuussinerlu.

Qeqqata Kommuniani kommunip imermut errortuivimmut ingerlatsinermut sanaartornermullu maannakkut aningaasartuutai kommunip karsianit akilerneqartarput. Kommunip kuuffissuinut illut attavilerneqartunut, Qeqqata Kommunia maannamut ingerlatsinermut akiligassiinikuunngilaq.

Inatsit tunngavigalugu akiliisitsiniarnissamut periarfissaqarpoq:
Anartarfiit imaannik aamma imermik errortuivikumik eqqaaneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 10, 12. juni 2015-imeersoq.
Tassa pisortat kuuffiinut imermut errortuivimmik kuutsitsinermut atatillugu, akiliuteqartitsisinnaasoqarneranik allassimasoqarpoq.

Pilersaarummut piffissaliussap ingerlanerani, inoqutigiinnut pisortat kuuffissuinut attaviligaanikunut ukiumut imermut errortuitukumut akiliuteqartitsinermik/ingerlatsinermut akiliuteqartitsinermik atuutilersitsiniarpoq. Akiliutigisassat kommunip imermut errortuivimmut aaqqissuussaanerinut aserfallatsaaliinermut aningaasartuutinut tamakkiisumik imaluunniit ilaannakortumik matussusiissapput. Imermik errortuivikumik eqqaaneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat naapertorlugu, akiliutissaq atuisut pisinnaatitaaffeqartut imermik atuinerat aallaavigalugu aalajangersarneqarsinnaavoq. Akiliigassiissutinut aalajangiinermut periuseq taanna Qeqqata Kommunianut Nukissiorfiinullu allaffissornikkut isumalluutinik annertuumik pisariaqartitsissaaq. Qeqqata Kommuniata paarlattuanik, inoqutigiinnik/suliffeqarfinnik/paaqqinnittarfinnik amerlassusaannik kuuffissuit aqqutaannut ingerlatsinermut aserfallatsaaliinermullu ukiumut aningaasartuutaasut ilaannakortumik tamakkiisumilluunniit agguataarineq tunngavigalugu akiliisitsisarnissaq aalajangersarniarpaa.

Sisimiuni, Maniitsumi Kangerlussuarmilu inoqutigiit/paaqqinnittarfiit/suliffeqarfiit kuuffissuarnut attavillit amerlassusaannik ingerlatsinermi aningasartuutinik 100 procentimik agguataarinikkut, ukiumut ingerlatsinermut akileeqataaneq inoqutigiinnut/paaqqinnittarfimmut/suliffeqarfimmut 482 koruunit missaanissaaq, Qeqqata Kommunia tamakkerlugu inoqutigiinnit 3210 + suliffeqarfinnit/paaqqinnittarfinnit 200 missaaniittunit 2020-2023-imi kuuffissuit aqqutaannik ingerlatsinermut aningaasaliissutinit naatsorsorlugu ukiumut 1.644.000 korunit.

Ukiumut missingersuusiornermut atatillugu akiligassat iluarsiivigineqartassapput, akigititanullu aalajangersarneqartarlutik. Akigititanik/ingerlatsinermut akiliisitsinermik atuutilersitsineq Qeqqata Kommuniata anartarfilerinermut, anartafiit imaannik kiisalu imermik mingunnikumik eqqaaneq pillugu maleruaqqusaani allassimassapput, akiligassiinerlu atuutilersinneqassappat maleruagassaq nutarterneqassaaq.

Immikkoortuni nutaani sanaartorfigissaanikkut, illuutit kuuffissualersuinerit ilaannut akiliutit attavilersinneqarnermullu akiliutit ingerlanneqassapput. 2000 kingorna kuuffissuarnut pioreersunut attavilersinnermut akiliutit immikkoortumiit immikkoortumut assigiinngiiaarput. Maniitsumut tamarmut kuuffissuarmut attavilersinnermut ataatsimut 15.000 koruuniuvoq. Sisimiunut immikkoortumiit immikkoortumut attavilersinnermut akiliut assigiinngiiaarpoq. Qiviarfimmi, Kaaliikassaap Aqq.-taani, Daarngup Aqq.-taani, Jansenip Aqq.-taani attavilersinnermut akiliutaasartoq 30.000 koruunit atorunnaarpoq. Siimuup Aqquserngani attavilersinnermut akiliut 49.800 koruuninik annertussuseqarpoq. 1999 sioqqullugu Namminersornerullutik Oqartussanit naalagaaffimmiillu aatavilersuinerinut attavilersinnermut akiliut 0 koruuniuvoq.

Kuuffissuarnut attavilersinnissamut attavilersinnermut akiliutit illunik piginnittunit akimmisaarutaasarsimapput, akigititallu assigiinngitsut allaffissornermut ajornakusoortitsisimallutik. Kuuffissuarnut attavinnut pioreersunut siunissami attavilersinneqarnermut akigitinneqartut 0 koruunimut allanngortinneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq.

2. Illoqarfinni kuuffissuarnut takussutissaq

Illoqarfik	Innuttaasut	Inoqutigiit	Kuuffissuit kuuffiisa amerlassusaat
Sisimiut	5.582	2.252	11 (2)
Maniitsoq	2.534	752	7
Kangerlussuaq	508	206	2
Katillugit	**8.624**	**3.210**	**20**

Illoqarfinni kuuffissuit takussutissartaat 2020-mi januaarimi Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik, 2018-2022-mut Pilersaarusiornermut periusissiaq kiisalu Qeqqata Kommuniani kuuffissuarmit kuuffik, taakkunannga kuuffiit marluusut namminersortunit pigineqartut aallaavigalugit innuttaasut inoqutigiillu kuuffissuarnut attavilerneqarsimasut.

Illoqarfik	Attaviit takissusaat Katillugit (m)	Pisortat kuuffissui (m)	Namminersortut kuuffissui (m)	Kuuffissuit nalunaarsorneqanngitsut (m)	1998 sioqqullugu pilersinneqartut	1998 kingorna pilersinneqartut
Sisimiut	30.147	19.891	10.204	52	10.812	7.505
Maniitsoq	8.605	6.128	480	1.997	5.827	301
Kangerlussuaq	9.515	8.115	1.070	330	5.614*	2.501*
Katillugit	**48.267**	**34.134**	**11.790**	**2.379**	**16.639****	**7.806****

Kuuffissuit attaviinut takussutissiaq (Asiaq). *Kangerlussuarmi attaviit 2008-mi kommunimit tiguneqarnerinut atatillugu nalunaarsorneqarput. Ima paasillugu 2008 sioqqullugu kingornalu attaviit pilersinenqartut. ** Kangerlussuarmut kisitsisit Inernernut (katinnerinut) ilanngunneqanngillat.

Illoqarfik	Katiffiit katillugit	Pisortanit Katiffiit	Katiffiit namminersortunit pigineqartut)	Katiffiit nalunaarsorneqanngitsut
Sisimiut	850	728	120	2
Maniitsoq	257	252	5	0
Kangerlussuaq	143	125	0	18
Katillugit	**1.250**	**1105**	**125**	**20**

Kuuffissuit katiffii (Asiaq).

Illoqarfik	Anartarfiit imaartakkat amerlassusaat	Tankit katersuiviit	Annanut kueraaviit	Kuuffik
Sisimiut	151	300	Aappi	11
Maniitsoq	122	87	Aappi	7
Kangerlussuaq	0	36	Aappi	2
Katillugit	**273**	**423**		**20**

Illoqarfinni anartarfiit imaarneqartartut (Qeqqata Kommunia)

3. Sisimiut

3.1 Kuuffissuarnut aaqqissugaanerup killiffia

3.1.1 Attaviit - Killiffik

Illoqarfik	Attaviit takissusaat Katillugit (m)	Pisortat kuuffissui (m)	Namminer-sortut kuuffissui (m)	Kuuffissuit nalunaarsor-neqanngitsut (m)	1998 sioqqullugu pilersinneqartut	1998 kingorna pilersinneqartut
Sisimiut	30.147	19.891	10.204	52	10.812	7.505

Paasissutissat Asiaq.

Sisimiuni kuuffissuit imermut errortuivimmut kuutsitsinissamut aaqqissugaavoq immikkoortoq. Qeqqta Kommunianut immikkut isumaqatigiissuteqarani pisortat kuuffissuisa nunap qaatigut imermik kuutsitsinissaq kuuffiliinissarlu inerteqqutaavoq. Nunap qaani imeq aamma aqquserngup killingani kuuffissianit ammaannartut atuarlugit imaanut ingerlatinneqartarput.

Imermut errortuivimmut pingaarnertut kuuffissuit nunap qaatigut imaluunniit nunap iluanut (attaviit sivinganilerlugit) assanneqartuusarput kiisalu naqitsinermut attaviit.

Immikkoortunut eqitsisini kiisalu titartagartaani S-1, M-1 aamma K-1-imi kuuffissuaqarfiit pioreersut pilersaarutaasullu takuneqarsinnaapput.

Sisimiut

Imermut errortuivimmut pilersaarummi kuuffissuit qanoq issusaat siusinnerusukkut allaaserineqarnikuunngillat. Imermut errortuivimmut pilersaarummut atatillugu Teknikkeqarnermut Avatangiisinullu immikkoortortamit, imermut errortuivimmut aaqqissugaanerup naammaginartumik ingerlanera paasissutissiissutigineqarpoq. Illoqarfimmili immikkoortoqarpoq, pingaartumik upernaakkut kuuffissuit aaqqissugaaneranik artukkiisoqarneranik ajornartorsiortoqartarluni. Katiffiit attaviillu ussiitsuunerat patsisaalluni, sialuk/ aputip aaneri attavinnut pisarnera ajornartorsiummut patsisaavoq. Taakkua saniatigut sialuup aqquserngillu killingini kuuffissiat attaviit, imermik errortuivimmut aaqqissugaanerinut atassuserneqartussaanngikkaluit, atassuserneqartallutik.

Aalajangersakkat atuuttut naapertorlugit, attavinnik, sanaartukkanik teknikkikkullu allatigut sanaartornissanut il.il. pilersitsinissamut nunaminertamik atugassinneqarnissamut qinnuteqartoqartassaaq. Illoqarfiup pilersaarutaani, kommunip pilersaarusiorfigineqarneranut tapiliussami imaluunniit nunaminertamik atugassiinermi nalunaarsimasumi, pisortat kuuffissuanut periarfissaqarfiusumut attavilerneqarnissamut pisussaaffeqarpoq. Tamatuma saniatigut imermut errortuutikumut nalunaammi § 10 naapertorlugu, imermut errortuutikumut pilersaarummi kuuffissuaqarfinni illuutit pioreersut attavilertussaatitaapput. Illuutit kuuffissuarnut attavilersinneqarnissaanut aningaasartuutit, illuutinut piginnittunit akilerneqassapput.

3.1.2 Attaviit aaqqissugaanerini pisinnaasat - Killiffik

Kuuffiusuarni ataasiakkaani maannakkut inuit mingutsitsisinnaasusii pilersaarutaasullu (inuup ataatsip mingutsitsisinnaassusaa) Sisimiunut Immikkoortunut eqitsisini ilanngussaq A-mi takuneqarsinnaapput. Taamatuttaaq Sisimiunut Immikkoortunut eqitsimmi ilanngussaq A-mi imermik errortuivikumit mingutsitsinerit takuneqarsinnaapput.

Tamatuma inerneraa, attavinnut aaqqissugaaneq pioreersoq maannakkut siunissamilu pilersaarusiamut piffissaliussamut kiisalu atuuffissaanut piffissaliussamut kuutsitsinissamut pisinnaassuseqartut.

3.1.3 Immikkoortut pisoqaanerusut kuuffissualersorneqanngitsut - Killiffik

Immikkoortuni pingaarnertut kuuffissuaqanngitsuni, kuuffissuit annertusarneqarneri ilutigalugit, illut amerlanerpaartaat kuuffissuarmut attavilersinneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Sisimiuni anartarfiit imaartakkat 151-it missaaniipput kiisalu katersuivillit 300 missaaniipput. Taakku pingaarnertut illoqarfiup pisoqaanerusuaniipput.

3.1.4 Sisimiuni kuuffissuarnit kuuffiit - Killiffik

Sisimiuni avammut kuuffiit aqqaniliupput, taakkunannga pingasut namminersortunit pigineqarlutik, kuuffinnit kommunimit suliffeqarfinniillu sinerissap qanittuanut imermik errortuivimmik salinneqanngitsunik kuutsitsiviupput. Kommunip imermik errortuivimmik aaqqissugaanerata saniatigut, namminersortunit kuuffinnik minnerusunik peqarpoq.

Namminersortunit kuuffiit minnerusunut tamat isiginninnermik tamakkiisumik soqanngilaq, pilersaarusiamulli piffissaliinerup ingerlanerani kommunimit takussutissiamik suliaqartoqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Pisortat kuuffii titartakkami S-1-mi tamarmik takuneqarsinnaapput. Kuutsitsinerit immikkoortunut eqitsimmi takuneqarsinnaapput. Kuuffik U6 atorunnaarsinneqarnissaa pilersaarutaavoq, imermut errortuivimmut attavik U7-it tungaanut atorneqarnngitsumut ingerlatinneqarnikuummat.

Kuuffissuarnit kuuffinnut ersarinnerusumik allaaserinninneq pillugu Pilersaarutip ilaa 1 - kuutsiffigisamut pissutsit takuuk.

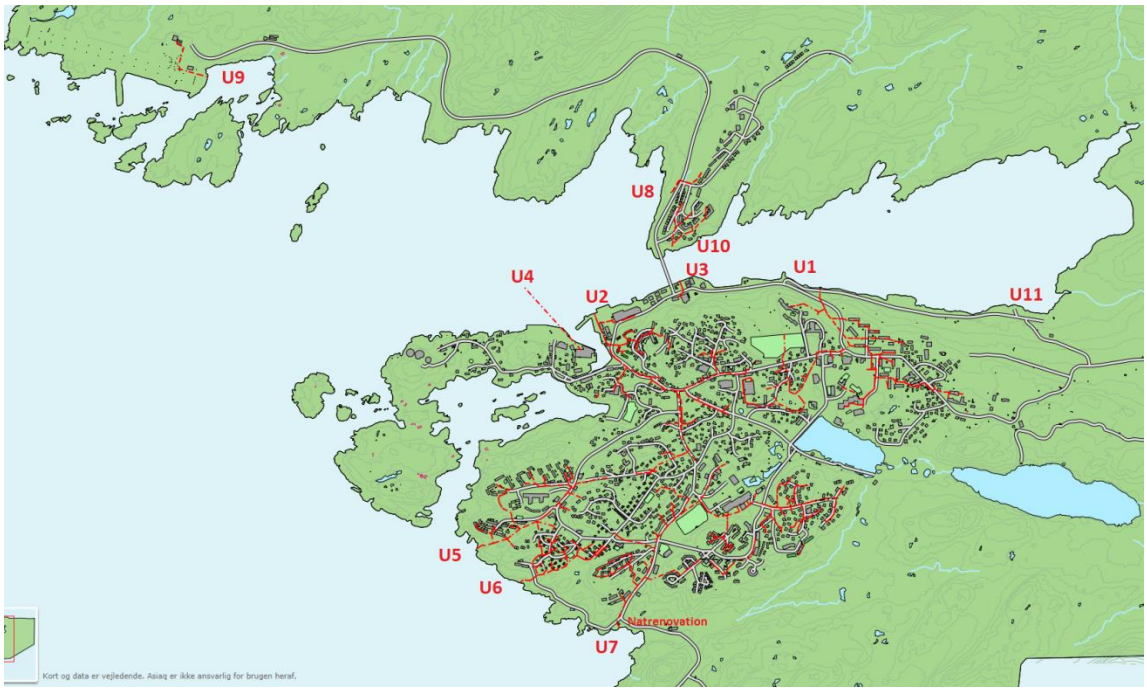

Nunap assingani Sisimiuni pisortat namminersortullu kuuffii kiisa annanut kueraavik takuneqarsinnaapput
Piffissami matumani kuuffik U11 attavilerfigineqarnikuunngilaq.

3.1.5 Maqitsiviit - killiffik

Sisimiuni pisortanit pigineqartunik maqitsivinnik aqqanilinnik peqarpoq. Maqitsiviit amerlanersaat maqitsinermut aqutsissutinik pilersorneqarnikuupput. Piffissami matumani maqitsinermut aqutsissutit immikkuutaarlutik qitiusumik alaatsinaaffimmut ataatsimoortitaanngillat, SRO-anlæg (aqutsivik, naleqqussaaneq, alaatsinaanneq). Kalerrisaarutit ullumikkut SMS aqqutigalugu innaallagissiornermut suliffeqarfimmut namminersortumut ingerlasarpoq.

Aqutsissut PS4 qitiusumik alaatsinaaffimmut annertusarneqarnissaanik periarfissiivoq, makuninnga periarfissaqarluni:

- Qitiusumik maqitsiviit tamaasa alaatsinaassineq (assersuutigalugu atortussaasivimmi qarasaasiaq atorlugu)
- Ingerlatsinermik sulialinnut kalerrisaarutip ingerlatinnera

- Nakkutilliinerup annertussusaata annikillinissaanut pisariillisaaneq periarfissiinerlu.
- Ingerlatsinermi paasissutissat katersorneri (ingerlaavartut, ingerlatsinermi piffissat il.il..)

Kuuffissuit kuuffii pillugit ersarinnerusumik allaaserinninneq Pilersaarutip ilaa 3 - Kuuffissuarneq nutaerterineq-mi takuuk.

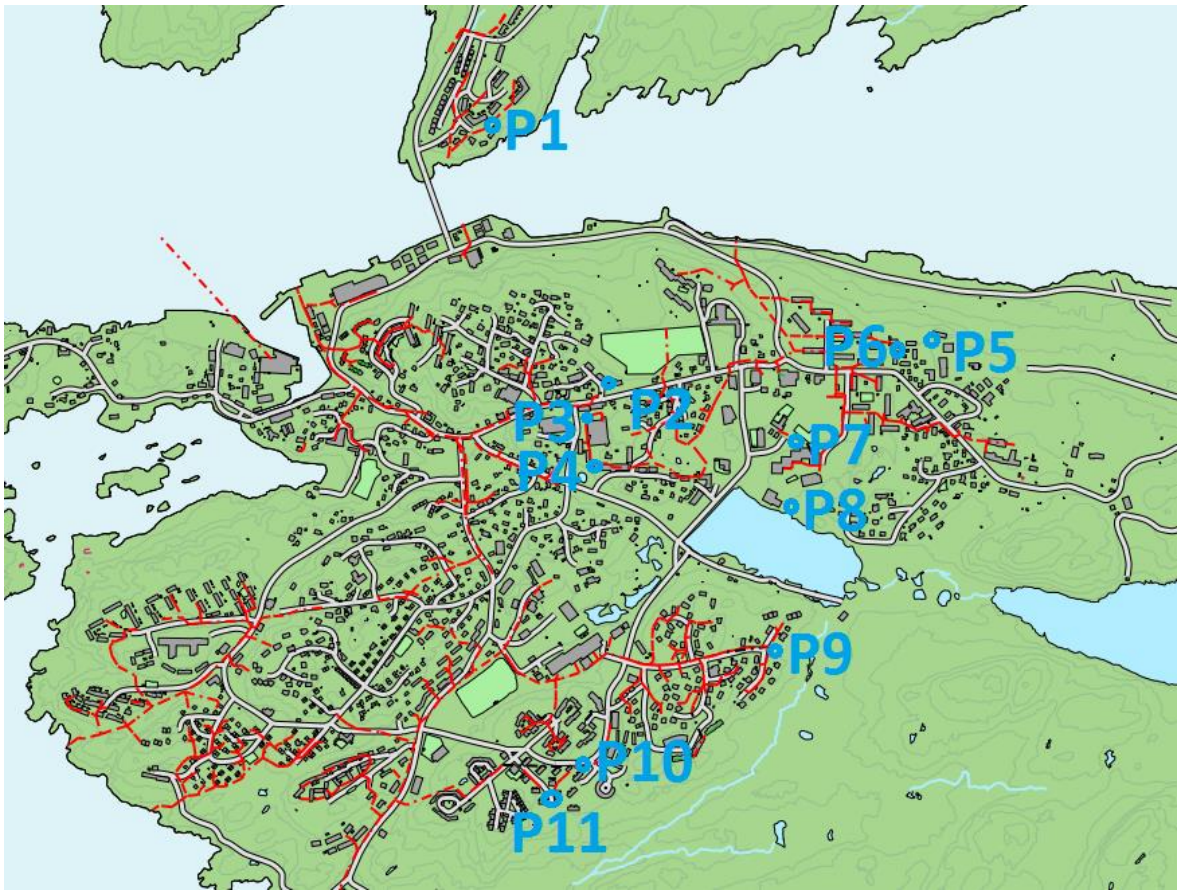

Sisimiuni maqitsiviit nunap assingani takuneqarsinnaapput

3.1.6 Orsunik immikkoortiterivik - killiffik

Sisimiuni orsunik imaluunniit uuliakunik immikkoortitsivinnik nalunaarsugaqanngilaq. Neriniartarfinnut, paaqqinnittarfinnut assigisaanullu atatillugu, orsunik immikkoortitseriviit nalinginnaasumik ikkussorneqartarput. Uuliakunik immikkoortiteriviit suliffeqarfinni mingutsitsisuni nalinginnaasumik ikkussorneqartarput.

Namminersortunit attaviit pisortat imermut errortuivimmut aaqqissugaaneranut atassuserneqarsimasut, orsunik immikkoortiterivimmik ikkussuiffigineqarsimanersut nalunaarutigineqanngilaq.

Pilersaarusiamut piffissaliussap ingerlanerani orsunut uuliakunullu immikkoortiteriviit pioreersut pillugit, Qeqqata Kommunia nalunaarsuinermik ersarissaanermillu

aallartisaassaaq. Ersarissaanermi orsunut uuliakunullu immikkoortiterivinnik illuutini pioreersuni nutaanilu ikkussuinissamut, Anartarfiit imaannik aamma imermik errortuivikumik eqqaaneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 10, 12. juni 2015-imeersumi § 42 imm. 2 naapertorlugu piumasaqaammut ingerlatseriaatsimik ilaqassaaq.

3.2 Iliuusissatut pilersaarut – kuuffissuarnut aaqqissugaaneq

3.2.1 Illoqarfimmik inerisaaneq - Suliniut

Sisimiuni sanaartornissamut pilersaarutinik annertuunik suliaqartoqarpoq, najugaqarfissanut, centereqarfiusunut inuussutissarsiuteqarfinnullu immikkoortortanik nutaanik pilersitsinissamut pilersaarusiortoqarpoq.

Sisimiuni Akiani najugaqarfinnik centereqarfinnillu illoqarfiup pilersaarusiorfigineqarnerani nutaanik pilersaarusiortoqarpoq:
Najugaqarfiit, 800-A20, 800-A22, 800-A23, 800-A26, 800-A27.
Centereqarfiit, 800-C14, 800-C15, 800-C16, 800-C17 aamma 800-C18.
Immikkoortut sanaartorfigissarneqartussat kuuffimmut U8-mut 1298 PE missaanik annertutigisumik kuutsitsisoqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.
Immikkoortuni pineqartuni kuuffissualersuineq sanaartorfigissaanikkut suliniuteqarnikkut ingerlanneqassapput.

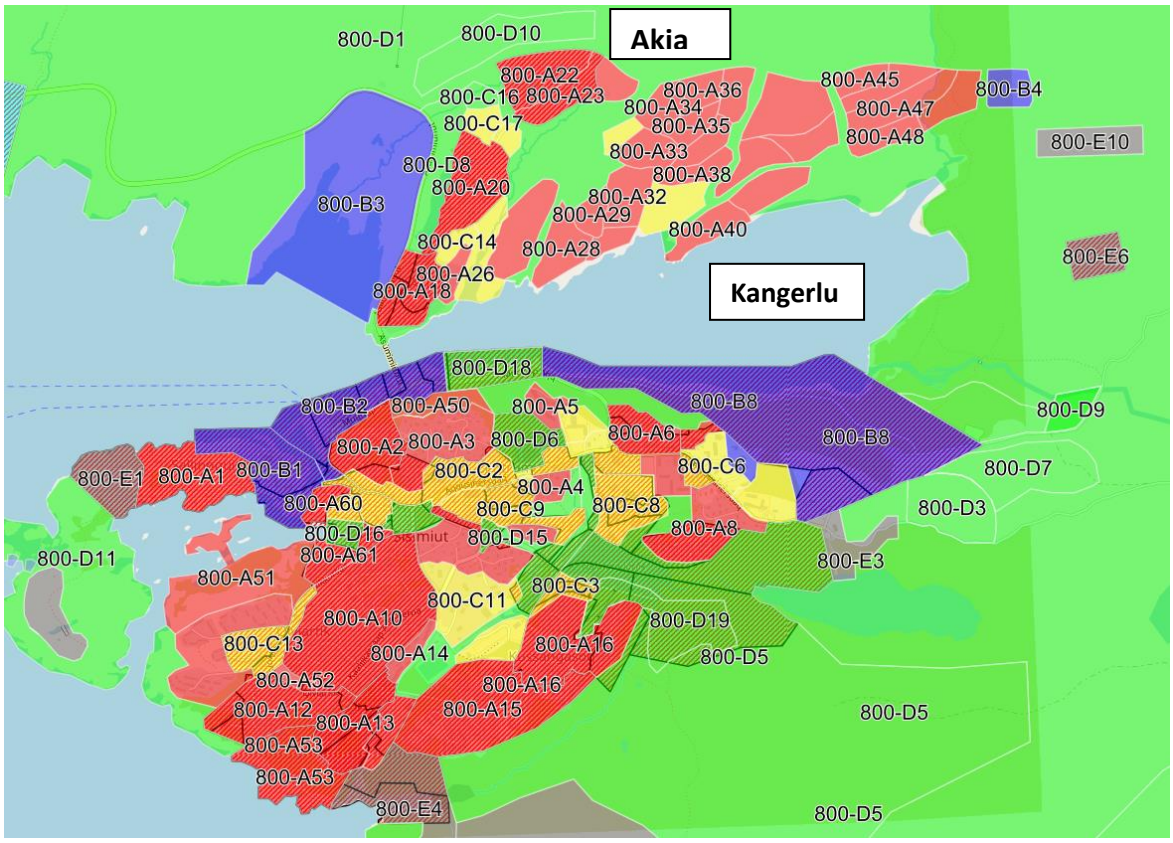

Nunap assingani Sisimiuni illoqarfiup ilaanik takutitsivoq

Sisimiuni inuussutissarsiornermut immikkoortortaq B.8-p annertusarneqarnerata ingerlateqqinneqarnissaa pilersaarutigineqarpoq. Piffissami matumani immikkoortumi imermut errortuivimmut aaqqissugaanermut atuisunik attaviligaqarnikuunngilaq. Immikkoortup tamakkiisumik sanaartorfigineqarnerasigut kuuffik U11-mut kuutsitsinerup 785 PE-mik annertusinissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Sisimiuni illoqarfimmik nutarsaanermik/eqiterussinermik ingerlatsisoqarportaaq. Pilersaarusiornermut atuuffissaanullu piffissaliussami imermut errortuivimmut aaqqissugaanermut imermik errortuivimmik annertusiisoqarnissaanik naatsorsuutigineqanngilaq.

Sisimiut illoqarfiata pisoqaanerani immikkoortunik kuuffissualersorneqanngitsunik kuuffissualersuinermut atatillugu anartarfinnik imaarsisarnermut aaqqissuussamik atorunnaarsitsinermi, attavinni ataasiakkaani annertungaatsiartumik kuutsitsisarninnik annertunerulersitsinnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.
Immikkoortunik kuuffissualersorneqanngitsunik annertusaanerup sukkassusaanik nalorninikkut, pilersaarummut atuuffissaanullu piffissaliussami imermut errortuivimmut aaqqissugaaneranut annertunerusumik annertunerulersitsissanngilaq. Anartarfinnik imaartakkanik kuuffissualersuinermi kuutsinneqartartut annertunerulernerisa kingunissai, immikkoortunut eqitsimmi takuneqarsinnaapput.

3.2.2 Kuuffissualersuineq - Suliniut

Anguniakkat siunniussat naammassineqarnissaat qulakkeerniarlugu, kommunip imermut errortuivimmut aaqqissugaaneranut arlalitsigut suliniutinik aallartisaasoqassaaq. Tamatuma saniatigut teknikkikkut kuuffinnut arlalinnik anguniakkanik pilersitsisoqarpoq. Tamakku aamma naammassiniarneqassapput.
Immikkoortunut kuuffissualersorneqarnikunut anguniakkat pingaarnertut tullinnguuttunik imaqarput:

- Kuuffinnut aaqqissugaasunut pioreersunut illunik amerlanerusunik attaviliineq (immikkoortut nutaat pilersaarutigisat, kiisalu maannakkut immikkoortut anartarfillit imaartakkanik) kiisalu kuuffissuit annertusarneqarnerat ilutigalugu anartarfinnik imaartakkanik aaqqiissummik atorunnaarsitsinissamut sanaartornermut pilersaarummik suliaqarneq.
- Kuuffimmi U6-imik atorunnaarsitsineq, immikkoortullu 6.1-ip kuuffimmut U7-mut attaviliineq.
- Isiginnaaruserluni misissuinerit kiisalu immikkuualuttumik nalunaarsuinerit tunngavigalugit, kuuffinnut aaqqissugaasunik nungullarsimasunik nutaanngilissimasunillu kuuffissuarnik nutarsaaneq (ingutserineq nutarsaanerlu). Pilersaarutip ilaa 3 kuuffinnik nutarsaaneq.
- Saliivimmik pilersitsinermut atatillugu maqitsivinni tamani SRO-anlæg-imik ikkussinermi kiisalu maqitsivinni nakkutilliinermut misissuinermillu suliaqarnermi, kuuffiit aaqqissugaaneranik ingerlatsinerup alaatsinaanneranillu pitsanngorsaaneq. Pilersaarutip ilaa 3 Kuuffissuarnik nutarsaaneq takuuk.
- Kuuffiit aqqutaannik nutarsaaneq pitsanngorsaanerlu. Pilersaarutip ilaa 1 Kuutsiffigisaq takuuk.
- Avatangiisinik misissuineq pisariaqartitsinermik takutitsippat, saliivimmik pilersitsineq. Imermut errortuivimmut immikkoortortamut pingaarnertut pilersaarut takuuk.
- Asiaq suleqatigalugu imermut errortuivimmut sanaartukkamut paasissutissatut tunngavinnik pitsanngorsaaneq. Matumani attaviit pioreersunut pisortap namminersortullu attavissaannut erseqqissaaneq ilanngullugu (piginninneq).

Erngup errortuivikup aaqqissugaanerani attavinnut katiffinnullu nutaanut allanngortitanullu nalunaarutiginninnermi periuseq.

- Isiginnaaruserluni misissuinerit kiisalu immikkuualuttumik nalunaarsuinerit tunngavigalugit, nunap qaani imermik kuuffinniillu imermik annikillisaalluni, kuuffiit aaqqissugaanerisa pioreersut pitsanngorsarneri.
- Immikkoortuni kuuffissualersukkanik toqqakkanik isiginnaaruserluni misissuinerit attavinnillu nalunaarsuinerit. Pilersaarutip ilaa 3 kuuffissuarnik nutarsaaneq.
- Orsunik uuliakunillu immikkoortiterivinnik pioreersunik ersarissaaneq.

3.2.3 Immikkoortut kuuffissualersorneqanngitsut

Illoqarfiup pisoqaanersaani kuuffissualersornermut atatillugu anartarfinnik imaartakkanik atorunnaarsitsineq annertunerusumik kuutsitsisoqalernissaa naatsorsuutigineqanngilaq. Anartarfinnik imaartarfeqarfiusunik kuuffissualersuinerup kingunerisaanik kuutsitsinerit annertusinissaat, Sisimiuni immikkoortumut eqitsimmi takuneqarsinnaavoq.

Sisimiut illoqarfittaa nutaaneq, Akia.

3.2.4 Immikkoortut pisoqaanerit kuuffissualersorneqanngitsut – Suliniut

Nunap assinga S-1 illoqarfimmi immikkoortuni ataasiakkaani, maannakkut kuuffissuarmut attavilersinneqarnissamut periarfissaqanngitsuni, anartarfinnik imaartittartut katersuivillillu pioreersut attavilersinneqarnissaanut periarfissanik tamat isiginnilersitsivoq. Immikkoortuni taakkunani pisortat kuuffissuinik aaqqissugaasunik pilersitsinissamut tamat isiginnilernissaq nassuiaasiornissarlu siunertaavoq. Immikkoortuni kuuffissualersuiffiunngitsuni kuuffissdualersuinissamut aningaasartuutit missiliunneqartut PIFFISSALIUSSATUT

PILERSAARUMMI – Pingaarnertut imermut errortuivimmut pilersaarummi Suliniutit Aningaasaqarnerlumi takuneqarsinnaapput.

3.2.5 Kuuffiit - Suliniut

Kuuffissuit kuuffii Pilersaarutip ilaa 1 Kuutsiffigisamut pissutsini allaaserineqarput.

3.2.6 Maqitsiviit - Suliniut

Kangerluarsunnguup avataani Akiani siunissami annertusaanissamut atatillugu, imermut errortuivimmut kuutsitsinissamut pingaarnertut pilersaarusiortoqassaaq. Kangerluarsunnguanut imermut errortuivimmik mingutsitsinerup/kuutsitsinerup annertusinnginnissaa anguniarlugu. Pilersaarummi matumani pingaarnertut takorluugaasinnavoq, kangerluarsunnguamut kuutsitsinnginnermi saliviimmik pilersitsinissaq imaluunniit kuuffik 8-mut imermut errortuivimmik kuutsitsineq. Maqitsiviit Pilersaarutip ilaa 3 - Kuuffissuarnik nutarterinermi allaaserineqarputtaaq.

3.2.7 Orsunik uuliakunillu immikkoortitserineq - Suliniut

Piffissami matumani ajornartorsiutigineqanngikkaluartoq, orsunik uuliakunullu immikkoortitserivimmut atatillugu Qeqqata Kommunia isummerniarpoq. Pisortat kuuffissuarnut aaqqissugaaneranut orsunut uuliakunullu immikkoortiterivinnik pioreersunik ersarissaaneq aallartisarneqassaaq. Illuutini pioreersuni siunissamilu nutaassani orsunik uuliakunillu immikkoortitserivinnik pilersitsinissamut piumasaqaateqarluni, ersarissaanermi periusissaq ilanngunneqassaaq.

Orsunik uuliakunillu immikkoortiteriviit pioreersut nalunaarsorneqassapput, orsunut uuliakunillu immikkoortiterivinnut suut piumasaqaataassanersut kommunimit ilanngunneqassapput.

3.2.8 Saliivik - Suliniut

Imermut errortuivimmut pingaarnertut pilersaarummi saliivik allaaserineqarpoq.
Maniitsup, Sisimiuni Kangerlussuarmilu kuuffinni tamani avatangiisitsigut misissuinissamik aallartitsisoqarnissaa pilersaarutigineqarpoq. Avatangiisinik misissuinerit, kuutsiffigisanut ataasiakkaanut erngup pitsaassusaanik anguniakkanik naammassinnissinnaalluni suliniut, illoqarfinni saliivinnik ataatsimik arlalinnilluunniit pilersitsinissamut pisariaqartitsisoqarnissaanik naliliinermut assigiissaartumik tunngaviliinermik inerneqassaaq.

Avatangiisinik misissuinerit pisariaqartitsinermik takutitsissagaluarpata, kuuffik U1-imi, taamatullu atuuffissaanut piffissami U7-imi, mekaniskiusumik saliivimmik pilersitsinissaq pilersaarusiorneqassaaq, tassannga kuuffimmut kuutsitsinerup allanngortiinnarneqarnissaaq naammanngitsutut isigineqarmat.

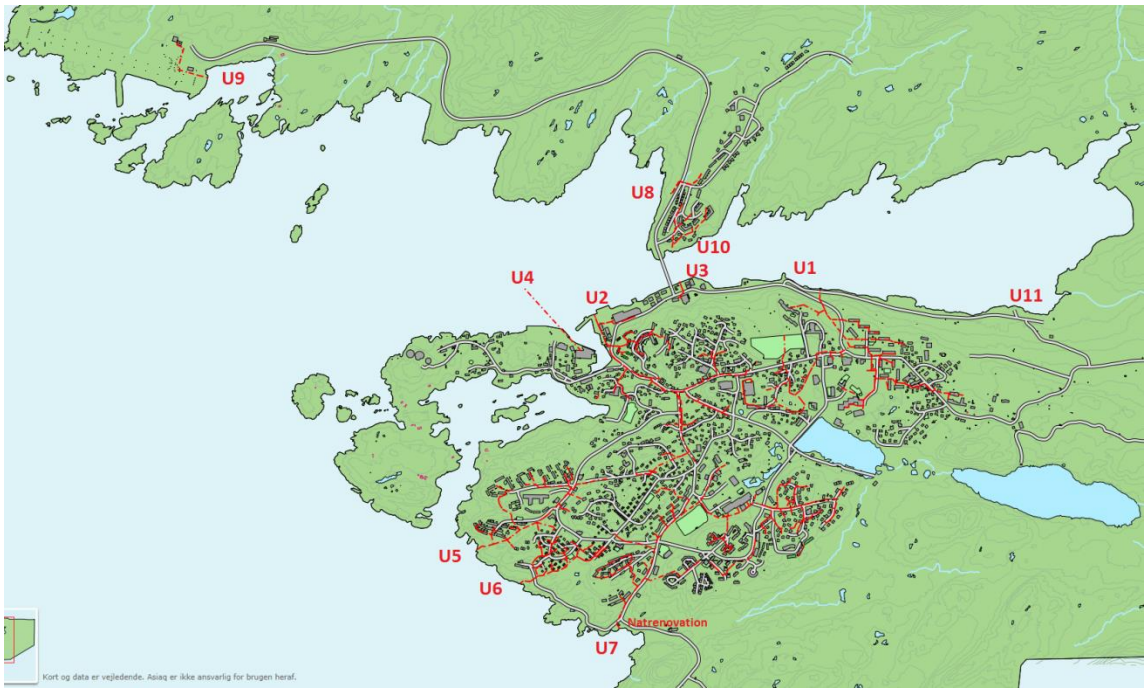

Sisimiuni kuuffinnut pioreersunut immikkoortup ilaminera.

3.2.9 Paasissutissatut tunngaviit - Suliniut

Kuuffissuarnut pilersaarutit pappilissat digitalinngortinneqareerput, kuuffinnullu paasissutissanut katersuivimmik suliaqartoqalereerluni (Asiaq nalunaarsuissaaq).
Asiamit atortorissaarutini immikkoortut arlaqartut nalinginnaasumik nalorninartoqarput. Piginnittut pillugit pissutsit, ukioq sanaartorfiusoq, attavinnut atortorissaarutaatit, atassusertinnerit il.il. nalorninartortaqarput kiisalu DanDasgrafimit eqitsisit ataasiakkaanut paasissutissat arlallit erseqqissaassutigineqarsimanatik.

Asiamit paasissutissat tunngaviusut imermut errortuivimmut pilersaarummi matumani atorneqarput.

Asiaq peqatigalugu Qeqqata Kommunia attaviit pillugit paasissutissat pioreersut misissussavaat, Asiarlu suleqatigalugu ukioq sanaartorfiit, attavinnut atortorissaarutit, attaviit annertussusaat, piginnittuuneq il.il. aalajangersaaffigissallugit.

4. Maniitsoq

4.1 Kuuffissuarnut aaqqissugaanerup killiffia

4.1.1 Attaviit - Killiffik

Illoqarfik	Attaviit takissusaat Katillugit (m)	Pisortat kuuffissui (m)	Namminersortut kuuffissui (m)	Kuuffissuit nalunaarsor-neqanngitsut (m)	1998 sioqqullugu pilersinneqartut	1998 kingorna pilersinneqartut
Maniitsoq	8.605	6.128	480	1.997	5827	301

Paasissutissat Asiaq.

Maniitsumi kuuffissuit imermut errortuivimmut kuutsitsinissamut aaqqissugaavoq immikkoortoq. Qeqqta Kommunianut immikkut isumaqatigiissuteqarani pisortat kuuffissuisa nunap qaatigut imermik kuutsitsinissaq kuuffiliinissarlu inerteqqutaavoq. Nunap qaani imeq aamma aqquserngup killingani kuuffissianit ammaannartut atuarlugit imaanut ingerlatinneqartarput. Imermut errortuivimmut pingaarnertut kuuffissuit nunap qaatigut imaluunniit nunap iluanut (attaviit sivinganilerlugit) assanneqartuusarput.

Kuuffissuaqarfiit ataasiakkaat immikkoortut eqitsisaani nalinginnaasumik allaaserineqarput, titartagartaanilu takuneqarsinnaallutik. Titartagartaa M-1

Siunissamut pissutsit immikkoortut eqitsisaani nalinginnaasumik allaaserineqarput, titartagartaanilu takuneqarsinnaallutik. Titartagartaa M-1

Maniitsoq

Imermut errortuivimmut pilersaarummi kuuffissuit qanoq issusaat siusinnerusukkut allaaserineqarnikuunngillat. Imermut errortuivimmut pilersaarummut atatillugu Sisimiuni Teknikkeqarnermut Avatangiisinullu immikkoortortamit, imermut errortuivimmut aaqqissugaaneq naammaginartumik ingerlanera paasissutissiissutigineqarpoq.
Illoqarfimmili immikkoortoqarpoq, pingaartumik upernaakkut kuuffissuit aaqqissugaaneranik artukkiisoqarneranik ajornartorsiortoqartarluni. Katiffiit attaviillu ussiitsuunerat patsisaalluni, sialuk/ aputip aaneri attavinnut pisarnera ajornartorsiummut patsisaavoq, imaluunniit sialuup aqquserngillu killingini kuuffissiat attaviit, imermik errortuivimmut aaqqissugaanerinut atassuserneqartussaanngikkaluit, atassuserneqartallutik.

Illoqarfiup pilersaarutaani imaluunniit nunaminertamik atugassiffiusumi nalunaarsimasumi, pisortat kuuffissuanut periarfissaqarfiusumut attavilerneqarnissamut pisussaaffeqarpoq. Tamatuma saniatigut imermut errortuutikumut nalunaammi § 10 naapertorlugu, imermut errortuutikumut pilersaarummi kuuffissuaqarfinni illuutit pioreersut attavilertussaatitaapput. Illuutit kuuffissuarnut attavilersinneqarnissaanut aningaasartuutit, illuutinut piginnittunit akilerneqassapput.

Imermut errortuivimmut suliniutinik suliaqarnissamut, imermut errortuivimmut pilersaarut pingaarnertut sinaakkusiivoq. Kingusinnerusukkut immikkuualuttunik suliniuteqarnermut atatillugu, attavinnut, sanaartukkanut il.il. inissiinissaq aalajangersarneqassaaq. Illuutillit kalluarneqartut matuminnga paasissutissiivigineqassapput.

Aalajangersakkat atuuttut naapertorlugit, attavinnik, sanaartukkanik teknikkikkullu allatigut sanaartornissanut il.il. pilersitsinissamut nunaminertamik atugassinneqarnissamut qinnuteqartoqartassaaq.

Illoqarfiup pisoqaanerusortaani illuni anartarfinnik imaartakanik aaqqissuussaqarfiusuni kuuffissualersornissamut, illoqarfiup pisoqaanerusortaata annerpaartaanut sanaartornissamut pilersaarummik suliaqartoqarnikuuvoq.

4.1.2 Attaviit aaqqissugaanerini pisinnaasat - Killiffik

Kuuffiusuni ataasiakkaani maannakkut inuit mingutsitsisinnaasusii pilersaarutaasullu (inuup ataatsip mingutsitsisinnaassusaa) Maniitsumut Immikkoortunut eqitsisini ilanngussaq A-mi takuneqarsinnaapput. Taamatuttaaq Maniitsumut Immikkoortunut eqitsimmi ilanngussaq A-mi imermik errortuivikumit mingutsitsinerit takuneqarsinnaapput.

Attavinnut aaqqissugaaneq pioreersoq maannakkut siunissamilu pilersaarusiamut piffissaliussamut kiisalu atuuffissaanut piffissaliussamut kuutsitsinissamut pisinnaassuseqartut.

4.1.3 Immikkoortut pisoqaanerusut kuuffissualersorneqanngitsut - Killiffik

Immikkoortuni pingaarnertut kuuffissuaqanngitsuni, kuuffissuit annertusarneqarneri ilutigalugit, illut amerlanerpaartaat kuuffissuarmut attavilersinneqarnissaat

naatsorsuutigineqarpoq. Maniitsumi anartarfiit imaartakkat 122-t missaaniipput kiisalu katersuivillit 87-it missaaniipput. Taakku pingaarnertut illoqarfiup pisoqaanerusuaniipput.

4.1.4 Maniitsumi kuuffissuarnit kuuffiit - Killiffik

Maniitsumi pisortat avammut kuuffii arfineq-marluupput, kuuffinnit kommunimit suliffeqarfinniillu sinerissap qanittuanut imermik errortuivimmik salinneqanngitsunik kuutsitsiviullutik.
Kommunip imermik errortuivimmik aaqqissugaanerata saniatigut, namminersortunit kuuffinnik minnerusunik peqarpoq. Namminersortunit kuuffiit minnerusunut tamat isiginninnermik tamakkiisumik soqanngilaq, kommunimiilli takussutissiamik suliaqartoqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.
Pisortat kuuffii titartakkami S-1-mi tamarmik takuneqarsinnaapput. Kuutsitsinerit immikkoortunut eqitsimmi takuneqarsinnaapput. Kuuffissuarnit kuuffinnut ersarinnerusumik allaaserinninneq pillugu Pilersaarutip ilaa 1 - kuutsiffigisamut pissutsit takuuk.

Pissutsinut pioreersunut immikkoortup ilaminera

4.1.5 Maqitsiviit - Killiffik

Maniitsumi pisortanit pigineqartunik maqitsivinnik pingasunik peqarpoq.
Maniitsumi maqitsiviit tamarmik maqitsinermut aqutsissutinik pilersorneqarnikuupput, tunngaviatigullu naqitsinermut uuttuinerit aallaavigalugit, qaffasissusaanik naleqqussaasarlutik.

Piffissami matumani maqitsinermut aqutsissutit immikkuutaarlutik qitiusumik alaatsinaaffimmut ataatsimoortitaanngillat, SRO-anlæg (aqutsivik, naleqqussaaneq,

alaatsinaanneq). Kalerrisaarutit ullumikkut SMS aqqutigalugu innaallagissiornermut suliffeqarfimmut namminersortumut ingerlasarpoq.

Aqutsissut PS4 qitiusumik alaatsinaaffimmut annertusarneqarnissaanik periarfissiivoq, makuninnga periarfissaqarluni:

- Qitiusumik maqitsiviit tamaasa alaatsinaassineq (assersuutigalugu atortussaasivimmi qarasaasiaq atorlugu)
- Ingerlatsinermik sulialinnut kalerrisaarutip ingerlatinnera
- Nakkutilliinerup annertussusaata annikillinissaanut pisariillisarnissaalu.
- Ingerlatsinermi paasissutissat katersorneri (ingerlaavartut, ingerlatsinermi piffissat il.il..)

Maqitsiviit P3 aamma 4 nutarsarnikuupput.
Kuuffissuit kuuffii pillugit ersarinnerusumik allaaserinninneq Pilersaarutip ilaa 3 - Kuuffissuarneq nutaerterineq-mi takuuk.

4.1.6 Orsunik uuliakunillu immikkoortiteriviit - killiffik

Maniitsumi orsunik imaluunniit uuliakunik immikkoortitsivinnik nalunaarsugaqanngilaq. Neriniartarfinnut, paaqqinnittarfinnut assigisaanullu atatillugu, orsunik imikkoortitseriviit nalinginnaasumik ikkussorneqartarput. Uuliakunik immikkoortiteriviit suliffeqarfinni mingutsitsisuni nalinginnaasumik ikkussorneqartarput.
Teknikkeqarnermut Avatangiisinullu immikkoortortaqarfik paasissutissiivoq, imermut errortuivimmut attavinnik annertunerusumik milittoorsimasunik ajornartorsiuteqarsimanatik. Namminersortut attavii pisortat imermut errortuivimmut aaqqissugaaneranut attaviligaasut orsumik immikkoortiterivimmik pilersitsisoqarsimanersoq paasissutissiissutigineqarsinnaanngilaq.

4.2 Iliuusissatut pilersaarut – kuuffissuarnut aaqqissugaaneq

4.2.1 Illoqarfimmik inerisaaneq

Maniitsumi illoqarfiup pilersaarutigineqarneranut immikkoortup 700- A17-imik allilliineq ingerlatiinnarneqarpoq.
Illoqarfiup pilersaarutigineqarneranut immikkoortup 700-A3-mi taarsiullugu sanaartornerit ingerlanneqarput.
Illoqarfiup pilersaarusiorfigineqarneranut immikkoortoq 700-A7-imi illoqarfimmik nutarsaanerit ingerlanneqarput.

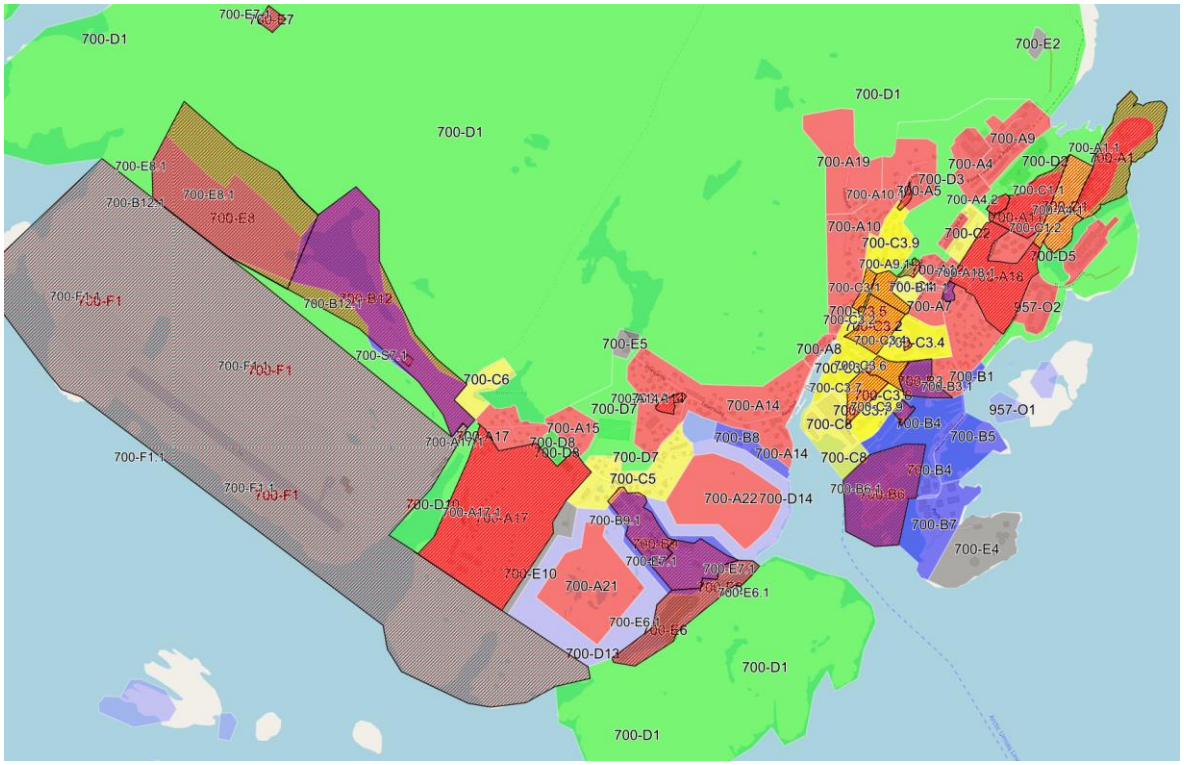

Maniitsumi illoqarfiup pilersaarusiorfigineqarneranut takussutissiaq.

Maniitsumi annikinnerusumik illoqarfimmik nutarsaanermik ingerlatsisoqarpoq. Pilersaarusiornermut atuuffissaanullu piffissaliussami imermut errortuivimmut aaqqissugaanermut pioreersumut imermik errortuivimmik annertusiisoqarnissaanik naatsorsuutigineqanngilaq.

Illoqarfiup pisoqaanerusortaani immikkoortunik kuuffissualersorneqanngitsunik kuuffissualersuinermut atatillugu anartarfinnik imaarsisarnermut aaqqissuussamik atorunnaarsitsinermi, attavinni annertungaatsiartumik kuutsitsisarninnik annertunerulersitsinnissaa naatsorsuutigineqanngilaq. Immikkoortunik kuuffissualersorneqanngitsunik annertusaanerup sukkassusaanik, pilersaarummut atuuffissaanullu piffissaliussami imermut errortuivimmut aaqqissugaaneranut annertunerulersitsissaneranik kinguneqassanersoq nalorninartoqarpoq. Anartarfinnik imaartakkanik kuuffissualersuinermi kuutsinneqartartut annertunerulernerisa kingunissai, Maniitsumut immikkoortunut eqitsimmi takuneqarsinnaapput.

4.2.2 Kuuffissualersuineq - Suliniut

Anguniakkat siunniussat naammassineqarnissaat qulakkeerniarlugu, kommunip imermut errortuivimmut aaqqissugaaneranut arlalitsigut suliniutinik aallartisaasoqassaaq. Tamatuma saniatigut teknikkikkut kuuffinnut arlalinnik anguniakkanik pilersitsisoqarpoq. Tamakku aamma naammassiniarneqassapput.
Immikkoortunut kuuffissualersorneqarnikunut anguniakkat pingaarnertut tullinnguuttunik imaqarput:

- Kuuffinnut aaqqissugaasunut pioreersunut illunik amerlanerusunik attaviliineq (immikkoortut nutaat pilersaarutigisat, kiisalu maannakkut immikkoortut anartarfillit imaartakkanik).
- Isiginnaaruserluni misissuinerit kiisalu immikkuualuttumik nalunaarsuinerit tunngavigalugit, kuuffinnut aaqqissugaasunik nungullarsimasunik nutaanngilissimasunillu kuuffissuarnik nutarsaaneq (ingutserineq nutarsaanerlu). Pilersaarutip ilaa 3 kuuffissuarnik nutarsaaneq.
- Saliivimmik pilersitsinermut atatillugu maqitsivinni tamani SRO-anlæg-imik attaviliinermi kiisalu maqitsivinni sanaartukkanilu nakkutilliinermut misissuinermillu suliaqarnermi, kuuffit aaqqissugaaneranik ingerlatsinerup alaatsinaanneranillu pitsanngorsaaneq. Pilersaarutip ilaa 3 Kuuffiarnik nutarsaaneq takuuk.
- Asiaq suleqatigalugu imermut errortuivimmut sanaartukkamut paasissutissatut tunngavinnik pitsanngorsaaneq. Matumani attaviit pioreersunut pisortap namminersortullu attavissaannut erseqqissaaneq ilanngullugu (piginninneq). Imermut errortuivimmut aaqqissugaanerani attavinnut katiffinnullu nutaanut allanngortitanullu nalunaarutiginninnermi periuseq.
- Immikkoortuni kuuffissualersukkanik toqqakkanik isiginnaaruserluni misissuinerit attavinnillu nalunaarsuinerit. Pilersaarutip ilaa 3 kuuffissuarnik nutarsaaneq.
- Orsunik uuliakunillu immikkoortiterivinnik pioreersunik ersarissaaneq.

Titartakkami M-1-imi immikkoortuni kuuffissualersorneqanngitsuni pioreersunik kuuffissualersorneqarnissaanut pilersaarutit nalunaarsorneqarput. Pingaarnertut imermut errortuivimmut pilersaarummi piffissaliussatut pilersaarut naapertorlugu, aaqqiissutissamut sanaartornermut pilersaaruteqarpoq.

4.2.3 Immikkoortut pisoqaanerit kuuffissualersorneqanngitsut – Suliniut

Nunap assinga M-1 illoqarfimmi immikkoortuni ataasiakkaani, maannakkut kuuffissuarmut attavilersinneqarnissamut periarfissaqanngitsuni, anartarfinnik imaartittartut katersuivillillu pioreersut attavilersinneqarnissaanut periarfissanik tamat isiginnilersitsivoq. Immikkoortuni taakkunani pisortat kuuffissuinik aaqqissugaasunik pilersitsinissamut tamat isiginnilernissaq nassuiaasiornissarlu siunertaavoq. Immikkoortuni kuuffissualersuiffiunngitsuni kuuffissualersuinissamut aningaasartuutit missiliunneqartut PIFFISSALIUSSATUT PILERSAARUMMI – Pingaarnertut imermut errortuivimmut pilersaarummi Suliniutit Aningaasaqarnerlumi takuneqarsinnaapput.

4.2.4 Kuuffiit - Suliniut

Kuuffissuit kuuffii Pilersaarutip ilaa 1 Kuutsiffigisamut pissutsini allaaserineqarput.

4.2.5 Maqitsiviit - Suliniut

Maqitsiviit Pilersaarutip immikkoortua 3 – Kuuffissuarnik nutarterinermi allaaserineqarput.

4.2.6 Orsunik uuliakunillu immikkoortitserineq - Suliniut

Piffissami matumani ajornartorsiutigineqanngikkaluartoq, orsunik uuliakunullu immikkoortitserivimmut atatillugu Qeqqata Kommunia isummerniarpoq. Pilersaarusiornermut piffissaliusap ingerlanerani Qeqqata Kommunia orsunut uuliakunullu immikkoortiterivinnik pioreersunik ersarissaaneq aallartisaaniarpoq. Illuutinik pioreersuni nutaassanilu orsunik uuliakunillu immikkoortitserivinnik pilersitsinissamut piumasaqaatinut ersarissaanermi periusissaq ilanngunneqassaaq.
Orsunik uuliakunillu immikkoortiteriviit pioreersut nalunaarsorneqassapput, orsunut uuliakunillu immikkoortiterivinnut suut piumasaqaataassanersut kommunimit ilanngunneqassapput.

4.2.7 Paasissutissatut tunngaviit - Suliniut

Kuuffissuarnut pilersaarutit pappilissat digitalinngortinneqareerput, kuuffinnullu paasissutissanut katersuivimmik suliaqartoqalereerluni (Asiaq nalunaarsuissaaq).

Asiap nalunaarsugaani immikkoortut arlallit nalornissutigineqarsinnaaneri ataatsimut oqaatigineqassaaq. Piginnittut pillugit pissutsit, ukioq sanaartorfiusoq, attavinnut atortorissaarutaatit, atassusertinnerit il.il. nalorninartortaqarput kiisalu DanDasgrafimit eqitsisit ataasiakkaanut paasissutissat arlallit erseqqissaassutigineqarsimanatik.

Asiamit paasissutissat tunngaviusut imermut errortuivimmut pilersaarummi matumani atorneqarput. Asiaq peqatigalugu Qeqqata Kommunia attaviit pillugit paasissutissat pioreersut misissussavaat, Asiarlu suleqatigalugu ukioq sanaartorfiit, attavinnut atortorissaarutit, attaviit annertussusaat, piginnittuuneq il.il. aalajangersaaffigissallugit.

5. Kangerlussuaq

5.1 Kuuffissuarnut aaqqissugaaneq - Killiffik

Illoqarfik	Attaviit takissusaat Katillugit (m)	Pisortat kuuffissui (m)	Namminersortut kuuffissui (m)	Kuuffissuit nalunaarsorneqanngitsut (m)
Kangerlussuaq	9.515	8.115	1.070	330

Kangerlussuarmi kuuffissuit imermut errortuivimmut kuutsitsinissamut aaqqissugaavoq immikkoortoq. Qeqqata Kommunianut immikkut isumaqatigiissuteqarani pisortat kuuffissuisa nunap qaatigut imermik kuutsitsinissaq kuuffiliinissarlut inerteqqutaavoq. Nunap qaani imeq aamma aqquserngup killingani kuuffissianit ammaannartut atuarlugit imaanut ingerlatinneqartarput. Imermut errortuivimmut pingaarnertut kuuffissuit nunap qaatigut imaluunniit nunap iluanut (attaviit sivinganilerlugit) assanneqartuusarput, maqitsiviit pingasuupput kuuffiillu marluullutik.

Kuuffissuaqarfiit ataasiakkaat immikkoortut eqitsisaani nalinginnaasumik allaaserineqarput, titartagartaanilu takuneqarsinnaallutik. Titartagartaa K-1.

Kangerlussuaq.

Imermut errortuivimmut pilersaarummi kuuffissuit qanoq issusaat siusinnerusukkut allaaserineqarnikuunngillat. Imermut errortuivimmut pilersaarummut atatillugu Siasimiuni Teknikkeqarnermut Avatangiisinullu immikkoortortamit, imermut errortuivimmut

aaqqissugaaneq naammaginartumik ingerlanera paasissutissiissutigineqarpoq. Hotelilli eqqaani kiisalu maqitsivinni annikinnerusumik ingerlatsinissamut ajornartorsiuteqarpoq.

Attaviit ikkussuunneqaqqaartut Amerikkamiut sakkutuuinit kiisalu GTO-mit (Grønlands Tekniske Organisation) suliarineqarput. Paasineqarpoq imermut errortuivimmut attaviit ilaat sisannik, ataasiakkaallu qisummik suliaasimasut, tamannalu Asiap attaviit saviminernik suliarineqarnerinik allassimaneranut tunngavilersuutaanut naapertuugatik.

Nalinginnaasumik oqaatigineqarsinnaavoq, illoqarfiup avannaatungaa GTO-p innersuussutaat aallaavigalugit saviminermik kuisamik ilusilersorsinnaasumik suliarineqarsimasut, illoqarfiullu kujaani-kangisissuani amerikkamiut sakkutuuinit suliarineqarlutik. Imermut errortuivimmut pilersaarusiornermi, sisammik qisummillu attaviit suliarineqarsimasut annertussusaat ilisimaneqanngilaq, attaviilli piusinnaassusaat killeqartutut isigineqartariaqarmata nalunaarsorneqartariaqaraluarput.

Illoqarfiup pilersaarutaani imaluunniit nunaminertamik atugassiiffiusumi nalunaarsimasumi, pisortat kuuffissuanut periarfissaqarfiusumut attavilerneqarnissamut pisussaaffeqarpoq. Tamatuma saniatigut imermut errortuutikumut nalunaammi § 10 naapertorlugu, imermut errortuutikumut pilersaarummi kuuffissuaqarfinni illuutit pioreersut attavilertussaatitaapput. Illuutit kuuffissuarnut attavilersinneqarnissaanut aningaasartuutit, illuutinut piginnittunit akilerneqassapput.

Aalajangersakkat atuuttut naapertorlugit, attavinnik, sanaartukkanik teknikkikkullu allatigut sanaartornissanut il.il. pilersitsinissamut nunaminertamik atugassinneqarnissamut qinnuteqartoqartassaaq.

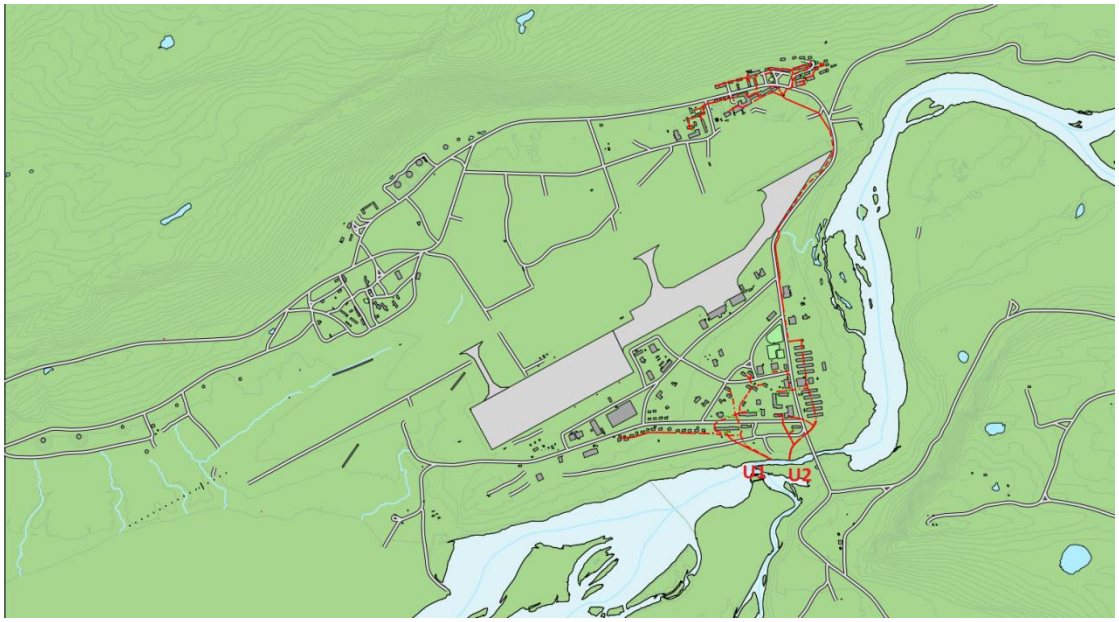

Kangerlussuarmi pisortat kuuffissuisa takussutissartaat.

5.1.1 Attaviit aaqqissugaanerini pisinnaasat - Killiffik

Kuuffiusuni ataasiakkaani maannakkut inuit mingutsitsisinnaasusii pilersaarutaasullu (inuup ataatsip mingutsitsisinnaassusaa) Immikkoortunut eqitsisini ilanngussaq A-mi takuneqarsinnaapput.
Kangerlussuarmut Immikkoortunut eqitsimmi ilanngussaq A-mi imermik errortuivikumit mingutsitsinerit takuneqarsinnaapput.
Attavinnut aaqqissugaaneq pioreersoq maannakkut siunissamilu pilersaarusiamut piffissaliussamut kiisalu atuuffissaanut piffissaliussamut kuutsitsinissamut pisinnaassuseqartut.

5.1.2 Kangerlussuarmi' kuuffissuarnit kuuffiit - Killiffik

Kangerlussuarmi pisortat suliffeqarfiisa avammut kuuffii marluupput kiisalu katersuivinnik milluaatinit imaarsivik ataaseq, kommunimit imermik errortuivimmik salinneqanngitsumik sermersuarmit kuutsigut kangerlummit 9 km-imik ungasitsigisukkut kuutsiviulluni.

Pisortat kuuffii titartakkami K-1-mi tamarmik takuneqarsinnaapput. Kuutsitsinerit immikkoortunut eqitsimmi takuneqarsinnaapput. Kuuffissuarnit kuuffinnut ersarinnerusumik allaaserinninneq pillugu. Pilersaarutip ilaa 1 - kuutsiffigisamut pissutsit takuuk

5.1.3 Maqitsiviit - killiffik

Kangerlussuarmi pisortanit pigineqartunik maqitsivinnik pingasunik peqarpoq. Kangerlussuarmi maqitsiviit aqutsissutinik PS4-mik pilersugaapput, tunngaviatigullu naqitsinermut uuttuinerit aallaavigalugit, qaffasissusaanik naleqqussaasarlutik. Maqitsinermut aqutsissutit immikkuutaarlutik qitiusumik alaatsinaaffimmut ataatsimoortitaanngillat, SRO-anlæg (aqutsivik, naleqqussaaneq, alaatsinaanneq).
Kalerrisaarutit ullumikkut SMS aqqutigalugu innaallagissiornermut suliffeqarfimmut ruujorilerisunullu namminersortumut ingerlasarpoq.

Aqutsissut PS4 qitiusumik inissillugu alaatsinaaffimmut annertusarneqarnissaanik periarfissiivoq, makuninnga periarfissaqarluni:

- Qitiusumik maqitsivinnik alaatsinaassineq (assersuutigalugu Kommunip allafiani qarasaasiaq atorlugu)
- Ingerlatsinermik sulialinnut kalerrisaarutip ingerlatinnera
- Nakkutilliinerup annertussusaata annikillinissaanut pisariillisarnissaalu.
- Ingerlatsinermi paasissutissat katersorneri (ingerlaavartut, ingerlatsinermi piffissat il.il..)

Kuuffissuit kuuffii pillugit ersarinnerusumik allaaserinninneq. Pilersaarutip immikkoortua 3 - Kuuffissuarnik nutarterineq takuuk.

5.1.4 Orsunik uuliakunillu immikkoortiteriviit - killiffik

Hotelimut/iggavimmut atatillugu Kangerlussuarmi orsunik immikkoortiterivimmik nalunaarsugaqarpoq.

Neriniartarfinnut, paaqqinnittarfinnut assigisaanullu atatillugu, orsunik imikkoortitseriviit nalinginnaasumik ikkussorneqartarput. Uuliakunik immikkoortiteriviit suliffeqarfinni mingutsitsisuni nalinginnaasumik ikkussorneqartarput.

Teknikkeqarnermut Avatangiisinullu ingerlatsiveqarfik paasissutissiivoq, attaviit milikartarnerinik ajornartorsiuteqartartoq. Ajornartorsiuteqartartut tassaapput Orpigag (namminersorlutik oqartussat), neqerilerivik (namminersorlutik oqartussat) gl Dininghall aammali Mittaqarfeqafiit iggaviat. Pisortat imermut errortuivimmut namminersortut attavilersimasut orsunik immikkoortitseriveqarnersut paasissutissiissutigineqarsinnaasimanngilaq.

5.2 Iliuusissatut pilersaarut – kuuffissuarnut aaqqissugaaneq

5.2.1 Illoqarfimmik inerisaaneq - Suliniut

Kangerlussuarmi illoqarfiup pilersaarusiorfigineqarnerani immikkoortoq 820-A7-ip annertusarneqarnera ingerlateqqinneqarpoq.
Pilersaarusiornerup atuuffissaanullu piffissaliussap iluani hotelip avannaatungaani qaqqap tungaanut sanaartorfigissaanissap aallartinneqarnissaa naatsorsuutigineqarportaaq. Immikkoortumut illoqarfiup pilersaarusiorfigineqarneranik inaarutaasumik suli suliaqartoqarnikuunngimmat, immikkoortumut tassunga imermut errortuivimmut kuutsitsinissaq ilisimaneqanngilaq.

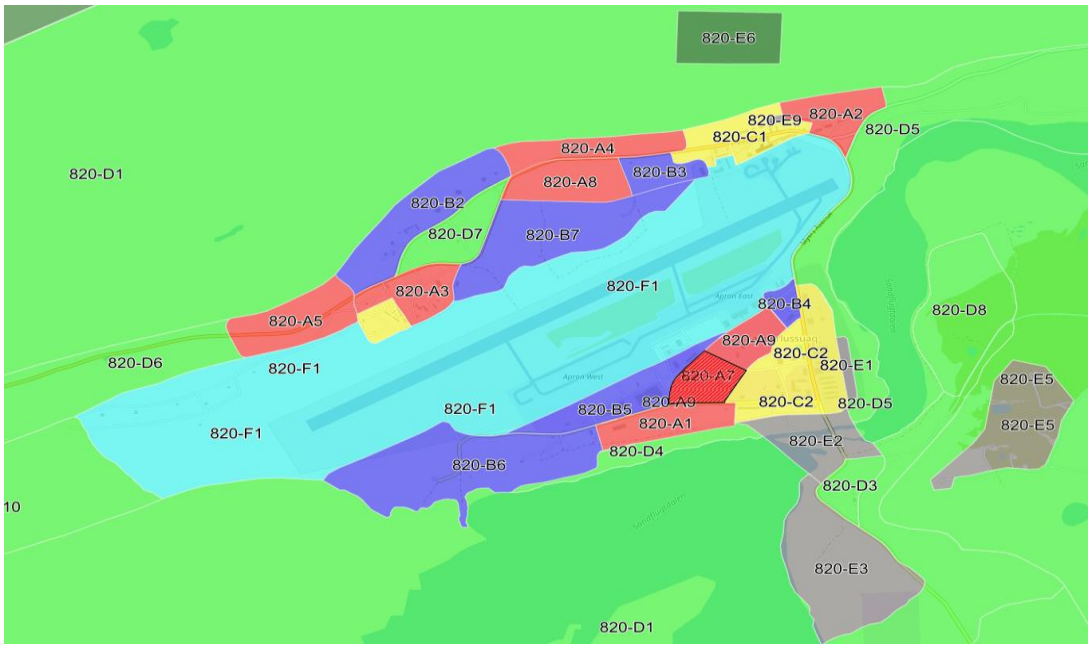

Kangerlussuarmi illoqarfiup pilersaarusiorfigineqarneranut immikkoortup ilaminera.

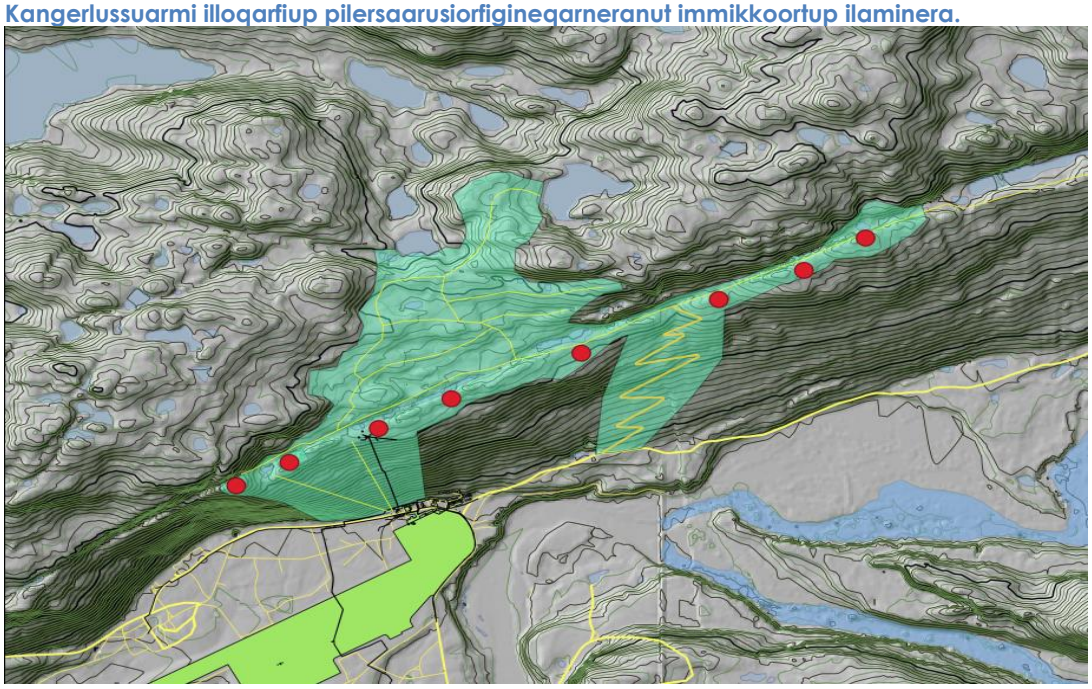

Hotelip avannaatungaani qaqqami immikkoortoq sanaartorfigissagassaq

Kangerlussuarmi sanaartorfigissaaneq pilersaarusiornerup atuuffissamullu pilersaarummi imermut errortuivimmut aaqqissugaaneranut attavinnut pioreersunut imermut errortuivimmut kuutsitsinermik annertusaasoqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq. Taamaattorli hotelip avannaatungaani qaqqamut annertusaanissaq ilisimaneqanngilaq.

5.2.2 Kuuffissualersuineq - Suliniut

Anguniakkat siunniussat naammassineqarnissaat qulakkeerniarlugu, kommunip imermut errortuivimmut aaqqissugaaneranut arlalitsigut suliniutinik aallartisaasoqassaaq. Tamatuma saniatigut teknikkikkut kuuffinnut arlalinnik anguniakkanik pilersitsisoqarpoq. Tamakku aamma naammassiniarneqassapput.

Immikkoortunut kuuffissualersorneqarnikunut anguniakkat pingaarnertut tullinnguuttunik imaqarput:

- Kuuffinnut aaqqissugaasunut pioreersunut illunik amerlanerusunik attaviliineq (immikkoortut nutaat pilersaarutigisat, kiisalu nunaqarfimmi eqqaanilu maannakkut immikkoortut anartarfinnik imaartakkat katersuivittallillu).
- Isiginnaaruserluni misissuinerit kiisalu immikkuualuttumik nalunaarsuinerit tunngavigalugit, kuuffinnut aaqqissugaasunik nungullarsimasunik nutaanngilissimasunillu kuuffissuarnik nutarsaaneq (ingutserineq nutarsaanerlu). Pilersaarutip ilaa 3 kuuffissuarnik nutarsaaneq.
- Kuuffinnik aaqqissugaaneranik ingerlatsinerup alaatsinaanneranillu pitsanngorsaaneq kiisalu maqitsivinni sanaartukkanillu nakkutilliinermut misissuinermillu pisarnissanik suliaqarneq. Pilersaarutip ilaa 3 Kuuffiarnik nutarsaaneq takuuk.

- Asiaq suleqatigalugu imermut errortuivimmut sanaartukkamut paasissutissatut tunngavinnik pitsanngorsaaneq. Matumani attaviit pioreersunut pisortap namminersortullu attavinnut erseqqissaaneq ilanngullugu (piginninneq). Matumani imermut errortuivimmut aaqqissugaanerani attavinnut katiffinnullu nutaanut allanngortitanullu Asiaq-mut nalunaarutiginninnermi periuseq.
- Immikkoortuni kuuffissualersukkanik toqqakkanik isiginnaaruserluni misissuinerit attavinnillu nalunaarsuinerit. Pilersaarutip ilaa 3 kuuffissuarnik nutarsaaneq.
- Orsunik uuliakunillu immikkoortiterivinnik pioreersunik ersarissaaneq.

5.2.3 Kuuffiit - Suliniut

Kuuffissuit kuuffii Pilersaarutip ilaa 1 Kuutsiffigisamut pissutsini allaaserineqarput.

5.2.4 Maqitsiviit - Suliniut

Maqitsiviit Pilersaarutip immikkoortua 3 – Kuuffissuarnik nutarterinermi allaaserineqarput.

5.2.5 Orsunik uuliakunillu immikkoortitserineq - Suliniut

Mittarfeqarfiit iggaviani orsumik immikkoortiterivik ajornartorsiortitsivoq. Pilersaarusiornermut piffissaliusap ingerlanerani Qeqqata Kommunia orsunut uuliakunullu immikkoortiterivinnik pioreersunik ersarissaaneq aallartisaaniarpoq. Illuutinik pioreersuni siunissamilu nutaassani orsunik uuliakunillu immikkoortitserivinnik pilersitsinissamut piumasaqaatinut, ersarissaanermi periusissaq ilanngunneqassaaq.

Orsunik uuliakunillu immikkoortiteriviit pioreersut nalunaarsorneqassapput, orsunut uuliakunillu immikkoortiterivinnut suut piumasaqaataassanersut kommunimit ilanngunneqassapput.

5.2.6 Paasissutissatut tunngaviit - Suliniut

Kuuffissuarnut pilersaarutit pappilissat digitalinngortinneqareerput, kuuffinnullu paasissutissanut katersuivimmik suliaqartoqalereerluni (Asiaq nalunaarsuissaaq).

Asiap nalunaarsugaani immikkoortut arlallit nalornissutigineqarsinnaaneri ataatsimut oqaatigineqassaaq. Piginnittut pillugit pissutsit, ukioq sanaartorfiusoq, attavinnut atortorissaarutaatit, atassusertinnerit il.il. nalorninartortaqarput kiisalu DanDasgrafimit eqitsisit ataasiakkaanut paasissutissat arlallit erseqqissaassutigineqarsimanatik.

Asiamit paasissutissat tunngaviusut imermut errortuivimmut pilersaarummi matumani atorneqarput. Asiaq peqatigalugu Qeqqata Kommunia attaviit pillugit paasissutissat pioreersut, ukioq sanaartorfiit, attavinnut atortorissaarutit, attaviit annertussusaat, piginnittuuneq il.il. misissussavaat.

Qeqqata Kommunia

Pilersaarutip ilaa 3

Kuuffissuarnik nutarterineq

Imermut errortuivikumut pilersaarut 2021 - 2026
Qeqqata Kommunia

- Sisimiut
- Maniitsoq
- Kangerlussuaq

IMARISAI QUPP.

1. AALLARNIUT AAMMA SIUNERTAQ 5

1.1 1998 sioqqullugu attavinnik pilersitsinermut tapiissutit 6

2. SISIMIUT 8

2.1 Sisimiut - killiffik 8
2.1.1 Attavinnik nutarterineq - killiffik 8
2.1.2 Kuuffissuarnit kuuffinnik nutarterineq - Killiffik 8
2.1.3 Maqitsivinnik nutarterineq - Killiffik 9
2.1.4 Attavinnik misissuineq - killiffik 9
2.2 Sisimiut - iliuusissatut pilersaarut 10
2.2.1 Attavinnik iluarsartuussineq - Suliniut 10
2.2.2 Maqitsivinnik nutarterineq - Suliniut 10
2.2.3 Kuuffissuarnit kuuffinnik nutarterineq - Suliniut 10
2.2.4 Isiginnaarut atorlugu misissuineq - Suliniut 10

3. MANIITSOQ 11

3.1 Maniitsoq - killiffik 11
3.1.1 Attavinnik nutarerineq - Killiffik 11
3.1.2 Maqitsivinnik nutarterineq - Killiffik 12
3.1.3 Kuuffissuarnit kuuffinnik nutarterineq - Killiffik 12
3.1.4 Attavinnik misissuineq - killiffik 13
3.2 Maniitsoq - iliuusissatut pilersaarut 14
3.2.1 Attavinnik iluarsartuussineq - Suliniut 14
3.2.2 Maqitsivinnik nutarterineq - Suliniut 14
3.2.3 Kuuffissuit kuuffiinik nutarsaaneq – Suliniut 15
3.2.4 Isiginnaarutit atorlugit misissuineq 15

4. KANGERLUSSUAQ 16

4.1 Kangerlussuaq - killiffik 16
4.1.1 Attavinnik nutarsaaneq - killiffik 16
4.1.2 Maqitsivinnik nutarterineq - Killiffik 17
4.1.3 Kuuffissuarnit kuuffinnik nutarterineq - Killiffik 17
4.1.4 Attavinnik misissuineq - killiffik 17
4.2 Kangerlussuaq - iliuusissatut pilersaarut 18
4.2.1 Attavinnik iluarsartuussineq - Suliniut 18

4.2.2 Maqitsivinnik nutarterineq - Suliniut 18
4.2.3 Kuuffissuit kuuffiinik nutarsaaneq – Suliniut 18
4.2.4 Isiginnaarut atorlugu misissuineq 18

Imermut errortuikumut pilersaarutip qallunaatoortaa quppernerup 18 kingorna ilanngunneqarpoq.

Den danske udgave af spildevandsplanen er vedlagt efter side 18.

1. Aallarniut aamma siunertaq

Imermut errortuivikumut aaqqissugaaneri sutigut tamatigut ingerlanneqarnerminni pitsaasuunissaat qulakkeerniarlugu, imermut errortuivikumut aaqqissugaanerinik aserfallatsaaliinissaq alapernaanissarlu pilersaarutip ilaani pineqarpoq.

Imermut errortuivikumut aaqqissugaanerit nungukkiartornerat nutaanngiliartornerallu ilutigitillugit nutarsarneqartassapput. Kuuffissuit nutaanngilisut kiisalu sanaartukkat nutaanerit ajoquteqartunik pisariaqartinneratigut nutarsarneqarput. Ingerlatsinikkut misilittakkat, attaviit pisoqaassusaanik ersarissaanikkut kiisalu isiginnaarutit atorlugit misissuinerit tunngavigalugit, nutarterinermut suliniutinik pingaarnersiuisoqarpoq. Imermut errortuivikumut pilersaarummi matumani nassuiaatissatut, kuuffissuit nutarsarneqarnissaanut pilersaarummut iliuusissatut pilersaarusiortoqassaaq.

Illoqarfik	Attaviit takissusaat Katillugit (m)	Pisortat kuuffissui (m)	Namminersortut kuuffissui (m)	Kuuffissuit nalunaarsorneqanngitsut (m)	1998 sioqqullugu pilersinneqartut	1998 kingorna pilersinneqartut
Sisimiut	30.147	19.891	10.204	52	12.345	7.505
Maniitsoq	8.605	6.128	480	1.997	5827	301
Kangerlussuaq	9.513	8.115	1.070	330	5,614	2.501
Katillugit	**48.265**	**34.134**	**11.754**	**2.379**	**18.172**	**7.806**

Kuuffissuit attaviinut takussutissiaq (Asiaq).

Illoqarfik	Pisortat Katiffiutai	Katiffiit namminersortunit piginegartut	Katiffiit nalunaarsorneqanngitsut	Maqitsiviit
Sisimiut	758	120	2	11
Maniitsoq	252	5	0	3
Kangerlussuaq	125	0	18	3
Katillugit	**1135**	**125**	**20**	**17**

Kuuffissuit katiffii (Asiaq).

Imermut errortuivikumut pilersaarummi pissutsit pioreersunik ersarissarnissaq siunertat ilagaat – matumani imermut errortuivikumut pilersaarummi anguniakkanut tunngatillugu, kuuffissuit aaqqissugaanerinut ilersorneqarsinnaasumik attatitsiinnarnissaq qulakkeerniarlugu nutarterinissamik pisariaqartitsineq.

Kuuffissuarnik nutarsaaniarnermut suliami tullinnguuttutigut pingaarnertut anguniagaqarpoq:

- Annertuumik ingerlatsinermut ajoqutit pinngitsoortinniarlugit, imermut errortuivikumut aaqqiissutigisat naammattumik piginnaasaqassapput.
- Imermut errortuutikumik kuutsitsisinnaaniarluni attavinni pisariaqartinneqartumik piginnaasaqassaaq.
- 1998 sioqqullugu kingornalu pilersinneqarlutik attavinni pioreersuni isiginnaarut atorlugu misissuinermik ingerlatsineq.
- Peqqinnermut suliffinnilu avatangiisit ajunngitsuussapput.
- Avatangiisinik mingutsitsineq killilersimaarneqassaaq.
- Aningaasaliissutit pitsaanerpaamik atorneqassapput.
- Sanaartornermut ingerlatsinermullu aningaasartuutit agguataarniarlugit, suliaq ukiunut arlalinnut agguataarneqassaaq.

Siuliani anguniakkat eqqaaneqartut kuuffissuarnik nutarsaanissamut pilersaarusioqqinnissamut tunngaviliisuussapput. Imermut errortuivikumut aaqqissugaanermut perqqissaartumik anguniagaq (annertussusaanut, artukkiinissamut il.il. tunngatillugu) kiisalu ingutserinissamut/nutarterinissamut piumasaqaatinik nassuiaaneq.

1.1 1998 sioqqullugu attavinnik pilersitsinermut tapiissutit

Pisortat kuuffissuinik nutarterinissamut aningaasaliissutit 1998- sioqqullugu pingaarnertut kuuffissuarnut aningaasaleeqqinnermut isumaqatigiissutaasumut malitsineruvoq. Isumaqatigiissut 2001-mut ataatsimoortumik tapiissutinut ilaavoq ima taaguuteqarluni: "Kuuffissuarnut attavinnut aningaasaleeqinneq":

Kommuninut taartissanut isumaqatigiissusioqqinnissamut tunngavilliisussaq, kuuffissuit qanoq sivisutigisumik piusinnaanerinut illuatungersiunngitsumit misissuinissamut isumaqatigiissut kinguartooqqavoq. 2002-mut ataatsimoorussamik tapiissutit pillugit isumaqatigiinniarnissamut atatillugu isumaqatigiinniaqqinnerit aatsaat ingerlatinneqassasut isumaqatigiissutigineqarpoq. Ukiut siulii isumaqatigiinniaqqinnermi ilanngunneqassasut isumaqatigiissutigineqarpoq. 2001-imut taartisiutigineqartut 1,5 mio. koruuninut (1998-imi aki) allanngortinnagit aalajangiunneqarput.

Tamatuma kingorna isumaqatigiissut arlaleriarluni nutarsarneqarpoq, maannakkullu isumaqatigiissutaasoq ima isikkoqarpoq:
Namminersorlutik Oqartussanit kuuffissuarnik Qeqqata Kommunianit tiguneqartunik nutarterinissamut, 2009-mit siunissamut ukiumut katillugit 3,499 million koruuninik Qeqqata Kommunia 2017-imi Namminersorlutik Oqartussanit tigusaqarpoq, GTO pingaarnertut kisitsisinik ima agguataagaasunik:

- 1998 sioqqullugu Sisimiuni kuuffissualersuinernut nutarsaanermut 2,484 million koruunit.
- 1998 sioqqullugu Maniitsumi kuuffissualersuinernut nutarsaanermut 1,015 million koruunit.

Kommunip missingersuutitigut siunnersuutaani illoqarfinnut 2023 tikillugu immikkoortinneqarlutik, taamatut aningaasartaqarput. pilersaarummut piffissaliussamut tamarmut ukiumut kuuffissuarnik nutarterinissamut aningaasat taamatut annertutigisut atorneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Kuuffissuarnik nutarterinermut pilersaarutit ilaani, 1998-imi januaarip aallaqqaataa sioqqullugu kiisalu kingorna pilersinneqarsimaneri aallaavigalugit agguataarneqarput.

Kuuffissuarnik nutarsaaneq Sisimiut

Aaqqissuusseqqinnikkut siusinnerusukkut amerikkamiut timersatuussiveqarfiat Kangerlussuaq http://da.wikipedia.org/wiki/Kangerlussuaq (Søndre Strømfjord) Qeqqata Kommuniata ataanut inissinneqarpoq. Timmisartuussivik siusinnerusukkut kommunip nalinginnaasumik agguataarneqarnerata avataani inissisimavoq. Pingaarnertut kuuffissuit ingerlatsinneranik kommunimit tiguneqarneranut atatillugu, 2008-mi immikkut 21,8 mio. koruuninik Kangerlussuarmut immikkoortitsisoqarpoq, aningaasaliissutit ullumikkut tamakkerlugit atorneqareerput. Namminersorlutik Oqartussanik ataatsimoortumik tapiissutinik isumaqatigiinniarnermi nutaami, Kangerlussuaq ilanngunneqassaaq.

2. Sisimiut

2.1 Sisimiut - killiffik

Illoqarfik	Attaviit takissusaat Katillugit (m)	Pisortat kuuffissui (m)	Nammineersortut kuuffissui (m)	Kuuffissuit nalunaarsorneqanngitsut (m)	1998 sioqqullugu pilersinneqartut (m)	Attaviit nutarternikut annertussusaat (m)	1998 kingorna pilersinneqartut (m)
Sisimiut	30.147	19.891	10.204	52	12.345	2.769	7.505

Sisimiuni kuuffissuisa takussutissartaat (Asiaq).

2.1.1 Attavinnik nutarterineq - killiffik

Kuuffissuarnut pilersaarutit pappilissat digitalinngortinneqareerput, kuuffinnullu paasissutissanut katersuivimmik suliaqartoqalereerluni (Asiaq nalunaarsuissaaq). Asiap nalunaarsugaani immikkoortut arlallit nalornissutigineqarsinnaaneri ataatsimut oqaatigineqassaaq. Piginnittut pillugit paasissutissat, ukioq sorleq sanaartortoqarnersoq, ledningit atortorissaarutaat, atassusertinnerit il.il. nalornisartortaqarput kiisalu DanDasgrafimit kisitsisit allattorsimaffiinut ataasiakkaanut paasissutissat arlallit nussorneqarnerminni eqqunngitsumik allanneqartarsimallutik. Asiamit paasissutissat tunngaviusut imermut errortuivikumut pilersaarummi matumani atorneqarput.

Sisimiuni kuuffinnut pissutsit nalunaarsorneqarnissaanut (pingaartumik illoqarfiup pisoqaanerusuani) aallartisaasoqassasoq innersuussutigineqarpoq. Kuuffiit aaqqissugaanerinut ataasiakkaanut pisoqaassusaat, atortuinut qanorlu issusaanut paasissutissanik pissarsiniartoqassaaq kiisalu isiginnaarutit atorlugit misissuisoqarluni, taamaaliornikkut kuuffiit aaqqissugaanerinut qanoq issusaanik paasissutissanik katersineq aallartinneqassalluni.

Piffissami matumani kuuffiit aaqqissugaanerinut annikinnerusumik isiginnaarut atorlugu misissuinermik ingerlatsisoqarnikuuvoq, tamannalu attaviit ingerlajunnaarneranut aatsaat atatillugu ingerlanneqartarlutik. Taamaalilluni ukiunut tulliuttunut kuuffissuarnik nutarsaanissamut/nutarterinissamut/isiginnaarutit atorlugit misissuinermut atatillugu, pilersaarusiornermut suliaqarnermi aningaasanik atuisoqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaavoq.

Nutarterinermik suliniutinik pingaarnersiuinermi, ingerlatsinermut misilittakkat, attaviit pisoqaassusaannik ersarissaaneq kiisalu isiginnaarutit atorlugit misissuinerit tunngavigineqartarput. Kuuffissuarnik nutarterinissamut iliuusissatut pilersaarut ataavartumik suliarineqartarpoq.

Pingaarnertut kuuffissuit ataavartumik nutarterneqarput, ilaatigut ataatsimoortumik tapiissutitigut, ilaatigut kommunip ingerlatsinermut missingersuutaatigut.

2.1.2 Kuuffissuarnit kuuffinnik nutarterineq - Killiffik

Sisimiuni pisortanit pigineqartut kuuffiit arfineq-pingasuupput.

Pisariaqartitsineq naapertorlugu kuuffiit nutarterneqartarput, pingaartumik sissami qaanngup nalaani. Pilersaarutip ilaa 1 - kuutsiffigisamut pissutsit aamma takuuk

2.1.3 Maqitsivinnik nutarterineq - Killiffik

Sisimiuni pisortanit pigineqartut aqqaniliupput.
Sisimiuni maqitsiviit amerlanersaat maqitsinermut aqutsissutinik pilersorneqarnikuupput. Maqitsivinnik aqutsissutit tunngaviatigut naqitsinermut uuttuinerit aallaavigalugit, qaffasissusaanik naleqqussaasarput. Pilersaarutip ilaa 2 - Kuuffissuit aaqqissugaaneri aamma takuuk

2.1.4 Attavinnik misissuineq - killiffik

Ingerlatsinermi ajornartusiornernut atatillugu, siusinnerusukkut kuuffissuarnut attavinnik isiginnaarut atorlugu misissuinerit ingerlanneqarnikuupput. Isiginnaarut atorlugu misissuinerit pitsaassusaaq atortunik amigaateqarneq kiisalu sulisut misissuinerit ingerlanneqarnissaanut pisariaqartinneqartumik ilinniarsimannginneri tunngavigalugu ilaatigut naammaginartuusimanngilaq. Attavinnik misissuisimanernut tulleriissaakkamik paasissutissanik katersanik peqanngilaq. Ingerlatsinerup unittoornerannut atatillugu pisariaqartitsinikkut attavinnik iluarsartuussinerit ataavartumik ingerlatsisoqartarpoq.

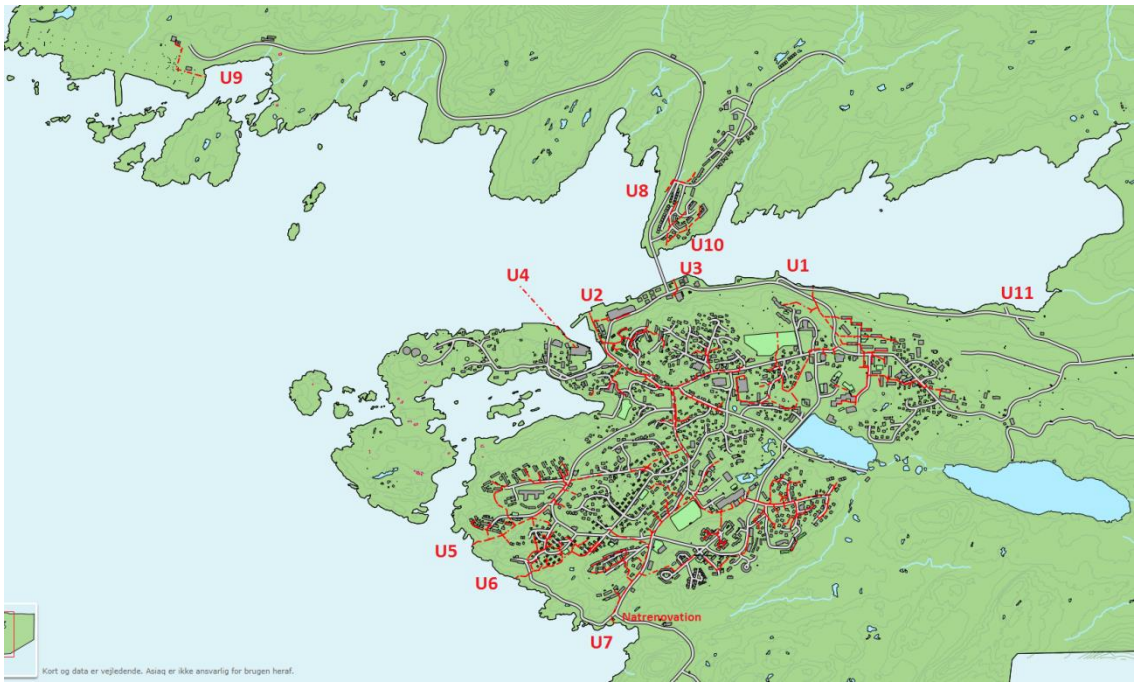

Sisimiuni kuuffissuarnut attaviit.

2.2 Sisimiut - iliuusissatut pilersaarut

2.2.1 Attavinnik iluarsartuussineq - Suliniut

Ataatsimoortumik tapiissutit tunngavigalugit pisortat kuuffissuit attavii pioreersut nutarterneqassapput. Sisimiunut 1998 sioqqullugu kuuffissuarnik pilersinneqartunik nutarterinissamut, ataatsimoortumik tapiissutitigut ukiumut 2,484 koruuninik aningaasaliisoqarpoq.

Kuuffissuarnik nutarterinermut iliuusissatut pilersaarut ingerlatsinermi misilittakkat kiisalu isiginnaarut atorlugu misissuinerit tunngavigalugit suliarineqartarpoq.

Sisimiuni attaviit pisoqaanerit nutarsarneqanngitsut kiisalu attaviit ajornartorsiutaasutut ilisimaneqartut salliunneqassapput. Sisimiuni attaviit pisoqaanerusut tassaapput Aqqartarfinni inissianit Muunnup Aqq.-taa sinerlugu Kangerluarsunnguamut kuuffillit. Attaviit taakku nutarsarneqarnerat 2020-2021-mi ingerlanneqassapput. Ruujorit ilaat cementimit sanaajupput, ilaallu Aqqartarfimmi ruujorit cementiusut taarserneqarnerini katitigaallutik.

Attaviit 1998 kingorna pilersinneqartut kommunip attaviutigai, taamaalillutillu ataatsimoortumik tapiissutitigut attavinnik nutarterinermut ilaanatik. Pilersaarummut piffissaliussami 1998 sioqqullugu imermut errortuivikumut attaviit pilersinneqartut ataatsimoortumik tapiliussatigut aaqqiissutikkut, nutarterneqarnerisa ingerlatiinnarnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

2.2.2 Maqitsivinnik nutarterineq - Suliniut

Pilersaarummut piffissaliussami Qeqqata Kommuniani maqitsivinnut pingaarnertut piumasaqaatitut nalunaarsuiffimmik suliaqartoqassaaq.

Saliivimmik pilersitsinermut atatillugu SRO-anlæg-it (Aqutsissut, Naleqqussaaneq, Alaatsinaanneq) qitiusuunngitsut qitiusumik alaatsinaannermut aaqqissugaasumut katitserneqassapput.

2.2.3 Kuuffissuarnit kuuffinnik nutarterineq - Suliniut

Avatangiisinik misissuinerit pilersaarutaasut kuuffiit pillugit suliniuteqarnissamut pisariaqartitsisoqarneranik naliliinermut tunngaviliissapput. Avatangiisinik misissuinerit pisariaqartitsinermik takutitsippata, U2-mi kuuffik (Kangerluarsunnguaq) aammalu U7 (anartarfiit puusiartaanit kueraaviup eqqaani) atuuffissaanut piffissaliussamut sivitsuisutut pilersaarusiorneqassapput. U7-mut saliivimmik pilersitsinissamut suliniut periarfissaasinnaavoq. Pilersaarutip ilaa 1 - kuutsiffigisamut pissutsit takuuk.

2.2.4 Isiginnaarut atorlugu misissuineq - Suliniut

Pilersaarummut piffissaliussami Qeqqata Kommuniani isiginnaarut atorlugu attavinnik misissuinerit ingerlanneqassapput uppernarsaasiorneqarlutillu.

3. Maniitsoq

3.1 Maniitsoq - killiffik

Illoqarfik	Attaviit takissusaat Katillugit (m)	Pisortat kuuffissui (m)	Namminersortut kuuffissui (m)	Kuuffissuit nalunaarsorneqanngitsut (m)	1998 sioqqullugu pilersinneqartut	Attaviit nutarternikut annertussusaat	1998 kingorna pilersinneqartut
Maniitsoq	8.605	6.128	480	1.997	5827	313	301

Paasissutissat Asiaq.

Siuliani Asiamit eqitsimmi kuuffissuarmut attavit nalunaarsorneqanngitsut 1.997 meteriupput, taamatuttaaq attaviit illut ataatigoortinneqartut arlaqartut pisortanit attavittut nalunaarsoqqallutik. Asiap tullissaanik uuttuinissaanut atatillugu attavinnik piginnittut aalajangerneqassammata, attaviit ersarissarneqassapput.

3.1.1 Attavinnik nutarerineq - Killiffik

Kuuffissuarnut pilersaarutit pappilissat digitalinngortinneqareerput, kuuffinnullu paasissutissanut katersuivimmik suliaqartoqalereerluni (Asiaq nalunaarsuissaaq). Asiap nalunaarsugaani immikkoortut arlallit nalornissutigineqarsinnaaneri ataatsimut oqaatigineqassaaq. Piginnittut pillugit paasissutissat, ukioq sorleq sanaartortoqarnersoq, ledningit atortorissaarutaat, atassusertinnerit il.il. nalornisartortaqarput kiisalu DanDasgrafimit kisitsisit allattorsimaffiinut ataasiakkaanut paasissutissat arlallit nussorneqarnerminni eqqunngitsumik allanneqartarsimallutik.

Imermut errortuivikumut nalunaarusiap suliarineqarneranut atatillugu, Qeqqata Kommuniata Asiallu akornanni isumaqatigiissut, taassumalu atuuffiisa ilaat eqqorluarneralu ilisimaneqanngilaq. Asiamit paasissutissat tunngaviusut imermut errortuivikumut pilersaarummi matumani atorneqarput. Asiamit atortussat erseqqissarluarneqarnissaat nutarterneqarnissaallu pisariaqarpoq. Imermut errortuivikumut pilersaarummi matumani Asiamit paasissutissat atorneqarput.

Tamatuma kingorna Maniitsumi kuuffinnut pissutsit pillugit nalunaarsuinermik aallartitsisoqarnissaa innersuussutigineqarpoq (pingaartumik illoqarfiup pisoqaanertaani). Kuuffinnut aaqqissugaanerinut ataasiakkaanut pisoqaanerinut, attavinnut atortulersuutinut qanorlu issusaanut kiisalu kuuffiit aaqqissugaaneranut isiginnaarutit atorlugit misissuinernik ingerlatsinerit pillugit paasissutissanik pissarsiniarneq. Tamatuma kingorna kuuffiit aaqqissugaanerisa qanoq issusaannut paasissutissanik katersuineq aallartinneqarsinnaalluni.

Piffissami matumani kuuffiit aaqqissugaaneranut isiginnaarutit atorlugit misissuinerit annikitsuinnaat ingerlanneqarnikuupput, taamaallaallu attavinnik ingerlatsinerup uninnerannut atatillugu. Illoqarfimmi isiginnaarutinik/videonik atortuuteqanngilaq.

Nutarterinermik suliniutinik pingaarnersiuinermi, ingerlatsinermut misilittakkat, attaviit pisoqaassusaannik ersarissaaneq kiisalu isiginnaarutit atorlugit misissuinerit tunngavigineqartarput. Kuuffissuarnik nutarterinissamut iliuusissatut pilersaarut ataavartumik suliarineqartarpoq.

Pingaarnertut kuuffissuit ataavartumik nutarterneqarput, ilaatigut ataatsimoortumik tapiissutitigut, ilaatigut kommunip ingerlatsinermut missingersuutaatigut.

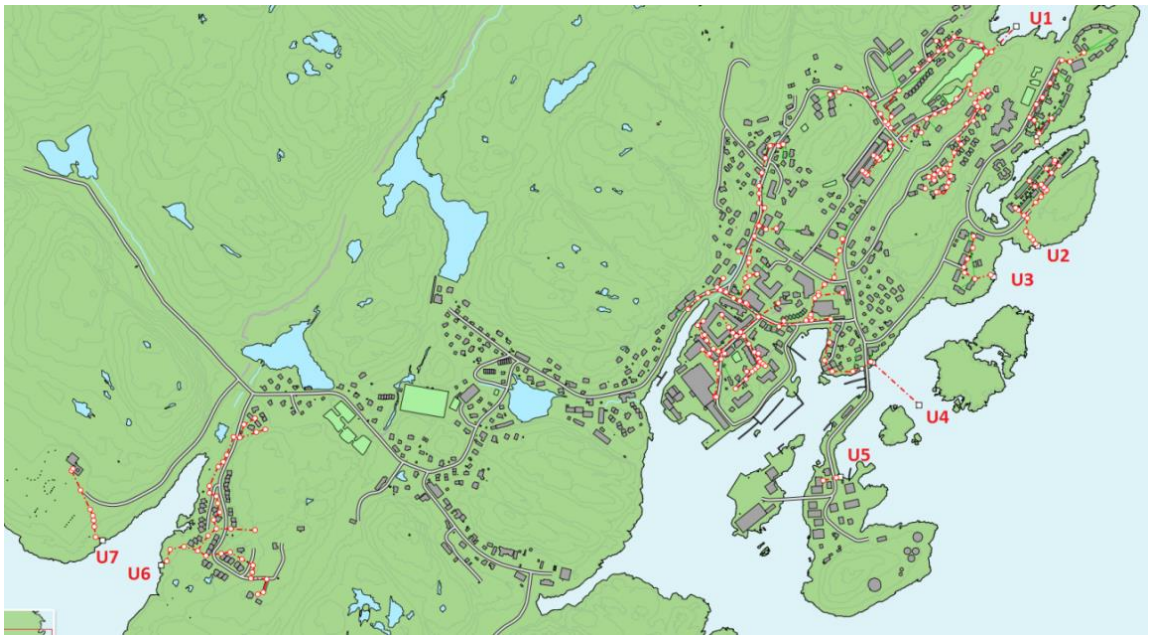

Kuuffissuarnut attaviit Maniitsoq.

3.1.2 Maqitsivinnik nutarterineq - Killiffik

Maniitsumi pisortanit pigineqartunik maqitsivinnik pingasunik peqarpoq. Maniitsumi maqitsiviit aqutsissutinik pilersugaapput. Maqitsivinnik aqutsissutit tunngaviatigut naqitsinermut uuttuinerit aallaavigalugit, qaffasissusaanik naleqqussaasarput.
Piffissami matumani maqitsinermut aqutsissutit immikkuutaarlutik qitiusumik alaatsinaaffimmut ataatsimoortitaanngillat, SRO-anlæg (aqutsivik, naleqqussaaneq, alaatsinaanneq).

Kommunimi kalerrisaarutinik aaqqissugaasunik assigiissaarisoqarnikuunngilaq. Tamanna eqqunneqartariaqarpoq.
Immikkoortumi 4-mi maqitsivik P3 nutarsarnikuuvoq. Pilersaarutip ilaa 2 - Kuuffissuit aaqqissugaaneri aamma takuuk

3.1.3 Kuuffissuarnit kuuffinnik nutarterineq - Killiffik

Maniitsumi pisortanit pigineqartunik kuuffinnik arfineq-marlunnik peqarpoq.
Pisariaqartitsinikkut kuuffissuarnit kuuffik ataavartumik nutarterneqartarpoq.
Kuuffimmut attavik U1 taarserneqarnikuuvoq.
Kuuffimmut illuaraq U2 nutarsarnikuuvoq.
Kuuffimmut illuaraq U3 nutarsarnikuuvoq.

Maqitsivik U4 nutarsarnikuuvoq.
Pilersaarutip ilaa 1 - kuutsiffigisamut pissutsit aamma takuuk

3.1.4 Attavinnik misissuineq - killiffik

Ingerlatsinermut ajornartusiornernut atatillugu, siusinnerusukkut kuuffissuarnut attavinnik isiginnaarut atorlugu misissuinerit ingerlanneqarnikuupput. Isiginnaarut atorlugu nmisissuinerit pitsaassusaaq atortunik amigaateqarneq kiisalu sulisut misissuinerit ingerlanneqarnissaanut pisariaqartinneqartumik ilinniarsimannginneri tunngavigalugu arlaqartutigut naammaginarsimanngilaq. Attavinnik misissuisimanernut tulleriissaakkamik paasissutissanik katersanik peqanngilaq.

Ingerlatsinerup unittoornerinut atatillugu pisariaqartitsinikkut attaviit iluarsartuunneqartarput.

Kuuffissuarnik serpartaaneq Maniitsoq.

3.2 Maniitsoq - iliuusissatut pilersaarut

3.2.1 Attavinnik iluarsartuussineq - Suliniut

Ataatsimoortumik tapiissutit tunngavigalugit pisortat kuuffissuit attavii pioreersut nutarterneqassapput. Ataatsimoortumik tapiissutitigut Maniitsumi kuuffissuarnik 1998 sioqqullugu pilersinneqartunik nutarterinissamut, ukiumut 1,015 million koruuninik aningaasaliisoqarpoq.

Kuuffissuarnik nutarterinermut iliuusissatut pilersaarut ingerlatsinermi misilittakkat kiisalu isiginnaarut atorlugu misissuinerit tunngavigalugit suliarineqartarpoq.

Maniitsumi attaviit pisoqaanerit nutarsarneqanngitsut kiisalu attaviit ajornartorsiutaasutut ilisimaneqartut salliunneqassapput

Nutarterinissamut suliassanut pingaarnersiuilluni allattuiffik:

- Ikaartarfiup BR07C0019 – BR07C0016 ataani attaviit pilersaarusiornikuupput, sulili suliarineqaratik.
- Mittarfitoqqamut pingaarnertut attavik nutaaq.
- Nalunnguartarfissuarmut (ujaqqeriviup kujataatungaani) pingaarnertut kuuffissuaq.

Attaviit 1998 kingorna pilersinneqartut kommunip attaviutigai, taamaalillutillu ataatsimoortumik tapiissutitigut attavinnik nutarterinermut ilaanatik. Attaviit 1998-ip kingorna pilersinneqartut kommunip "2020-mut missingersuutit ukiunullu 2021-mit 2023 tikillugu missiliuteqarfiusunut" ingerlatsineranut aserfallatsaalineranullu aningaasaliissutit immikkoortinneqarput, tassani kommunip kuuffissuarnut attavinnut aaqqissugaaneranut ingerlatsinermut 1,644 million koruuninik ukiumut immikkoortitsisoqarluni. (Missingersuutitigut aningaasaliissutit Qeqqata Kommuniani illoqarfinnut nunaqarfinnullu tamanut agguataagassaallutik).

Attaviit katiffiillu piginnittunik nalunaarsuiffiunngitsut sumiissusersineqarlutillu piginnittuusunik ersarissaasoqasaaq.

3.2.2 Maqitsivinnik nutarterineq - Suliniut

Pilersaarummut piffissaliussami Qeqqata Kommuniani maqitsivinnut pingaarnertut piumasaqaatitut nalunaarsuiffimmik suliaqartoqassaaq. Saliivimmik pilersitsinermut atatillugu SRO-anlæg-it (Aqutsissut, Naleqqussaaneq, Alaatsinaanneq) qitiusuunngitsut qitiusumik alaatsinaannermut aaqqissugaasumut katitserneqassapput.

- Qitiusumik nakkutilliisoqarfimmiit maqitsiviit tamaasa alaatsinaallugit (soorlu assersuutigalugu atortussaasivimmi qarasaasiaq atorlugu)
- Ingerlatsinermik suliallit kalerrisaarummik nalunaarfigineqarneri
- Nakkutilliinerup annertussusaata annikillinissaanut pisariillisarnissaalu.
- Ingerlatsinermi paasissutissat katersorneri (ingerlaavartut, ingerlatsinermi piffissat il.il..)

Siusinnerusukkut maqitsivik P3 nutarsarnikuuvoq.

3.2.3 Kuuffissuit kuuffiinik nutarsaaneq – Suliniut

Kuuffinnut suliniuteqartoqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq. Maniitsumi anartarfiit puussiartaannik kueraaviup maannakkut inissisimanera avatangiisinut akornutaanngikkallarpoq.

3.2.4 Isiginnaarutit atorlugit misissuineq

Pilersaarummut piffissaliussami Qeqqata Kommuniani isiginnaarut atorlugu attavinnik misissuinerit ingerlanneqassapput uppernarsaasiorneqarlutillu.

4. Kangerlussuaq

4.1 Kangerlussuaq - killiffik

Illoqarfik	Attaviit takissusaat Katillugit (m)	Pisortat kuuffissui (m)	Nammineersortut kuuffissui (m)	Kuuffissuit nalunaarsorneqanngitsut (m)	2008-mi tigusineq sioqqullugu pilersinneqartut	Attaviit nutarternikut annertussusaat	2008-mi tigusinerup kingorna pilersinneqartut
Kangerlussuaq	9.513	8.115	1.070	330	5,614	1914	2.501

4.1.1 Attavinnik nutarsaaneq - killiffik

Kuuffissuarnut pilersaarutit pappilissat digitalinngortinneqareerput, kuuffinnullu paasissutissanut katersuivimmik suliaqartoqalereerluni (Asiaq nalunaarsuissaaq). Asiap nalunaarsugaani immikkoortut arlallit nalornissutigineqarsinnaaneri ataatsimut oqaatigineqassaaq. Piginnittut pillugit paasissutissat, ukioq sorleq sanaartortoqarnersoq, ledningit atortorissaarutaat, atassusertinnerit il.il. nalornisartortaqarput kiisalu DanDasgrafimit kisitsisit allattorsimaffiinut ataasiakkaanut paasissutissat arlallit nussorneqarnerminni eqqunngitsumik allanneqartarsimallutik.
Asiamit paasissutissat tunngaviusut imermut errortuivikumut pilersaarummi matumani atorneqarput.

Tamatuma kingorna Kangerlussuarmi kuuffinnut pissutsit pillugit nalunaarsuinermik aallartitsisoqarnissaa innersuussutigineqarpoq. Kuuffinnut aaqqissugaanerinut ataasiakkaanut pisoqaanerinut, attavinnut atortulersuutinut qanorlu issusaanut kiisalu kuuffiit aaqqissugaaneranut isiginnaarutit atorlugit misissuinernik pillugit paasissutissanik pissarsiniarneq. Tamatuma kingorna kuuffiit aaqqissugaanerisa qanoq issusaannut paasissutissanik katersuineq aallartinneqarsinnaalluni.

Piffissami matumani kuuffiit aaqqissugaaneranut isiginnaarutit atorlugit misissuinerit annikitsuinnaat ingerlanneqarnikuupput, aatsaallu attavinnik ingerlatsinerup uninnerannut atatillugu. Taamaalilluni ukiunut tulliuttunut kuuffissuarnik nutarsaanissamut/nutarterinissamut/isiginnaarutit atorlugit misissuinermut atatillugu, pilersaarusiornermut suliaqarnermi aningaasanik atuisoqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaavoq.

Nutarterinermik suliniutinik pingaarnersiuinermi, ingerlatsinermut misilittakkat, attaviit pisoqaassusaannik ersarissaaneq kiisalu isiginnaarutit atorlugit misissuinerit tunngavigineqartarput. Kuuffissuarnik nutarterinissamut iliuusissatut pilersaarut ataavartumik suliarineqartarpoq.

Pingaarnertut kuuffissuit ataavartumik nutarterneqarnikuupput, ilaatigut Kangerlussuup Qeqqata Kommunianut tunniunneqarneranut atatillugu immikkut aningaasaliinikkut, kiisalu kommunip ingerlatsinermut missingersuutaatigut.

2001-imi aaqqissuusseqqinnikkut siusinnerusukkut amerikkamiut sakkutooqarfiat Kangerlussuaq (Søndre Strømfjord) Qeqqata Kommuniata ataanut inissinneqarpoq. Sakkutooqarfik siusinnerusukkut kommunip agguataarneqarnerata avataani inissisimanikuuvoq.

Pingaarnertut kuuffissuarnut attaviit ingerlatsinerat Qeqqata Kommunianit tiguneqarmat, 2008-mi Kangerlussuarmut immikkut 21,8 million koruuninik aningaasaliisoqarpoq. Aningaasat kommunip imermut errortuivikumut attavinnut, katiffinnut il.il. nutarterneqarnernut atorneqarput.

4.1.2 Maqitsivinnik nutarterineq - Killiffik

2008-mi Kangerlussuup tiguneqarneranut atatillugu, kommunimit katiffiit pigineqartut tamarmik nutarterneqarput.

4.1.3 Kuuffissuarnit kuuffinnik nutarterineq - Killiffik

Qeqqata Kommunianit tiguneqarnerinut atatillugu kuuffissuarnit kuuffiit nutarterneqarput.

4.1.4 Attavinnik misissuineq - killiffik

Pilersaarummut piffissaliussami Qeqqata Kommuniani isiginnaarut atorlugu attavinnik misissuinerit ingerlanneqassapput uppernarsaasiorneqarlutillu.

4.2 Kangerlussuaq - iliuusissatut pilersaarut

4.2.1 Attavinnik iluarsartuussineq - Suliniut

Kangerlusuup Qeqqata Kommunianit tiguneqarneranut atatillugu, attaviit annerpaartaat nutarterneqarmata, attaviit nutarterneqarnissaanut pilersaaruteqanngilaq.

Attaviit katiffiillu piginnittunik nalunaarsuiffiunngitsut sumiissusersineqarlutillu piginnittuusunik ersarissaasoqasaaq.

4.2.2 Maqitsivinnik nutarterineq - Suliniut

Pilersaarummut piffissaliussami Qeqqata Kommuniani maqitsivinnut pingaarnertut piumasaqaatitut nalunaarsuiffimmik suliaqartoqassaaq. Saliivimmik pilersitsinermut atatillugu SRO-anlæg-it (Aqutsissut, Naleqqussaaneq, Alaatsinaanneq) qitiusuunngitsut qitiusumik alaatsinaannermut aaqqissugaasumut katitserneqartariaqaraluarput.

4.2.3 Kuuffissuit kuuffiinik nutarsaaneq – Suliniut

U1-ip U2-llu ataatsimoortinneqarnissaanut siusinnerusukkut eqqartorneqarnikuuvoq. Piffissami matumani pisariaqannginneranik nalilerneqarpoq.
Kangerlussuarmi anartarfiit puussiartaannik kueraaviup maannakkut inissisimanera, isikkivimiup saniatigut avatangiisinut akornutaanngikkallarpoq. Kangerlussuup kuuffiata eqqaani avatangiisitigut misissuisoqarnissaq pilersaarutaavoq. Avatangiisinik misissuineq pisariaqartitsinermik takutitsippat, saliivimmik pilersitsinissaq siunnersuutigineqarpoq.

4.2.4 Isiginnaarut atorlugu misissuineq

Pilersaarummut piffissaliussami Qeqqata Kommuniani isiginnaarut atorlugu attavinnik misissuinerit ingerlanneqassapput uppernarsaasiorneqarlutillu.

Qeqqata Kommunia

Pilersaarutip ilaa 4

Anartarfilerineq

Imermut errortuivikumut pilersaarut 2021 - 2026
Qeqqata Kommunia

- Sisimiut
- Maniitsoq
- Kangerlussuaq

IMARISAANUT NASSUIAAT

1. AALLARNIUT SIUNERTARLU 5

1.1 Anartarfilerinermik immikkoortup nassuiarneqarnera 6
1.2 Anartarfilerisarnermut immikkoortumik siusinnerusukkut paasisaqarneq 11

2. SISIMIUT 12

2.1 Killiffik -anartarfilerineq 12
2.1.1 Sisimiuni anartarfilerisarfik - Killiffik 13
2.1.2 Anartarfilerisarnermik tankinilu katersuivinnit katersisarnermut aaqqiineq - Killiffik 13
2.2 Iliuusissatut pilersaarut – anartarfilerineq 15
2.2.1 Anartarfilerisarfik - Suliniut 15
2.2.2 Anartarfilerisarfik Sisimiut - Suliniut 15
2.2.3 Anartarfilerisarnermik- aamma tankinik katersuivilinnik sullitat kuuffissuit aqqutaannut attavilersinnerat - Suliniut 15

3. MANIITSOQ 17

3.1 Killiffik -anartarfilerineq 17
3.1.1 Maniitsumi anartarfilerisarfik - Killiffik 18
3.1.2 Anartarfilerisarnermik tankinillu katersuivinnit katersinermut aaqqiineq - Killffik 19
3.2 Iliuusissatut pilersaarut – anartarfilerineq 21
3.2.1 Anartarfilerisarfik - Suliniut 21
3.2.2 Maniitsumi anartafilerisarfik - Suliniut 21
3.2.3 Anartarfilerinermik tankinillu katersuivinnik sullitat kuuffissuit aqqutaannut attavilersinnissaat - Suliniut 21

4. KANGERLUSSUAQ 23

4.1 Killiffik -anartarfilerineq 23
4.1.1 Katersisarnermut aaqqiineq - Killiffik 24
4.1.2 Tankit katersuiviit - Killiffik 25
4.2 Iliuusissatut pilersaarut – anartarfilerineq 26
4.2.1 Anartarfilerisarfik - Suliniut 26
4.2.2 Anartarfilerisarfik - Suliniut 26
4.2.3 Tankimik katersuivillit sullitat kuuffssuit aqqutaannut attavilersinnissaat - Suliniut 27

Kangerlussuarmi pisortat kuuffissuarnut aqqutaataannut pioreersunut tankimik katersuivinnik sullitat attavilersinneqarnissaat pillugu maannakkorpiaq pilersaaruteqartoqanngilaq. 27

5. NUNAP TIMAA 28

5.1 Killiffik iliuusissatullu pilersaarut 28
5.1.1 Nunap timaa - Arctic Circle Trail - UNESCO-qarfik 28
5.1.2 Kangerlussuup Sisimiullu akornanni ATV-nut aqqut/aqqusineq (Arctic Circle Trail) 30
5.1.3 Arctic Circle Trail aamma Arctic Circle Road sinerlugu perusuersartarfinnut aaqqiissutissanik aningaasalersuineq 31

6. SISORARTARFIK ALANNGORSUAQ 32

6.1 Killiffik iliuusissatullu pilersaarut 32

7. PIKIALAARTITSINERNUT, AAQQISSUUSSANUT, INUIATTUT ULLORSIORNERMUT IL.IL. PERUSUERSARTARFINNUT PISSUTSIT. 32

Imermut errortuikumut pilersaarutip qallunaatoortaa quppernerup 32 kingorna ilanngunneqarpoq.

Den danske udgave af spildevandsplanen er vedlagt efter side 32.

1. Aallarniut siunertarlu

Pilersaarutip ilaa una immikkoortunik sanaartorfiusunik kiisalu illunik, kuuffissuit aqqutaannut tamanit atugassianut attaveqanngitsunut imaqarpoq. Imermut errortuivikumut pilersaarummi Sisimiuni, Maniitsumi Kangerlussuarmilu immikkoortut inissiallu pineqarput.

Imermut errortuivikumut pilersaarummik siunertat ilaat tassaavoq, pissutsit pioreersut inissinneqarnissaat, kiisalu siunissami suliniutit sorliit suliarineqassanersut nalilersorneqarluni. Tamanna ilaatigut qulakkeerniarlugu, illunit kuuffissualigaanngitsunit imermik errortuutikumik eqqaani avatangiisitigut eqqiluisaarnikkullu illersorsinnaasumik pinissaa - imermut errortuivikumut pilersaarummi anguniakkanut naapertuuttumik.

Tamatuma saniatigut ungasinnerusoq isigalugu anguniagaasoq tassaavoq, imermik mingunnikumik nunamut kuutsitsisoqartannginnissaa. Inatsisi atuuttoq inissiat pioreersut unioqqutitsingitsumik kuutsitsinerat pillugu peqqusinissamik periarfissiinngilaq. Takuuk imermut errortuutikumut nalunaarummmi § 39, kuutsitsineq piusoq immikkut avatangiisinut ajornartorsiutinik pilersitsissappat imaluunniit isumannaallisaanermut peqqissutsimulluunniit ajornartorsiutaappat § 14 malillugu kuutsitsinissaq pillugu qinnuteqaammik nutaamik nassiussisoqassaaq.

Sisimiuni Maniitsumilu kuuffissuaqarnerup annertussusaata qaffanneqarnissaa ungasinnerusorlu isigalugu anartarfilerisarnerup atorunnaarsikkiartortinneqarnissaa pillugu, politikkikkut kissaatigisanik arlaleriarluni saqqummiisoqarnikuuvoq. Anartarfilerisarnermik aaqqiinermik atorunnaarsitsiartorneq pilersaarusiorneqarpoq ukiullu 10-20 ingerlaneranni naammassineqarnissaa salliunneqassaaq. Tamatuma saniatigut ungasinnerusoq isigalugu anguniagaasoq tassaavoq, imermik mingunnikumik nunamut kuutsitsisoqartannginnissaa.

Kuuffissuaqarfiit (titartakkatut ilanngussamut innersuussisoqarpoq) iluanni inissisimasunut inissiat soorliit imermut errrortuivikumut pilersaarutip matumani inissisimanersut takuneqarsinnaavoq. Illoqarfiup ilaanut pilersaarummi atuuttumi nunaminertamilluunniit atugassiissummi illumut allassimasoqartillugu, pisortat kuuffissuarmut atortulersuutaanut attavilersinnissamut pisussaaffeqartoqarpoq. Tamatuma saniatigut imermut errortuutikumut nalunaammi § 10 naapertorlugu, imermut errortuutikumut pilersaarummi kuuffissuaqarfinni illuutit pioreersut attavilertussaatitaapput. Illuutit kuuffissuarnut attavilersinneqarnissaanut aningaasartuutit, illuutinut piginnittunit akilerneqassapput.

Illunik piginnittut aqqummut pilersitsisussaammata ammalu illu kuuffissuarmut attavilersinnissaanut illumik allanngortitsisussaammata, illunik piginnittut soqutiginninnissaat pingaaruteqarpoq.

Taamaammat aallaqqaammut anguniagaasoq tassaavoq, kommunimut illunik piginnittunut sanaartornernut ingerlatsinermullu aningaasartuutaasa annertussusaasa aalajangersarnissaat, aporfiusinnaasut paasineqarnissaat, aammalu aningaaserivinnik, siunnersortinik, entreprenørinik innuttaasunik oqaloqatigiinnermik paasititsiniaanermillu aallartitsisoq, kiisalu inatsisimik nalimmassaanissaq pillugu Namminersorlutik Oqartussanik oqaloqatigiinneq.

Atorunnaarsitsiartorneq aammattaaq illunik piginnittunik ataasiakkaanik suleqateqarluni, aamma illunut kuuffssuarmik nutaamik imermillu pilersuinissamut pilersaruutinik ataqatigiissaarineq pissaaq.

Boligstøtte aqqutigalugu illunut, tapiisinnaanermut aaqqissuussineq Namminersorlutik Oqartussanit kommunimit tiguneqarnikuuvoq, taamaaliornikkut siusinnerusukkut BSU aqqutigalugu illuni innuttaasut najugaqartut pitsanngorsaanissamut/nutarsaalluni suliniutinut 100.000 koruunit tikillugit qinnuteqarsinnaallutik. Qeqqata Kommuniata siunissami tapiiffigineqarnissaamut qinnuteqaatinut atatillugu kuuffissuarnut tamanit atugassanut attavilersinnissaq pillugu suliniutit salliutissavai.

Taakku saniatigut pilersaarutip ingerlanerani Qeqqata Kommuniata kuuffissuit aqqutaannut attavilersinnissamut kajumissaatitut, anartarfilerisarnermi aaqqiissummi aningaasartuutinik tamakkiisumik 100 procentimik matussusiinissap tungaanut akigititanik 10 procentimik qaffaasassaaq.

Sumiissuseq	Innuttaasut	Inoqutigiit	Pisortat kuuffissuanut atassutillit	Kuuffissuit kuuffiisa amerlassusaat	Kuuffissuarnut katiffiit amerlassusaat	Anartarfiit imaartakkat amerlassusaat	Tankit katersuiviit	Anartarfilerinermi kuitsivik
Sisimiut	5582	2.298	2.252	11	11	151	300	Aappi
Maniitsoq	2534	1019	752	7	3	122	87	Aappi
Kangerlussuaq	508	263	206	2	3	0	36	Aappi

Illoqarfiit imermullu errortuivikumut pissutsit.

1.1 Anartarfilerinermik immikkoortup nassuiarneqarnera

Anartarfinnit, kuuffissuit aqqutaannit kuitsivinnik aammalu katersuivinnit imermik errortuivikumik anartarfinnit peqqinnissamullu atortunik eqqaanissamik akuerisaasumik aaqqiinermit allamit qulakkeerinninnissaq kommunip akisussaaffigivaa.

Anartarfilerisarneq katersuivinnit imaluunniit anartarfinnit kuutsittakkanit imermik atuisinnaasunik, kuuffissuit aqqutaannut akuerisaanngitsumut attavilinnut, perusuersartarfinnut suugaluartunilluunniit tankinik katersuivinnut imaluunniit anartarfiit puussiartaannit imermik errortuivikumik anartarfinnik kuutsitsinemut peqqissutsimullu imaqarpoq. Imermik errortuivikumit katersuineq aamma anartarfinnit kuutsitamit peqqinnanngitsunilluunniit eqqaanermik kommuni aallartitsissaaq.

Anartarfilerinermi atortoq kuitsivittut, kuuffissuit aqqutaattut imaluunniit imermik errortuivikumi anartarfinnit kuutsitamik peqqinnanngitsumillu eqaanermut aaqqissuussinermik akuerisaasumik nassuiarneqarpoq.

Anartarfilerisarnermi atortoq suliatut immikkut mingutstisisutut isigineqanngilaq. Avatangiisinut immikoortumi teknologi atorneqarsinnaasoq pitsaanerpaap atorneqarnissaanik tamaviaaruteqarneq isumaqarpoq, anartarfilerisarnermi atortoq

mingutsitsisinnaanermik akiuiniarnermi periarfissami ineriartortitsinermut tunngatillugu ingerlaavartumik nalilersorneqartassasoq. Tamanna isumaqarpoq, nunamik (sinerissamik, qaarsunnik avatangiisinillu) mingutsitsineq sapinngisamik minnerpaaffianiissasoq. Anartarfinnit kuuttoq imerlu errortuivikoq peqqinnanngitsoq qaqqakkut kuussanngilaq, sissamut sioraasumut pissanngilaq, nunamiissanngilaq imaluunniit arlaatigut avatangiisiniissanngilaq.

Anartarfinnit kuutsitsineq imermillu errortuivikumik peqqinnanngitsumik eqqaaneq toqqaannartumik imaanut pissaaq. Anartarfinnit kuutsitaq imermillu errortuivikumik peqqinnanngitsumik eqqaaneq eqqaavissuarmut, sikumut nunamulluunniit allamut pissanngilaq. Imaanut eqqaasoqannginnerani ingerlanermi mingutsitsineq pinaveersaarniarlugu, anartarfilerisarfimmit eqqagassaq sapinngisamik ikinnerpaamik suliarineqassaaq. Tatsit anakunit katersuuffiunissaat pinaveersaartinniarlugu imaanut eqqakkanik kuitsivikkut imaluunniit kuuffikkut, immap sarfarneranit aamma tininngatillugu anartarfinnit kuutsitat imermillu errortuivikumik peqqinnanngitsumik kuutsitsiviusinnaasumik naammattumik eqqaaneq pissaaq.

Anartarfilerisarfimmik ilusilersuineq ingerlatsinerlu sumiiffimmi pissutsit apeqqutaatillugit pissaaq.

- Sarfamut tunngasut (kuitsiviup imaluunniit kuutsiffigisap takissusaanut ilusilersugaaneranullu pingaaruteqarpoq)
- Katersisarnermut aaqqiinnerup akulikissusaa qanorlu issusaa (katersuivinnik aamma/imaluunniit puussianik atuinermi).
- Annertussutsit katersukkat (atortup tigusisinnaassusaanut piumasaqaateqarneq).
- Illuaqqamik ilusilersuineq (eqqiluisaarneq eqqarsaatigalugu errortorfeqarlunilu atortumik serpartaanissamut imeqassaaq aammalu ullormi kingullermik nioraareernerup kingorna niooraavik eqqiluitsuussaaq).
- Anartarfilerisarfiup biilianut aqqutissaanut ilusilersuineq.
- Sinerissamut pissutsit (innat sissalluunniit sioraasut).

Avatangiisinut Pinngortitamullu Naalakkersuisoqarfiup eqqumaffigivaa, anartarfilerisarfinnut tamanik ilusilersuinissamut ataasiakkaarluni eqqarsaatiginnittarnissaq kommuninut pisariaqarsinnaasoq.

Anartarfilerisarnermi atortoq tullinnguuttunut tunngatillugu imminut illersorsinnaassaaq:

- Inissisimaffigisaq eqqarsaatigalugu:
  - Najugaqarfiit, taamaalillutik najugaqartut tipimik, uumasupilunnik akornusersorneqassanatik imaluunniit anakunit tunillatsissinnaanermut naviartorsiussanatik. Najugaqarfiit anartarfilerinermilu atortut imminnut ungasissusissaat minnerpaamik 500 meteriussaaq. 500 meterimik ungasissusissaq malitsissinnaanngikkaanni, inissiivissatut periarfissaq tigussaasumik nalilersorneqassaaq aammalu Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmit akuersissutigineqarluni.
  - Sarfamut pissutsit: Anartarfimmit kuutsitat aamma imermik errortuivikumik sinerissamiit eqqagaq imaani sarfami ersittuussaaq ingerlaavarlunilu.
- Tigusisinnaassuseq, taamaalilluni eqqaavissuaq, siku nunaluunniit eqqaavissatut ilassutitut atorsinnaasatut atorneqassanani.

- Ilusilersuineq, taamaalluni anartarfimmit kuutsitsinermit imermillu errortuivikumik peqqinnanngitsumik nuna eqqaaniittoq mingutsinneqassanani.
- Atortumik akuliuffigineqanngitsumik atuutsitsilerneq, taamaalilluni nammineq ammarterisarneq atorunnaarsinneqarluni.
- Eqqiluisaarnermut pissutsit. Tunillaaratarsinnaaneq aamma napparsimaleratarsinnaaneq pinngitsoorniarlugit anartarfilerisarfik nioqqaasarfillu eqqiluitsuutinneqassapput. Saliisarneq ullormut kingullermik niusinerup kingorna ullut tamaasa pisassaaq, imaluunniit ullut tamaasa niusisoqartanngippat, ulluni ingerlavigisani kingullermik niusinerup kingorna. Taamaatttumik anartarfilerisarfimmi anartarfilerilisarfiup eqqiluitsuutinnissaanut serpartaanissamut imeqassaaq.
    - Nunaqarfinni minnerpaamik anartarfilerisarfimmi errortorfeqassaaq. Aammattaaq uffarfeqarlunilu atisaajartarfeqassaaq, kisianni anartarfilerisarfittaaniinnatik allami inissisimassapput.
    - Illoqarfinni errortorfiit, uffarfiit atisaajartarfiillu anartarfilerisarfiup ilaaniitinneqassapput.

Anartarfilerisarnermi eqqaanermik sulineq aamma anartarfilerisarfimmi sulineq peqqissutsimut isumannaallisaanermullu illersorsinnaasumik suliarineqassapput. Qallunaat inatsisaat Kalaallit Nunaanni atuutinngillat, kisianni qallunaat ATV-mik ilitsersuutaasa takutippaat, Kalaallit Nunaanni Sullivinnik nakkutilliisoqarfik sunik eqqumaffigisassaqassanersut. Suliat suliarineqartarnerat pillugu Kalaallit Nunaannut nalunaarummi - Arbejdsministeriap nalunaarutaani nr. 395, 24. juuni 1986-imeersumi aamma Suliffeqarfiup ilusilersugaaneranut Nalunaarut - Arbejdsministeriap nalunaarutaa 399, 24. juuni 1986-imeersumi takuneqarsinnaavoq, illersuutit, sullisit kiisalu sulisorisanik illersuutissanik kapitinnerit pillugit piumasaqaatit taakkulu saniatigut navialisinnaanermut peqqissutsimullu navianartorsiorsinnaaneq pillugu sulisorisanik ilisarititsinissaq pilugu piumasaqaat.

Sulinermi avatangiisinut malittarisassat malillugit assersuutigalugu makkuninnga peqassaaq

- Kuitsiviit aalajaatsut manngersullu
- Innap sinaani ungalut aamma niusiviup sinaa 2 meteri takinerusorluunniit.
- Anartarfilerisarfinni tamani errortorfeqarnissaq.
- Atisaajartarfeqarnissaq uffarfeqarnissarlu.
- Sulisorisanik illersuisut suliniutit sapinngisamik amerlasuut illersuutillu.
- Sullisinut pisarialinnut pissarseriaannaaneq.
- Akulikitsumik akiuussutissamik kapitinneq peqqissutsikkullu misissortinnerit.

PInngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfiup anartarfilerisarfiit akuerisussaavai. Anartarfilerisarfiit malittarisassanik naammassinnippata, anartarfilerisarfiit akuerineqariaannaassapput, *takuuk Ilanngussaq G anartarfilerisarfiit pillugit Malittarisassat, Avatangiisinut Pinngortitamullu Naalakkersuisoqarfik 2014-imi juunip pingajuat.*

Anartarfilerisarfiup malittarisassat naammasisinnaanngippagit, pisumi tassanerpiaq Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik nalilersuissanerluni

aalajangertussaavaa. Nalilersuinermi tassani Nunatta Nakorsaaneqarfia tusarfiginiaaffigineqartussaavoq.

Anartarfilerisarfiup akuerineqarnissamut piumasaqaatit naammassisinnaanngippagit, pisunik nassuiaammik kommuni nassiussisussaavoq. Piumasaqaatit sooq naammassineqarsinnaanngitsut, aammalu sumiiffinni pissutsinit tunniunnneqartuni aaqqiissutissatut pitsaanerpaatut siunnersuut alla sooq pitsaanerpaanersoq tunngavilersorneqassaaq. Paasissutissat attuumassutillit tassaasinnaapput:

- Nunap assinganut atortut.
- Piumasaqaatinut naapertuuttumik atortumik inissiineq.
- Atortumik allamut inissiinissamut siunnersuut.
- Sanaartugaq.
- Nunamut tunngasut.
- Immap sarfaanut tunngasut.
- Aningaasaqarneq.

Anartarfilerisarnermik aaqqiinermik kiisalu anartarfilerisarnermut aqqiinermut akiliummik akiliisitsinissamut Qeqqata Kommunia ingerlatsisuuvoq.

Qeqqata Kommuniani anartarfinnit annittakkaniit aamma tankenit katersuivinniit suugaluartuniit tamanit anartarfimmit kuutsitamut aamma imermut errortuivikumut peqqinnanngitsumut oqariartaaseq "anartarfilerineq" atorneqarpoq.

Kommunip anartarfilerisarnermut, *annanik imermillu mingunnikumik kuutsitsinermut maleruaqqusaani. Nalunaarut nr. 10, 12. juni 2015-imeersumi anartarfinnit igitsisarneq nassuiarneqarpoq.*

Illunut anartarfilerinermi puussiartallinnut imermik errortuivikumik peqqinnanngitsumik (imermik mingunnikumik) aammalu ilaatigut illunit tankinik katersuivinnit nunamut kuutsitsineq nalinginnaasumik pissaaaq.

Imeq mingunnikoq errorfinnit, uffarfinnit, iggavinni erruivinnit assigisaannillu imeq errortuutikuuvoq. Qeqqata Kommuniata imermik errotuivikumik kuutsitsinermut nutaanik akuersissuteqartarneq 2005-imi unitsippaa.

Anartarfilerisarnermik aaqqiineq tassaavoq kommunip imaarsisarnermut aaqqiissutaa, taanna illunit anartarfiannik, illoqarfiup/nunaqarfiup anartarfilerinermut kuitsiviani imaluunniit kommunip eqqaavigititaanut allamut aaneqarlunilu iginneqartussaq.

Illumik piginnittoq kommunip imaarsisarnermut aqqiineranut nalunaarsimasussaavoq aammalu imaarsinermut akuttussutsitut toqqagaq apeqqutaalluni kommunimut akiliuteqartartussaalluni.

Tankit katersuiviit tasssapput tankit matoqqasut kuuffeqanngitsut, kisianni imaarsiffissaqartut, tassani inoqutigiinnit imeq errortuivikoq katersorneqartarluni entreprenørimillu akuerisaasumit iginneqartarluni. Illuutilik tankip imaarneqartarnissaanut (slammimik milluaammik) aaqqissussamut ilaaniarluni nalunaarsimassaaq, tankimik imaarsisartoq namminersortuusinnaavoq imaluunniit kommunip imaarsisarnermik

aaqqissuussarisaa. Sumiiffik apeqqutaalluni kommunini aaqqiissutit assigiinngitsuupput, soorlu assersuutigalugu Sisimiuni, Maniitsumi Kangerlussuarmilu tankinik katersuivinnik imaarsisarneq entreprenørinit namminersortunit suliarineqartarpoq.

Sumiiffinni imaarsisarnermut malittarisassat, *Qeqqata Kommuniani anartarfilerinermut, anartarfiit imaarneqartarneranik imermillu mingunnikumut Malittarisassat-ni* takuneqarsinnaapput. Slammimik mllluaanermik entreprenørit nalinginnaasumik slammimik milluaatit siunertamut ikkussaasumut anartarfilerisarfiup imaarsisarfiani kuitsivimmut imaartarpaat.

Anartarfilerisarnermut immikkoortumi malittarisassanik ingerlariaatsinillu naapertuuttunngorsaanissamut kiisalu sulinermi avatangiisinik pissutsinik pitsanngorsaasoqarnissaanut pisariaqartitsisoqarpoq.

Anartarfilerisarnermut malittarisassaq ammattaaq assersuutigalugu pikilaartitsinermut, tusarnaartitsinermut silamilu aaqqissuussanut allanut atatillugu perusuersartarfinnik angallattakkanik inissiigallarnissamut atuuttussaavoq. Malittarisassani ilanngunneqarluni Arctic Circle Trail-imi, nunap timaani illuni, aasarsiortarfinni, Sisorartarfimmi Alanngorsuarmi il.il. perusuersartarfiit aammattaaq ilaatinneqassaput.

Sisimiuni, Maniitsumi Kangerlussuarmilu anartarfilerisarnermi kuitsiviit (tigooraaviit) suliarineqarput aammalu sulinermi avatangiisii assigiinngitsorujussuullutik. Maniitsumi anartarfilerisarnermut aaqqiinermut anartafilerisarfimmik nutaamik nutaaliaasumillu sanaartortoqarnikuuvoq. Sisimiuni anartarfilerisarfik illu nutaanngitsuuvoq nungunnikoq. Kangerlussuaq anartarfilerisarfeqanngilaq, kisianni kinnermik katersuivimmik imaarsisarnermut anartarfilerinermi kuitsiveqarpoq.

Sisimiut

Maniitsoq

Kangerlussuaq

Sisimiuni anartarfilerisarfimmik nungunnikumik nutarsaanissaq/allanngortiterinisssaq pilersaarutaavoq. Maniitsumi anartarfilerisarfik Sisimiuni anartarfilerisarfimmik nutarsaanermut/allangortiterinermut naleqqiussaasinnaagaluarpoq. Maniitsumi anartarfilerisarfiup Kalaallit Nunaanni sulinermi avatangiisit pillugit inatsimmut innersuussinermi Arbejdsministeriap nalunaarutaa nr. 395-imut naammassinnippoq.

Kangerlussuarmi tigooraavimmut allannguisoqassanngilaq, anartarfiit puussiartaannik anartarfilerinermik ingerlatsisoqarneq ajormat, kisianni taamaallaat kinnermik katersuivimmit imaarsisoqartarluni.

Sunngiffimmi illuaqqanit aasarsiortarfinniillu kiisalu lejrskolertarfimmiit anartarfilerinermi puussiartat kuitsivinni inissinneqarsimasunut karsinut tunniunneqartarput anartarfilerinermullu entreprenørimit igikkiartorneqartarlutik.

Kangerlussuarmi sunngiffimmi illuaqqanik aasarsiortarfinnillu ataasiakkaanik peqarpoq. Takornariartitsisartut tammaarsimaartullu anartarfilerinermi kuitsivimmi imaarsinissamut tunniussinissaq namminneq isumagisarpaat, tassani puussianut il.il. eqqaavinnik inissiisoqarnikuulluni.

Rodzoneanlæg-imik aamma nunap iluatigut kuutsitsilluni misileraalluni suliniuteqarnermi Sisimiuni inissiat ilaat siusinnerusukkut kuuffissualigaapput. Tamanna Sisimiuni issittup silaannaani ingerlasinnaanngitsoq paasinarsivoq. Misileraaneq unitsiinnarneqarpoq illullu ullumikkut pisortat kuuffissuartaannut attavilernikuupput.

1.2 Anartarfilerisarnermut immikkoortumik siusinnerusukkut paasisaqarneq

Anartarfilerisarnermut immikkoortoq siusinnerusukkut suliniutinut siunnersuutit ilanngullugit uani nassuiaqqapput:

- *Nunamut imermik mingunnikumik kuutsitsinaveersaarit - Sisimiut, Maniitsoq, Kangerlussuaq Kangaamiullu kuuffissualersorneqarnerat.*

2. Sisimiut

2.1 Killiffik -anartarfilerineq

Sisimiuni 1430-nik illoqarpoq, taakkunannga illut inissiat 971 missaani aammalu illut inuussutissarsiorfiusut aammalu pisortat il.il. illuutaat 313 misssaani kiisalu teknikkikkut atortulersuutit 145 (Illut imermut kuutsitsiffeqanngitsut tassaagajupput toqqorsiviit, sakkortusaaviit, imertartarfiit, garaget assigisaallu).

Pisortat kuuffissuaataannut (tak. Qeqqata Kommuniata Pilersaarusiornermut periusissiaa 2018-2022) 2.252 kuuffissuarmut attaveqarput.

Sisimiuni anartarfilerisarnermut aaqqiinermut sullitat 151 nalunaarnikuupput.
Kinnermik katersuisarnermut suliffeqarfinnut namminersortunut imaartittanermut sullitat 300 nalunaarnikuupput.

Sumiissuseq	Innuttaasut	Inoqutigiit	Pisortat kuuffissuanut atassutillit	Kuuffissuit kuuffiisa amerlassusaat	Kuuffissuarnut katiffiit amerlassusaat	Anartarfiit imaartakkat amerlassusaat	Tankit katersuiviit	Anartarfilerinermi kuitsivik
Sisimiut	5582	2.298	2.252	11	11	151	300	Aappi

Illunik anartarfilerisarfittalinnik inissiinneq aammalu pisortat kuuffissuataannut attavillit *Titartakkami S-1-imi* takuneqarsinnaapput.

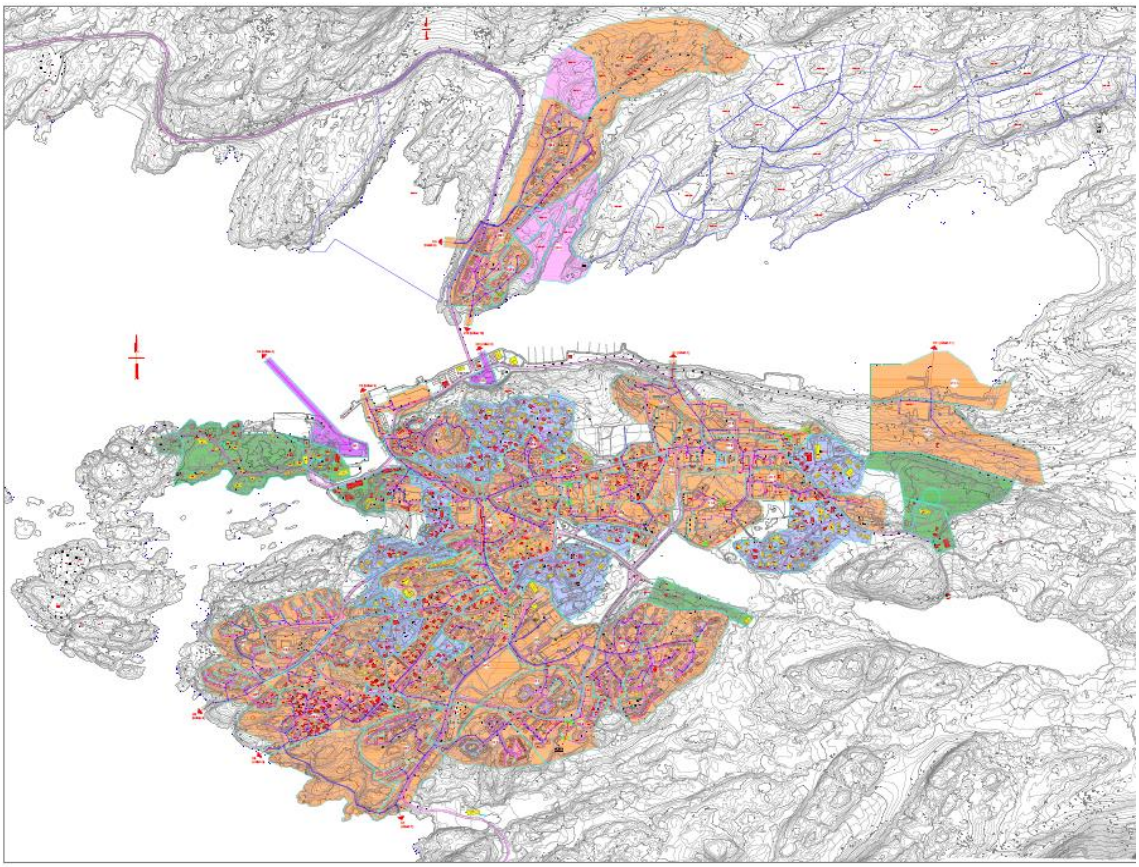

Sisimiuni immikkoortut kuuffissualinnut/kuuffissuaqanngitsunut takussutissiaq takuuk titartagaq S-1.

Illut imermut errortuivikumut kuutsiffeqanngitsut tassaagajupput toqqorsiviit, sakkortusaaviit, imertartarfiit, garaget assigisaallu. Imermik atuinissamik atajuartussamut pisariaqartsitsisoqanngitsoq naatsorsuutigineqarpoq taamaalillunilu kuuffissualersuinissamut, aamma taamaattumik imermut errortuivikumut pilersarummi uani ilanngunneqarani. Illut taamaattut kingusinnerusukkut allanngortiterneqarpata, atajuartumillu imermik kuutsitsiffeqalerlutik, taava atuinermik allannguineq pineqassaaq aammalu nunaminertamik atugassinneqarnermik nutaaq pillugu piumasaqaateqassaaq. Nalinginnaasumik sanaartorfissagissaaneq assigalugu sanaartorfissatut nutaatut isigineqassaaq, tassani nunaminertamik atugassiinermi nutaami kuuffissuarnut atugassarititaasunik nutaanik aalajangersaasoqassalluni.

2.1.1 Sisimiuni anartarfilerisarfik - Killiffik

Puussiarsuit katersukkat anartarfilerisarfimmi ammartiterneqartarput, imarisaalu anartarfilerisarfikkoorluni immap qaavanut ruujorikkut kuutsinneqartarpoq. Imaarsereernerup kingorna anartarfiit puussiartaat ikuallaavimmi ikuallanneqartarput. Sisimiuni anartarfilerisarfik atorneqarpoq ajoquteqaranilu. Illuli nungullaqqavoq aamma Kalaallit Nunaanni sulinermi avatangiisit pillugit inatsimmut naapertuuttumi Arbejdsministeriap nalunaarutaa nr. 395 naammassinagu.

Sisimiuni anartarfilerisarfik

Sulinermi inissaaqarnissaq pillugu nalunaarummmi piumasaqaatinut anartarfilerisarfimmi suliffigisanik ilusilersuineq naammassinnittussaavoq. Illu nutaalianngortinneqarnissamik amigaateqarpoq, aammalu minnerpaamik ammartiteriffimmik, kingunerivimmik, kissarsuuteqarfimmik, sannavimmik, inimik paarinnittarfimmik kiisalu sulisunut uffarfeqarlunilu isersimaattarfilimmik ilusilersorsimassaaq.

Illup silataani kuitsivimmik inissiisoqarnikuuvq, tankinik katersuivinnit imermik errortuivikumik peqqinnanngitsumik igitsinermut atorneqartartumik.

2.1.2 Anartarfilerisarnermik tankinilu katersuivinnit katersisarnermut aaqqiineq - Killiffik

Illunit pisortat kuuffissuaataannut attavilerneqanngitsunit imaluunniit slammimik tankeqanngitsunit anartarfiit puussiartaannik katersisoqartarpoq. Perusuersartarfiit puussiartaannik 151-inik aamma tankinit katersuivinnit 300-nit anartarfilerisarfimmut ingerlatsisoqartarpoq. Inoqutigiit kuuffissuaqanngitsut sapaatip akunneranut minnerpaamik marloriarlutik imaartinnissamut pisussaaffeqarput. Inoqutigiit kissaatigippassuk imaarsinernut amerlanerusunut akiliisoqarsinnaavoq.

Sisimiuni anartarfinnit puussianik katersineq kommuminit isumagineqartarpoq kinnermillu katersuivinnik imaarsineq entreprenørinit namminersortunit isumagineqartarluni. Puussiarsuit biilinik immikkut ittumik lastimik ilusiliersukkamik katersorneqartarput, slammimit tankit slammimik milluaammik imaarneqartarlutik. Kommunip anartarfilerinermut aaqqiissutaanut ilaanermut akiliinissamik akileeqqusisoqartarpoq. Akiliut qaammatit pingasukkaarlugit akilerneqartarpoq. Akiliutissap annertussusaa ukiut tamaasa kommunalbestyrelsimit aalajangersarneqartarpoq.

Qeqqata Kommuniani attanik katersuiviit imaaneqarnissaat illumik piginnittumit/attartortumit, tassa entreprenørit kinnernik milluaatilinnik, kommunip akuerisaanik, kinnermik katersuivinnik imaarsisarnissamik isumaqatigiinnikkut isumagineqassaaq. Teknikkimut Avatangiisinullu immikkoortortap piumasaqarneratigut, isumaqatigiissutip assilinera, tankip imartussusaanik inoqutigiillu amerlassusaanik paasissutissartalik nassiunneqassaaq. Illuutillit, kuuffissuarnut atassusertinnissamik periarfissaqanngitsut, tullinnguuttunik nammineq akilikkaminnik pissarsinissartik, aserfallatsaaliinissartik atuinissartillu aammalu kinnermik katersuivimmik kommunimit akuerisaasumik imaluunniit anartarfilerisarnermut aqqiinermut nalunaarnissartik isumagissavaat.

Kinnermik katersuivinnik takussutissaq pillugu, takuuk titartagaq S-1.

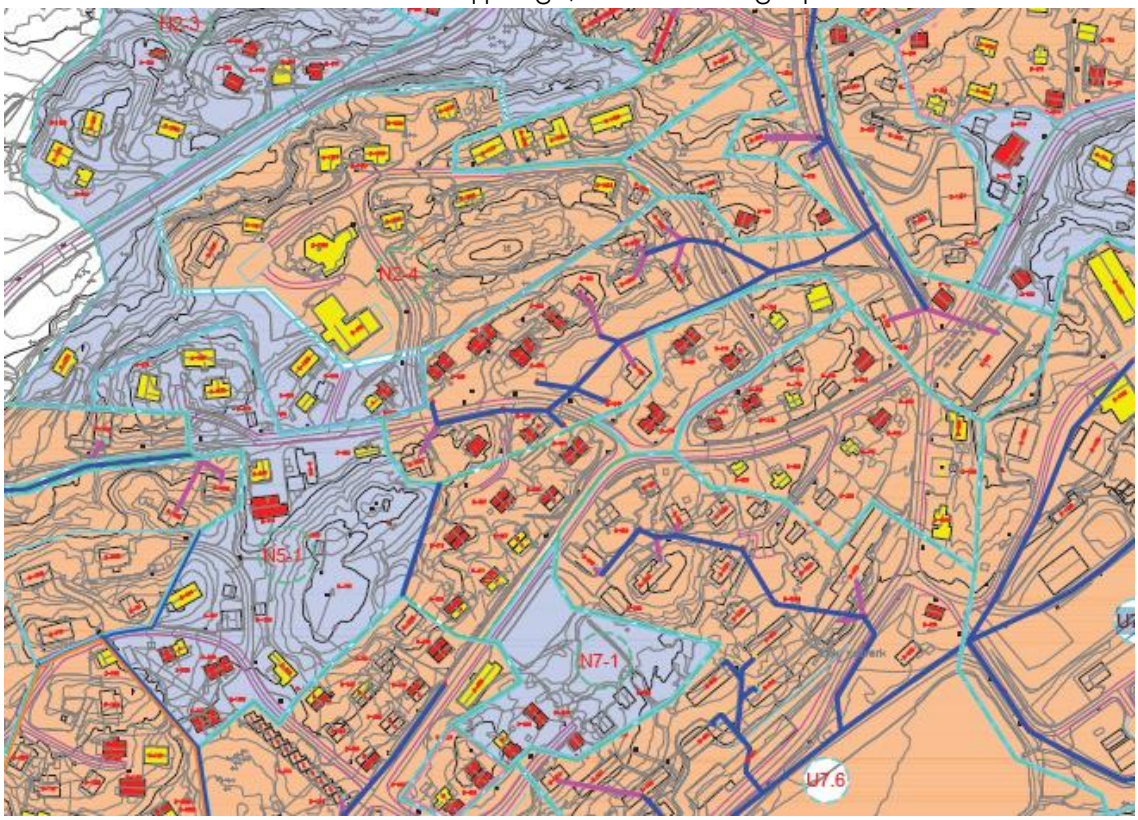

Illut tankinik katersuivittallit titartakkatut atortuni sungaartumik nalunaaqutseqqapput.

2.2 Iliuusissatut pilersaarut – anartarfilerineq

2.2.1 Anartarfilerisarfik - Suliniut

Soorlu immikkoortoq 1-imi takuneqarsinnasoq, Qeqqata Kommuniata anguniagarivaa, kuuffissuit aqqutaannik annertussaaneq ingerlaqatigalugu anartarfilerisarnermi aqqiineq atorunnaarsikkiartorneqassasoq.

Kommunip piviusuusoq eqqumaffigivaa, tassalu anartarfilerisarfiup eqqaani kuitsivik piffissami matumani aammattaaq kinnernik katersuisartunit imaarsinermut atorneqartartoq. Taamaattumik pilersaarusiorfiusup iluani imaluunniit anartarfilerisarfik tassungalu atasoq kuitsivik pilersaarusiorfiusup imaluunniit siunissami atuuffissaata iluani atorunnaarsinneqarnissaa piviusorsiortutut isigineqanngilaq.

2.2.2 Anartarfilerisarfik Sisimiut - Suliniut

Anartarfilerisarfik B-nr. 805 nutarsarneqarnissaa pilersaarutaavoq. Anartarfilerisarfik minnerpaamik Maniitsumisut atugassaqartitsissagaluarpoq, ammarteriffeqarluni- aamma kingunerifffeqarluni, kissarsuuteqarfeqarluni, sannaveqarluni, inimik paarinnittarfeqarluni kiisalu sulisunut uffarfeqarlunilu isersimaartarfeqarluni.

Ukiualuit ingerlaneranni Sisimiuni anartarfilerisarneq atorunnaarsinneqariartornissaa eqqarsaataammat nalilersorneqassaaq, illumik nutaamik sanaartortoqassanersoq imaluunniit inatsisitigut malittarisassatigullu aalajangersagaasunik atugassarititaasunik immerlugu illu allanngortiterneqassanersoq.

2.2.3 Anartarfilerisarnermik- aamma tankinik katersuivilinnik sullitat kuuffissuit aqqutaannut attavilersinnerat - Suliniut

Perusuersartarfinnit puussiaqarluni anartarfilerisarnermik aaqqiinermik atorunnaarsitsiartorneq, pilersaarut malillugu Sisimiut tamakkiisumik kuuffissualersorneqarnera malillugu pissaaq, tassani inissiat sinneruttut kuuffissuit aqqutaannut atassusertinnissaat naatsorsuutigineqarluni.

Tankinut katersuivinnut isummertoqartariaqaraluarpoq aammalu paasiniaalluni nalunaarummik ingerlatsisoqartariaqarpoq, illunik katersuivinnik tankitalinnik paasissutissiisumik imaqartumik. Tamanna Qeqqata Kommuniata nalilersussagaa siunertarineqarluni, anartarfilerisarnermik aaqqiinnermik atorunnaarsitsiartorneq aammattaaq illunik ullumikkut tankinut katersuivinnut imermik errortuivikumik (qernertumik) peqqinnanngitsumik kuutsitsisut ilaatinneqassanersut.

Aallaqqaammut illut anartarfilerisarnermi aaqqissummiittut (puussiartalinnik perusuersartarfillit) ukkatarineqarput. Tassunga tunngavilersuutaasoq tassaavoq, aaqqiinermik ingerlatsinermi kommunip aningaasartuutai isertitaalu imminnut angoqqannginnerat. Imermik errortuivikumik peqqinnanngitsumik igitsisarnermut tankinik katersuivinnik aaqqiineq avatangiisitigut illersorsinnaasumik aaqqiinerusoq nalilerneqarpoq, anartarfilerisarfimmik ingerlatsinerup saniatigut kommunip aamma

aningaasartuutiginngisaa, tassani kinnermik katersuivinnik imaarsisarneq aammattaaq ingerlanneqartarluni.

Taakku saniatigut pilersaarutip ingerlanerani Qeqqata Kommuniata kuuffissuit aqqutaannut attavilersinnissamut kajumissaatitut, anartarfilerisarnermi aaqqiissummi aningaasartuutinik tamakkiisumik 100 procentimik matussusiinissap tungaanut akigititanik 10 procentimik qaffaasassaaq.

3. Maniitsoq

3.1 Killiffik -anartarfilerineq

Maniiitsumi 741-nik Illoqarpoq, taakkunannga 497 missaaniittut angerlarsimaffiupput aammalu illut inuussutissarsiorfiit imaluunniit pisortanit il.il. illuullutik 190 missaniittut kiisalu 54-it teknikkikkut atortunut (Illut imermik kuutsiffeqanngitsut tassaagajupput toqqorsiviit, sakkortusaaviit, imertartarfiit, garaget assigisaallu).

Pisortat kuuffissuaataannut kuuffissuarmut attavillit 752-iupput (tak. Qeqqata Kommuniata Pilersaarusiornermut periusissiaa 2018-2022).

Maniitsumi anartarfilerisarnermut aaqqiinermut sullitatut nalunaarnikut 151-iupput.

Kinnermik milluaammik imaartittarnermut namminersortunut sullitatut nalunaarnikut 87-iupput.

Anartarfilerisarfeqarnermi illut inisssissimaffiat aamma pisortat kuuffissuaataannut attavillit inissisimanerat *Titartarkkami M-1-imi* takuneqarsinnaavoq.

Sumiissuseq	Innuttaasut	Inoqutigiit	Pisortat kuuffissuanut atassutillit	Kuuffissuit kuuffiisa amerlassusaat	Kuuffissuarnut katiffiit amerlassusaat	Anartarfiit imaartakkat amerlassusaat	Tankit katersuiviit	Anartarfilerinermi kuitsivik
Maniitsoq	2534	1019	752	7	3	122	87	Aappi

Pilersaarusiornermut periusissiaq 2018-2022, Qeqqata Kommunia

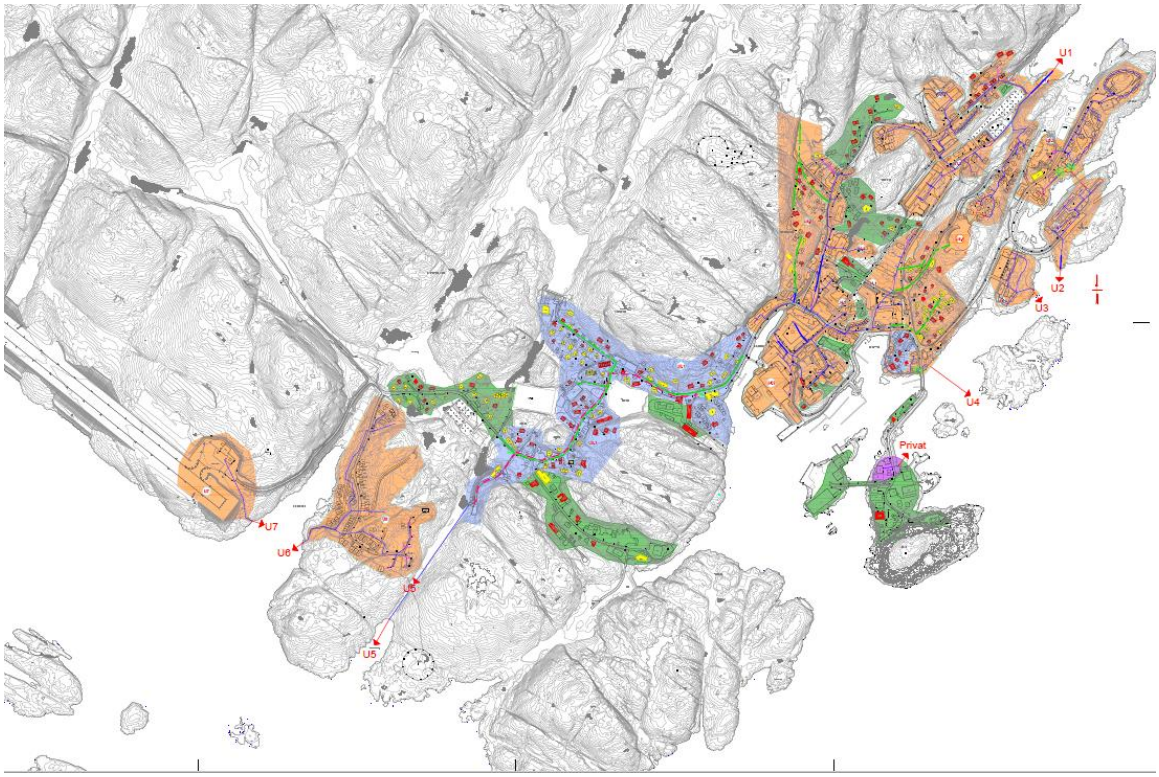

Maniitsumi kuuffissuaqarfiit/kuuffissuaqanngitsunut takussutissaq Takuuk titartagaq M-1.

Illut imermik kuutsiffeqanngitsut tassaagajupput toqqorsiviit, sakkortusaaviit, imertartarfiit, garaget assigisaallu. Imermik atuinermik atajuartumut pisariaqartitsisoqassanngitsoq naatsorsuutigineqanngilaq taamaattumillu kuuffissualersuinissamut aammalu taamaatttumik imermut errortuivikumut pilersaarummi uani ilanngunneqaratik. Illut taamaatttut kingusinnerusukkut allanngortiterneqarpata, atajuartumillu imermik kuutsitsiffeqalerlutik, taava atuinermik allannguineq pineqassaaq, tamannalu nunaminertamik atugassinneqarnermik nutaamik piumasaqaatitaqassaaq, taamaaliornikkullu sanaartorfissagissaanerit nalinginnaasut assigalugit sanaartorfissatut nutaatut isigineqarluni, tassani nunaminertamik nutaamik atugassiinermi kuuffissaqarnermut atugassarititaasut nutaat aalajangersarneqassallutik.

Maniitsumi anartarfilerisarfimmi kuitsivik pioreersoq kuitsivik atorunnaarsinneqarnikuuvoq.

Maniitsumi anartarfilerisarfimmi

3.1.1 Maniitsumi anartarfilerisarfik - Killiffik

Anartarfilerisarnermut illumik nutaamik nutaaliaasumillu sanasoqarnikuuvoq. Tankinit aamma anartarfilerisarnermi puussianit imeq errortuivikoq immikkoortunit najugaqarfiusunit ungasissumut imaanut kuutsinneqartarpoq. Illu sulisunut atugassarititaasunik atortulersugaavoq, nerisarfeqarluni uffartarfeqarlunilu. Aammattaaq anartarfilerinermi puussiartanik ammarterisarneq akuliuffiunngitsunngortinneqarnikuuvoq.

Illup silataatungaani tankinik katersuivinnit imermik errortuivikumik peqqinnanngitsumik igitsinermut atortumik kuutsiffiliisoqarnikuuvoq, kinnermik katersuiviit imaarsilernerminni ikkussiffigisinnaasaannik. Aalisakkanut suliffissuarmit eqqakkanik kuutsitsisoqarneq ajorpoq, aalisakkeriviup aalisakkat igitassartaat avammut aallarullugit imaanut igittarpaat.

Anartarfilerinermi puussiartanik ammarterisarneq akuliuffiunngitsunngortinneqarnikoq.

3.1.2 Anartarfilerisarnermik tankinillu katersuivinnit katersinermut aaqqiineq - Killffik

Illunit pisortat kuuffissuaataannut attavilerneqanngitsunit imaluunniit slammimik tankeqanngitsunit anartarfiit puussiartaannik katersisoqartarpoq. Perusuersartarfiit puussiartaannik 122-nik aamma tankinit katersuivinnit 87-init anaartarfilerisarfimmut ingerlatsisoqartarpoq. Inoqutiit kuuffissuaqanngitsut sapaatip akunneranut minnerpaamik marloriarlutik imaartinnissamut pisussaaffeqarput. Inoqutigiit kissaatigippassuk imaarsinernut amerlanerusunut akiliisoqarsinnaavoq.

Sisimiuni anartarfinnit puussianik katersineq kommuminit isumagineqartarpoq kinnermillu katersuivinnik imaarsineq entreprenørinit namminersortunit isumagineqartarluni. Puussiarsuit biilinik immikkut ittumik lastimik ilusiliersukkamik katersorneqartarput, slammimit tankit slammimik milluaammmik imaarneqartarlutik. Kommunip anartarfilerinermut aaqqiissutaanut ilaanermut akilinissamik akileeqqusisoqartarpoq. Akiliut qaammatit pingasukkaarlgit akilerneqartarpoq. Akiliutissap annertussusaa ukiut tamaasa kommunalbestyrelsimit aalajangersarneqartarpoq.

Qeqqata Kommuniani attanik katersuiviit imaaneqarnissaat illumik piginnittumit/attartortumit, tassa entreprenørit kinnernik milluaatilinnik, kommunip akuerisaanik, kinnermik katersuivinnik imaarsisarnissamik isumaqatigiinnikkut isumagineqassaaq. Teknikkimut Avatangiisinullu immikkoortortap piumasaqarneratigut, isumaqatigiissutip assilinera, tankip imartussusaanik inoqutigiillu amerlassusaanik paasissutissartalik nassiunneqassaaq. Illuutillit, kuuffissuarnut atassusertinnissamik periarfissaqanngitsut, tullinnguuttunik nammineq akilikkaminnik pissarsinissartik, aserfallatsaaliinissartik atuinissartillu aammalu kinnermik katersuivimmik kommunimit akuerisaasumik imaluunniit anartarfilerisarnermut aqqiinermut nalunaarnissartik isumagissavaat.

Tankinik katersuivinnik takussutissiaq pillugu takuuk titartagaq. M-1

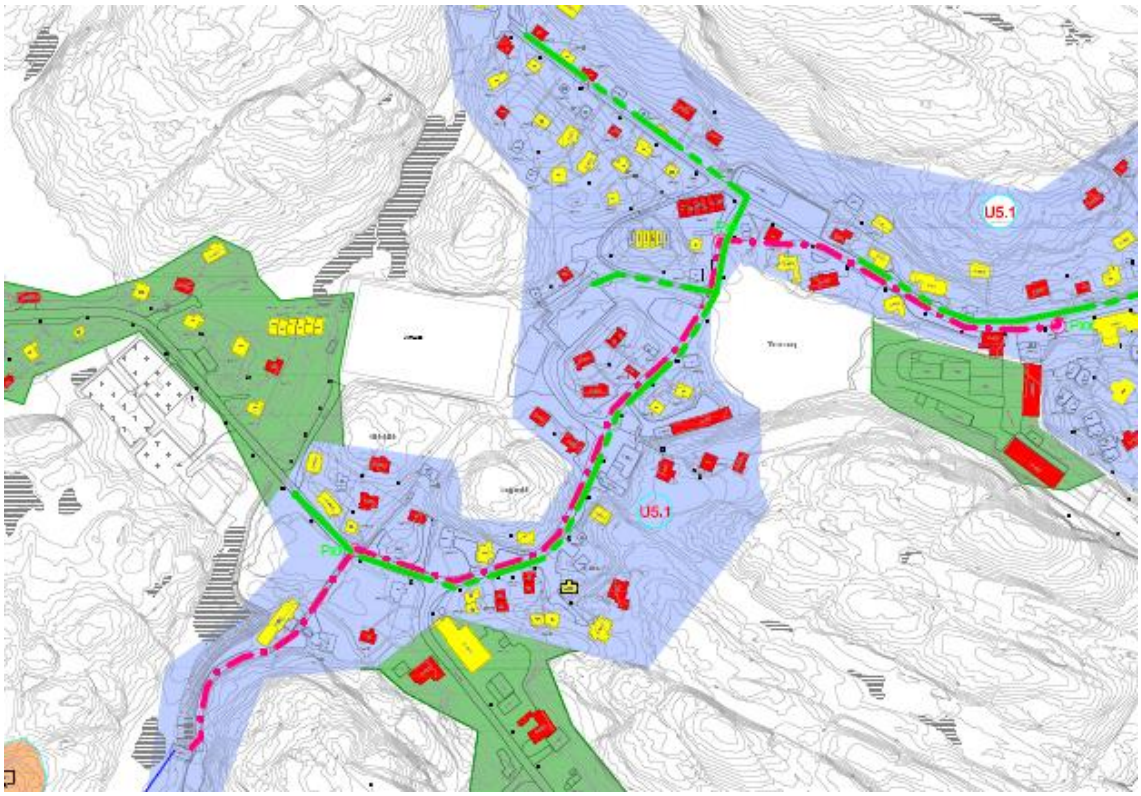

Illut tankinik katersuivittallit titartakkani atortuni sungaartumik nalunaaqutseqqapput.

Anartarfilerinermik katersinermut aamma tankinik katersuivinnik imaarsinermut Maniitsumi biilit.

3.2 Iliuusissatut pilersaarut – anartarfilerineq

3.2.1 Anartarfilerisarfik - Suliniut

Soorlu immikkoortoq 1-imi takuneqarsinnasoq, Qeqqata Kommuniata anguniagarivaa, kuuffissuit aqqutaannik annertussaaneq ingerlaqatigalugu anartarfilerisarnermi aqqiineq atorunnaarsikkiartorneqassasoq.

Kommunip piviusuusoq eqqumaffigivaa, tassalu anartarfilerisarfiup eqqaani kuitsivik piffissami matumani aammattaaq kinnernik katersuisartunit imaarsinermut atorneqartartoq. Taamaattumik pilersaarusiorfiusup iluani imaluunniit anartarfilerisarfik tassungalu atasoq kuitsivik pilersaarusiorfiusup imaluunniit siunissami atuuffissaata iluani atorunnaarsinneqarnissaa piviusorsiortutut isigineqanngilaq.

3.2.2 Maniitsumi anartafilerisarfik - Suliniut

Anartarfilerisarfik nutaajuvoq aammalu Avatangiisinut Pinngortitamullu Naalakkersuisoqarfik, 3. juuni 2014-immeersumi anartarfilerisarneq pillugu malittarisassanik malitsitsillluni. Ingammik anartarfilerisarfimmi anartarfilerinermi puussiartanik imaarsinermut atortut akuliuffiunngitsunik, errortorfinnik, uffarfinnik aammalu atisaajartarfinnik sulinermi avatangiisit ersarissarneqassapput.

Maniitsumi anartarfilerisarfimmut pilersaarusiorfiusup ingerlanerani taamaallaat ingerlatsineq aserfallatsaaliinerlu isumagineqassapput.

3.2.3 Anartarfilerinermik tankinillu katersuivinnik sullitat kuuffissuit aqqutaannut attavilersinnissaat - Suliniut

Perusuersartarfinnit puussiaqarluni anartarfilerisarnermik aaqqiinermik atorunnaarsitsiartorneq, pilersaarut malillugu Sisimiut tamakkiisumik kuuffissualersorneqarnera malillugu pissaaq, tassani inissiat sinneruttut kuuffissuit aqqutaannut atassusertinnissaat naatsorsuutigineqarluni.

Tankinut katersuivinnut isummertoqartariaqaraluarpoq aammalu paasiniaalluni nalunaarummik ingerlatsisoqartariaqarpoq, illunik katersuivinnik tankitalinnik paasissutissiisumik imaqartumik. Tamanna Qeqqata Kommuniata nalilersussagaa siunertarineqarluni, anartarfilerisarnermik aaqqiinnermik atorunnaarsitsiartorneq aammattaaq illunik ullumikkut tankinut katersuivinnut imermik errrortuivikumik (qernertumik) peqqinnanngitsumik kuutsitsisut ilaatinneqassanersut.

Aallaqqaammut illut anartarfilerisarnermi aaqqissummiittut (puussiartalinnik perusuersartarfillit) ukkatarineqarput. Tassunga tunngavilersuutaasoq tassaavoq, aaqqiinermik ingerlatsinermi kommunip aningaasartuutai isertitaalu imminnut angoqqannginnerat. Imermik errortuivikumik peqqinnanngitsumik igitsisarnermut tankinik katersuivinnik aaqqiineq avatangiisitigut illersorsinnaasumik aaqqiinerusoq nalilerneqarpoq, anartarfilerisarfimmik ingerlatsinerup saniatigut kommunip aamma aningaasartuutiginngisaa, tassani kinnermik katersuivinnik imaarsisarneq aammattaaq ingerlanneqartarluni.

Taakku saniatigut pilersaarutip ingerlanerani Qeqqata Kommuniata kuuffissuit aqqutaannut attavilersinnissamut kajumissaatitut, anartarfilerisarnermi aaqqiissummi aningaasartuutinik tamakkiisumik 100 procentimik matussusiinissap tungaanut akigititanik 10 procentimik qaffaasassaaq.

4. Kangerlussuaq

4.1 Killiffik -anartarfilerineq

Kangerlussuarmi 246-nik illoqarpoq taakkunannga 75 missaaniittut najugaqarfigineqarlutik aammalu 101 missaaniittut inuussutissarsiorfiullutik il.il. kiisalu teknikkikkut atortunut 52-iullutik (Illut imermik kuutsiffiunngitsut tassaagajupput toqqorsiviit, sakkortusaaviit, imertartarfiit, garaget, uulianut toqqorsiviit assigisaallu).
Pisortat kuuffissuaataannut kuuffissuarnut attavillit 206-iupput (Tak. Qeqqata Kommuniata Pilersaarusiornermut periusissiaa 2018-2022).

Kangerlussuarmi kommunip anartarfilerinermut aqqiissutaanut sullitat nalunaarnikut 0-iupput. Aasarsiortarfeqarpoq, illuaraqarluni tammaarsimaafinnik il.il. anartarfilerisarnermut kuitsiviup eqqaani karsini anartarfiup puussiartaanik inissiisartunik.

Tankinik katersivittallit 36-upput.

Sumiissuseq	Innuttaasut	Inoqutigiit	Pisortat kuuffissuanut atassutillit	Kuuffissuit kuuffiisa amerlassusaat	Kuuffissuarnut katiffiit amerlassusaat	Anartarfiit imaartakkat amerlassusaat	Tankit katersuiviit	Anartarfilerinermi kuitsivik
Kangerlussuaq	508	263	206	2	3	0	36	Aappi

Illunik anartarfilerisarfiusunik aammalu pisortat kuuffissuaataannut attavilinnik inissiineq *Titartakkami K-1-imi* takuneqarsinnaavoq.

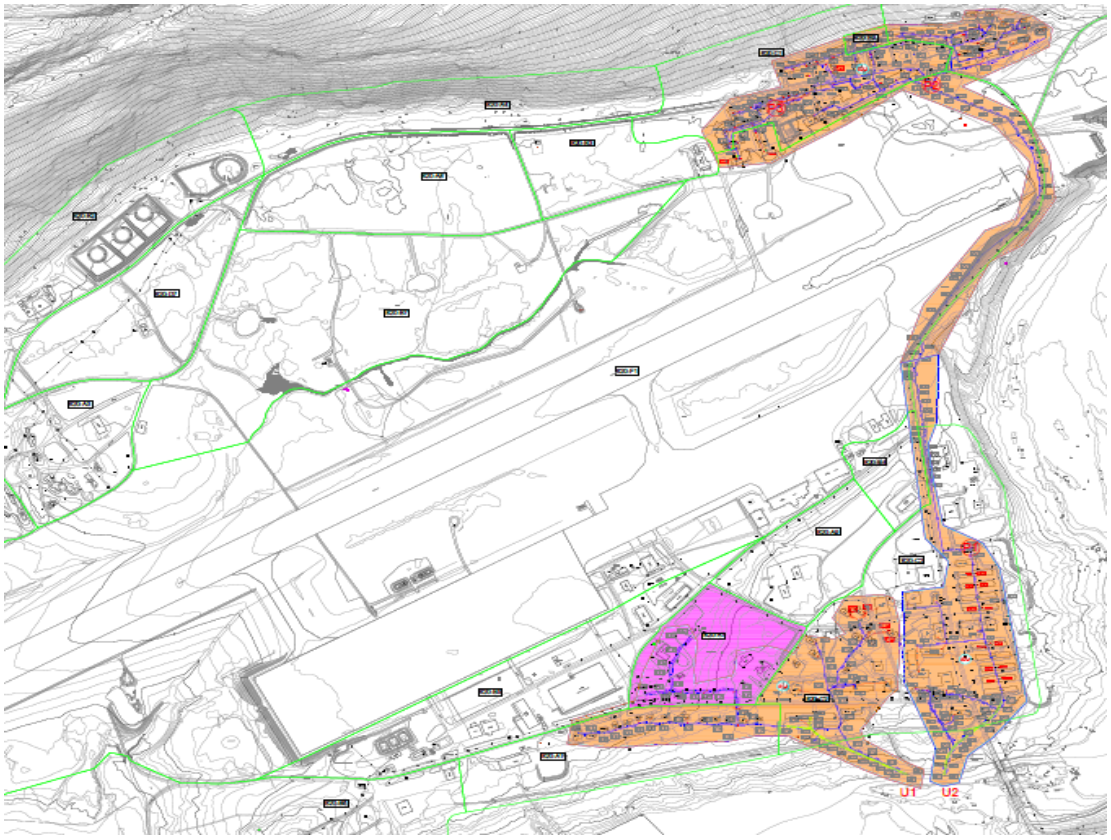

Illut imermik kuutsiffeqanngitsut tassaagajupput toqqorsiviit, sakkortusaaviit, imertartarfiit, garaget assigisaallu. Imermik atuinermik atajuartumut suli pisariaqartitsisoqassanngitsoq ilimagineqarpoq taamaaliornikkullu kuuffissuaqarneq, taamaattumillu imermut errortuivikumut pilersaarummi matumani ilanngunneqaratik. Illut taamaattut kingusinnerusukkut allanngortiterneqarpata, atajuartumillu imermik kuutsitsiffeqalerlutik, taava atuinermik allannguineq pineqassaaq, tamannalu nunaminertamik atugassinneqarnermik nutaamik piumasaqaatitaqassaaq, taamaaliornikkullu sanaartorfissagissaanerit nalinginnaasut assigalugit sanaartorfissatut nutaatut isigineqarluni, tassani nunaminertamik nutaamik atugassiinermi kuuffissaqarnermut atugassarititaasut nutaat aalajangersarneqassallutik.

Tunuliaqutaani tankinut katersuivinnut anartarfilerisarfiup kuitsivia imaarsinermut nuujusalik takuneqarsinnaavoq, saavaniippoq kuutsifffigisaq U2.

Kangerlussuarmi anartarfilerisarfik nutaanngitsuuvoq.

Anartarfilerinermi puussianiittunik katersisoqarneq ajormat, anartarfilerisarnermut tigooraavik annetusarnissaa ingerlanneqarnissaalu pisariaqartutut isigineqanngilaq. Anartarfilerinermi kuitsivik taamaallaat tankinik katersuivinnik imaarsinermut atorneqartarpoq.

Anartarfilerinermi kuitsivimmi nuujusamik imaarsinermullu aqqummik inissiisoqarnikuuvoq, tankinit katersuivinnit imermik errortuivikumik peqqinnanngitsumik igitsinermut atorneqartartumik.

4.1.1 Katersisarnermut aaqqiineq - Killiffik

Kangerlussuarmi illunit pisortat kuuffissuaataannut attaveqanngitsunit tankinilluunniit katersuiveqanngitsunit anartarfilerinermi katersisoqarneq ajorpoq.

4.1.2 Tankit katersuiviit - Killiffik

Kangerlussuarmi kinnermik milluaaneq suliffeqarfimmit namminersortumit isumagineqartarpoq. Takussutissiami takuneqarsinnaavoq, Kangerlussuarmi kinnermik milluaasarnermik sullitat katillugit 36-usut.

Qeqqata Kommuniani tankit katersuiviit imaaneqarnissaat illumik piginnittumit/attartortumit, tassa entreprenørit kinnernik milluaatilinnik, kommunip akuerisaanik, attanik katersuivinnik imaarsisarnissamik isumaqatigiinnikkut isumagineqassaaq. Teknikkimut Avatangiisinullu immikkoortortap piumasaqarneratigut, isumaqatigiissutip assilinera, tankip imartussusaanik illoqutigiillu amerlassusaanik paasissutissartalik nassiunneqassaaq. Illuutillit, pisortat kuuffissuaataannut attavilersinnissamik periarfissaqanngitsut, tullinnguuttunik nammineq akilikkaminnik pissarsinissartik, aserfallatsaaliinissartik atuinissartillu isumagissavaat aammalu tankimik katersuivimmik kommunimit akuerisaasumik atuissallutik:

4.2 Iliuusissatut pilersaarut – anartarfilerineq

4.2.1 Anartarfilerisarfik - Suliniut

Kangerlussuarmi puussiat atorlugit anartarfilerisarfimmik atuutsitsilernissaq pillugu pilersaaruteqartoqanngilaq.

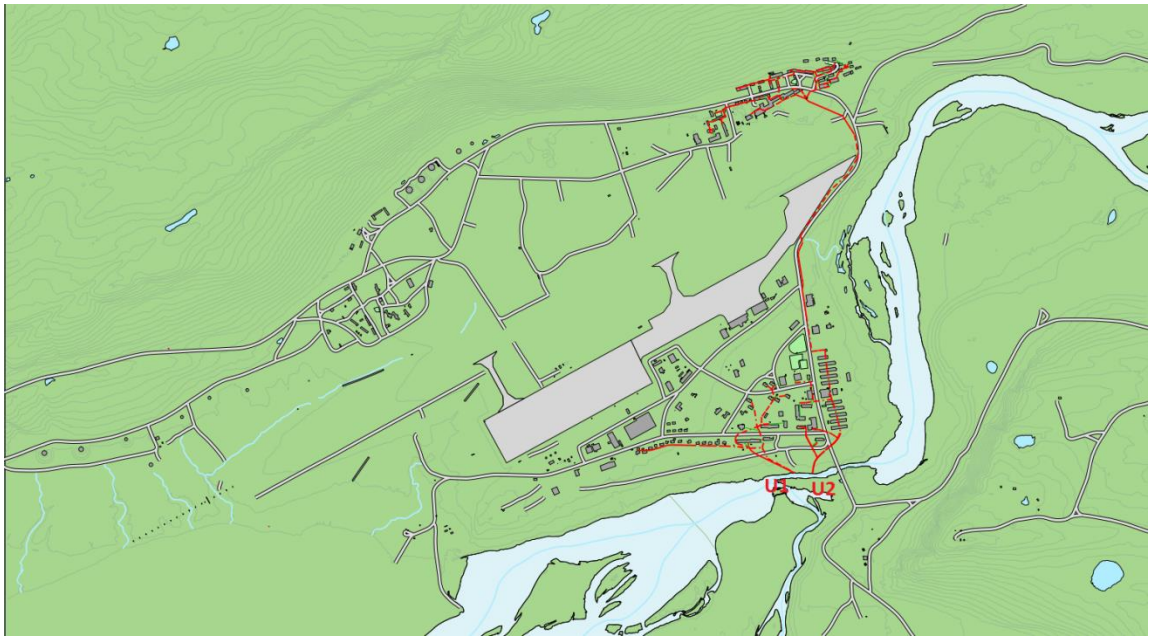

Takussutissaq Kangerlussuaq

4.2.2 Anartarfilerisarfik - Suliniut

Kangerlussuarmi anartarfilerisarnermi kuitsiviup annertusarneqarnissaa pillugu pilersaaruteqartoqanngilaq. Kuitsivimmi kinnermut milluaat kisimi imaarneqartarneranut tunngatillugu tigoqqaavik ingerlalluarpoq.

Kangerlussuarmi anartarfilerisarnermut kuitsivik pioreersoq

4.2.3 Tankimik katersuivillit sullitat kuuffssuit aqqutaannut attavilersinnissaat - Suliniut

Kangerlussuarmi pisortat kuuffissuarnut aqqutaataannut pioreersunut tankimik katersuivinnik sullitat attavilersinneqarnissaat pillugu maannakkorpiaq pilersaaruteqartoqanngilaq.

5. Nunap timaa

5.1 Killiffik iliuusissatullu pilersaarut

Nunap timaanut ataatsimut isigalugu imermik errortuivikumik eqqaaneq Anartarfilerinermut, anartarfinnit imermillu mingunnikumut Qeqqata Kommuniata maleruaqqusaa naapertorlugu pissaaq.

5.1.1 Nunap timaa - Arctic Circle Trail - UNESCO-qarfik

Ungasissorujussuarmik ungasissuseqarneq, ingammik aasaanerani aputeqannginnerani killilimmik tikinneqarsinnaanera pissutigalugu amerlasuutigut nunap timaani perusuersartarfinnit eqqagassanik eqqaaneq unammillernarsinnaavoq. Illuaqqanik inuit piginnittut, assersuutigalugu Sisimiut Maniitsullu eqqaani kangerluit sinerlugit, kiisalu Kangerlussuup eqqaani sermersuup tungaanut aqqusineq sinerlugu illuaraatillit, peqqissutsimut navianannginsumik avatangiisitigullu illersorsinnaasumik anartarfilerineq kiisalu perusuersartarfiit puussiartaannit anakunik suliaqarnissamut eqqaanissamullu namminneq akisussaaffeqarput. Kangerlussuarmi illuaqqanik piginnittut anartarfilerinermi puussiaatiminnik anartarfilerisarfiup kuitsiviani namminneerlutik imaarsisinnaapput. Qeqqata Kommuniani illoqarfiit nunaqarfiillu sinnerini anartarfilerisoq isumaqatigiissutigineratigut anartarfinnit puussiartanik anartarfilerisarfimmut/kuitsivimmut tunniussisinnaapput. Illuaraatillit perusuersartarfinnik allaanerusunik aaqqiissutinik atuippata, Qeqqata Kommunia akulerussinnaavoq, anartarfinnit eqqaaneq eqqiluisaanngitsutut nalilerneqarpat.

Illuaqqanit kommunimit pigineqartunit aammalu ullumikkut perusuersartarfiit puussiaqartuni assersuutigalugu kangerluarsuk tullermi illuaqqanit, Narsaaqqamiit kiisalu Arctic Circle Trail sinerlugu anartarfiit puussiartaannik imaarsisarneq pillugu katersuinissamut Qeqqata Kommunia akisussaasuuvoq. Nunap timaani aqqusinermik amigaateqarneq pissutigalugu piffissami matumani aasaanerani illuaqqat tikikkuminaammata, akulikitsumik imaarsisarnissaq kommunimut unammillernartuuvoq. Ukiuunerani apisimatillugu illuaqqat alakkarterneqarsinnaallutillu perusuersartarfinnit puussiat qamuteralaat atorlugit aaneqarsinnaapput. Sisimiut Kangerlussuullu akornanni ATV-nut aqqummik pilersitsineq, ATV ikiorsiulugit aasaanerani illuaqqat ilaannut appakaaffissaqalissaaq.

Sisimiut Kangerlussuullu akornanni pisulluni angalasarfik Arctic Circle Trail immikkoortumik namminneerlutik paasisassarsiorusuttunut pisunnissamut angalaneruvoq pitsassuaq. Soorluttaaq aqqut sinerlugu illuaqqat sumiiffimmi piniartunit aammalu ukiuunerani qamuteralattunit atorneqartartut. Pisulluni aqqutaa 165 km missaani takissuseqarpoq. Aqqutaani illuaqqat qulingiluat inissinneqarnikuupput ukunani inissisimaffilerlugit:

- Katiffik.
- Canoe-Center.
- Ikkattoq.
- Eqalugaarniarfik.
- Innajuattoq (illuaqqat marluk).

- Nerumaq.
- Kangerluarsuk Tulleq (illuaqqat marluk).

Pisuttarfimmut Arctic Circle Trail takussutissaq

Innajuattumi illuaraq

Arctic Circle Trail sinerlugu illuaqqani qulingiluaasuni ullumikkut sisamat perusuersartarfiini puussiartaqarput. Illuaqqat sinnerini pisullutik angalasut illuqqanillu atuisut aqqutaa sinerlugu, sumiiffinni perusuersartarfeqanngitsuni silaannarmi perusuersartariaqarput. Illuaqqat eqqaanni akulikitsumik pisarpoq malitsigisarlugulu, nunaminertat kusanaatsuusarnerat eqqiluitsuunnginnerallu. Illuaqqani puussiartalinnik perusuersartarfilinni nalinginnaasumik atukkanit eqqakkanut/iggavimmit eqqakkanut karsinik, kiisalu perusuersartarfiup puussiartaanut karsimik immikkoortumik, ukiuunerani qamuteralaat atorlugit imaarneqartartunik inissiisoqarnikuuvoq.

Qeqqata Kommunia nunap timaani kommunip pigisaani illuaqqani/eqqaaniluuniit tamani perusuersartarfinnit aaqqiissutinik eqqiluinnerusunik pilersitsinissamut anguniagaqarpoq. Kommuni taamaalillunilu pilersaarusiorfiusup ingerlanerani, pisullutik angalasunut, qamuteralattunut piniartunullu perusuersartarfinnik ajunngitsumik atuinissamut, perusuersartarfinnut aaqqiisutissamut tulluartumik nassaarnissamut, UNESCO-qarfimmi/Arctic Circle Trail-imi illuaqqani ullumikkut perusuersartarfeqanngitsuni perusuersartarfinnut atugassani aaqqiissutinik assigiinngitsunik misissuilluni misileraasinnaavoq.

Perusuersartarfinnik inissiinissamut aamma nunap timaani perusuersartarfinnit eqqagassanik eqqaanissamut aaqqiissutissanik assigiinngitsunik peqarpoq. Eqqaanissamut aqqiissutissat assersuutigalugu perusuersartarfiit puussiartallit, imermik katersiffiugallartartumik (fascine), eqqagassanut putulianut matoorullugit, perusuersartarfiit issunngortitsisut il.il. Qeqqata Kommunia taamaalilluni illuaqqanit immikkoortunik perusuersartarfinnik queeqqanik kisimiittunik pilersitsinissamut perusuersartarfinnut aaqqiissutissanik nutaanik sulissaaq.

Siunissami perusuersartarfinni queeqqani perusuersartarfittut aaqqiissut toqqagaasoq qanoq atorneqarsinnaaneranut allasimasumik oqaatsit arlallit atorlugit ilitsersuummik tamakkiisumik ikkussisoqassaaq.

Anartarfilerinermut perusuersartarfinni ullumikkut puussiartaqarfiusuni illuaqqat iluini perusuersartarfinnut aqqqiissutissat allaanerusunik nutaanik misileraaneq eqqarsaatigalugu, Kangerluarsuk Tullermi illuaraq misileraanissamut atussallugu toqqagassatsialaanikuuvoq, illuaraq aasaanerani umiatsiamik orninneqarsinnaammat.

5.1.2 Kangerlussuup Sisimiullu akornanni ATV-nut aqqut/aqqusineq (Arctic Circle Trail)

Sisimiut Kangerlussuullu akornannii ATV-nut aqqummik/aqqusinermik Qeqqata Kommunia sanaartorpoq. Aallaqqaammut Kangerlussuup aamma Kangerluarsuk Tullerup akornanni ATV-nut aqqummik pilersitsineq aallartinneqassaaq. Sanaartorneq 2020-mi aasakkut Kangerlussuarmiit aallartinneqassaaq. Imeqarfiup killeqarfia aqqusaarlugu ingerlavissaanut tassunga Naalakkersuisut ASN-mik akuersissut pigineqalerpat, ATV-nut aqqut Kangerluarsuk Tullermiit Sisimiunut ingerlaqqinnissaa pilersaarutaavoq. Ungasinnerusoq isigalugu ATV-nut aqqut ingerlaarfimmi tamarmi aqqusinermut sioraasumut aqqusininngortinneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

ATV-nut aqqummut suliniummi nassuiaammi takuneqarsinnaasutut, aserfallatsaaliinermut illunit uninngasarfinniillu imeq errortuivikoq tankini katersorneqartassaaq ingerlatsinerullu ingerlanerani Kangerlussuarmut Sisimiunullu assartorneqartassalluni, tassani anartarfilerisarfimmi/kuitsivimmi iginneqartassalluni.

Sanaartornerup ingerlanerani malitsigisaanillu ingerlatsinerup ingerlanerani imermik errortuivikumik suliaqarneq, Naalakkersuisut "Kangelussuarmiit Kangerluarsuk Tullermut aqqusinermik ASN-imik akuersissut"-taanni piumasaqaatitut inissitaat naapertorlugit pissaaq. Sanaartornerup ingerlaneranut ASN-imik akuersissuteqarnermi atugassarititaasuni piumasaqaataavoq, kommunip maleruaqqusaanut atuuttunut naapertuuttumik (anartarfilerinermut imermillu mingunnikumik suliaqarnermut aaqq.) nerisassiornermit, atisanik errorsinermit, uffarnermit anartarfinniillu imikumit imeq errortuutikoq katersorneqartassasoq iginneqartassasorlu. Sanaartornerup ingerlaneranut ASN-imik akuersissuteqarnermi atugassarititaasuni piumasaqaataavoq, kommunip maleruaqqusaanut atuuttunut naapertuuttumik (anartarfilerinermut imermillu mingunnikumik suliaqarnermut aaqq.) aqqusinermi uninngasarfinnit aamma illunit kiffartuussivinnit taakkununngalu atasunut inissianit imeq errortuivikoq iginneqartassasoq.

Arctic Circle Road-imi pilersitsineq nunatarujussuarmi siammasissunik immikkooortunut appakaaffissanik takusassanillu pilersitsissaaq, manna tikillugu tikikkuminaatsuunikuusunik. Taamaalilluni aqqusinissaq nunamik misigisassarsiornissamut eqaannerusumik akikinnerusumillu periarfissanik tikitassanillu taakkuninnga tikeraarnissamut takornarissanut amerlanerusunut tunniussissaaq. Takornarialerisut arlallit aqqusinissaq sinerlugu hotellinik, lodges-inik illuaqqanillu sanaartornissamut soqutiginnillutik oqariartuutiginikuuaat. Issunngortitsinissamik siunertaqarluni anartarfiit atorneqarsinnaapput imaluunniit imermut mingunnikumut katersuivimmut tankimut, Qeqqata Kommuniata ilitsersuusiai naapertorlugit Kangerlussuarmi imaluunniit Sisimiuni kuuffissuarmut imaluunniit saliivimmut toqqaannartumik imaarneqartartussamut atanilerlugit perusuersartarfiit kuutsittakkat atorneqassallutik. Aqqusinermik attuumassutilimmi sanaartukkat ineriartortillugit, imermik errortuivikumik suliaqarnermi aaqqiissutissanik nutaanik takkuttoqassajunnarsivoq. Aammattaaq aqqusineq sinerlugu nunallu timaani hotellinit/lodges-init/illuaqqanit ataatsimoortunit nunamut iggavinnit imermik errortuivikumik kuutsitsinissamut immikkut akuersissuteqarnissaq pillugu qinnuteqartoqartassaaq.

5.1.3 Arctic Circle Trail aamma Arctic Circle Road sinerlugu perusuersartarfinnut aaqqiissutissanik aningaasalersuineq

Perusuersartarfiit issunngortitsisartut ilanngullugit ACT-mi (Arctic Circle Trail) eqqagassanik suliaqarnermik pitsanngorsaanissamut 500.000 koruuninik immikkoortitsisoqarnikuuvoq. Nunap timaani aqqusinissaq sinerlugu perusuersartarfinnik pissutsinik imaarsisarnermut aserfallatsaaliinermullu attuumassutlllit ingerlatsinermi aningaasartuutit, ATV-nut aqqummut/aqqusinermut aserfallatsaaliinermut atuiffimmit akilerneqartassasut naatsorsuutigineqarpoq.

6. Sisorartarfik Alanngorsuaq

6.1 Killiffik iliuusissatullu pilersaarut

Sisorartafik Alanngorsuaq Sisimiuniit 6 km-nik ungasitsigisumiippoq. Sisorartarfik januaarimiit maajip aallartinneranut sisorarfiukkajuppoq. Nalinginnaasumik aputeqarnera ingerlatsinermi apeqqutaavoq.

Ullumikkut sisorartarfiup klubhusiani anartarfilerinermi puussianut perusuersartarfiit marluupput. Ammanerata nalaani Majuartaateqarfiup (Qeqqata Kommuniata) anartarfiit puussiartaannik taarsersuineq suliaqarnerlu kiisalu anartarfilerisarfimmi kuitsivimmut assartuussinissaq imaarsinissarlu ullut tamaasa suliarisarpaa.

Ungasinnerusoq isigalugu, Kangerlussuup Sisimiullu akornanni ATV-nut aqqut/aqqusineq naammassineqareerpat, Qeqqata Kommuniata perusuersartarfinni puussiat tankimik katersuivimmik taarserniarpai, aaqqiineq taanna ajornannginnerullunilu suliarineqarnissaa eqqiluinnerummat.

7. Pikialaartitsinernut, aaqqissuussanut, inuiattut ullorsiornermut il.il. perusuersartarfinnut pissutsit.

Pikialaartitsinernik, inuiattut ullorsiornermik, aaqqissuussinernik soorlu Arctic Circle Race il.il. ingerlatsinermut atatillugu, perusuersartarfinnut atugassaritaagallartunik inissiinissamut pisariaqartitsisoqartartoq akuttunngitsumik takuneqartarpoq. Aaqqissuussinernut taakkununga atatillugu ullumikkut perusuersartarfiit angallattakkat puussiartallit atorneqartarput, tassani puussiartai imaarneqarnissaanut Sisimiuni/Maniitsumi anartarfilerisarfinnut assartorneqartarlutik.

Ilanngussat

1. Ilanngussat 2
1.1 Ilanngussaq A Kuffissuaqarfinnut eqitsisit 2
1.1.1 Sisimiuni kuuffimmut 1-imut kuuffissuaqarfinnut eqitsit. 3
1.1.2 Sisimiuni kuuffinnut 2, 3, aamma 4-mut kuuffissuaqarfimmut eqitsit. 4
1.1.3 Sisimiuni kuuffinnut 5 aamma 6-imut kuuffissuaqarfimmut eqitsit. 5
1.1.4 Sisimiuni kuuffimmut 7-imut kuuffissuaqarfimmut eqitsit. 6
1.1.5 Sisimiuni kuuffinnut 8, 9, 10 aamma 11-mut kuuffissuaqarfinnut eqitsit. 7
1.2 Maniitsumi kuuffissuaqarfinnut eqitsit 8
1.2.1 Maniitsumi kuuffimmut 1-imut kuuffissuaqarfimmut eqitsit. 8
1.2.2 Maniitsumi kuuffinnut 2 aamma 3-mut kuuffissuaqarfimmut eqitsit 9
1.2.3 Maniitsumi kuuffimmut 4-mut kuuffissuaqarfimmut eqitsit. 10
1.2.4 Maniitsumi kuuffimmut 5-imut kuuffissuaqarfimmut eqitsit. 11
1.2.5 Maniitsumi kuuffinnut 6 aamma 7-imut namminersortullu kuuffiinut kuuffissuaqarfimmut eqitsit. 12
1.3 Kangerlussuarmi kuuffissuaqarfinnut eqitsit 13
1.3.1 Kangerlussuarmi kuuffimmut 1-imut kuuffissuaqarfimmut eqitsit. 13
1.3.2 Kangerlussuarmi kuuffiimmut 2-mut kuuffissuaqarfimmut eqitsit. 14
1.4 Ilanngussaq B Imermut errortuivikumut eqitsisit. 15
1.4.1 Sisimiunut Imermut errortuivikumut eqitsit 15
1.4.2 Maniitsumut Imermut errortuivikumut eqitsit 16
1.4.3 Kangerlussuarmut Imermut errortuivikumut eqitsit 17
1.5 Ilanngussaq C - Oqaatsinut nassuiaat 18
1.6 Ilanngussat D - Naatsorsuinermi tunngaviit 21
1.6.1 Kuuffissuaqarfiit killingi 21
1.6.2 Inissiat, innuttaasut inuussutissarsiortunullu missiliuineq 21
1.6.3 Imeq aamma akuutissat annertussusaat 21
1.7 Ilanngussaq E - Immikkoortunut kuuffissualinnut kuuffinnut teknikkikkut anguniakkat 24
1.7.1 Angissusissamut piumasaqaat 24
1.7.2 QALLUNAAT NUNAANN MALITASSIAQ DS/EN 752 (CEN-normen). 26
1.8 Ilanngussaq F - Qeqqata Kommuniani anartarfilerinermut, anartarfinnut imermullu mingunnikumut maleruaqqusaq. 28
1.9 Ilanngussaq G - anartarfilerisarnermut atortulersuut pillugu maleruaqqusat 37
1.10 Ilanngussaq H: Sisimiuni, Maniitsumi Kangerlussuarmilu Kuuffissuit aaqqissugaaneri pillugit piusunut siunissamilu pissusissaanut pilersaarutitut titartakkat 45

1. Ilanngussat

1.1 Ilanngussaq A Kuffissuaqarfinnut eqitsisit

Eqitsisini kuuffissuaqaffiit immikkuutitaarlugit takuneqarsinnaaput:

- Kuuffissuaqarfik normualu.
- Imermut errortuivikumut aamma "anartarfinnit imermik errortuivikumik kuutsitsineq".
- Inissiani inuussutissarsiorfinnilu PE agguataarnerisa amerlassusaat
- Inissiat amerlassusaat (paasissutissat pigineqartillugit).
- Kuuffissuaqarfiit nunataat (immikkoortut killilersoqanerannik nunap assingani takutinneqartumi nunaminertaq)
- Sanaartukkat suussusaat.
- Kuffissuit aaqqissugaanerini imeq errortuivikup annertussusaa (kuuffissuaqarfimmi imermut errortuivikup annertunerpaaffissaa, isaasoq minillugu) l/sek-imut naatsorsorlugu annertunerpaamik akunnermut ingerlanera naatsorsorneqartarpoq.
- Mingutsitsineq (ulloq unnuarlu akuutissat kuutsinneqartut annertussusaat).
- Maqitsivinnik sanaartukkanillu nalunaarneq.
- Attaviit takissusaat.
- Kuuffiup sorliup aammalu kuutsiffigisap sorliup kuuffissuaqarfimmut kuutsitsinerinik nalunaarneq
- Oqaaseqaataasinnaasut (immikkoortoq nutaaq il.il. pineqarnersoq ilanngullugu)

1.1.1 Sisimiuni kuuffimmut 1-imut kuuffissuaqarfinnut eqitsit.

Sisimiut - Oplandsskema for udløb 1														
Opl	Oplandsnavn	Areal	Bebyggelse	Spildevandsplan 2018				Spildevandsplan 2024-20XX					Bemærkninger Sp.plan 2018	Bemærkninger Sp.plan 2024-20XX
		Plan 2018		Status 2018				Planlagt 2024						
Nr		Areal (ha)	Art	Boliger ca	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)	Boliger ca	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)	Fremtidig samlet (PE)		Restrummelighed
U1.1		4,2	Boliger	92	230		230	20	50		50			Rigeligt udvidelse af sygehus.
U1.1			Sygehus	19	62		62	20	65		65			I østlige del etageejendom i form
U1.1			Hand.bolig	16	24		24							af et 5 etages punkthus
U1.2		3,1	Boliger	11	28		28							Området er fuldt udbygget
U1.2			Kontorer			1	1							jvf. lokalplan.
U1.2			Medb.hus			2	2							
U1.3		3,8	Boliger	1	3		3							Ingen bemærkninger.
U1.3			Elevkollegie	7	11		11							
U1.3			Kontorer			31	31							
U1.3			Daginst.			11	11						Naalu, 56 børn/16 ansatte	
U1.3			Børnehjem			14	14							
U1.3			Skole			133	133						Minngort. Atuarfia, 398 elever	
U1.4		2,7	Boliger	2	5		5							Området er fuldt udbygget
U1.4			Erhverv			5	5						(1) Telepost	jvf. lokalplan.
U1.4			Forretninger			17	17						(3) Brugseni, sportbutik, tøjbutik	
U1.4			Kontorer			7	7						(2) Kredsret+kont. ovenpå telepost	
U1.4			Hand.canter	8	18	2	20						8 værelser, 4 kontorer	
U1.5		4,1	Boliger	135	338		338							Området er fuldt udbygget
U1.5			Kollegie	90	135		135							jvf. lokalplan.
U1.5			Vuggestue			10	10						Nuka, 48 børn/16 ansatte	
U1.6		2,5	Boliger	135	338		338							Området er fuldt udbygget
U1.6			Forretninger			1	1						"Lille" butik	jvf. lokalplan.
U1.7		4,5	Boliger	73	183		183	1	3		3			Vil kunne rumme en udvidelse af
U1.7			Hoteller	48	72		72							restaurant, 1 familiebolig B-380, bolig-
U1.7			Restaurant			50	50			25	25			bebyggelse samt evt. mindre tilbyg-
U1.7			KRH + KI			29	29							niger af de 2 højskole
U1.8		5,3	Boliger	1	3		3							Vil kunne rumme et udvidelse af
U1.8			Taseralik			8	8							Kulturhus og en evt. udvidelse
U1.8			Cafe Taser.			25	25							af Skole 2
U1.8			Daginst.			13	13						Kanaartaq, 64 børn/16 ansatte	
U1.8			Fritidshjem			13	13						Sikkerneq, 65 børn/10 ansatte	
U1.8			Skole			136	136						Nalunng. Atuarfia, 407 elever	
U1.8			Svøm.bassin			45	45						Kun i sommeråbning	
		30,2		**638**	**1446**	**553**	**1999**	**41**	**118**	**25**	**143**	**2141**		

1.1.2 Sisimiuni kuuffinnut 2, 3, aamma 4-mut kuuffissuaqarfimmut eqitsit.

Sisimiut - Oplandsskema for udløb 2

Opl	Oplandsnavn	Areal	Bebyggelse	Spildevandsplan 2018				Spildevandsplan 2024-20XX					Bemærkninger Sp.plan 2018	Bemærkninger Sp.plan 2024-20XX
		Plan 2018		Status 2018				Planlagt 2024						
		Areal	Art	Boliger ca	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)	Boliger ca	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)	Fremtidig samlet (PE)		Restrummelighed
Nr		(ha)												
U2.1		2,1	Erhverv			13	13						(4) RAL pakhus, værksteder	Delområde 2: Der kunne være mulighed
U2.1			Kontorer			17	17						(1) KNI A/S	for at opføre mindre tilbygninger
U2.2		3,9	Boliger	147	368		368							Området er fuldt udbygget jvf. Lokalplan
U2.3		4,0	Boliger	8	20		20							Området er fuldt udbygget jvf. Lokalplan
U2.3			Erhverv			6	6						5 erhvervsbygninger	
U2.3			Café			10	10							
U2.3			Foreningshus			3	3							
U2.3			Sømandshjem	32	48		48							
U2.3			Kantine			25	25							
U2.4		4,4	Boliger	25	63		63							Området er fuldt udbygget jvf. Lokalplan
U2.4			Erhverv			2	2						(2) Brandstation og malerfirma	
U2.5		3,2	Boliger	16	40		40							Området er fuldt udbygget jvf. Lokalplan
U2.5			Erhverv			1	1						(1) Frisør salon	
U2.5			Café			25	25							
U2.5			Forretninger			11	11						5 forretninger, inkl. Pisiffik	
U2.6		3,5	Boliger	11	28		28							Området er fuldt udbygget jvf. Lokalplan
U2.6			Forretninger			8	8						(4) inkl. Torrak Fasion	
U2.6			Kontorer			12	12						(3) Gr.bank, kredsret+politistat	
U2.6			Idrætshal			80	80							
U2.6			Caféer			18	18						(2) Bager (konditori) og grillbar	
U2.6			Forsaml.shus			7	7							
U2.6			Værestedet			4	4						Ivik (handicapede), 12 bruger	
U2.6			Børnehave			12	12						Sisi, 60 børn/12 ansatte	
U2.6			Værthus			20	20						Klubben og Starlight	
Sum		**21,1**		**239**	**566**	**272**	**838**	**0**	**0**	**0**	**0**	**838**		

Sisimiut - Oplandsskema for udløb 3

Opl	Oplandsnavn	Areal	Bebyggelse	Spildevandsplan 2018				Spildevandsplan 2024-20XX					Bemærkninger Sp.plan 2018	Bemærkninger Sp.plan 2024-20XX
		Plan 2018		Status 2018				Planlagt 2024						
		Areal	Art	Boliger ca	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)	Boliger ca	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)	Fremtidig samlet (PE)		Restrummelighed
Nr		(ha)												
1	Udløb 3													
U3.1		0,6	Elværk			50	50						Inkl. kontorer. Privat kloakering	
Sum		**0,6**		**0**	**0**	**50**	**50**	**0**	**0**	**0**	**0**	**50**		

Sisimiut - Oplandsskema for udløb 4

Opl	Oplandsnavn	Areal	Bebyggelse	Spildevandsplan 2018				Spildevandsplan 2024-20XX					Bemærkninger Sp.plan 2018	Bemærkninger Sp.plan 2024-20XX
		Plan 2018		Status 2018				Planlagt 2024						
		Areal	Art	Boliger ca	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)	Boliger ca	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)	Fremtidig samlet (PE)		Restrummelighed
Nr		(ha)												
1	Udløb 4													
U4.1		2,3	Fabrikker			10870	10870						Gennemsnittet, fra forår til efterår	
													Privat kloakering/udløb	
Sum		**2,3**		**0**	**0**	**10870**	**10870**	**0**	**0**	**0**	**0**	**10870**		

1.1.3 Sisimiuni kuuffinnut 5 aamma 6-imut kuuffissuaqarfimmut eqitsit.

Sisimiut - Oplandsskema for udløb 5

Opl	Oplandsnavn	Areal	Bebyggelse	Spildevandsplan 2018				Spildevandsplan 2024-20XX					Bemærkninger Sp.plan 2018	Bemærkninger Sp.plan 2024-20XX
		Plan 2018		Status 2018				Planlagt 2024						
Nr		Areal (ha)	Art	Boliger ca	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)	Boliger ca	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)	Fremtidig samlet (PE)		Restrummelighed
1 Udløb 5														
U5.1		3,0	Boliger	93	233		233							Området er fuldt udbygget jvf. Lokalplan
U5.2		3,3	Boliger	82	205		205							Området er fuldt udbygget jvf. Lokalplan
U5.3		6,3	Boliger	111	278		278							Området er fuldt udbygget jvf. Lokalplan
U5.3			Butik/Erhv.			5	5							
U5.3			Ældreboliger	12	18		18							
U5.3			Plejehjem	42	95		95							
U5.3			Restaurant			25	25							
U5.4		3,2	Boliger	15	38		38						Pub Raaja og Kukkukooq Bøfhus ovenpå Pub Raaja Ungaannguaq, 44 børn/12 ansatte	Området er fuldt udbygget jvf. Lokalplan
U5.4			Indkvatering	10	18		18							
U5.4			Værtshus			30	30							
U5.4			Restaurant			38	38							
U5.4			Daginst.			9	9							
Sum		**3,2**		**365**	**883**	**106**	**989**	**0**	**0**	**0**	**0**	**989**		

Sisimiut - Oplandsskema for udløb 6

Opl	Oplandsnavn	Areal	Bebyggelse	Spildevandsplan 2018				Spildevandsplan 2024-20XX					Bemærkninger Sp.plan 2018	Bemærkninger Sp.plan 2024-20XX
		Plan 2018		Status 2018				Planlagt 2024						
Nr		Areal (ha)	Art	Boliger ca	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)	Boliger ca	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)	Fremtidig samlet (PE)		Restrummelighed
1 Udløb 6														
U6.1		8,1	Boliger	35	88		88							Området er fuldt udbygget jvf. Lokalplan
U6.1			Ældreboliger	12	18		18							
U6.1			Døgninst.	8	11		11							
Sum		**8,1**		**55**	**116**	**0**	**116**	**0**	**0**	**0**	**0**	**116**		

1.1.4 Sisimiuni kuuffimmut 7-imut kuuffissuaqarfimmut eqitsit.

Sisimiut - Oplandsskema for udløb 7				Spildevandsplan 2018				Spildevandsplan 2024-20XX					Bemærkninger Sp.plan 2018	Bemærkninger Sp.plan 2024-20XX	
Opl	Oplandsnavn	Areal	Bebyggelse	Status 2018				Planlagt 2024							
Nr		Areal (ha)	Art	Boliger ca	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)	Boliger ca	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)	Fremtidig samlet (PE)			Restrummelighed
U7.1		6,6	Boliger	62	155		155						(1) Vvs-firma Brøndum A/S		Området er fuldt udbygget jvf. Lokalplan
U7.1			Kollegie	82	123		123								
U7.1			Hoteller	7	11		11								
U7.1			Erhverv			5	5								
U7.2		4,6	Boliger	84	210		210								Området er fuldt udbygget jvf. Lokalplan
U7.3		4,4	Boliger	50	125		125								Området er fuldt udbygget jvf. Lokalplan
U7.3			Fælleshus			3	3								
U7.3			Kollegie	107	161		161								
U7.4		1,8	Kollegie	47	71		71	123	185		185		Uiaq, 64 børn/16 ansatte Naja/Aleqa, 44 børn/16 ansatte Bj Entreprise		Ligger er på ca. 123 boliger (kollegie) afhængig af bebyggelsen enderlige udformning
U7.4			børneinst.			13	13								
U7.4			Dageinst.			9	9								
U7.4			Indkvatering	12	18		18								
U7.5		3,3	Boliger	6	15		15						"lille" butik		Der kan etableres dagligbutik i den sydøstlige del ellers er området er fuldt udbygget jvf. Lokalplan
U7.5			Kædehuse	10	15		15								
U7.5			Vandrehjem	11	17		17								
U7.5			Erhverv			1	1			3	3				
U7.6		5,5	Boliger	4	10		10								Selvstyre ønsker at nedrive 5, af 6 eksist. kollegie bygn. Der er saneringsmodne og etabl. 3 nye kollegie, m/plads til 72 elever
U7.6			Kollegie	110	165		165	29	44		44				
U7.6			Kantine	50	25		25								
U7.7		4,2	Boliger	122	305		305								Området er fuldt udbygget jvf. Lokalplan
U7.8		6,6	KTI-bygge	300	100		100						Nuniaffik, 62 børn/16 ansatte (4) 2 kommværksteder + 2 privat		Omfanget af byggeri inden for området skal fastlægges i en detailområdeplan. I Kommuneplantillæg nr. 23 til kommuneplan 2012-2024 er kun oplyst vedr. bebyggelsens omfang, ikke antal bruger/elever
U7.8			KTI-råstof	39	13		13								
U7.8			Majoriaq	49	16		16								
U7.8			Daginst.			12	12								
U7.8			Erhverv			7	7								
U7.9		5,4	Boliger	38	95		95						Udslusningsanstalten Butik (Brugseneerag Kussang.)		Området er fuldt udbygget jvf. Lokalplan
U7.9			Døginst.	9	14		14								
U7.9			Forretning			4	4								
U7.10		7,9	Boliger	41	103		103						Skolehjemmet for døve Uiluiit		Området er fuldt udbygget jvf. Lokalplan
U7.10			Ældreboliger	43	65		65								
U7.10			Døginst.	9	14		14								
Natrenovation			Boliger	260	650		650								
Natrenovation			Erhverv	54	18		18								
Samletank			Boliger	138	345		345								
Samletank			Erhverv, mindre	23	58		58								
Samletank			Erhverv, større	11	33		33								
Sum		**50,3**		**1778**	**2946**	**54**	**3000**	**152**	**228**	**3**	**231**	**3232**			

1.1.5 Sisimiuni kuuffinnut 8, 9, 10 aamma 11-mut kuuffissuaqarfinnut eqitsit.

| Sisimiut - Oplandsskema for udløb 8 | | |

1.2 Maniitsumi kuuffissuaqarfinnut eqitsit

1.2.1 Maniitsumi kuuffimmut 1-imut kuuffissuaqarfimmut eqitsit.

Maniitsoq - Oplandsskema for udløb 1

Opl	Oplandsnavn	Oplandsareal		Bebyggelse	Spildevandsplan 2018										Bemærkninger	
					Status 2018				Planlagt 2024-20xx				Status 2018		Planlagt 2024-20xx	
Nr		Status 2018 Areal (ha)	Plan 2024 Areal (ha)	Art	Antal	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)	Antal ca	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)				
U1.1	U1			Boliger	24	60	-	60	24	60	-	60	Enfamiliehuse: 12. Rækkehuseboliger: 12.	Lokalplan kap. 700-A11: Fuldt udbygget.		
U1.1	U1			Forenings- og klubhuse u/ restaurant	10	2,5	1	3,5	10	2,5	1	3,5	Jehovas Vidner Rigssal (B-1212): Estimeret 10 pladser (og 1 bolig i samme bygning).			
U1.2	U1			Boliger	19	47,5	-	47,5	19	47,5	-	47,5	Enfamiliehuse: 7. Dobbelthuseboliger: 10. Rækkehusboliger (B-598): 2.	Lokalplan kap. 700-A9: Fuldt udbygget.		
U1.2	U1			Kontorer	10	-	3,3	3,3	10	-	3,3	3,3	Socialforvaltningen for Familiebehandling (B-620): 10 ansatte på kontoret.			
U1.3	U1			Boliger	110	275	-	275,0	110	275	-	275,0	Enfamiliehuse: 2 "Minikollegiet" (B-1126 og B-1127): 17 kollegieboliger. Blok (B-749): 91 boliger	Lokalplan kap. 700-A6: Fuldt udbygget.		
U1.3	U1			Restaurant	0	-	0,0	0,0	0	-	0,0	0,0	B-783: Beskrevet som restaurant, men er ude af drift (forfalden).			
U1.3	U1			Forretning	6	-	2,0	2,0	6	-	2,0	2,0	Pisifik A/S (B-877): Estimeret 6 arbejdere.			
U1.3	U1			Kontorer	16	-	5,3	5,3	2	-	0,7	0,7	Manitsoq Museum (B-16): Estimeret 2 arbejdere. Opkvalificeringscenteret "Majoriaq" (B-774): Estimeret 10 arbejdere. Døgninstitutionen "Elisabannguaq" (B-751): Estimeret 4 arbejdere.	Lokalplan kap. 700-D2: Området er ikke fuldt udbygget. Friholdt område til museumsformål.		
U1.3	U1			Skoler	100	-	33,3	33,3	-	-	-	-	Opkvalificeringscenteret "Majoriaq" (B-774): 4 klasser. Estimeret max kapacitet 25 elever pr. klasse (100 elever).	Lokalplan kap. 700-C2: Området vil med forvejelse af eksisterende bebyggelse kunne omdannes til et handelscenter hvor der vil være fokus på udvalgsvarehandel - kontorer og boliger i etagerne over stueetagen. (Området er ca. 1 Ha. Formål: Centerområde. Estimeret til 350 PE/Ha)		
U1.3	U1			Dagsinstitution	60	-	20,0	20,0	-	-	-	-	Dagsinstitutionen "Aanikasik" (B-750): 54 børn og ca. 6 pædagoger.			
U1.3	U1			Plejehjem	16	36	-	36,0	-	-	-	-	Døgninstitutionen "Elisabannguaq" for psykisk handicappede (B-753): 12 pladser.			
U1.3	U1			Forenings- og klubhuse u/ restaurant	50	-	5,0	5,0	-	-	-	-	Fritidsklubben "Inuusuit" (B-1400): Estimeret 50 pladser.			
U1.3	U1			Forsamlingshuse u/restaurant	40	-	1,3	1,3	-	-	-	150,0	Festsal i Blok (B-749, stuen): Max 40 pers.			
U1.4	U1			Boliger	191	477,5	-	477,5	213	532,5	-	532,5	Etageblokke (B-500 A-F): 75. Kollegieblok: (B-637): 35. Etageboligblok (B-655): 4 (tidligere Dagsinstitution "Aaja"). Etageblok (B-660): 28 (planer om nedrivning). Etageblok (B-661): 40 (planer om nedrivning). Etageblok (B-662): 20 (blokken ertømt og anvendes ikke. Planer om nedrivning). Etageblok (B-663): 24 (blokken ertømt og anvendes ikke. Planer om nedrivning). Rækkehuse (B-856, A-I): 9.	Lokalplan kap. 700-A4: Fuldt udbygget, men ved bortsanering af eksisterende bebyggelse kan der etableres ny etagebyggeri i indtil 7 etager. (Området er cirka 1,5 Ha. Formål: Bolig - Etage bebyggelse. Estimeret til 60 boliger pr. Ha)		
U1.4	U1			Fabrikker	5	-	2,5	2,5	5	-	2,5	2,5	Nukissiorfiit Varmecentral (B-636): Estimeret 5 arbejdere			
U1.4	U1			Skoler	86	-	28,7	28,7	86	-	28,7	28,7	Manitsoq Efterskole (B-638): Max 70 elever + 7 lærere + 6 arbejdere + 3 kontorarbejdere	Lokalplan kap. 700-A5: Fuldt udbygget.		
U1.4	U1			Forenings- og klubhuse u/ restaurant	10	-	1,0	1,0	10	-	1,0	1,0	Manitsoq Billardklub, pub (B-813): Estimeret 10 pladser.			
U1.4	U1			Forsamlingshuse u/restaurant	70	-	2,3	2,3	70	-	2,3	2,3	Festsal i Blok (B-500, stuen): Max 30 pers. Festsal i Blok (B-661, stuen): Max 40 pers.			
	U1			I alt	823	898,5	105,8	1004,3	565	917,5	41,5	1109,0				

1.2.2 Maniitsumi kuuffinnut 2 aamma 3-mut kuuffissuaqarfimmut eqitsit.

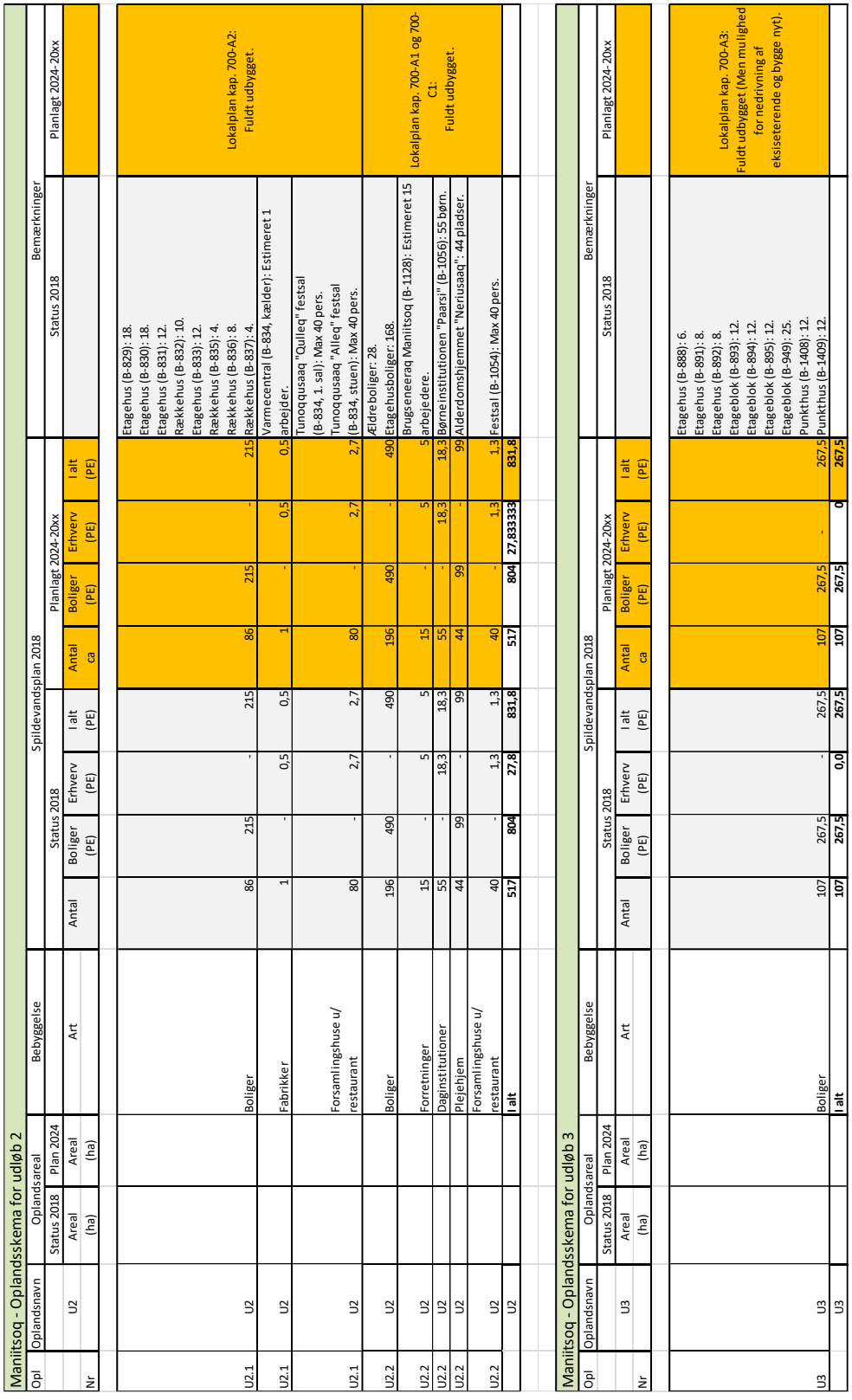

Maniitsoq - Oplandsskema for udløb 2

Opl	Oplandsnavn	Oplandsareal		Bebyggelse		Spildevandsplan 2018								Bemærkninger	
		Status 2018	Plan 2024			Status 2018				Planlagt 2024-20xx				Status 2018	Planlagt 2024-20xx
Nr	U2	Areal (ha)	Areal (ha)	Art	Antal	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)	Antal ca	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)		
U2.1	U2			Boliger	86	215	-	215	86	215	-	215	Etagehus (B-829): 18. Etagehus (B-830): 18. Etagehus (B-831): 12. Rækkehus (B-832): 10. Etagehus (B-833): 12. Rækkehus (B-835): 4. Rækkehus (B-836): 8. Rækkehus (B-837): 4.	Lokalplan kap. 700-A2: Fuldt udbygget.
U2.1	U2			Fabrikker	1	-	0,5	0,5	1	-	0,5	0,5	Varmecentral (B-834, kælder); Estimeret 1 arbejder.	
U2.1	U2			Forsamlingshuse u/ restaurant	80	-	2,7	2,7	80	-	2,7	2,7	Tunoqqusaaq "Qulleq" festsal (B-834, 1. sal): Max 40 pers. Tunoqqusaaq "Alleq" festsal (B-834, stuen): Max 40 pers.	
U2.2	U2			Boliger	196	490	-	490	196	490	-	490	Ældreboliger: 28. Etagehusboliger: 168.	Lokalplan kap. 700-A1 og 700-C1: Fuldt udbygget.
U2.2	U2			Forretninger	15	-	5	5	15	-	5	5	Brugseneeraq Manitsoq (B-1128): Estimeret 15 arbejdere.	
U2.2	U2			Daginstitutioner	55	-	18,3	18,3	55	-	18,3	18,3	Børneinstitutionen "Paarsi" (B-1056): 55 børn.	
U2.2	U2			Plejehjem	44	99	-	99	44	99	-	99	Ælderdomshjemmet "Neriusaaq": 44 pladser.	
U2.2	U2			Forsamlingshuse u/ restaurant	40	-	1,3	1,3	40	-	1,3	1,3	Festsal (B-1054): Max 40 pers.	
	U2			I alt	517	804	27,8	831,8	517	804	27,833333	831,8		

Maniitsoq - Oplandsskema for udløb 3

Opl	Oplandsnavn	Oplandsareal		Bebyggelse		Spildevandsplan 2018								Bemærkninger	
		Status 2018	Plan 2024			Status 2018				Planlagt 2024-20xx				Status 2018	Planlagt 2024-20xx
Nr	U3	Areal (ha)	Areal (ha)	Art	Antal	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)	Antal ca	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)		
U3	U3			Boliger	107	267,5	-	267,5	107	267,5	-	267,5	Etagehus (B-888): 6. Etagehus (B-891): 8. Etagehus (B-892): 8. Etageblok (B-893): 12. Etageblok (B-894): 12. Etageblok (B-895): 12. Etageblok (B-949): 25. Punkthus (B-1408): 12. Punkthus (B-1409): 12.	Lokalplan kap. 700-A3: Fuldt udbygget (Men mulighed for nedrivning af eksisterende og bygge nyt).
	U3			I alt	107	267,5	0,0	267,5	107	267,5	0	267,5		

1.2.3 Maniitsumi kuuffimmut 4-mut kuuffissuaqarfimmut eqitsit.

Maniitsoq - Oplandsskema for udløb 4

Opl	Oplandsnavn	Oplandsareal		Bebyggelse	Spildevandsplan 2018								Fremtidige	Bemærkninger	
		Status 2018	Plan 2024		Status 2018				Planlagt 2024-20xx					Status 2018	Planlagt 2024-20xx
Nr	U4	Areal (ha)	Areal (ha)	Art	Antal	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)	Antal ca	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)	Samlet (PE)		
U4.1	U4			Boliger	22	55	-	55	0	0	-	0	55	Enfamiliehuse: 4. Etagebolig (B-1406): 16. Etagebolig (B-619): 2.	Lokalplan kap. 700-C3.4: Centerområde. Ingen beskrivelse af restrummelighed.
U4.1	U4			Restauranter	18	-	9	9	0	-	0	0	9	Hotel Heilmann Lyberh (B-617): 18 spisepladser.	
U4.1	U4			Forretninger	1	-	0,3	0,3	0	-	0	0	0,3	Maniitsoq Radio- og Videoforretningen Aps (B-216): Estimeret 1 arbejder.	
U4.1	U4			Kontorer	50	-	16,7	16,7	0	-	0	0	16,7	Qeqqata Kommunia (B-1077): Estimeret 50 arbejdere.	
U4.1	U4			Plejehjem	4	9	-	9,0	0	0	-	0	9,0	Døgninstitutionen "Ukaliusaq" for psykisk handicappede (B-1318): 4 pladser.	
U4.1	U4			Hotel, motel og hostel	18	-	27,0	27,0	0	-	0	0	27,0	Hotel Heilmann Lyberh (B-617): 18 sengepladser.	
U4.1	U4	3,19	3,19	Forsamlingshuse u/ restaurant	600	-	20	20	0	-	0	0	20	Idrætshal (B-875): Estimeret 500 ståpladser for f. eks. tilskuere til fodboldkamp, koncert og andre arrengementer. Maniitsoq Bibliotek (B-1077): Estimeret 100 pladser.	
U4.2	U4			Boliger	10	25	-	25	0	0	-	0	25	Enfamiliehuse: 2. Rækkehuse: 8.	Lokalplan kap. 700-C3.3: Centerområde. Ingen beskrivelse af restrummelighed. Lokalplan kap. 700-C3.6: Centerområde. Ingen beskrivelse af restrummelighed. Lokalplan kap. 700-C3.7: Centerområde. Ingen beskrivelse af restrummelighed. Lokalplan kap. 700-C3.8: Centerområde. Ingen beskrivelse af restrummelighed. Lokalplan kap. 700-C8: Centerområde med fiskefabrik. Skal byfornyes for at skabe mulighed for den nye bebyggelse. Ingen præciseret plan.
U4.2	U4			Restauranter	130	-	65	65	0	-	0	0	65	Café Puisi (B-777): 50 spisepladser. Restauranten i HOTEL MANIITSOQ Aps (B-1150): 80 spisepladser.	
U4.2	U4			Fabrikker	220	-	3267,9	3267,9	0	-	0	0	3267,9	Royal Greenland A/S produktionsanlæg (B-748): 200 arbejdere. Maks 600 m³/døgn (190 L / PE / døgn). Nukissiorfiit varmecentral (B-1): Estimeret 5 arbejdere. Pisiffik A/S bager/slagter (B-143): Estimeret 15 arbejdere.	
U4.2	U4			Værksteder	5	2,5	1,7	4,2	0	-	0	0	4,2	ICE-CUBE Aps (B-165): Estimeret 2 arbejdere. 1 bolig. Artic Waves (B-778): Estimeret 2 arbejdere. Art Workshop (B-126): Estimeret 1 arbejder.	
U4.2	U4			Forretninger	54	2,5	18,0	20,5	0	-	0	0	20,5	Butik "Café Tuttu Ilulissat" Aps: Estimeret 2 arbejdere. Salon 2000 (B-1259): Estimeret 2 arbejdere. 1 bolig. Pisiffik A/S (B-147): Estimeret 50 arbejdere. Fordelt på Pisiffik, Pisattat, JYSK og Torrak Fashion.	
U4.2	U4			Kontorer	20	-	6,7	6,7	0	-	0	0	6,7	GrønlandsBANKEN A/S (B-1082): Estimeret 10 arbejdere. Tele-Post Center (B-905): Estimeret 10 arbejdere.	
U4.2	U4			Skoler	490	-	163,3	163,3	0	-	0	0	163,3	Folkeskolen "Kilaaseeraq" (B-33): 440 elever og 50 lærere.	
U4.2	U4			Hotel, motel og hostel	42	-	63,0	63,0	0	-	0	0	63	HOTEL MANIITSOQ Aps (B-1150): 21 dobbeltværelser (42 sengepladser).	
U4.2	U4			Forenings- og klubhuse u/ restaurant	310	-	31,0	31,0	0	-	0	0	31	Maniitsoq Musikskole of foreningshus (669): Estimeret 200 pladser til koncert. Fritidsklub (B-752): Estimeret 50 pladser. HOTEL MANIITSOQ Aps (B-1150): 60 pladser til konference.	
U4.2	U4	5,42	5,42	Forsamlingshuse u/ restaurant	300	-	10,0	10,0	0	-	0	0	10	Forsamlingshuset (B-730): Estimeret 150 ståpladser. Ellap Ogaluffia (Elias kirke) (B-914): Estimeret 150 siddepladser.	
U4.3	U4			Boliger	43	107,5	-	107,5	0	0	-	0	107,5	Etageboliger (B-140 A, B, C): 36 boliger. Enfamiliehuse: 7.	Lokalplan kap. 700-C3.2: Centerområde. Ingen beskrivelse af restrummelighed. Lokalplan kap. 700-C3.5: Centerområde. Ingen beskrivelse af restrummelighed. Lokalplan kap. 700-C3.10: Centerområde. Ingen beskrivelse af restrummelighed.
U4.3	U4			Forretninger	35	-	11,7	11,7	0	-	0	0	11,7	Brugseni Maniitsoq (B-757): Estimeret 30 arbejdere. Rita Sport Aps (B-230): Estimeret 5 arbejdere.	
U4.3	U4			Kontorer	5	-	1,7	1,7	0	-	0	0	1,7	Tele Greenland A/S (B-1043): Estimeret 5 arbejdere.	
U4.3	U4			Skoler	-	-	-	0	0	-	-	0	0	Gamle STI-skolen (B-109 og B-158): Ude af drift (Forfalden).	
U4.3	U4			Daginstitutioner	42	-	14	14	0	-	0	0	14	Børneinstitutionen "Aaju" (B-201): 42 børn.	
U4.3	U4			Sygehus	18	-	58,5	58,5	0	-	0	0	58,5	Maniitsoq Sundhedscenter (B-950): 18 sengepladser.	
U4.3	U4	2,79	2,79	Hotel, motel og hostel	9	-	13,5	13,5	0	-	0	0	13,5	Motel "Hotel Toppen Garni" (B-1085): 9 enkeltværelser.	
U4.4	U4			Boliger	42	105	-	105	0	0	-	0	105	Enfamiliehuse: 2. Kollegie (B-159): 26 værelser. Ældreboliger (B-1010): 14.	Lokalplan kap. 700-C3.1: Centerområde. Ingen beskrivelse af restrummelighed. Lokalplan kap. 700-C3.9: Centerområde med kollegie og ukloakerede bygninger. Skal byfornyes for at skabe mulighed for den nye bebyggelse. Ingen præciseret plan. Lokalplan kap. 700-C4: Området er fuldt udbygget.
U4.4	U4			Værksteder	14	-	4,7	4,7	0	-	0	0	4,7	Værkstedet "Inneruulat", aktivitetscenter for psykisk og fysisk handicappede (B-11): 14 pladser.	
U4.4	U4			Forretninger	10	-	3,3	3,3	0	-	0	0	3,3	Butik Kaaka Aps, Maniitsoq El-Sercive Aps, andre erhverv (B-1054): Estimeret 10 arbejdere.	
U4.4	U4			Kontorer	35	2,5	11,7	14,2	0	-	0	0	14,2	Masanti Aps (B-581): 10 arbejdere + 1 personalebolig. Politistationen (B-1019): Estimeret 10 arbejdere. Brandstationen (B-1028): Estimeret 10 arbejdere. Kredsretten (B-1074): Estimeret 5 arbejdere.	
U4.4	U4	2,03	2,03	Forenings- og klubhuse u/ restaurant	120	-	12,0	12,0	0	-	0	0	12,0	Blå Kors (B-569): Estimeret 20 pladser Pub Äjo (B-650): Estimeret 100 pladser (stue og etageplan).	
U4.5	U4			Boliger	0	0	-	0	176	440	-	440	440	Området er ikke kloakeret og har natrenovation og slamtank. Hører under udløb 5.	Lokalplan kap. 700-A13: Området er fuldt udbygget. 42 boliger skal tilsluttes til kloak. Lokalplan kap. 700-A18: Ubebygget. Restrummelighed: Detailområde kap. 700-A18.1: Underområde 1: 70 boliger. Underområde 2: 64 boliger. Underområde 3: Hotel op til 200 værelser.
U4.5	U4	-	7,5	Hotel, motel og hostel	0	-	0	0	200	-	300	300	300		
U4.6	U4	-	4,90	Boliger	0	0	-	0,0	25	62,5	-	63	63	Området er ikke kloakeret og har natrenovation og slamtank. Hører under udløb 5.	Lokalplan kap. 700-A10: 25 boliger skal tilsluttes til kloak
	U4	13,43	25,83	**I alt**	**2667**	**309**	**3830,6**	**4139,6**	**401**	**502,5**	**300,0**	**802,5**	**4942,1**		

1.2.4 Maniitsumi kuuffimmut 5-imut kuuffissuaqarfimmut eqitsit.

Maniitsoq - Oplandsskema før udløb 5

Opl	Oplandsnavn	Oplandsareal		Bebyggelse		Spildevandsplan 2018								Bemærkninger	
		Status 2018	Plan 2024			Status 2018			Planlagt 2024-20xx					Status 2018	Planlagt 2024-20xx
	U2	Areal (ha)	Areal (ha)	Art	Antal	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)	Antal ca	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)			
Nr															
U5.1	U5			Boliger	0	0	-	0	145	362,5	-	362,5			
U5.1	U5			Fabrikker	0	-	0	0	5	-	2,5	2,5			
U5.1	U5			Værksteder	0	-	0	0	15	10	5,0	15,0		Ikke kloakeret område.	
U5.1	U5			Kontorer	0	-	0	0	10	-	3,3	3,3			
U5.1	U5			Daginstitutioner	0	-	0	0	88	-	29,3	29,3			
	Natrenovation			Boliger	201	502,5	-	502,5	110	275	-	275		Boliger med natrenovation.	
	Natrenovation			Værksteder	35	10	11,7	21,7	20	-	0,3	0,3		Amutsivik (B-541): Estimeret 3 arbejdere. Sukkertoppen Rør Aps (B-601 og B-665): 12 arbejdere + 2 boliger. Systuen "Pilu" (B-635): Estimeret 3 arbejdere + 2 boliger. Permagreen Greenland A/S (B-1198 og B-1296): 3 arbejdere. Sukaq Aps (B-1174 og B-1335): Estimeret 3 arbejdere. Manitsoq Turismeselskab A/S (B-1012): Estimeret 3 arbejdere. Auto & Marine Service A/S (B-670): Estimeret 5 arbejdere. Modtagelsescenter af affald (B-1335): Estimeret 3 arbejdere.	
	Natrenovation			Værksteder	20	-	0,3	0,3							
	Natrenovation			Værksteder	35	10	11,7	21,7	20	-	0,3	0,3		Nuna Coating Aps (B-1047): Estimeret 3 arbejdere. A+ Illut Aps (B-754): Estimeret 3 arbejdere. Auto & Marine Service A/S (B-764): Estimeret 2 arbejdere.	
	Natrenovation			Forretninger	8	-	2,7	2,7	8	-	2,7	2,7			
	Natrenovation			Forenings- og klubhuse u/ restaurant	20	-	2	2	20	-	2	2		Skihytten "Oqqiffik Ole" (B-1256): Estimeret 20 pladser.	
	Slamtank			Boliger	81	202,5	-	202,5	31	77,5	-	77,5		Boliger med slamtank.	
	Slamtank			Fabrikker	15	-	7,5	7,5	10	-	5	5		Forbrændingsanlæg (B-1321): Estimeret 5 arbejdere. Nukissiorfiit Kraftvarmeværk (B-1374): Estimeret 5 arbejdere. Nukissiorfiit Vandanlæg (B-641): Estimeret 5 arbejdere.	
	Slamtank			Værksteder	5	-	1,7	1,7	5	-	1,7	1,7		Auto & Marine Service A/S (B-1072): Estimeret 5 arbejdere.	
	Slamtank			Kontorer	10	-	3,3	3,3	0	-	0	0		INIA/S (B-517): Estimeret 10arbejdere.	
	Slamtank			Daginstitutioner	106	-	35,3	35,3	0	-	0	0		Daginstitutionen "Kuunnguaq": Normeret til max. 88 børn og og min. 18 pædagoger.	
	Slamtank			Plejehjem	5	11,3	-	11,3	5	11,3	-	11,3		Døginstituitionen "Sikkerneq" (B-1097): 5 pladser.	
	U5			I alt	486	726,3	64,2	790,4	472	736,25	51,8	788,1			

1.2.5 Maniitsumi kuuffinnut 6 aamma 7-imut namminersortullu kuuffiinut kuuffissuaqarfimmut eqitsit.

Maniitsoq - Oplandsskema for udløb 6

Opl	Oplandsnavn	Oplandsareal		Bebyggelse	Spildevandsplan 2018									Bemærkninger
		Status 2018	Plan 2024		Status 2018				Planlagt 2024-20xx				Status 2018	Planlagt 2024-20xx
	U6	Areal	Areal	Art	Antal	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)	Antal ca	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)		
Nr		(ha)	(ha)											
	U6			Boliger	76	190	-	190	170	425	-	425	Enfamiliehuse: 23. Dobbelthuseboliger: 12. Etageboliger: 24. Rækkehuse: 17.	Lokalplan kap. 700-A17: Området kan rumme 170 boliger.
	U6	8,6	14,4	**I alt**	**76**	**190**	**0,0**	**190,0**	**170**	**425**	**0**	**425**		

Maniitsoq - Oplandsskema for udløb 7

Opl	Oplandsnavn	Oplandsareal		Bebyggelse	Spildevandsplan 2018									Bemærkninger
		Status 2018	Plan 2024		Status 2018				Planlagt 2024-20xx				Status 2018	Planlagt 2024-20xx
	U7	Areal	Areal	Art	Antal	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)	Antal ca	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)		
Nr		(ha)	(ha)											
	U7			Kontorer	10	-	3,3	3,3	10	-	3,3	3,3	Lufthavnsterminal (B-1272): Estimeret 10 arbejdere.	Lokalplan kap. 700-F1: Infrastrukturanlægsområde. Området er fuldt udbygget.
	U7			Forsamlingshuse u/ restaurant	74	-	2,5	2,5	74	-	2,5	2,5	Lufthavnsterminal (B-1272): Estimeret til total forsinkelse af fly, 2 x Dash-8 = 74 passagerer.	
	U7	8,6	14,4	**I alt**	**84**	**0**	**5,8**	**5,8**	**84**	**0**	**5,8**	**5,8**		

Maniitsoq - Oplandsskema for privat udløb i Ilutassua

Opl	Oplandsnavn	Oplandsareal		Bebyggelse	Spildevandsplan 2018									Bemærkninger
		Status 2018	Plan 2024		Status 2018				Planlagt 2024-20xx				Status 2018	Planlagt 2024-20xx
	Privat	Areal	Areal	Art	Antal	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)	Antal ca	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	I alt (PE)		
Nr		(ha)	(ha)											
	Privat			Fabrikker	-	-	52,6	52,6	-	-	52,6	52,6	Maniitsoq Fish Aps, fiskeproduktionsanlæg (B-1038): Miljøgodkendelse fra Selvstyret, d. 23. november 2016: Max. 10 m³/døgn vand. Regnet med 190 L / PE / døgn.	Forventet, hvis miljøgodkendelsen ikke ændres.
	Privat			**I alt**	**0**	**0**	**52,6**	**52,6**	**0**	**0**	**52,6**	**52,6**		

1.3 Kangerlussuarmi kuuffissuaqarfinnut eqitsit

1.3.1 Kangerlussuarmi kuuffimmut 1-imut kuuffissuaqarfimmut eqitsit.

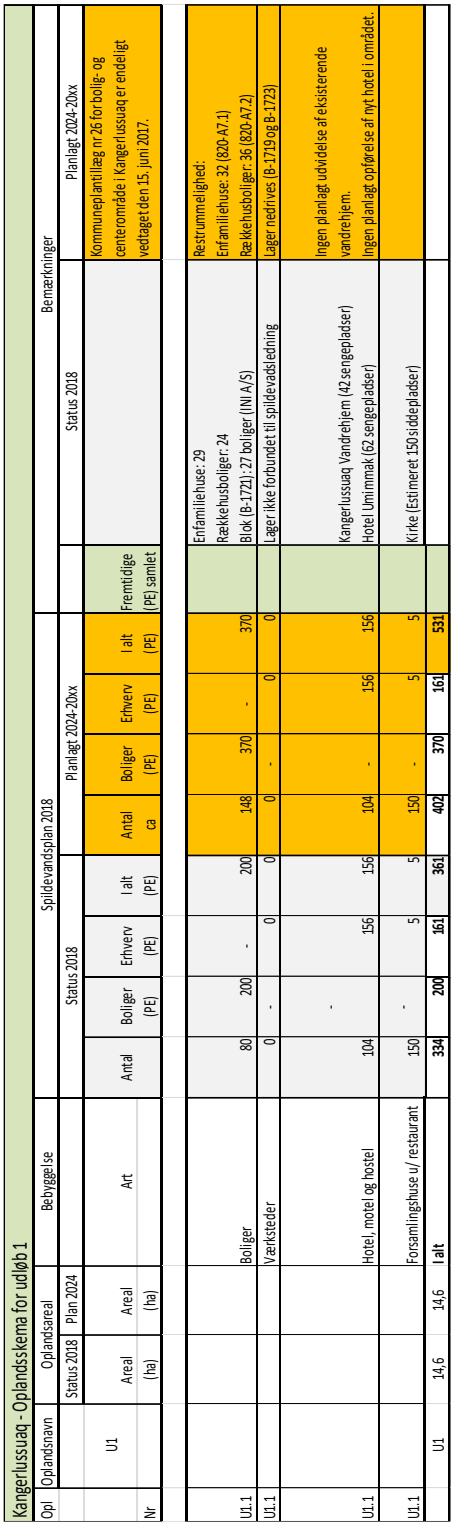

Kangerlussuaq - Oplandsskema for udløb 1

Opl Nr	Oplandsnavn	Oplandsareal Status 2018 Areal (ha)	Oplandsareal Plan 2024 Areal (ha)	Bebyggelse Art	Spildevandsplan 2018 Status 2018 Antal	Status 2018 Boliger (PE)	Status 2018 Erhverv (PE)	Status 2018 I alt (PE)	Planlagt 2024-20xx Antal ca	Planlagt 2024-20xx Boliger (PE)	Planlagt 2024-20xx Erhverv (PE)	Planlagt 2024-20xx I alt (PE)	Fremtidige (PE) samlet	Status 2018	Bemærkninger Planlagt 2024-20xx
U1.1	U1			Boliger	80	200	-	200	148	370	-	370		Enfamiliehuse: 29 Rækkehusboliger: 24 Blok (B-1721): 27 boliger (INI A/S)	Restrummelighed: Enfamiliehuse: 32 (820-A7.1) Rækkehusboliger: 36 (820-A7.2)
U1.1				Værksteder	0	-	0	0	0	-	0	0		Lager ikke forbundet til spildevandsledning	Lager nedrives (B-1719 og B-1723)
U1.1				Hotel, motel og hostel	104	-	156	156	104	-	156	156		Kangerlussuaq Vandrehjem (42 sengepladser) Hotel Umimmak (62 sengepladser)	Ingen planlagt udvidelse af eksisterende vandrehjem. Ingen planlagt opførelse af nyt hotel i området.
U1.1				Forsamlingshuse u/ restaurant	150	-	5	5	150	-	5	5		Kirke (Estimeret 150 siddepladser)	
	U1	14,6	14,6	I alt	334	200	161	361	402	370	161	531			

1.3.2 Kangerlussuarmi kuuffiimmut 2-mut kuuffissuaqarfimmut eqitsit.

| Kangerlussuaq - Oplandsskema for udløb 2 | | |

1.4 Ilanngussaq B Imermut errortuivikumut eqitsisit.

1.4.1 Sisimiunut Imermut errortuivikumut eqitsit

Sisimiut - Spildevandsskema																			
Udløb	Placering		Status 2018 Spildevandsmængder							Planlagt 2014-20xx Spildevandsmængder									
			Oplands-areal	Boliger	Erhverv	PE i alt	Qspv Maks.	Indsivning	Qtotal	Oplands-areal	Boliger	Erhverv	PE i alt	Qspv Maks.	Indsivning	Qtotal			
Nr.			(Ha)	(PE)	(PE)	(PE)	(l/s)	(l/s)	(l/s)	(Ha)	(PE)	(PE)	(PE)	(l/s)	(l/s)	(l/s)			
1	Ulkebugt, nedenfor Sygehus		30,2	1446	553	1999	8,991	0,181	9,172	30,2	1564	578	2142	9,676	0,1812	9,8576			
2	Ved Atlantkajen mod vest		21,2	566	272	838	3,653	0,127	3,780	21,2	566	272	838	3,653	0,127	3,7798			
3	Ved broen mod øst		0,6	0	50	50	0,120	0,004	0,124	0,6	0	50	50	0,120	0,004	0,1236			
4	Royal Greenland A/S		2,3	0	10870	10870	26,088	0,014	26,102	2,3	0	10870	10870	26,088	0,014	26,1018			
5	Vestkyst, nedenfor Qeeqe		3,2	883	106	989	4,934	0,019	4,954	3,2	883	106	989	4,934	0,019	4,9535			
6	Vestkyst, nedenfor Daarngup Aqq.		8,1	116	0	116	0,615	0,049	0,663	8,1	116	0	116	0,615	0,049	0,6634			
7	Natreno tømning		50,3	2946	54	3000	15,743	0,302	16,045	50,3	3174	57	3231	16,959	0,3018	17,2608			
8*	Akia, ca. 270m mod nord fra Broen		32,3	288	0	288	1,526	0,097	1,623	32,3	1271	315	1586	7,492	0,0969	7,5892			
9	Lufthavn		0,9	0	6	6	0,014	0,005	0,020	0,9	0	6	6	0,014	0,005	0,0198			
10*	Akia, nedenfor broen mod øst		4,4	160	0	160	0,848	0,013	0,861	4,4	265	0	265	1,405	0,0132	1,4177			
11*	Ulkebugt, ved enden mod syd		0	0	0	0	0	0	0	15,7	0	785	785	1,884	0,047	1,9311			
*	Nyere område med kloakledning opført efter 1998. (Indsivning 0,03 (L/s)/Ha, hvor ældrere kloak har 0,06 (L/s)/Ha)																		

1.4.2 Maniitsumut Imermut errortuivikumut eqitsit

Maniitsoq - Spildevandsskema																		
Udløb	Placering		Status 2018 Spildevandsmængder							Planlagt 2024-20xx Spildevandsmængder								
Nr.			Oplands-areal (ha)	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	PE i alt (PE)	Qspv Maks. (l/s)	Indsivning (l/s)	Qtotal (l/s)	Oplands-areal (ha)	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	PE i alt (PE)	Qspv Maks. (l/s)	Indsivning (l/s)	Qtotal (l/s)		
1	Aqisseqarajooq		9,49	898,5	105,8	1004,3	5,016	0,569	5,585	9,49	953,5	161,8	1115,3	5,442	0,569	6,011		
2	Tunoqqusaaq		6,45	804,0	27,8	831,8	4,328	0,387	4,715	6,45	804,0	27,8	831,8	4,328	0,387	4,715		
3	Ivissuaateralaa		1,60	267,5	0,0	267,5	1,418	0,096	1,514	1,60	267,5	0,0	267,5	1,418	0,096	1,514		
4*	Ved Aalisartut Aqq. 1		13,43	309,0	675,8	984,8	3,631	0,806	4,437	25,83	811,5	1089,0	1900,5	7,514	1,550	9,063		
5**	Unnuartuaraq		34,34	726,3	64,2	790,5	4,003	2,060	6,064	21,94	558,8	64,2	623,0	3,116	1,316	4,432		
6***	Ungusivik kujalleq (øst)		8,80	190,0	0,0	190,0	1,007	0,264	1,271	8,80	425,0	0,0	425,0	2,253	0,264	2,517		
7	Ungusivik kujalleq (Vest)		3,71	0,0	5,8	5,8	0,014	0,223	0,237	3,71	0,0	5,8	5,8	0,014	0,223	0,237		
Privat	Ilutassua (Maniitsoq Fish Aps fabrik)		0,37	0	52,6	52,6	0,126	0,022	0,148	0,37	0	52,6	52,6	0,126	0,022	0,148		
*	Område med blandet erhverv (Hoteller og hospitaler antaget 50% af erhvervs PE og skoler, børnehaver, kontorer mm. antaget 50% af erhvervs PE)																	
**	Anvendes til natrenovation. Delvist kloakeret i fremtiden og samtidig modtage natrenovation.																	
***	Nyere område med kloakledning opført efter 1998. (Indsivning 0,03 (L/s)/Ha, hvor ældrere kloak har 0,06 (L/s)/Ha)																	

1.4.3 Kangerlussuarmut Imermut errortuivikumut eqitsit

Kangerlussuaq - Spildevandsskema															
Udløb	Placering	Status 2018 Spildevandsmængder							Planlagt 2024-20xx Spildevandsmængder						
Nr.		Oplands-areal (ha)	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	PE i alt (PE)	Qspv Maks. (l/s)	Indsivning (l/s)	Qtotal (l/s)	Oplands-areal (ha)	Boliger (PE)	Erhverv (PE)	PE i alt (PE)	Qspv Maks. (l/s)	Indsivning (l/s)	Qtotal (l/s)
1	Sandflugtsdalen (Myers Avenue, ved elven/Kussuaq)	14,6	200	161	361	1,624	0,876	2,500	14,6	370	161	531	2,525	0,876	3,401
2	Sandflugtsdalen (Myers Avenue, ved elven/Kussuaq)	28,11	823,5	774	1597,5	7,074	1,687	8,760	148,73	2361	1342	3703	17,210	8,924	26,134

1.5 Ilanngussaq C - Oqaatsinut nassuiaat

Kuuffiit Aaqqissugaaneri Attavinnut, katiffinnut, maqitsivinnut, tasinngortanut ataatsimut taguutaat aamma sanaartukkat, tassani sialummit aamma imermik errortuivikumit imeq ingerlatinneqartarluni.

BI5 Imermi errortuivikumi akuutissaq uumassusilik pilersikkuminartumut annertussutsimut uuttuut Ulluni tallimani sivisussusilimmi imermi misileraataasussami atortussanik uumassusilimmik arrortitsinissamut uumassusillit isaannarmik takuneqarsinnaanngitsut imermi misilerarneqartut silaannanngorlugit annertussusaat (ml/l)

Ataatsimoorussamik kuuffissualersukkat Kuuffiup aaqqissugaanera ataasiinnarmik ruujorilik/attavilik, najugaqarfinnit suliffissuaqarfinniillu kiisalu nunap qaanit imermik kuuttumit imermik errortuivikumik kuutsitsisoq.

Nunap nutsuinera atorlugu attavik (Gravitationsledning) Erngup kuunnera malillugu ruujori inissinneqartoq. Imeq nunap nutsuinera atorlugu ammut kuuttarpoq.

Imeq "mingunnikoq" Imeq errortuivikoq iggavinnit, uffarfinnit il.il. (imeq errortuutikoq il.il.) pisoq. Perusuersartarfinnit imeq errortuivikoq pineqanngilaq.

Illumi tanki Takuuk "tanki katersuivik".

Eqqiluisaartitsineq Sivikinnerpaamik akunnermi ataatsimi 70°-mut kinnermik kissaaneq, taamaaliornikkut uumassusillit isaannarmik takuneqarsinnaanngitsut toqunneqarlutik.

Kommunimut pilersaarut Pilersaarut kommunip pingaarnertut anguniagaanik, aammalu kommunimi nunaminertanik atuisinnaanermut avatangiisinullu pissutsinik allattorluakkanik imaqarluni aalajangersaasoq. Kommunip pilersaarutaa nunap immikkoortuata pilersaarutaani sinaakkutit tunngavigisarpai aamma imermut errortuivikumut pilersaarummi inuttaqassutsip, inissiaqassutsip, inuussutissarsiutillu inerisarneqarnissaannut missiliuinermut tunngaviliilluni.

Inuussutissat Akuutissat uumassuseqanngitsut, naasut ineriartornissaannut pisariaqartut. Imermut errortuivikumut atatillugu, inuussutissat fosfor aamma kvælstof ukkatarineqarnerusarput, inuussutissat tatsini, kuunni imaanilu mingutsitsinermik kinguneqartarput, taakku malitsigisaannik pinngortitami ataqatigiinnermi oqimaaqatigiinnginnermi quajaatit amerlisittarmagit.

Imeq nunap qaatigut kuuttoq Aputip aattornera aamma imeq sialummeersoq nunap qaani itinersaniittoq illut qaliaaniittoq il.il..

PE	Inuit mingutsitsisinnaassusaa. Inuup ullup unnuallu ingerlanerani mingutsitsinerup annertussusaanut tunniussaqartarnera assigiinnarpaa. PE 1 ima uuttortarneqartarpoq: 120 g COD/ulloq unnuarlu (uumassusillit sananeqaataat tamarmiusoq (pilersikkuminartoq pilersikkuminaatsorlu) silaannarmik atuineq malillugu uuttortarneqartartoq). 60 g BI5/ulloq unnuarlu (uumassusillit sananeqaataat pilersikkuminartoq silaannarmik atuineq aallaavigalugu uuttortagaq) 12g Total N/ulloq unnuarlu (kvælstof tamarmiusoq). 2,7g P tamakkiisoq/ulloq unnuarlu (fosfor tamarmiusoq). Kisitsit P tamarmiusoq siusinnerusukkut ima uuttortarneqartarpoq: 4 g P Total/PE/ulloq unnuarlu. Uuttortaanerit takutikkallarpaat, errorsinermut qaqorsaatit fosfatitaasa ineriartorneri malillugit, amerlassutsinik uuttuisarneq massakkut 2,7 g Total P/PE/ulloq unnuarlumut kisitsisitalersorneqartassasoq.
Kuutsiffigisaq (Recipient)	Tatsit, kuuit, sineriak nunalu erngup salinnikuusap salinneqanngitsulluunniit kuuffigisartagaat. Oqaaseq isumaqarpoq "tigusisoq".
Tanki katersuiffik	Tanki matoqqasoq kuuffissiaqanngitsoq, illumit imermik errortuivikumik katersuivik. Tanki nalinginnaasumik kommunip imaarsisarnermut aqqiineranit imaarneqartarpoq. Kalaallit Nunaanni aamma "slamtank" imaluunniit "illumi tank" taaneqartarpoq.
Kuffissuit imikkoortut	Kuuffinnut aaqqissugaaneq marlunnik attavilik. Suliffissuarnit angerlarsimaffinniillu imeq errortuivikoq aattaviup aappaanut aamma imeq nunap qaatigut kuuttoq aappaatigut kuutsinneqartarput.
Itissuseq isigisinnaasaq	Ilaatigut tatsinik misissuinermut atatillugu itissuseq isigisinnaasaq mingutsitsinerup qanoq issusaanut uuttuutaasarpoq. Itissuseq isigisinnaasaq tassaavoq, kilitaliaq imikkut sanaajusoq qaqortoq imaanut kivisinneqartartoq takuneqalaarsinnaasorlu.
Tanki katersuiffik	Imermik minguttumik qanoq ikkaluartumilluunniit imaqartarpoq: Illumit imeq errortuivikoq, suliffissuarnit imeq errortuivikoq aamma angallaffiusunit sialuup ernga aamma nunaminertanit sanaartorfiusunit.
Atortoq SRO	Atortoq SRO (Aqutsineq Naleqqussaaneq Alaatsinaanneq) tassaavoq atortoq inaallagiaq atorlugu aqutsinermut alaatsinaannermullu atorneqartartut ataatsimoorussamik taaguutaasoq, assersuutigalugu maqitsivimmi imaluunniit saliivimmi atorneqartarpoq.
Inalukkap bakteriai	Bakterissanik colinik akuttunngitsumik (tamatigut) misissuisoqartarpoq, anarisap bakteriai colit aamma anarisap

bakteriai streptokokkit, tassaapput bakterissat inuit inalugaaneersut. Bakterissat taakkua imermik misissuinermiittut paasineqaraangata imeq mingutsinneqarsimanernik ersiutaasarpoq.

TBT

Tributyltin, tassaavoq sananeqaat navianartoq umiatsiat naqqata qalipaataaneersoq (sananeqaat avatangiisinut navianaatilik). Umiatsiat naqqisa quajaateqalinnginnissaat siunertaralugu sananeqaat umiatsiat naqqisa qalipattarnerannut siornatigut pingaarutilerujussuuvoq. TBT-p atorunnaariartortinneqassasoq nunarsuaq tamakkerlugu maanna isumaqatigiissutaavoq.

Qanoq issutsit immikkoortitertarneri

Kangerlunni sinerissallu imartaani qanoq issutsit immikkoortiterneqartarnerini avatangiisit pitsaassusilersorneqartarnerisa nalunaarsuiffiat, Norgemiut naalagaaffiata mingutsitsinermik nakkutilliisuisa qanoq issutsinik nalunaarsueriaasiannik aalaaveqarpoq. Periuseq taanna taamannariarluni allanngorarluni ingerlatsisarpoq, taakkunannga "Sisimiuni Kangerluarsunnguamut imermik errortuivikumik kuutsitsinerup annertusineranik avatangiisinik misissuineq kingunissaanillu nalilersuineq"-mut atatillugu toqqakkatut attuumassuteqarnerpaallutik. Qanoq issutsit tallimanut (5) immikkoortiterlugit nalunaarsorneqartarput.

I. Malunnaateqanngitsumik mingutsitaq (pitsaasorujussuuvoq)
II. II. Akunnattumik mingutsitaq (pitsaavoq)
III. III. Malunnartumik mingutsitaq (pitsaavallaanngilaq)
IV. IV. Annertuumik mingutsitaq (ajorpoq) aamma
V. V. Annertoorujussuarmik mingutsitaq (ajortupilussuuvoq).

Qanoq issutsinik pitsaassuseq I pitsaanerpaasarpoq, tassaallunilu pinngortitaq sunnerneqarsimanngitsoq, pitsaassuserli V ajornersaalluni avatangiisit annertoorujussuarmik sunnerneqarsimasarlutik.

Immap killinga

Immap killinga tassaavoq immap sanimut killinga ulikkaaraangat tasinnguuttartoq aamma immap naqqatut taaneqartarpoq, killeq taanna killigalugu imaq avataaniittoq tininnerani erseqqissumik takuneqarsinnaasarpoq. Imermut errortuivikumut uumassusilinnik annertuunik imalinnut immap killingi erngup taarserarnerata ajornera pissutigalugu kuutsiffigisatut tulluartuunngillat.

1.6 Ilanngussat D - Naatsorsuinermi tunngaviit

1.6.1 Kuuffissuaqarfiit killingi

Kuuffissuarnut paasissutissat (Asiaq) pillugu paasissutissat digitaliusut pioreersut malillugit, imermut errortuivikunut tamanut kuuffissuaqarfinnut kuuffissuaqarfiit killinginik aalajangersaasoqarnikuuvoq.

Kuuffinnut tamanut (1 -11) kuuffissuaqarfik ataaseq nassuiaasersorneqarput (kuuffiup normuanut naapertuuttumik), tassanngaanniit imeq errortuivikoq kuuffinnut ataasiakkaanut kuutsinneqartarluni. Kuuffissuaqarfiit tamarmik kuuffissuaqarfinnut ataatsimut arlalinnulluunniit agguataagaapput (kuuffissuaqarfiup normuanik kuuffiullu normuanik taaneqarlutik. Assersuutigalugu kuuffissuaqarfimmi 1-imi kuuffissuaqarfik 1.1, 1.2 il.il).

Kuuffissuaqarfiit tamarmik kuuffissuaqarfinnut pilersaarutini, titartakkatut ilanngussat S-1, M-1 aamma K-1 takutinneqarput, aammalu eqitsimmi ilanngussami 2 aamma 3-mi annertunerusumik nassuiarneqarlutik (kuuffissuaqarfinnut nassuiaatit, eqitsisitigut takussutissat).

Imermut errortuivikumut pilersaarummut uunga atatillugu, kuuffissuaqarfiit nunaminertaannik tamanik uuttortaanermik ingerlatsisoqarnikuuvoq.

1.6.2 Inissiat, innuttaasut inuussutissarsiortunullu missiliuineq

Killiffittaanut inuup ataatsip mingutsitsisinnaasusaata naatsorsorneqarnera una tunngavigalugu suliarineqarpoq:

- Avatangiisinik anguniakkani nalunaarusiami paasissutissat (2017-imi Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmit artukkiinerit pissarsiaapput)
- Atuarfinni ilinniarfinnilu atuartut ilinniartitsisut amerlassusaat pillugit paasissutissat.
- Inuussutissarsiorfinnut sulisut amerlassusaat, imermik atuineq pillugu il.il. paasissutissat.

Pilersaarusiornertaata missiliuutaa Immikkoortumut pilersaarut 2012-2024-mit pissarsiaavoq, illoqarfiup ilaanut pilersaarutinit paasissutissanik kiisalu Teknikkimut Avatangiisinullu immikkoortortamit paasissutissanik ilalerlugu.

Pilersaarutitaani naatsorsuussaavoq, pilersaarusiorfiup ingerlanerani immikkoortunik nutaanik procentikkaartumik annertussaanissaq allangorartoq pissasoq, (tamanna kuuffissuaqarfinnut tamanut pilersaarummut eqitsisinut oqaaseqaateqarfissartaani allassimavoq).
Suliffeqarfinnit/inuussutissarsiorfinnit artukkiinermi ineriartorneq nalornilersitsinermik imaqarpoq, taanna siunissami tunisassiornissamut il.il. maannakkut ilisimasanit eqqoriagaammat.

1.6.3 Imeq aamma akuutissat annertussusaat

1.6.3.1 Imeq errortuivikoq

Illunit imeq errortuivikup annertussusaa killiffittuulli pilersaarutitaani 190 l/PE/ulloq unnuarlumut aalajangersagaavoq, Qmid-mut (0,0022 literi/sekundimut) akunnernut 24-inut aammalu Qmaksimut akunnernut 10 (0,0053 literi/sekundimut) agguataagaalluni. (0,0022 l/s) og 10 timer for Qmaks (0,0053 l/s)

Inuussutissarsiorfinnut allanullu imermik atuinermut uuttuummut kisitsisit imaluunniit annertussutsimut eqqoriaanerit atorneqarnikuupput. Atuarfinnit, meeqqerivinnit il.il. imeq errortuivikup annertussusaa 70 l/pers/ulloq unnuarlu akunnernut 8 sinnilinnut kiisalu unnuisarfinnut 100 l/ulloq unnuarlu aalajangersagaavoq.

Imermut errortuivikumut aallerfik	**Amerlassusaat**	**Q mid.**		**Q maks.**	
	l/PE/ulloq unnuarlu	akunnerit	l/s	akunnerit	l/s
Illumiit, ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiit	190	24	0,0022	10	0,0053
Unnuisarfiit, napparsimmaviit il.il.	100	24	0,0012	8	0,0035
Atuarfiit, meeqqeriviit, paaqqinnittarfiit sinneri, allaffeqarfiit il.il.	70	24	0,0008	8	0,0024

Immikkoortunut nutaanut artukkiisarnermut naatsorsuinerit sumiiffimmi paasissutissat imaluunniit illoqarfiup ilaanut pilersaarut pigineqanngippat tullinnguuttuninngaanniit tunngaveqarput:

Sanaartukkat	**Inissiat amerlassusii**	**Artukkiisinnaassusia**
Ammasumik pukkitsunik sanaartukkat (Ilaqutariinnut ataatsinut arlalinnullu illut)	Ha-mi ataatsimi inissiat 20-t	50 PE / ha
Akulikitsunik pukkitsunik inissiat sanaartukkat (Illut sanileriiaat uiguleriiaallu)	Ha-mi inissiat 40-t	100 PE / ha
Sanaartukkat quleriiaat (illut illorsuit`-, inissiarsuit kipparissullu)	Ha-mi inissiat 60-it	150 PE / ha
Assassornerit assigisaallu	-	50 PE / ha
Suliffissuaqarfiit	-	100 PE / ha

Qulaatungaaniittut kommunip pilersaarusiorfigineqarnerani inissiat amerlanerpaaffissaatut aalajangersakkat tunngavigalugit aalajangersagaapput. Immikkoortuni inissiat aalajangersimasumik suussuseqarnissaanik allassimanngitsuni, ha-mut inissiani 30-ni agguaqatigiisillugu sanaartukkat pillugu naatsorsuuteqarluni aallaaviunikuupput (75 PE/ha-mi agguaqatigiissillugu artukkiineq assigalugu)

Inuup ataatsip mingutsitsisup amerlassusaat tullinnguuttunit aalajangersagaavoq:

Suliffeqarfimmik suussusersineq	**Naatsorsuinermi tunngavigisaq**	**Inunnit najugaqavissut amerlassusaannik mingutitsineq (PE)**
Ukioq naallugu illu (ilaqutariit ataatsit)		2,5
Neriniartarfiit		½
Aalisakkanik suliffissuit		½
Sannaviit		1/3
Pisiniarfiit		1/3

Allaffiit		1/3
Atuarfiit		1/3
Napparsimmavik		3 1/4
Utoqqaat Angerlarsimaffiat		2 ¼
Akunnittarfiit		1 ½
Peqatigiiffiit klubbillu illuutai neriniartarfeqanngitsut		1/10
Katersortarfiit neriniartarfeqanngitsut		1/30

Danskit avatangiisinik aqutsisoqarfiata ilitsersuutai nr. 1, 2, 3, 4 1999/

Imermut errortuivikumut annertussutsinut nalinginnaasunut mingutsitsinermut annertussutsit tullinnguuttut atorneqarnikuupput:

- Akuutissaq uumassusilik (COD) 120 g/PE/ulloq unnuarlu.
- Akuutissaq uumassusilik (Bl5 /BOD5) 60 g/PE/ulloq unnuarlu.
- Kvælstoffi tamakkiisoq(N) 12 g/PE/ulloq unnuarlu.
- Fosfori tamakkiisoq (P) 2,7 g/PE/ulloq unnuarlu

Annertussutsit taakku illut imermik errortuivikumut aamma suliffissuarnit imermut errortuivikumut, uuttuinernik ilassutaasunik pigisaqartoqartinnagu, atorneqarnikuupput.

1.6.3.2 Isaatitsineq

Kuuffissuit attaviinni nutaannginnerusunut nalinginnaasumik erngup isaasup annertussusaa 0,06 l/S/ha-mut aalajangersagaavoq aammalu nutaanerusunut 0,03 l/s/HA-mut allat ilisimaneqartinnagit aalajangersagaalluni.
Imeq isaasoq mingutsitaassannginnissaa piumasaqaataavoq.

1.6.3.3 Nunap qaani imeq

Nunap qaani imeq kusserngit kuuffissiat il.il. atuarlugit kuuttarpoq.

Akuutissat	**Mingutsitsinerup annertussusaa**
Akuutissaq uumassusilik, COD	25,0 mg/l
Akuutissaq uumassusilik, BOD	6,0 mg/l
Kvælstoffi tamakkiisoq, N	2,0 mg/l
Fosfor tamakkiisoq, P	0,5 mg/l

1.7 Ilanngussaq E - Immikkoortunut kuuffissualinnut kuuffinnut teknikkikkut anguniakkat

Ilanngussami tassani kommunimi kuuffissuit aaqqissugaanerinut anguniakkat pillugit naatsumik nassuiaatigineqassapput:

- Angissusissaannut piumasaqaat (kuuffinnut nutaanut nutarterinermilu: Nutarterineq I ingutserineq), immikkoortuni kuuffissualinni qanoq akulikitsigisumik qarsutsisoqartarnissaanut akuersissutit ilanngullugit.
- Qallunaat nalinginnaasuat DS/EN 752 (CEN-normen).

1.7.1 Angissusissamut piumasaqaat

Uani atuunnissamut piumasaqaatitut kuuffissuarnik (annertunerusumik naqitsinermik systemit) pilersaarusiornermi, annertussusiliinermi, suliarinninnermi, ingerlatsinermillu eqqarsaatigineqartussat nassuiarneqarput.

Tulluanngitsumik avatangiisinut sunniutigisinnaasaanik imaluunniit innuttaasut imaluunniit ingerlatsinermi sulisuusut peqqissusaannut kinguneqanngitsumik kuuffissuit sullullit-/imermut errortuivikup kuuffissuartigut kuutsinneqarnissaanik qulakkeerinnittumik atuunnissamik piumasaqaammik inissiisoqassaaq. Taanna toqqaannartumik toqqaannartumiunngitsorlu aningaasartuutinut mianerinnittumik pissaaq. /CEN-normen/.

Atuunnissamut piumasaqaatit pingaarutillit tullinnguuttut inississorneqassapput:

1. Ingerlatsinermi unittoortoqarani ingerlanissamut kuuffiit aaqqissugaaneri ingerlasinnaassapput.
2. Pingaartitanut malittarisassanut qarsutsisoorsinnaanerit ajoqusiisinnaasut akulikissusaat killilersorneqassapput.
3. Kuuffiit aaqqissugaaneri innuttaasut isumannaatsuunissaannut peqqissusaannullu navianartorsiortitsissanngilaq.
4. Kuuffiit tigusinnaasaannik qaanngiinissamut akulissutsit pingaartitanut malittarisassanut killilersorneqassapput.
5. Sulinermi avatangiisit eqqarsaatigineqassapput.
6. Kuutsiffigisani erngup pitsaassusaa naammaginartuussaaq.
7. Kuuffiit aaqqissugaaneri atortulersuutinut pioreersunut navianartorsiortitsissanngillat.
8. Kuuffiit aaqqissugaaneri piusinnaassusaattut atuussinnaassusaattullu piumasaqaataasup anguneqarsimanissaa qulakkeerneqassaaq.
9. Kuuffiit aaqqissugaaneri misileeraanermut piumasaqaataasunut (assersuutigalugu qallunaat nunaanni pitsaassusissatut DS/EN 752 taaneqartumut naammattumik) naapertuuttumik ussitsigissapput.
10. Tipiliornermik gassinilluunniit ulorianaatilinnik ajornartorsiutaasinnaasunik pilersoqassanngilaq.
11. Aserfallatsaaliinissamut kuuffissuit aaqqissugaanerinut appakaaffissaqassaaq.

Kuffissuit aaqqissugaanerinut hydraulikkit annertussusissaannut piumasaqaatinik aalajangersaasoqarpat, artukkiinermi kingunerisinnaasai ilungersunartut eqqarsaatigineqassapput.

Malitsigisaanik eqitsit 1-imi allassimasut, annertussusiliinermi pingaartitat atorneqassapput.

Pisinnaasamik qaangiinissamut pingaartitanik atuinermi, aaqqissugaasuni minnerusuni annikillisamik annertussusiliisoqarsinnaavoq. Aaqqissugaasuni sialummik annertunerusumik sunnerneqartartuni innersuussutigineqarpoq, qarasaasiakkut modeli (assersuutigalugu MOUSE, DanDasGraf il.il.) atuinikkut kuutsitsinernik pisinnaasanik misissuisoqartassasoq.

Aaqqissugaasut pioreersut nutarsarneqalerpata, eqitsit 1-imi uteqqiinissamut piffissat atorneqarsinnaapput.

	Pisinnaasamik qaanngiineq	**Qarsutsinerit ajoqusiisinnaasut (portussuseq navianartoq qulaallugu katersuuttoqartillugu - naqqumi, nunami assigisaaniluunniit).**
Sialummut aqqutit immikkoortut	Ukiumut ataasiarluni	Ukiumut ataasiarluni
Najugaqarfiit (kuuffissuit aaqqissugaaneri pioreersut)	Ukioq ataaseq allortarlugu	Ukioq ataaseq allortarlugu
Illoqarfik, suliffissuaqarfiit niuertoqarfiillu (kuufissuit aaqqissugaaneri pioreersut nutaallu) • Nutaanngorsaaffiusimasuni • Nutaanngorsaaffiusimanngitsuni	Ukiut tallimakkaarlugit Ukioq ataaseq allortarlugu	Ukiut tallimakkaarlugit Ukioq ataaseq allortarlugu

Eqtisit. Annertussusissanut piumasaqaatit.

Kuuffiit aaqqissugaanerinik misileraanissamut nalilersuinissamullu qallunaat malittarisaat DS/EN 752 periutsitut allassimasut atorneqassapput. Ussissutsinut misileraanerit, isiginnaarut atorlugu misissuineq, kuutsitap ingerlaneranik uuttortaanerit aamma imermik isaasumik, kuuttumik, qulaatigut kuutsitsinermik il.il. misissuineq. Aammattaaq "Kalaallit Nunaanni kuuffissuarnut atortulersuutinik suliaqarnermut GTO inersuussutai"-ni aalajangersakkat atorneqassapput.

Paasissutissat attuumassutillit tamarmik, assersuutigalugu qarsutsinernik nalunaarsuineq, attavinni unittoornerit, sulinermi ajoqusernerit, isiginnaarut atorlugu misissuinerit, hydrauliskinik pissutsinik nalilersuineq il.il. paatsuugassaajunnaarlugit nalunaarsorneqarlutillu toqqorneqassapput.

Kuuffissuit aaqqissugaanerinik pilersaarusiornermut atatillugu, pilersaarusiornerup ingerlaneranut atatillugu ilaatigut pissutsit tullinnguuttut eqqarsaatersuutigineqassapput:

- Nunap ilusaa:
- Nunap iluani pissutsit.
- Kuutsiffigisanut pissutsit.

- Illut pioreersut il.il.
- Kuuffiit pioreersut.
- Itissutsit.
- Nakkariarnerit.
- Imminut salissinnaassutsit.
- Appakaaffissanut tunngasut.
- Qaavatigut kuutsitanik aamma sialummik immikkoortitamik saliineq.
- Imaagaluanik nunanngortitani illersuinissamut suliniutit immikkuullarissut.
- Attaviit atuutaarunnikut

Aammattaaq hydrauliskinik annertussaanermi qarsutsisinnaanerinik ajoqusiisinnaasunut, mingutsitsinermut aamma svovlbrintinngorsinnaasunut pinngitsuuinissamut malittarisassialiortoqassaaq kiisalu sapinngisamik pitsaanerpaamik kuuffinnut pissutsit, ilaatigut imminut salissinnaasut ilanngullugit qulakkeerneqassallutik.

Kuuffinnik nutarsakkanut (ingutsikkanut nutartikkanulluunniit) atuunnissamut piumasaqaatit kuuffiit aaqqissugaanerinut nutaanut naapertuutissapput, tassani ingammik malunniarneqassalluni:

- Hydraulip pisinnaasaa.
- Ingerlatsineq aserfallatsaaliinerlu.
- Appakaaffissani suliarinninnermilu pissutsini ataqatigiinneq.
- Attaveeqqanit kuutsitaq.
- Kuuffissuit aaqqissugaanerini pingaartitanik malitsitsinissaq.

Kuuffissuit aaqqissugaanerinik annikitsukkuutaanik nutaanik pilersitsinermut atatillugu (assersuutigalugu kommunip kuuffissuarnut aaqqissugaanerinut sanaartorfissagissaanermut immikkoortunut nutaanut attaviliinermi), aallaavittut aaqqissugaaneranut pingaarnermut sialuup nunallu qaatigut kuuttumik kuutsitsisinnaaneq akuerineqarsinnaanngilaq.

1.7.2 QALLUNAAT NUNAANN MALITASSIAQ DS/EN 752 (CEN-normen).

CEN-imi (European Complet for Standardization) illut silataanni kuuffinnut aaqqissugaanernut europamiut malitassiaanik ukiualunni suliaqartoqarnikuuvoq. Danmark CEN-imi ilaasortaavoq taamaalillunilu qallunaat nunaanni malitassiatuulli CEN-imi akuerisaasunik europamiut malitassiaannik tunniussaqarnissamut kiisalu immikkoortumi qallunaat nunaanni nalinginnaasumik pioreersuusinnaasumik atorunnaasitsisinnaanermut pisussaaffeqarluni.

Kalaallit Nunaanni illoqarfinni kuuffissuarnut GTO kaajallaasitai aamma malittarisassiai kiisalu "Kalaallit Nunaanni kuuffissuarnik atortulersuutinik suliaqarnermut GTO innersuussutai" atuuttuusunik ilalerlugit, Kalaallit Nunaannut siunertanut assingusut naatsorsuutigineqarnissaat aallaaviuvoq.

Europamiut Malitassiasut EN 752 - Drain and Sewer Systems outsides buildings kuuffissuarnut sullulinnut aamma kuuffiit aaqqissugaanerinut (ingammik naqitsinermik systemit) atuuttuupput. Malitassiaq toqqavinnit, illup qaanit katiffimmut kuuttunit aqqusinerniluunniit katiffinnit saliinermut atortumut imaluunniit kuutsiffigisamut kuuttumut atorneqarsinnaavoq. Malitassiaq illup kuuffissuarmut aaqqissugaanerinut attavimmut ilaanngippat, illut silataanni attavuinnut aamma atuuppoq.

Malitassiat malinneqarnissaat nammineq kajumissutsimiimmat, tamanut atuuppoq.

Qeqqata Kommunianut 2021-imit 2026 tungaanut imermut errortuivikumut pilersaarut Ilanngussat

Imermut errortuivikumut pilersaarummut uunga atatillugu Qeqqata Kommuniata DS/EN 752 ilai malinniarpai.

Kalaallit Nunaanni (aamma Qeqqata Kommuniani) ullumikkut atorneqartuni, periutsini malitassiat ilarpassui tulluartuupput. Taamaattorli Kalaallit Nunaanni (aamma Danmarkimi) nalinginaasumik periutsinut tunngatillugu immikkoortumi ataatsimi pingaarutilimmi nikingasoqarpoq (sukaterinerit). Tassaalluni pisinnaasanik aamma qarsutsisinnaanermik qaangiinissamut akulikissutsip akuerineqarsinnaaneranik aalajangersaaneq.

DS/EN 752-imi allassimavoq, annertussusissanut piumasaqaatit atuuttuusut.

Imermut errortuivikumut pilersaarummut ilanngussami matumani, Qeqqata Kommunia annertussusissanut piumasaqaatink allaanerusunik aalajangersaanikuuvoq.

1.8 Ilanngussaq F - Qeqqata Kommuniani anartarfilerinermut, anartarfinnut imermullu mingunnikumut maleruaqqusaq.

Anartarfiit imaannik aamma imermik errortuivikumik eqqaaneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 10, 12. juni 2015-imeersup malitsigisaanik.

Immikkoortoq 1

Atuuffii

1.1 Maleruaqqusaq anartarfilerinermut, anartarfiit imaannik kiisalu imermik mingunnikumut atuuppoq.

1.2 Ingerlatsinermi imermik mingunnikumik kuutsitsineq maleruaqqusami ilaatinneqanngilaq.

1.3 Ingerlatsinermi imermik mingunnikumik kuutsitsinissamut akuersissummik Pinngortitamut, Avatangiisinut Inatsisinillu atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfimmut qinnutigineqassaaq.

1.4 Maleruaqqusaq manna Sisimiut Maniitsullu illoqarfiinut kiisalu nunaqarfinnut Sarfannguanut, Itillimut, Kangaamiunut, Atammimmut Napasumullu kiisalu Kangerlussuup nunaqarfiani anartarfilerineq aammalu imermik mingunnikumik eqqaaneq Qeqqata Kommunianit tigummiaqarfiani atuuppoq.

1.5 Maleruaqqusami matumani pineqarput:

1) Maleruaqqusami matumani pineqarput illuutit, suliffeqarfiit, peqatigiiffiit aaqqissuussanik aaqqissuisut, aalajangersimasumik sivikitsumilluunniit inunnik katersortitsisarnermikkut kiisalu nunaminertat sanaartorfiunngitsut annertunerusutigut sammisaqartitsiviusartut, anartarfilerinermik, anartarfiit imaannik kiisalu imermik mingunnikumik pilersitsiviusut.

2) Nunaannarmi tamani sammisaqartitsinerni. Soorlu Piniarneq, takornariartitsineq, illuaqqaniinneq, timersornermi aaqqissuussat il.il. anartarfilerinermik, anartarfiit imaanik kiisalu imermik mingunnikumik pilersitsiviusoqassappat

3) Tatsini, kangerlunnilu sikusimasuni, sermimi sermersuarmilu sammisaqartitsinerni anartarfilerinermik, anartarfiit imaanik kiisalu imermik mingunnikumik pilersitsiviusoqassappat.

Immikkoortoq 2

Atuisussaatitaaneq

2.1 Anartarfilerinermik, anartarfiit imaanik kiisalu imermik mingunnikumik pilersitsisut tamat, kommunalbestyrelsimit eqqaasarnissamut innersuunneqartunik atuissapput.

Immikkoortoq 3

Suunerinik nassuiaatit

3.1

1) Anartarfilerineq tassaavoq anartarfinnit annat quullu arnartarfinni imaartakkaniittut.

2) Anartarfik tassaavoq annat quullu kiisalu perusuersartarfinnit imeq kuutsinneqartoq.

3) Imeq mingunnikoq tassaavoq, imeq uffassutigisaq, errorsinermit erruinermit kiisalu allatigut ulluinnarni imeq mingunnikoq pilersinneqartoq.

4) "Perusuersartarfinnit imeq mingunnikoq" anartarfilerinermi anartarfiillu imaanut nassuiaatitut atorneqartarpoq.

5) Ingerlatsinermi imeq mingunnikoq tassaavoq, suliffeqarfiit nioqqusiornerminni imaluunniit ingerlatsinerminni imeq mingutsinneqartoq.

3.2

1) Anartarfinnik imaarsisarnermut, annanik katersuivinni imaarsisarnermut imaluunniit kuuffissuaqarnermut nalunaarsoqqasut atuisut tamat pineqarput. Assersuutigalugu illunik piginnittut, attartortut, suliffeqarfiit, peqatigiiffiit allarpassuillu.

2) Illunik piginnittumut kinaluunniit pisortanit nunaminertamik atugassinneqarsimasut imaluunniit nunaminertamik immikkoortumilluunniit atuisinnaatitaasut pineqarput. Nunaminertanut sanaartorfiunngitsunut anartarfilerinermik, anartafinnik imaluunniit imermik mingunnikumik pilersitsiviusunut aamma atuuppoq.

3) Illunik piginnittumut suliffeqarfiit, peqatigiiffiit, aaqqissuussanik aaqqissuisut, aalajangersimasumik sivikitsumilluunniit inunnik katersortitsisarnermikkut aaqqissuisut pineqarput.

3.3 Inissiivissat pineqartut:

1) illuutip najukkalluunniit silataanut, illunik piginnittut anartarfiit puussiartaanik karsi ilitsiviusartup inissitaa.

2) illuutip najukkalluunniit silataani annanik katersuiviup imaarneqarnissaanut ruujorip isua inissisimasoq.

3.4 Anartarfilerisoq tassaavoq, anartarfinnik imaarsisartoq kiisalu annanik katersuivinnik imaarsisartoq. Kommuniusinnaavoq imaluunniit namminersortoq.

Immikkoortoq 4

Nalinginnaasumik

4.1 Anartarfilerineq, anartarfiit imanik kiisalu imermik mingutsitanik kuutsitsinerit kuuffissuakkut ingerlanneqartassapput.

4.2 Illuutillit, kuuffissuarnut atassusertinnissamik periarfissaqanngitsut, tullinnguuttunik nammineq akilikkaminnik pissarsinissartik, aserfallatsaaliinissartik atuinissartillu isumagissavaat:

1) Anartarfik peertakkamik puussialertakkamillu siparnitalik kommunimit akuerisaasoq.

2) Imaluunniit annanik katersuivik kommunimit akuerisaasoq.

3) Imaluunniit aaqqiissut alla kommunimit akuerisaasoq.

4.3 Anartarfilerinikkut, anartarfinnik kiisalu imermik mingunnikumik qanorluunniit kuutsitsinerit kommunimit akuerineqaqqaartassapput.

Immikkoortoq 5

Anartarfilerinerup ingerlanneqarnera

5.1 Anartarfilerinermut aaqqissuussamik atuisut tullinnguuttutigut imaartittarnernut nalunaarsorsinnaapput:

1) Imaartinneq, anartarfilerisumit anartarfiup puussiartaa atuisup angerlarsimaffianut aassavaa

2) Imaartinneq, atuisup nammineerluni anartarfiup puussiartaa siparnimit peeriarlugu, anartarfiit puussiaanut karsimut ilitsivissamut silami inissisimasumut ilissavaa.

5.2 Imaartittarnernut assigiinngitsunut marluusunut akigititat atuuttut naapertorlugit akilerneqartassapput

5.3 Imaartittarnerit akulikissusaat akigititat atuuttut naapertorlugit ingerlanneqartarput

5.4.1 Anartarfinni imaartakkani puussiartassat kommunimit akuerisaasut kisimik atorneqartassapput.

5.4.2 Perusuersartarfiit puussialertakkat Qeqqata Kommunianit akuerisaasut kisimik atorneqaqqusaapput.

5.4.3 Anartarfiit puussiartai igitassat aaneqartassapput ullut tamaasa nal. 07.00-imiit nal. 17.00-imut.

5.4.4 Nalliuttut ullui tulleriiginnaat arlaliutillugit nalliuttunittaaq aallertoqartarsinnaavoq.

5.5.1 Illuaqqanit, illunit allanit kiisalu nunaannarmi sammisaqartitsinermit anartarfiit puussiartaat imallit, anartarfilerisunik isumaqatigiissuteqarnikkut, akiliuteqarnikkut annanut eqqaavimmut tunniunneqarsinnaapput.

5.5.2 Akigititat naapertorlugit akiliisitsisoqartassaaq.

5.6.1 Illuutilik/attartortoq anartarfeqarfimmik pitsaasuutitsinissamik saligaatsuutitsinissamillu pisussaavoq. Tamatuma saniatigut anartarfeqarfimmit aqqusinermut/pisuinnaat aqqutaanut/majuartarfinnut pisariaqarneratigut aqqutaanik aputaajaasarnissaq/siorarterisarnissaq isumagissallugu.

5.6.2 Imm 5.1.1 naapertorlugu atuisut angerlarsimaffimmut iserluni imaarsisarnermut nalunaarsoqqasumut tullinnguuttut atuupput: Perusuersartarfimmut puussialertakkamut atatillugu pissutsit eqqiluisaanngippata, taava atuisoq nammineq perusuersartarfiup puussiartaanik angerlarsimaffiup eqqaani anartarfeqarfimmi karsimut aalajangersimasumut ikisussanngorlugu annissilluni imaartinnermut nuunnissaanik kommuni piumasaqarsinnaavoq. Imaappoq imm. 5.1.2 naapertorlugu.

5.7.1 Anartarfilerisoq angerlarsimaffimmut iserluni imaartittarnermik atuisut, perusuersartarfiup puussialertakkap appakkaaffigilluarneqarsinnaanissaa isumagissavaa.

5.7.2 Tamanna pisinnaanngippat, taava atuisoq imm. 5.1.2 naapertorlugu imaartittarnermut nuutsinneqassaaq.

5.8.1 Perusuersartarfiit puussiartaanut karsi ilitsiviusussamik, illumik piginnittoq/attartortoq peqarnissamik isumaginnittussaatitaavoq.

5.8.2 Karsimut ilitsiviusussamut tullinnguuttut atuupput:

1) Perusuersartarfiup puussiartaasa pisariaqartinneqartut amerlassusaanut inissaqartitsilluassaaq.

2) Qajannaatsuussaaq sivingalaartumillu ammaruminartumilli matoqartinneqassalluni.

3) Ima sanaartugaassaaq inissinneqarlunilu, anartarfilerisup perusuersartarfiup puussiartaa annerpaamik 1 meterisut portutigisumik kivissinnaassallugu, tassa Suliffeqarfinnik Nakkutilliisoqarfiup piumasaqaataa naapertorlugu.

4) Anartarfiup puussiartaata nippulluni qerruttuunnginnissaa qulakkeerneqassaaq, ilaatigut pappiaqqanik marlunnik qaleriinnik imaluunniit plastikkimik naqqanut sinaanullu ilisinikkut, imaluunniit allatut pitsaasumik aaqqiissuteqarnikkut.

5) Ilitsivimmut silamiittumut inissinneqassaaq.

6) Aputaajarsimassaaq il.il.

7) Mingutsitsisoqarsimatillugu salinneqartassaaq, nalinginnaasumillu ipiitsuutinneqassalluni.

8) Imarisaa qimminit timmissaniillu anguneqariaannaatinneqassanngilaq

5.9.1 Karsi ilitsivik anartarfilerisunit anguneqariaannanngorlugu kiisalu illup qanigisaanut inissinneqarsimassaaq.

5.9.2 Karsi ilitsivimmit anartarfilerisut biiliinut ungasissuseq 25 meteri sinnersimassanngilaa.

5.9.3 Anartarfilerisut pisullutik aqqutaat tamat sinerlugu minnerpaamik 3,5 m.-imik portussuseqassaaq.

5.9.4 Anartarfilerisut biiliinut ungasissusissamut piumasaat pillugu Teknikkimut Avatangiisinullu immikkoortortaq immikkut akuersissuteqarsinnaavoq.

5.9.5 Najugaqartup innarluuteqarnerata anartarfiup puussiartaanik karsimut ilitsivissamut kiisalu nunaq ilusaata malittarisassat malillugit inissiinissamut ajornakusoortitsippata, immikkut akuersissuteqartoqarsinnaavoq.

5.9.6 Karsi ilitsivissaq igalaat ataanut inissinneqassanngilaq.

5.10.1 Illu aqqusinermit ungasissumi inissisimappat, nunap ilusaa naapertorlugu sapinngisamik pisariaqartinneqartumik silissuseqarlunilu portussuseqartumik aqqutissaqartinneqassaaq, taamaalilluni anartarfilerisut biilii tunumorsorlutik ingerlasinnaaqqullugit.

5.10.2 Silissuseq portussuserlu pisariaqartinneqartoq Teknikkimut Avatangiisinullu immikkoortortamit nalunaarutigineqassaaq.

5.10.3 Taamaanngippat atuisoq nammineerluni karsi ilitsivik biilit uniffigisinnaasaanut qaninnerpaamik annerpaamillu 25 m.-inik ungasissusilerlugu inississavaa.

5.10.4 Teknikkimut Avatangiisinullu immikkoortortaq isumasioqatigalugu karsi ilitsivissaq inissinneqassaaq.

5.10.5 Nunap ilusaa kiisalu atuisup pisinnaasaa naapertorlugit, karsi ilitsivissap inissinneqarnissaanut imaluunniit 25 m.-inik ungasissuseqarnissamut piumasaqaammut immikkut akuersissuteqarnissamut, Teknikkimut Avatangiisinullu immikkoortortaq aalajangersaasinnavoq.

5.11.1 Anartarfiit puussiartaat pisuinnaat aqqutaanut imaluunniit nunaminertanut tamanut atorneqartunut inisseqqusaanngillat.

5.11.2 Anartarfeqarfiup annanik imaluunniit quunik mingutsinneqarsimannginnissaanik, illumik piginnittoq/attartortoq pisussaavoq.

5.12.1 Illumik piginnittoq/attartortoq pisussaavoq:

1) Anartarfiup imaartinneqarnissaanut amerlassutsinik pisariaqartunut nalornaarsorsimassalluni

2) Anartarfiit puussiartaanik aallertarnerit marlut akornanni, puussiartaa ulikkaarpallaarneqarsimassanngilaq.

5.12.2 Anartarfiup puussiartai igitassanik allanik immerneqassanngillat.

5.12.3 Perusuersartarfiup puussiartaanik aallernermi, puussiaq imaqanngippat, taava anartarfilerisoq puussiamik nutaamik ilisissanngilaq. Tamanna akiliummik utertitsinermik kinguneqarsinnaanngilaq.

Immikkoortoq 6

Annanik igitsineq

6.1 Sisimiuni, Maniitsumi, Sarfannguani, Itillimi, Kangaamiuni, Atammimmi Napasumilu perusuersartarfiit puussiartaat imallit Qeqqata Kommuniata aaneqartarnissaat isumagisarpaat.

6.2 Kangerlussuarmi asiariartarfinni perusuersartarfinnik imaartakkanik atuisut, annanik kuutsitsivimmut namminneq imaarsisinnaapput. Kangerlussuarmi anartarfinnik katersinermik pilersitsisoqassappat, tamanna atorneqassaaq.

6.3 Sisimiuni, Maniitsumi, Sarfannguani, Itillimi, Kangaamiuni, Atammimmi Napasumilu atuisut tamarmik anartarfimmik imaartakkamik atugaqartut, kommunip imaarsinermik ingerlatsivianik atuissapput.

Immikkoortoq 7

Annanik katersuivinnik imaarsinermik ingerlatsineq

7.1 Qeqqata Kommuniani attanik katersuiviit imaaneqarnissaat illumik piginnittumit/attartortumit, tassa entreprenørit kinnernik milluaatilinnik, kommunip akuerisaanik, attanik katersuivinnik imaarsisarnissamik isumaqatigiinnikkut isumagineqassaaq.

7.2.1 Annanik katersuiviit ulikkaartoornissamut/maangaannaq kuuttoornissamut kalerrisaarutilersimassapput.

7.2.2 Annanik katersuiviit imaarneqartarnissaannut isumaqatigiissutinut tullinnguuttut atuupput:

1) Teknikkimut Avatangiisinullu immikkoortortap piumasaqarneratigut, isumaqatigiissutip assilinera, tankip imartussusaanik illoqutigiillu amerlassusaanik paasissutissartalik nassiunneqassaaq.

2) Teknikkimut Avatangiisinullu immikkoortortap piumasaqarneratigut, imaarsinermi biilinik ingerlatsisimanermut allagartap assilinera nassiunneqassaaq.

3) Anartarfilerisumit kommunimit akuerineqartumit imaarsinerit taamaallaat ingerlanneqassapput.

4). Illumik piginnittut/attartortut ataasiakkaat entreprenørinut toqqaannartumik imaarsisarnermik akiliisassapput.

7.3.1 Annanik katersuivimmit imaarneqarnissaanut ruujorimit isua, kinnernit milluaasunit slangimit ajornaquteqanngitsumik atassuserneqarsinnaanngorlugu inissinneqassaaq.

7.3.2 Annanik katersuiviup imaarneqarnissaanut ruujorip isuata nalaata pitsaasuunissaanut saligaatsuutitsinissaanullu illuutilik/attartortoq pisussaatitaavoq. Aputaajarnissaanut/ujaraaralersornissaanut kiisalu annanik katersuiviup ajoquteqanngitsumik imaarneqarsinnaanissaanut illumik piginnittoq/attartortoq isumaginnittussaatitaavoq.

7.4.1 Imaarsineq tullinnguuttutigut ingerlanneqassaaq:

1) nunamut kuutsitsisoqarsinnaanani

2) ruujorit slangillu imaavinneqartassapput.

7.4.2 Anartarfiit puussiaanut karsit ilitsivissat inissiiviisa eqqaa annanik quunilluunniit mingutsitsivigineqanngitsinissaanut illumik piginnittoq/attartortoq pisussaatitaavoq.

7.5 Annat katersuivianit maangaannaq kuutsitanik imaarsineq:

1) Sisimiuni: Annanik eqqaaviup, B-805, Eqqaavimmut aqq-niittup avannaatungaani, meterialunnguanik ungasissusilimmiittumi kuuffissuartigut ruujorip isuatigut, annanik katersuivimmit imaakkat kuutsinneqartassapput.

2) Maniitsumi: Annanik eqqaaviup, B-1303, Annersuup eqqaani kuuffissuartigut ruujorip isuatigut, annanik katersuivimmit imaakkat kuutsinneqartassapput.

3) Kangerlussuarmi: Kussuaq-p qanittuani kuuffissuup eqqaani kuitsivikkut annanik katersuivimmit imaakkat kuutsinneqartassapput.

Immikkoortoq 8

Imermik mingunnikumik kuutsitsineq

8.1 Imeq mingunnikoq pisortat kuuffissuatigut kuutsinneqassaaq.

8.2.1 Illunik piginnittut kuuffissuarnut attavilernissamik periarfissaqanngitsut, annanik katersuivimmut imermik mingunnikumik kuutsitsisassapput imaluunniit maangaannaq imermik mingunnikumik kuutsitsisinnaanissamik immikkut akuersissummik qinnuteqarsinnaapput.

8.2.2 Siunissaq eqqarsaatigalugu nunaqarfimmi taamaallaat immikkut akuersissuteqarsinnaaneq naatsorsuutigineqassaaq, Kangerlussuaq ilanngunnagu.

8.2.3 Immikkut pisoqarnermi taamaallaat, illoqarfinni maangaannaq imermik mingunnikumik kuutsitsisinnaanermut immikkut akuersissuteqartoqarsinnaanera naatsorsuutigineqassaaq.

8.2.4 Immikkut pisut tassaasinnaapput immikkoortoq kuuffissualersugaanngitsoq taamatullu annanik katersuivimmik imaarsinissamik annertuumik ajornartorsiorfiusoq.

8.3 Imeq mingunnikoq igaffimmit, uffarfimmit errorsisarfimmiillu nalinginnaasumik imermik mingunnikumik imaqassaaq. Imeq mingunnikoq suliffeqarfinnit ingerlatsinermi imermik mingunnikumik imaqartinneqassanngilaq.

Immikkoortoq 9

Maangaannartitsineq

9.1.1 Anartarfimmit nunamut kuutsitsisoqassanngilaq.

9.1.2 anartarfinnit puussianik entreprenørip aallertarnerani qanorluunniit kuutsitsisoqassanngilaq.

9.1.3 Entreprenørit anartarfinnit puussianik suliaqarnerminni annanik eqqaavimmullu imaarsinerani nunamut kuutsitsisoqassanngilaq.

9.1.4 Anartarfimmit kuutsitsinerit erngertumik piiarneqartassapput. Tamanna anartarfinnut puussiamut issoraanikkut, annanik eqqaavimmullu tunniunneqarlutik ingerlanneqassaaq.

9.1.5 Annanik eqqaavimmut anartarfimmit puussianik imalinnik tunniussinissaq, anartaajaalerisunik isumaqatigiissuteqarnikkut tunniunneqartassapput kiisalu akigititat naapertorlugit akiliuteqartitsisoqassalluni.

Immikkoortoq 10

Nakkutilliineq

10.1 Anartarfiit puussialertakkanik, annanik katersuivinnik kiisalu taakkunannga imaarsinermi suleriutsinik misissuinissamut, Teknikkimut Avatangiisinullu immikkoortortaq qaqugukkulluunniit misissuisinnaassapput.

Immikkoortoq 11

Akitsuutit

11.1.1 Ukiut tamaasa Kommunalbestyrelsi anartarfinnit puussianik katersisarnermut akinik aalajangersaasarpoq.

11.1.2 Akit annertussusaat akigititani takuneqarsinnaapput, taakkulu Teknikkimut Avatangiisinullu immikkoortortamut saaffiginninnikkut pissarsiarineqarsinnaapput kiisalu kommunip nittartagaatigut takuneqarsinnaallutik.

11.2 Anartarfinnik imaartinneqarnissamut akit atuisumit, imaartittarnissamut aaqqiissummut nalunaarsorsimasumit akilerneqartassapput.

11.3.1 Allamut nuunnermi il.il. atuisoq imaartittarnissamut aaqqissuussamut nalunaaruteqartassaaq.

11.3.2 Nuunnermut atatillugu Teknikkimut Avatangiisinullu immikkoortortamut nalunaaruteqannginnermi, atuisoq imaartittarnissamut akiliisarnissaminik pisussaatitaavoq, tassa atuisup allap nalunaarsorneqarnissaata tungaanut.

11.4.1 Akiliisarnissamut piffissarititaasut akigititani takuneqarsinnaapput.

11.4.2 Akinik allannguinermi, tamatumani akiliisarnissamut piffissarititap iluini nutaamik ilanngulluni kiisalu atorunnaarsitsinermi, piffissap iluani imaartittarnissamut amerlassutsit nalunaarsorfiusut akilerneqartassapput.

Immikkoortoq 12

Unioqqutitsineq

12.1 Maleruaqqusamik unioqqutitsineq Anartarfiit imaannik aamma imermik errortuivikumik eqqaaneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 10, 12. juni 2015-imeersoq naapertorlugu akiliisitsinermik pineqaatissiissutaasinnaavoq.

Immikkoortoq 13

Naammagittaalliorneq

13.1 Qeqqata Kommuniani imermik mingunnikumik eqqaaneq pillugu naammagittaalliuutit, Qeqqata Kommuniani Teknikkimut Avatangiisinullu immikkoortortamut ingerlateqqinneqartassapput. Mail: Qeqqata@qeqqata.gl

1) Sisimiunut nunaqarfiit ilanngullugit: Makkorsip Aqq. 2, postboks 1014, 3911 Sisimiut

2) Maniitsumut nunaqarfiit ilanngullugit: Kuuttartoq 8, postboks 100, 3912 Maniitsoq.

13.2.1 Naammagittaalliuuteqarnermi Qeqqata Kommunianit suliamik aalajangiinera, Anartarfiit imaannik aamma imermik errortuivikumik eqqaaneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 10, 12. juni 2015-imeersumi § 48 naapertorlugu, Avatangiisinik illersuineq pillugu naammagittaalliuuteqarnermut ataatsimiititaliamut naammagittaalliuteqartoqarsinnaavoq.

13.2.2 Naammagittaalliuteqarsinnaasut tassaapput:

1) Aalajangiiffigineqartoq,

2) Nunatsinni Nakorsaaneqarfik,

3) kinaluunniit, suliap inerneranut nammineq inuttut imaluunniit pingaaruteqartumik soqutigisaqarsimasinnaasoq.

13.2.3 Naammagittaalliuteqarnissamut ullormit tassanngaanniit aalajangernerup aalajangersaaffigineqartumut nalunaarutigineqarneranit, imaluunniit akuersissutip tamanut tusarliunneqarneranit sapaatit akunneri arfinillit piffissaavoq.

13.2.4 Naammagittaalliuteqarnermut ataatsimiititaliap aalajangiinera inaarutaasumik aalajangiineruvoq.

13.3.1 Naammagittaalliuteqarnermut ataatsimiititaliap aalajangiinissaata imaluunniit allamik aalajangiinissaata tungaanut, naammagittaalliuteqarnermut akuersissutit, akuerineqarnerit, peqqussutit imaluunniit inerteqqussutit kinguartinneqarsinnaavoq.

13.4 Oqartussat peqqussutimik inerteqqummilluunniit aalajangiisoq, immikkut tunngaveqartoqartillugu, peqqussuteqarnerup imaluunniit inerteqquteqarnerup saniatigut, qanorluunniit naammagittaaliuteqartoqartillugu aalajangiinerup malinneqarnissaa aalajangiisinnaavoq.

Immikkoortoq 14

Atuutilersitsineq

14.1.1 Maleruaqqusaq atuutilersinneqarpoq, Kommunalbestyrelsimit akuersissutigineqarneranit qaammatisiutit ulluisa 30-t qaangiunneranni.

14.1.2 Tamatumani tullinnguuttut atorunnaarsinneqarput:

1) Eqqaanermut maleruaqqusaq 5 Sisimiuni, Sarfannguani Itillimilu anartarfinnik eqqaanermut maleruaqqusaq. 1996.

2) Immikkoortoq 5 'Anartarfilerineq' aammalu immikkoortoq 6 'Imermik mingunnikumik nunamut kuutsitsineq', 'Anartarfilerineq kiisalu saligaatsuutitsineq pillugu maleruaqqusaq , Maniitsoq Kommune' 27.08.2003-meersumiittut. Eqqaanermut maleruaqqusaq nutaami atorunnaarsinneqarnissaasa tungaanut, maleruaqqusat sinneri atuupput.

14.2 2016-imi novembarip 24-ani Qeqqata Kommunip Kommunalbestyrelsianit akuersissutigineqarpoq.

1.9 Ilanngussaq G - anartarfilerisarnermut atortulersuut pillugu maleruaqqusat

Avatangiisinut Pinngortitamullu Naalakkersuisoqarfik
Departementet for Miljø og Natur

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Retningslinjer vedrørende natrenovationsanlæg

Departementet for Miljø og Natur, den 3. juni 2014

Indhold

Indledning....2
Lovgrundlag....3
Ansvarlig myndighed....3
Tilsynsmyndighed....3
Definition....3
Forurening....3
Bortskaffelse....4
Indretning og drift....4
Kriterier for godkendelse....4
Arbejdsmiljø....5
Et godt eksempel....5
Kortlægning....5

Bilag 1. Dispensation

Indledning

I henhold til § 8 i *Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 27 af 17. september 1993 om klosetter og bortskaffelse af latrin og sanitært spildevand* er det kommunens ansvar at sikre etablering af ramper, kloakledning eller anden godkendt ordning til bortskaffelse af latrin og sanitært spildevand.

I henhold til § 5 i *Inatsisartutlov nr. 9 af 22. november 2011 om beskyttelse af miljøet* skal der ved lovens administration så vidt muligt lægges vægt på anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi. Det er ikke økonomisk realistisk at kloakere overalt i Grønland. Derfor er bedste tilgængelige teknologi nogle steder i landet indsamling af natrenovation og bortskaffelse af latrin og sanitært spildevand til havet via natrenovationsanlæg.

Natrenovationsanlæg betragtes ikke som særligt forurenende virksomhed. Natrenovationsanlæggene skal derfor ikke have miljøgodkendelser. Natrenovationsanlæggene skal dog godkendes i henhold til miljølovgivningen. I henhold til § 9 i *Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 27 af 17. september 1993 om klosetter og bortskaffelse af latrin og sanitært spildevand* skal nye bortskaffelsesordninger godkendes af landsstyret (Naalakkersuisut) inden etablering. Derudover skal natrenovationsanlæggene kunne leve op til krav fra sundhedsmyndigheder og arbejdstilsyn med hensyn til hygiejne og sikkerhed.

Lovgivningen specificerer ikke nøjagtige krav til natrenovation. Denne skrivelse skal give kommunerne retningslinjer i anlægningen af nye og/eller renoveringen af eksisterende natrenovationsanlæg. Departementet for Miljø og Natur vil ved godkendelsen af natrenovationsanlæg lægge vægt på, at retningslinjerne følges.

Lovgrundlag

Inatsisartutlov nr. 9 af 22. november 2011 om beskyttelse af miljøet.

Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 27 af 17. september 1993 om klosetter og bortskaffelse af latrin og sanitært spildevand.

Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 35 af 30. august 1994 om begrænsning af forurening fra virksomheder m.v., som ikke er særligt miljøgodkendt.

Bekendtgørelse for Grønland om arbejdets udførelse. Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 395 af 24. juni 1986.

Bekendtgørelse for Grønland om arbejdsstedets indretning. Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 399 af 24. juni 1986.

Ansvarlig myndighed

I henhold til kapitel 3 i *Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 27 af 17. september 1993 om klosetter og bortskaffelse af latrin og sanitært spildevand*, skal kommunen anvise bortskaffelsesmulighed for sanitært spildevand fra samletanke og latrin. Det er kommunens ansvar at sikre etablering af ramper til latrin, kloakledning eller anden godkendt ordning til bortskaffelse af latrin og sanitært spildevand fra samletanke.

Tilsynsmyndighed

I henhold til *Inatsisartutlov nr. 9 af 22. november 2011 om beskyttelse af miljøet* § 49, stk. 3 fører Naalakkersuisut tilsyn med offentlige spildevandsudledninger.

Definition

Affald fra natrenovation er latrin og sanitært spildevand fra samletanke eller natrenovationsposer fra alle former for toiletter, der ikke er tilsluttet en godkendt kloakledning, som kan modtage afløb fra vandklosetter. Kommunen iværksætter indsamling og bortskaffelse af latrin og sanitært spildevand.

Natrenovationsanlæg defineres som en rampe, kloakledning eller anden godkendt ordning til bortskaffelse af latrin og sanitært spildevand.

Forurening

Et natrenovationsanlæg betragtes ikke som en særligt forurenende virksomhed.

Den generelle bestræbelse på at anvende den bedst tilgængelige teknologi på miljøområdet betyder, at også natrenovationsanlæg løbende skal vurderes i forhold til udviklingen i mulige forureningsbekæmpende foranstaltninger. Det betyder, at forureningen af terræn (kyst, klipper og omgivelser) skal være mindst mulig. Latrin og sanitært spilde-

vand må ikke løbe ned ad fjeld, skylle ind på strand, ligge i terrænet eller på anden være vis være i omgivelserne.

Bortskaffelse

Bortskaffelse af latrin og sanitært spildevand skal ske direkte til havet. Latrin og sanitært spildevand må ikke bortskaffes på dumpen, på isen eller på andet terræn. For at undgå forurening undervejs inden bortskaffelse i havet skal natrenovationsaffaldet håndteres ad færrest mulige omgange. For at undgå søer af fækalier, skal bortskaffelsen til havet ske via en rampe eller udløbsledning, der er lang nok til at føre latrinen og det sanitære spildevand ud i gunstig vandstrøm, også ved lavvande.

Indretning og drift

Indretningen og driften af et natrenovationsanlæg afhænger af de lokale forhold for så vidt angår

- Strømforhold (har betydning for rampens eller udløbsledningens længde og udformning)
- Indsamlingsordningens frekvens og beskaffenhed (anvendelse af samletanke og/eller poser)
- De indsamlede mængder (stiller krav til anlæggets kapacitet)
- Indretning af skur (af hensyn til hygiejne skal der alle steder være adgang til en håndvask og vand til at spule anlægget og aflæsningspladsrent efter dagens sidste aflæsning)
- Indretning af tilkørsel for natrenovationskøretøjet
- Kystforhold (klipper eller strand)

Departementet for Miljø og Natur er opmærksom på, at det for kommunerne kan være nødvendigt at tage individuelle hensyn til udformningen af hvert enkelt natrenovationsanlæg.

Kriterier for godkendelse

I henhold til § 5 i *Inatsisartutlov nr. 9 af 22. november 2011 om beskyttelse af miljøet* skal der ved lovens administration så vidt muligt anvendes den bedste tilgængelige teknik. Den bedste tilgængelige teknik er i høj grad afhængig af de lokale omstændigheder. Dog er de hygiejniske, miljømæssige og arbejdsmiljømæssige hensyn de samme over hele landet, og udgangspunktet for en godkendelse af natrenovationsanlæg er overholdelse af nedenstående kriterier.

Natrenovationsanlæg skal være forsvarlige med hensyn til

- Beliggenhed i forhold til
  - beboelse, så beboere ikke generes af lugt, skadedyr eller risikerer smittefarer fra fækalierne. Afstanden mellem beboelse og natrenovationsanlægget bør være minimum 500 meter. Er det ikke muligt at overholde 500 meters afstand, skal en alternativ placering vurderes konkret og godkendes af Departementet for Miljø og Natur (se bilag 1).
  - strømforhold: der skal være synlig, konstant og gunstig strøm i vandet til at føre det bortskaffede latrin og sanitære spildevand væk fra kysten

- Kapacitet, så ikke dumpen, is eller terræn anvendes som (supplerende) bortskaffelsesmulighed
- Konstruktion, så det omkringliggende terræn ikke forurenes af det bortskaffede latrin og sanitære spildevand
- Indførelse af automatiserede anlæg, så manuel opskæring kan afskaffes
- Hygiejniske forhold: anlægget og aflæsningsplads skal kunne renholdes for at undgå smittefare og sygdomsrisici. Renholdelse skal ske dagligt efter sidste aflæsning, eller hvis der ikke sker aflæsning dagligt efter sidste aflæsning på de dage, hvor det foregår. På alle natrenovationsanlæg skal derfor være adgang til vand til at kunne spule anlægget rent.
    - I bygder skal der som minimum være adgang til håndvask ved anlægget; der skal også være badefaciliteter og omklædningsrum, men disse kan være et andet sted end på selve natrenovationsanlægget.
    - I byer skal håndvask, badefaciliteter og omklædningsrum være integreret i anlægget.

Arbejdsmiljø

Arbejdet med natrenovationsaffald og arbejdet på natrenovationsanlægget skal udføres sundhedsmæssigt og sikkerhedsmæssigt forsvarligt. Dansk lovgivning gælder ikke i Grønland, men de danske AT-vejledninger indikerer, hvad Arbejdstilsynet i Grønland er opmærksom på. Af *bekendtgørelse for Grønland om arbejdets udførelse – Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 395 af 24. juni 1986* og *bekendtgørelse for Grønland om arbejdsstedets indretning – Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 399 af 24. juni 1986* fremgår krav vedrørende værnemidler, arbejdstøj samt vaccination af medarbejderne foruden krav om instruktion af medarbejderne om ulykkes- og sundhedsfarer.

Ifølge arbejdsmiljøreglerne skal der eksempelvis være

- stabile, solide ramper
- rækværk ved klippekanter og aflæsningskanter på 2 meter og derover
- adgang til håndvask ved alle anlæg
- adgang til omklædningsrum og badefaciliteter
- flest mulige foranstaltninger og værnemidler, som beskytter medarbejderne
- adgang til nødvendigt arbejdstøj
- regelmæssige vaccinationer og helbredsundersøgelser

Et godt eksempel

Et godt eksempel er det automatiske tømmeanlæg i Maniitsoq. Her er håndvask, badefaciliteter og omklædningsrum integreret i natrenovationsanlægget.

Kortlægning

Departementet for Miljø og Natur har fået kortlagt hvilke steder i landet, der er velfungerende anlæg ud fra miljølovgivningen. Ifølge kortlægningen har kun 11 ud af de samtlige 74 bosteder (alle byer og bygder) velfungerende natrenovationsanlæg.

Nedenstående kort giver overblik over natrenovationsanlæg. Kortlægningen er foretaget af COWI primo 2014 og er baseret på oplysninger fra kommunerne. Oplysningerne er indhentet telefonisk.

På kortet er angivet tre kategorier:

- Velfungerende natrenovation: Anlægget er godkendt og/eller udleder natrenovation direkte til havet.
- Delvis fungerende natrenovation: Kategorien er ikke anvendt, men kan anvendes, når/hvis der foretages en mere detaljeret kortlægning af forholdene, der eksempelvis også omfatter oplysninger om eksempelvis arbejdsmiljø.
- Ikke velfungerende natrenovation: Anlæg opfylder ikke gældende lovgivning.

I foråret 2014 har Naalakkersuisut besluttet at fremrykke offentlige renoverings- og anlægsopgaver med henblik på at nedbringe arbejdsløsheden. Beslutningen har udløst en tillægsbevilling på hovedkonto 87.75.03 "Tilskud til kommunale miljøanlæg" gennem hvilken, Selvstyret vil støtte med 500.000 kr. til hvert natrenovationsanlæg, der i dag ikke er velfungerende.

Efter kortlægningen af natrenovationsanlæg og i forbindelse med beslutningen om tillægsbevillingen har Departementet for Miljø og Natur kontaktet Veterinær- og Fødevaremyndigheden, Landslægeembedet og Arbejdstilsynet for at få nøjagtige angivelser af, hvad natrenovationsanlæg skal leve op til. Inddragelsen af andre myndigheders krav betyder, at de steder på nedenstående kort, som er betegnet 'velfungerende natrenovation', ikke nødvendigvis kan opfylde nærværende retningslinjer.

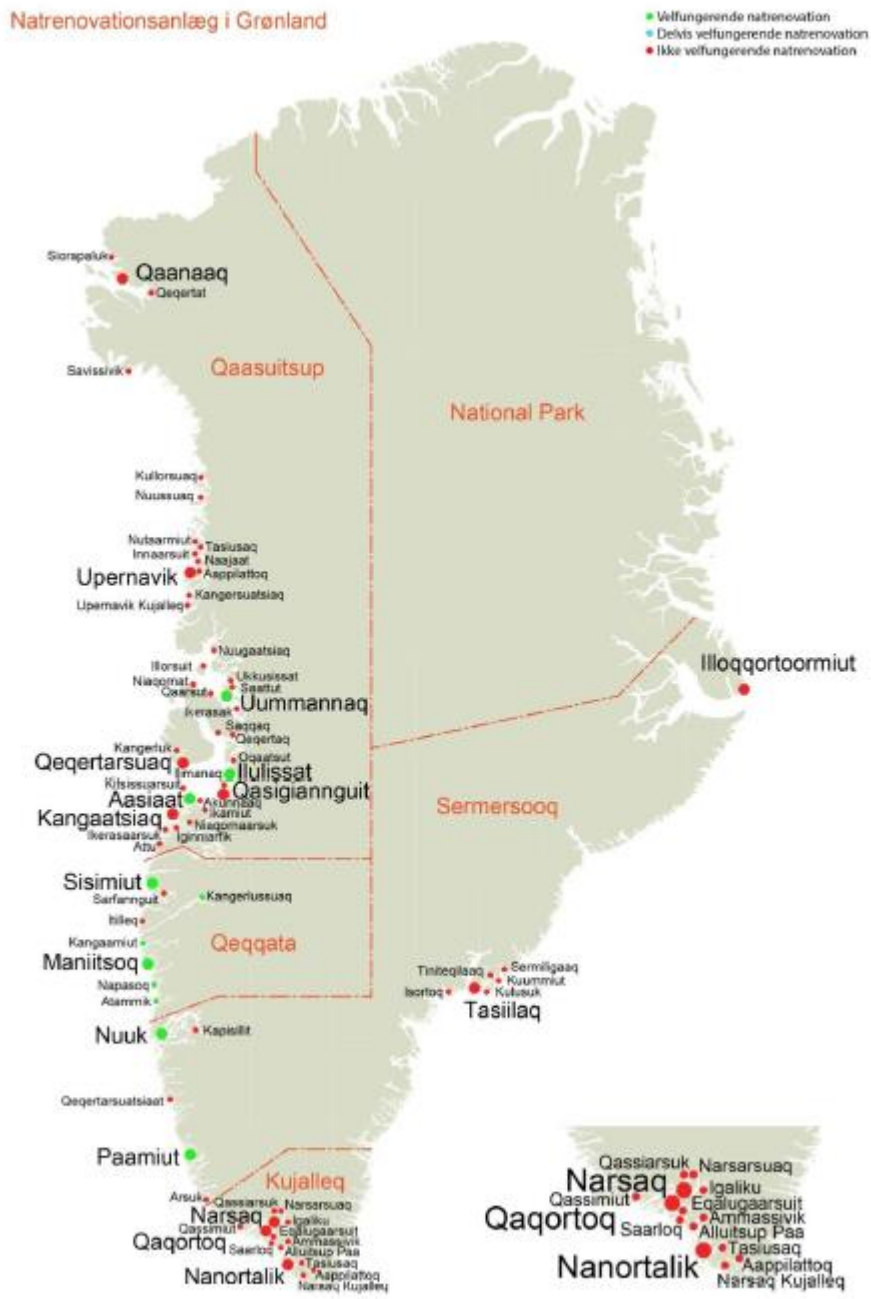
Natrenovationsanlæg i Grønland
Velfungerende natrenovation
Delvis velfungerende natrenovation
Ikke velfungerende natrenovation
Qaanaaq
Qeqertat
Savissivik
Qaasuitsup
National Park
Kullorsuaq
Nuussuaq
Upernavik
Tasiusaq
Naajaat
Aappilattoq
Kangersuatsiaq
Upernavik Kujalleq
Nuugaatsiaq
Ukkusissat
Saattut
Uummannaq
Qeqertaq
Qaqatsut
Qeqertarsuaq
Ilulissat
Qasigiannguit
Aasiaat
Kangaatsiaq
Sermersooq
Illoqqortoormiut
Sisimiut
Kangerlussuaq
Qeqqata
Maniitsoq
Tasiilaq
Nuuk
Kapisillit
Qeqertarsuatsiaat
Paamiut
Kujalleq
Narsaq
Qaqortoq
Nanortalik
Qassiarsuk
Narsarsuaq
Igaliku
Qassimiut
Eqalugaarsuit
Saarloq
Alluitsup Paa
Tasiusaq
Aappilattoq
Narsaq Kujalleq

Bilag 1. Dispensation

Departementet for Miljø og Natur skal godkende natrenovationsanlæggene. Opfylder et natrenovationsanlæg retningslinjerne, kan natrenovationsanlægget umiddelbart godkendes. Kan et natrenovationsanlæg ikke opfylde retningslinjerne, er det op til Departementet for Miljø og Natur at vurdere det konkrete tilfælde. Ved denne vurdering vil Landslægeembedet blive hørt.

Kan et natrenovationsanlæg ikke opfylde kriterierne for godkendelse, skal kommunen indsende en beskrivelse af omstændighederne. Det skal begrundes, hvorfor kriterierne ikke kan opfyldes, og hvorfor den alternative forslag er den bedste løsning under de givne lokale forhold. Relevante informationer kan være

- kortmateriale
- placering af anlæg i henhold til kravene
- forslag til alternativ placering af anlæg
- bebyggelse
- terrænforhold
- strømforhold
- økonomi

03-06-2014
Sags nr. 2014-099441
Dok. nr. 1595717

Postboks 1614
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 54 10
E-mail: apn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

1.10 Ilanngussaq H: Sisimiuni, Maniitsumi Kangerlussuarmilu Kuuffissuit aaqqissugaaneri pillugit piusunut siunissamilu pissusissaanut pilersaarutitut titartakkat

Pilersaarutitut titartagaq S-1:	Sisimiut
Pilersaarutitut titartagaq m-1:	Maniitsoq
Pilersaarutitut titartagaq K-1:	Kangerlussuaq

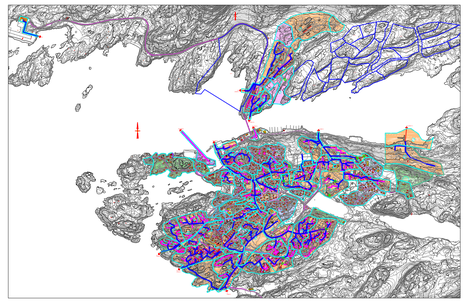

S-2.01

Signaturer:

- Kloakeret område til offentlig udløb
- Område og ejendomme tilsluttet natrenovationsordning og tanktømning
- Fremtidig kloakeret område (2020-2028
- Byggemodning
- Offentlig Spildevandsledning
- Privat spildevandsledning
- Oplandsafgrænsning
- Hus med samletank
- Hus med posetoilet (natrenovation)
- U1 — Kloakudløb med Nr.
- P1 — Pumpestation med nummer angivelse
- 800-C15 — Lokalplan nr.
- N1-1 — Natrenovationsområde

Rev.	Dato	Konst./Tegn.	Kontrol.	Godk.
	Februar 2021	HL	SOA	HFJ

Projektnr. 1110000321 Mål 1:5000

QEQQATA KOMMUNIA
Spildevandsplan 2021-2016

Fremtidige forhold
Sisimiut

Tegning nr. S-2.01 Rev.

RAMBØLL
Grønland
Nuuk
Tlf. +299 324088
Fax +299 324254
Sisimiut
Tlf. +299 866130
Fax +299 866140

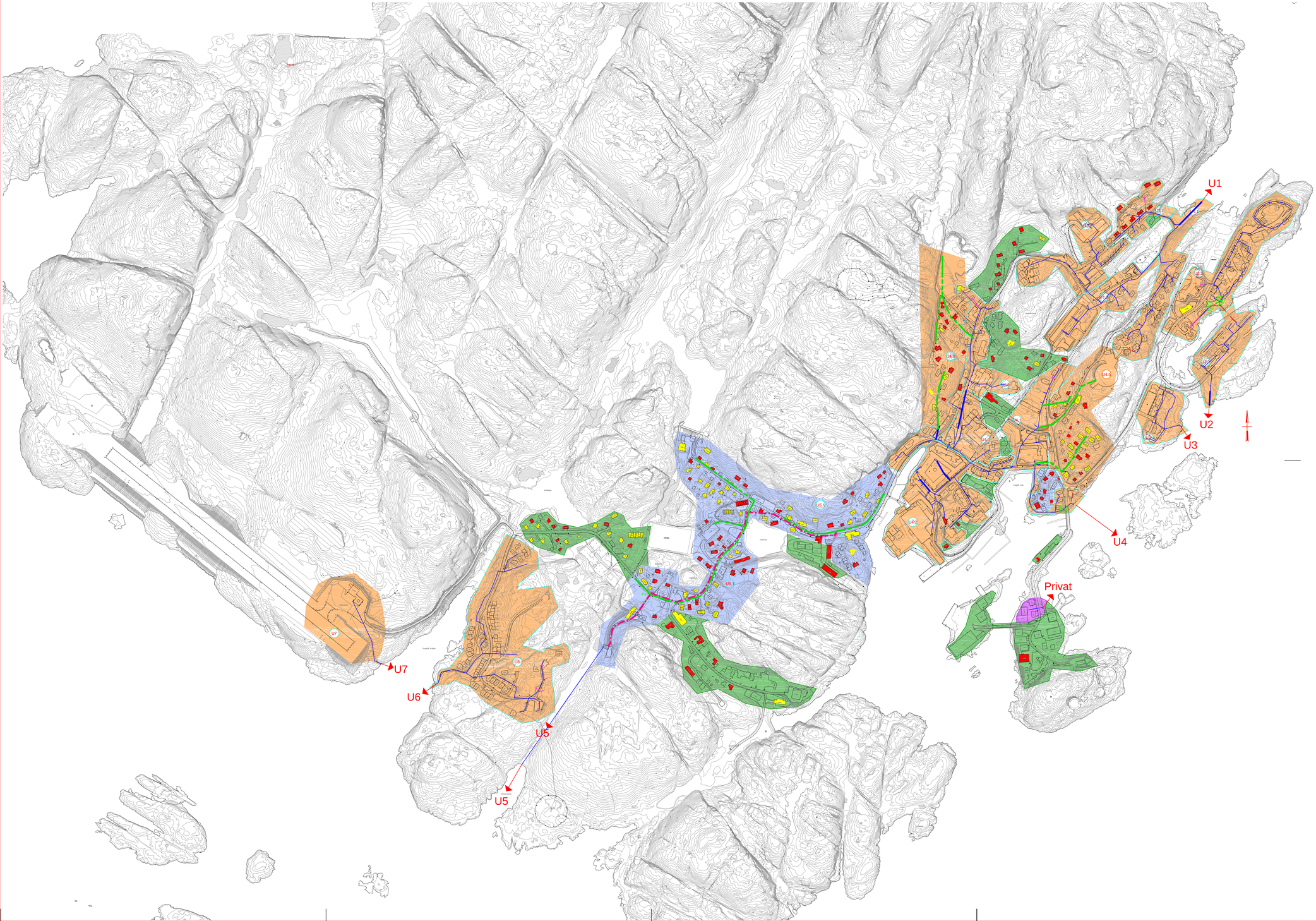

M-2.01

Note

Denne oversigt viser nuværende og fremtidige forhold for Maniitsoq.

Hovedledningsstræk for en fremtidig kloakering af natrenovationsområder er angivet.

Signaturer:

- Kloakeret område til offentlig udløb
- Område og ejendomme tilsluttet natrenovationsordning
- Fremtidig kloakeret område
- Fremtidig kloakledning, gravitation
- Fremtidig trykledning
- Spildevandsledning eksisterende.
- U1 — Kloakudløb med Nr.
- P1 — Pumpestation med nummer angivelse
- Pxx — Fremtidig pumpestation

Rev.	Dato	Konst./Tegn.	Kontrol.	Godk.
	Februar 2021	MLKJ	HL	SOA

Projektnr. 1110000321 Mål 1:2500

QEQQATA KOMMUNIA
Spildevandsplan 2021 - 2026

Fremtidige forhold
Maniitsoq

Tegning nr. M-2.01

RAMBØLL
Grønland
Nuuk
Tlf. +299 324088
Fax. +299 324084
Sisimiut
Tlf. +299 866130
Fax. +299 866140

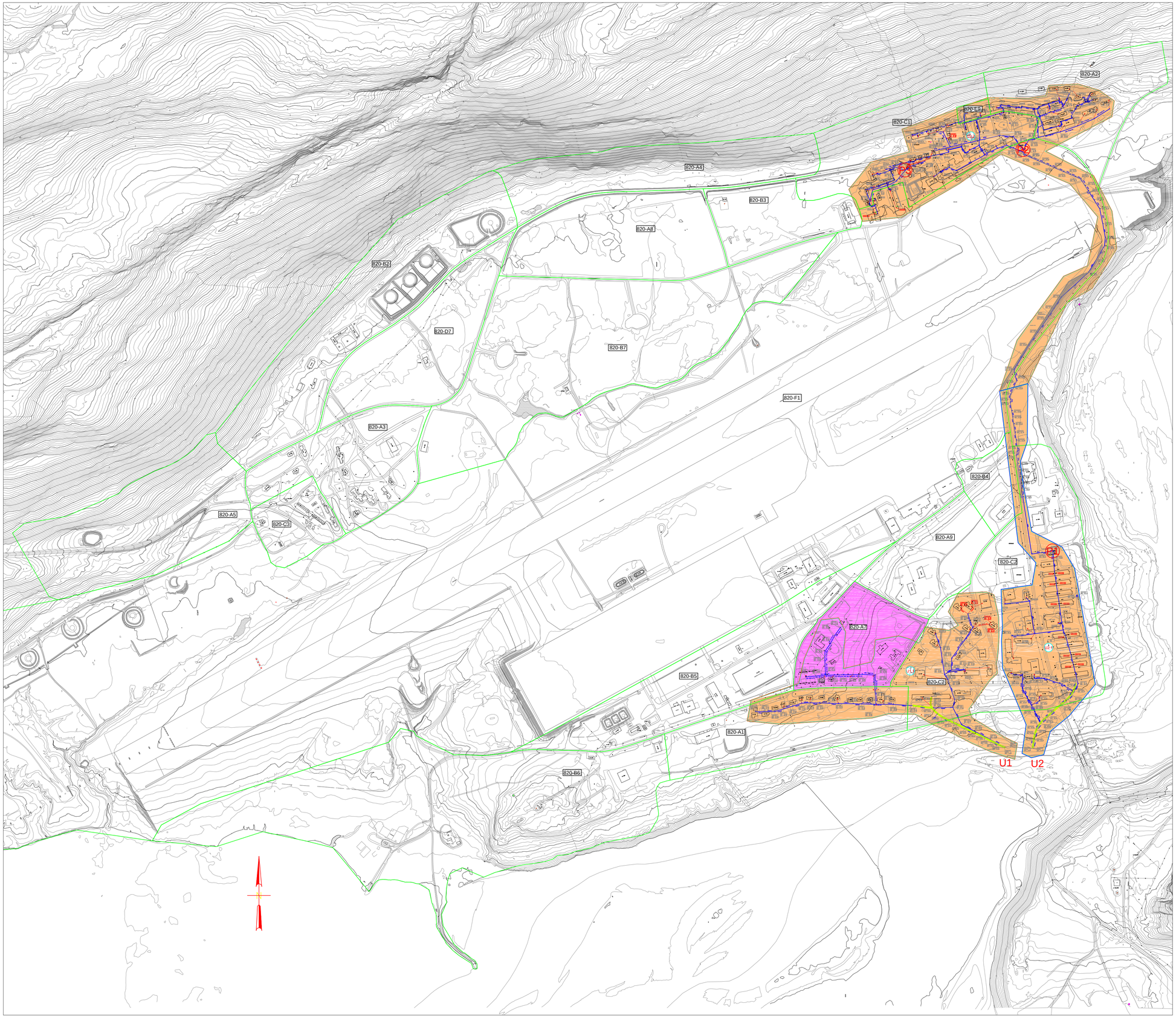

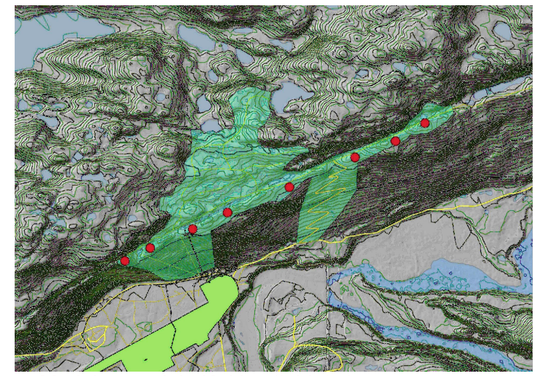

Modningsprojekt Køkkenfjeldet, 1:~

K-2.01

Signaturer:

- Kloakeret område til offentlig udløb
- Område og ejendomme tilsluttet natrenovationsordning
- Byggemodning
- Spildevandsledning eksisterende.
- U1 — Kloakudløb med Nr.
- P1 — Pumpestation med nummer angivelse

Rev.	Dato	Konst./Tegn.	Kontrol.	Godk.
	Februar 2021	MLKJ	HL	SOA

Projektnr. 1110000321 Mål 1:5000

QEQQATA KOMMUNIA
Spildevandsplan 2021 - 2026

Fremtidige forhold
Kangerlussuaq

Tegning nr. K-2.01 Rev.

RAMBØLL
Grønland
Nuuk
Tlf. +299 324088
Fax +299 324284
Sisimiut
Tlf. +299 866130
Fax +299 866140